

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570

ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะ ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ได้แจ้งผลการประชุมคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2564 โดยมี นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 -2570) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ระหว่างวันที่ 17 - 19 สิงหาคม 2565 โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 กรอบร่างแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570 นโยบายรัฐบาล และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนาภูมิภาคต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด ให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) รอบใหม่ ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565 โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- 1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร พืชสมุนไพรและอาหารปลอดภัย ที่ได้มาตรฐาน
- 2) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขื่อนเวิน การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- 4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

/เป้าหมายการพัฒนา...

เป้าหมายการพัฒนา

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และ
สังคมเป็นสุข

ประเด็นการพัฒนา (Strategies Issues) รวม 3 ประเด็น คือ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการท่องเที่ยว การค้าชายแดน
และผลิตภัณฑ์ใหม่

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนา
กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ
พ.ศ. 2567 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการบูรณาการ แผนงาน/โครงการ เพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดฯ ต่อไป

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
พฤศจิกายน 2565

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทสรุปผู้บริหาร	ฉ
ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	ช
1. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา	
1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	1
1) ด้านกายภาพ	3
2) ด้านประชากร	9
3) ด้านการปกครอง	17
4) จุดผ่านแดน ไทย – กัมพูชา	18
5) โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ	18
6) ด้านพลังงาน	23
7) บริการพื้นฐานด้านสังคม	25
8) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ป่าไม้ ดิน น้ำ)	28
9) ด้านการท่องเที่ยว	31
1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ด้านเศรษฐกิจ	39
1) ภาวะเศรษฐกิจไทย ประจำเดือนเดือนกันยายน และไตรมาสที่ 3 ปี 2565	41
2) ภาพรวมเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ. 2563	43
3) ภาคเกษตร	49
(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตร	49
(2) เนื้อที่การเกษตร	50
(3) การประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม	52
(4) ชลประทาน	54
(5) ผลผลิตหลักของภาคเกษตร	57
(6) การปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัด	66
(7) สหกรณ์การเกษตรและสมาชิก	74
(8) รายได้/หนี้สิน ของเกษตรกร	75
(9) ผลิตภัณฑ์ใหม่	78

	หน้า
4) ด้านอุตสาหกรรม/วิสาหกิจ	80
(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม	80
(2) แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรม	82
(3) ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม	86
(4) อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด	87
(5) ด้านผลิตภาพแรงงาน	89
(6) วิสาหกิจ	91
5) ด้านการค้า	94
(1) มูลค่าการส่งออกสินค้า และการค้าชายแดน	94
(2) สินค้า OTOP	99
6) ด้านท่องเที่ยว	101
1.3 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ด้านสังคมและความมั่นคง	105
1) ด้านสังคม	107
(1) โครงสร้างประชากร	107
(2) การทำงาน	108
(3) การศึกษา	110
(4) รายได้/รายจ่ายภาคครัวเรือน	113
(5) เส้นความยากจน และความเหลื่อมล้ำ	120
(6) การสาธารณสุข	126
(7) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยี	133
(8) บริการชุมชน	135
2) ด้านความมั่นคง	136
(1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	136
(2) ปัญหายาเสพติด	141
(3) ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน	142
1.4 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	145
1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	147
2) ด้านภัยธรรมชาติ	150
3) ด้านสิ่งแวดล้อม	152
1.5 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	161
1.6 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	173

	หน้า
(1) ตามแผนพัฒนาภูมิภาครวมจังหวัดฯ	175
(2) การวัดระดับการพัฒนาภูมิภาครวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	198
(3) ผลการเบิกจ่ายโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของภูมิภาครวมจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	203
2. ประเด็นการพัฒนาภูมิภาครวมจังหวัด	209
2.1 บทวิเคราะห์	211
2.1.1 แนวโน้มขนาดใหญ่ (Mega Trend) / กระแสโลก	211
2.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนแม่บทกระทรวง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	221
2.1.3 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาครวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)	233
2.1.4 SWOT การวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพของภูมิภาครวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	234
2.1.5 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับปัจจัยภายในและภายนอก	239
2.1.6 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนาของภูมิภาครวมจังหวัด	242
2.1.7 แผนที่ยุทธศาสตร์ภูมิภาครวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 Strategy Map	245
2.1.8 จุดเน้นการพัฒนาที่ภูมิภาครวมจังหวัดควรให้ความสำคัญ	245
2.2 สรุปข้อมูลแผนพัฒนาภูมิภาครวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	247
ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)	249
เป้าหมายการพัฒนาของภูมิภาครวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี	249
พันธกิจ (Mission)	251
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาภูมิภาครวมจังหวัด	251
ประเด็นการพัฒนา	253
3. แบบ กจ.1	259
4. บัญชีรายการชุดโครงการ	263
5. แบบ กจ.1-1 Project Brief	285
5.1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	287
5.2) โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์	293
5.3) โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีรินทร์ครบวงจร	311
5.4) โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	323

	หน้า
5.5) โครงการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	329
5.6) โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน	351
5.7) โครงการพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	365
5.8) โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์	381
6. ท่วงโซ่คุณค่ารายด้าน	399
7. ภาคผนวก ก	407
8. ภาคผนวก ข	411

บทสรุปผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570

การจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เนื่องจากการจัดทำแผนอย่างต่อเนื่องของการบริหารงบประมาณ ซึ่งแผนพัฒนาเดิมได้สิ้นสุดลง (พ.ศ. 2565) ในการจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นไปตามหลักเกณฑ์และนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ไว้แล้ว และยังเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำตามกรอบแนวทางและหลักเกณฑ์ของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกพื้นที่โดยยึดความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่ทั้งหมด 32,696,887 ไร่ และมีประชากรทั้งหมด 6,717,536 คน ประกอบไปด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาค ภายใต้วิสัยทัศน์ **ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข** โดยสรุปประเด็นการพัฒนาได้ ดังนี้

1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่
3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

และแผนงาน/โครงการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตร (แหล่งน้ำ เกษตร ปศุสัตว์) ด้านท่องเที่ยว ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้านใหม่ และด้านสังคม

โดยใช้ข้อมูลตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ Strategic Position

1. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรพืชสมุนไพรและอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
2. เป็นแหล่งผลิต ผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เชนิเวศน์

การกีฬาที่มีชื่อเสียง

4. เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เพื่อให้ได้แผนงาน/โครงการ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนให้มากที่สุด เน้นความคุ้มค่าของเงินงบประมาณ รวมทั้งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจภายใต้แผนงาน/โครงการ ด้านนั้น ๆ ซึ่งสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ตามหวังใช้คุณค่าตลอดระยะเวลา 5 ปี

ดังนั้น จึงได้มีการวางแผน/โครงการ อย่างเป็นระบบตามยุทธศาสตร์ทั้ง 3 แผนงาน และการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด หลังจากนั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Measurement) เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางแก้ไขการบริหารงานภายใต้แผนงาน/โครงการ ที่มีปัญหาและอุปสรรค ให้มีประสิทธิภาพตามลำดับ ต่อไป

แผนความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

แผนระดับ 1	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น</p> <p>ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า</p> <p>อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต</p> <p>สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว</p> <p>โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก</p> <p>พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์</p> <p>เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21</p> <p>ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต</p> <p>การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี</p> <p>การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <p>เป้าหมาย เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ</p> <p>ประเด็น การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน</p> <p>ท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพา และจัดการตนเอง</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>เป้าหมาย ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ</p> <p>ประเด็น พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>
---------------	---	--	---	--

แผนระดับ 2	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การท่องเที่ยว	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอด ช่วงชีวิต	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริหารจัดการน้ำทั้ง ระบบ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ 	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์วัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <p>คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต</p> 	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้นแผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> การสร้างความรู้รอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <p>ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น</p> แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <p>การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล</p> 	<ul style="list-style-type: none"> หมุดหมายที่ 1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมุดหมาย มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการ

	<p>- เป้าหมายแผนย่อย</p> <p>1) สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมพื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>2) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าสูงขึ้น</p> <p>3) ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น</p> <p>4) สินค้าเกษตรแปรรูปเพิ่มมากขึ้น</p> <p>5) สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>- แนวทางการพัฒนา</p> <p>1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตร อุตสาหกรรมพื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนา กระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ</p>	<p>2.การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย</p> <p>3.การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ</p> <p>4.การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค</p> <p>5.การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว</p> <p>● เป้าหมายแผนย่อย</p> <p>1) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น</p> <p>2) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น</p> <p>3) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น</p> <p>4) การเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติของประเทศไทย</p> <p>5) ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน</p> <p>6) นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและ</p>	<p>● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ</p> <p>1.การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์</p> <p>2.การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย</p> <p>3.การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น</p> <p>4.การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน</p> <p>5.การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ</p> <p>● เป้าหมายแผนย่อย</p> <p>1) ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น</p> <p>2) เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น</p> <p>3) วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการ</p>	<p>2.การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี</p> <p>● เป้าหมายแผนย่อย</p> <p>1) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น</p> <p>2) จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น</p> <p>- แนวทางการพัฒนา</p> <p>1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาพของคนทุกกลุ่มวัย อาทิ ผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาพที่ถูกต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้ในการจัดการ</p>	<p>เป้าหมายแผนย่อย</p> <p>1) ระดับความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น</p> <p>- แนวทางการพัฒนา</p> <p>จัดการน้ำเพื่อการพัฒนา จัดให้มีน้ำอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมตามแผนการเติบโตแบบสีเขียว การท่องเที่ยวและเพื่อผลิตพลังงาน พร้อมมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้น้ำในนิคมเกษตรอุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตร น้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (๑) ทบทวนระบบน้ำตามการปรับโครงสร้างเกษตร และ</p>	<p>ผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง</p> <p>- กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลเกษตรกรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมูลค่าเพิ่มสูง</p> <p>- เป้าหมายระดับหมวดหมาย</p> <p>- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหารและความยั่งยืนของภาคเกษตร</p> <p>- กลยุทธ์การพัฒนา</p> <p>- กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุล</p> <p>● หมวดหมายที่ 2 การท่องเที่ยวเน้น คุณภาพและความยั่งยืน</p> <p>- เป้าหมายระดับหมวดหมาย</p> <p>การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น</p> <p>- กลยุทธ์การพัฒนา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง</p>
--	---	--	---	--	--	--

	<p>รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย</p> <p>2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน</p> <p>3) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน</p>	<p>ทรัพย์สินมากขึ้น</p> <p>7) โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น</p> <p>- แนวทางการพัฒนา</p> <p>1) สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่า และมูลค่าผ่านองค์ความรู้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น</p> <p>2) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวโดยการนำเสนอเอกลักษณ์ของประเทศไทยและ</p>	<p>แก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น</p> <p>4) แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูงตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพสามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น</p> <p>6) ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น</p> <p>● แนวทางการพัฒนาสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย สร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม</p>	<p>สุขภาพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>2) พัฒนาภาคีเครือข่ายประชาชน ชุมชมท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ มีศักยภาพในการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพฯ ได้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การพึ่งตัวเองและมีการกระจายอำนาจการวางแผน การตัดสินใจ เพื่อให้ดำเนินการด้านสุขภาพต่าง ๆ ตอบสนองต่อความจำเป็นในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งการพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมทุกระดับ</p> <p>3) สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน</p>	<p>อุตสาหกรรมที่เปลี่ยนไป (๒) เน้นปรับโครงสร้างการใช้น้ำ</p> <p>(๓) กำหนดสัดส่วนการใช้น้ำในแต่ละภาคส่วน (KD2 ตามเกณฑ์ ADB)</p> <p>(๔) มีระบบการขออนุญาตใช้น้ำ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ความสำคัญ และผลิตภาพการใช้น้ำ และ (๕) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ และรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต</p>	<p>กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว ที่มีศักยภาพ รองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป</p> <p>- เป้าหมายระดับมหุดมหมายถึง การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น</p> <p>- กลยุทธ์การพัฒนา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับบริการและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาดสากล</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวคุณภาพสูง</p> <p>● หมุดหมายที่ 5 ประตูก้า การลงทุนและโลจิสติกส์</p> <p>- เป้าหมายระดับมหุดมหมายถึง ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค</p> <p>- กลยุทธ์การพัฒนา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนเพื่อเป็นประตูก้า การลงทุนและฐานเศรษฐกิจ</p>
--	---	--	--	---	---	---

	<p>เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน</p> <p>4) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>ของแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก ผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัดต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาแบรนด์และการสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจให้มีความพร้อมสำหรับการเดินทางเพื่อประกอบธุรกิจ การจัดประชุมและนิทรรศการ การจัดงานแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ รวมถึงส่งเสริมการกระจายของการท่องเที่ยวธุรกิจไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเป็นจุดหมายปลายทางของการจัดประชุมและนิทรรศการ การจัดงานหรือกิจกรรมพิเศษ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงการจัดแสดงผลงานรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการจัดแสดงผลงานจริงและในรูปแบบเสมือนจริง</p>	<p>บนฐานความรู้ทางวิชาการ ตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ พัฒนากิจกรรมชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่น</p> <p>เข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัวในการดูแลสมาชิกในครอบครัว การส่งเสริมนโยบายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการจัดบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรและการดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนควบคู่กับการปฏิรูปสื่อให้มีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ในการให้ความรู้ต่อการพัฒนาและ</p>	<p>รวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความ ต้องการด้านสุขภาพ เพื่อการกำหนดนโยบาย และขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด โดยพัฒนาแนวทางและศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และหน่วยงานระดับท้องถิ่นและชุมชน ในเรื่องอาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม</p>		<p>สำคัญของภูมิภาค</p> <ul style="list-style-type: none"> ● หมุดหมายที่ 7 SMEs ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้ - เป้าหมายระดับหมุดหมายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจสามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ - กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ที่ 4 การส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล
--	---	--	--	---	--	--

	<p>5) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล</p> <p>6) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตร</p>	<p>4) ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ให้มีความสำคัญเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย</p> <p>5) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย</p> <p>ในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ ในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่</p>	<p>เสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว โดยที่จะต้องมียุทธศาสตร์การจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับครอบครัวที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตครอบครัว ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีความปลอดภัย มีระบบสนับสนุนในการดูแลเด็กและครอบครัวในชุมชนที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งมีระบบสนับสนุนในการทำงานที่เอื้อต่อครอบครัวที่ทุกภาคส่วนการพัฒนาสนับสนุนการจัดสวัสดิการ และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานที่สมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว</p>			
--	--	---	--	--	--	--

	<p>อินทรียทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>7) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>8) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่ม</p>	<p>สถาปัตยกรรม เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น</p> <p>6) พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมที่มีในปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้นใหม่ตามแผนพัฒนาในอนาคตทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ รวมทั้งส่งเสริมและบูรณาการความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคและอาเซียน อาทิ กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง การพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวยังรวมถึงการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เมืองประวัติศาสตร์ และเมืองมรดกโลกภายในอนุภูมิภาค</p> <p>7) ยกกระดับมาตรฐานความ</p>				
--	--	--	--	--	--	--

	<p>มูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้ง การผลักดันเทคโนโลยี และนวัตกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์</p> <p>9) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร</p>	<p>ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ รวมถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้า บริการและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ</p>				
--	---	---	--	--	--	--

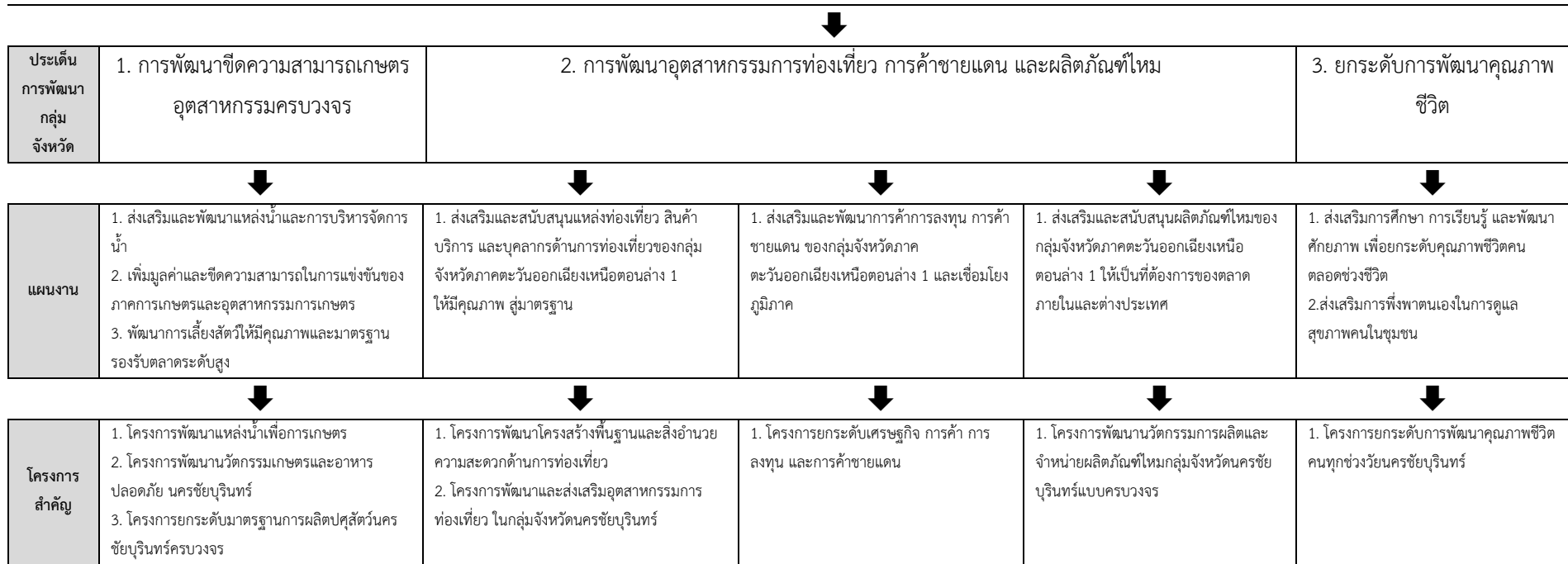
	และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน *หมายเหตุ เลือกประเด็นหลักได้ 1 ประเด็น					
--	--	--	--	--	--	--

แผนระดับ 3	เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การแก้ปัญหาคมนาคมและพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน	แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” เชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2579 (20 ปี) ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีดุลยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคูณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดสมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ	แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทย อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา ยุทธศาสตร์ที่ 3 เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก การพัฒนาศักยภาพ และเชื่อมโยงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชนบท การค้า การลงทุน ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหาร ยกระดับด้าน โลจิสติกส์ การบริการข้ามแดน ส่งเสริมตลาดค้าชายแดน เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
------------	---	---	---	---

สาระสำคัญ แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนา ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข	ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา กลุ่มจังหวัด 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น 5 ปีเฉลี่ยร้อยละ 3 2.รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 1.5 3.มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 5 4. มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 1.5 5. สัดส่วนคนยากจนลดลง 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 1.5
---------------------------------------	--	--

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา : ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

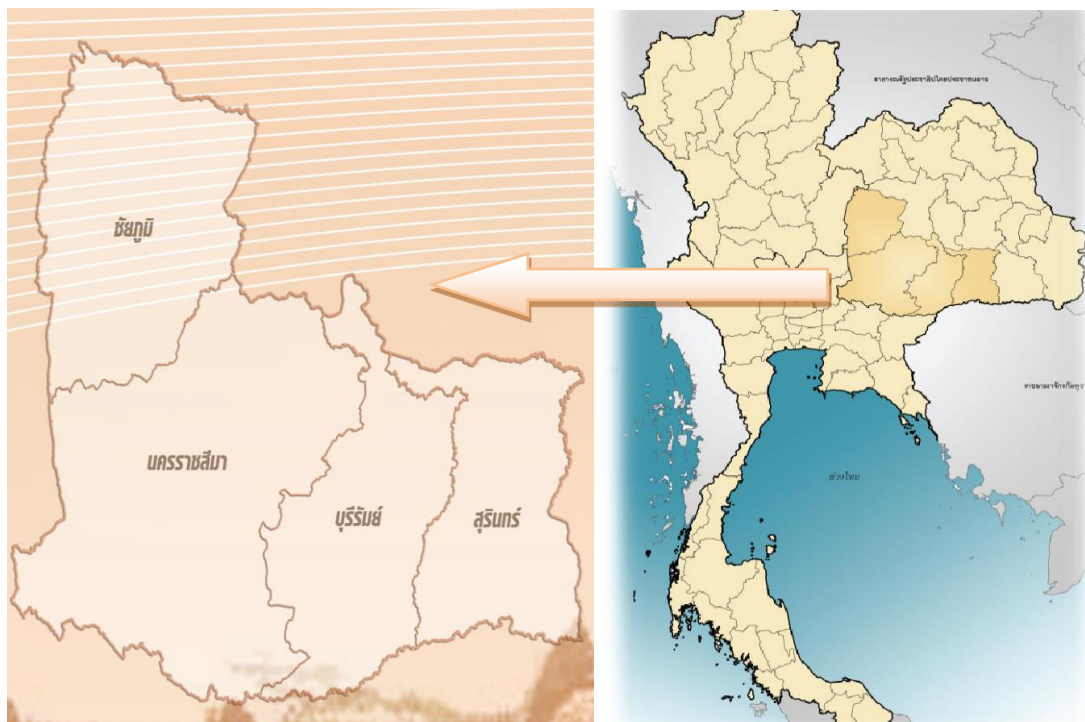
1. ข้อมูลเพื่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1.1 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

1) ด้านกายภาพ

(1) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มีพื้นที่ประมาณ 51,720.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,323,535ไร่ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 14 องศา 5ลิปดาเหนือ ถึงเส้นละติจูดที่ 16 องศา 43 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นลองจิจูดที่ 107 องศา 10 ลิปดาตะวันออก ถึงเส้นลองจิจูดที่ 110 องศา 7 ลิปดาตะวันออก ซึ่งจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวนี้ จะทำให้พื้นที่ตั้งอยู่ในโซนเวลามาตรฐานสากลที่พิกัดลองจิจูด 105 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นเวลาที่เร็วกว่ากรีนิช ประเทศอังกฤษ 7 ชั่วโมง และมีสภาวะอากาศแบบสะวันนา (Tropical Savanna Climate) ตามการจำแนกเขตภูมิอากาศแบบ Koppenซึ่งจะมีอากาศร้อนอุณหภูมิสูงตลอดปี โดยมีฤดูฝนสลับกับฤดูแล้งอย่างเด่นชัด โดยฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม และฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนเมษายน

(2) ที่ตั้งสัมพันธ์ :พื้นที่กลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว และราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี และจังหวัดนครนายก

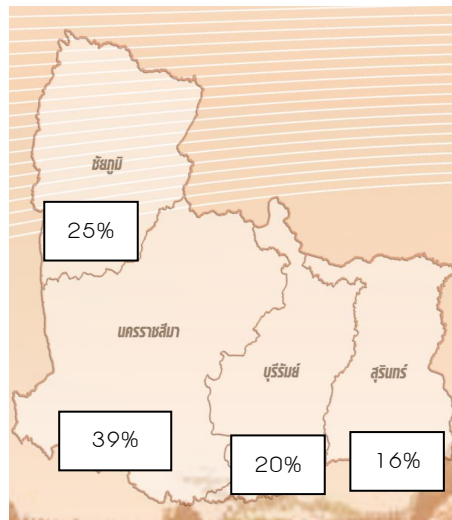
(3) **ขนาดพื้นที่** : จากการรวบรวมข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดินพบว่าพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัดมีพื้นที่รวมกันทั้งหมดประมาณ 51,720.192 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,323,869 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30.63 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (168,854 ตารางกิโลเมตร) และคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 10.08 ของพื้นที่ทั้งประเทศ (513,115 ตารางกิโลเมตร) โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 1 และภาพประกอบ ข้างทำยนี้

ตารางที่ 1 : แสดงพื้นที่ครอบคลุมของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	เนื้อที่		ร้อยละ (ของกลุ่มจังหวัด)
	ตร.กม.	ไร่	
นครราชสีมา	20,493.964	12,808,727	39.57
ชัยภูมิ	12,778.287	7,986,429	24.67
บุรีรัมย์	10,323.885	6,451,178	20.07
สุรินทร์	8,124.056	5,077,535	15.69
รวม (กลุ่มจังหวัด)	51,720.192	32,323,869	100.00
ภาคอีสาน	168,854.000	105,533,963	
ประเทศ	513,115.000	320,696,887	-

ที่มา : ข้อมูลเนื้อที่ (ตร.กม.) จากเว็บไซต์สารานุกรมเสรี ข้อมูลเนื้อที่ (ไร่) จากกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พื้นที่ครอบคลุมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

(4) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีลักษณะทั้งเป็นพื้นที่ราบสูงและภูเขา พื้นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น และพื้นที่ลูกคลื่นลอนลึก โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- ลักษณะเทือกเขาสูงและที่ราบสูง

มีความสูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 250 เมตร อยู่บริเวณ อำเภอปากช่อง ปักธงชัย วังน้ำเขียว นครบุรี และเสิงสาง

เขตเทือกเขาตองพญาเย็น มีความสูงตั้งแต่ 500 – มากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล ปานกลาง อยู่บริเวณ ทางตอนเหนือของเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ บางส่วนของอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอเทพสถิต อำเภอคอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอซับใหญ่

บริเวณเทือกเขาพนมดงรักมีความสูงตั้งแต่ 200 เมตรจากระดับน้ำทะเล บริเวณด้านตะวันตกของอำเภอหนองหงส์ ตอนใต้ของอำเภอโนนสุวรรณ อำเภอหนองกี่ อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ อำเภอละหานทราย อำเภอบ้านกรวด อำเภอโนนแดง ของจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอบัวเชด อำเภอสังขะ อำเภอกาบเชิง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

- **ที่ราบลุ่มแม่น้ำ** เช่น บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำลำเชียงไกร ลำปลายมาศ ที่ราบลุ่มริมฝั่งลำสะเทต พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชี ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ พื้นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมูล บริเวณอำเภอพุทไธสง อำเภอคูเมือง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เขตอำเภอท่าตูม อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

- พื้นที่ลูกคลื่น

มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นที่สูงสลับที่นา สูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 200 เมตร อยู่เขต อำเภอกำแพงแสน อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอบัวใหญ่ อำเภอสีดา อำเภอบัวลาย อำเภอโนนแดง อำเภอประทาย อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอเมืองยาง อำเภอชุมพวง อำเภอพิมาย อำเภอคง อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ลูกคลื่นลอนตื้นมีความสูงประมาณ 300 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ในพื้นที่ บางส่วนของอำเภอมืองชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอ บำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น ที่มีความสูงประมาณ 150 – 200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บริเวณอำเภอประโคนชัย อำเภอพลับพลาชัย อำเภอเมือง บุรีรัมย์ อำเภอห้วยราช อำเภอคูเมือง อำเภอลำปลายมาศ อำเภอกระสัง อำเภอบ้านด่าน บางส่วนของอำเภอนางรอง อำเภอหนองกี่ อำเภอหนองหงส์ อำเภอสตึก อำเภอพุทไธสง อำเภอนาโพธิ์ อำเภอบ้านใหม่ชัยพนธ์ อำเภอขาม อำเภอแคนดง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

(5) ลักษณะทางธรณีวิทยา: พื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบสูงโคราช หินที่รองรับส่วนใหญ่ประกอบด้วยหิน แฉ่ง (หินชุดโคราช) ประกอบด้วยลักษณะโครงสร้างแบบรูปประทุนคว่ำและรูปประทุนหงาย มีรอยแตกรอยแยก และรอยคดโค้งทั่วไป รวมทั้งโดมเกลือ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิสัณฐานของแอ่งย่อยบริเวณนี้เรียกว่า แอ่งโคราช-อุบล มีพื้นที่ประมาณ 33,000 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่บริเวณจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ ยโสธร สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ แม่น้ำในบริเวณนี้ส่วนใหญ่มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาที่เป็นขอบแอ่งทางทิศเหนือและทิศตะวันตก ที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำมูล มีต้นกำเนิดจากเขาวงและเขาสมิงของเทือกเขาสันกำแพง บริเวณอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา แม่น้ำชี มีต้นกำเนิดจากสันปันน้ำของเทือกเขาเพชรบูรณ์ ในเขตจังหวัดชัยภูมิ แม่น้ำทั้งสองสายไหลผ่านที่ราบ ตอนกลางของแอ่งและบรรจบรวมกันเป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ก่อนจะไหลลงสู่แม่น้ำโขงทางทิศตะวันออกบริเวณ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น

(6) ธรณีวิทยา : มีการแทรกดันของเกลือหินกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้เกิดดินเค็มและน้ำเค็ม ลักษณะดิน เป็นดินที่มีศักยภาพปานกลาง ถึงต่ำ สำหรับการเกษตร ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวจะอยู่ใกล้ลุ่มน้ำ และพื้นที่น้ำขังในฤดูฝน

กลุ่มจังหวัดมีกลุ่มแร่ธาตุที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 1) กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและ โครงการขนาดใหญ่ของรัฐ มีกลุ่มย่อยคือ กลุ่มแร่เพื่อการก่อสร้าง เช่น หินปูน หินบะซอลต์ หินแกรนิต หินอ่อน หินทราย หินกาบ ดินลูกรัง กรวด ทรายก่อสร้าง กลุ่มแร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ เช่น หินปูน 2) กลุ่มแร่เพื่อ สนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เช่น ดินเหนียวสี เกลือหิน หินทรายแกละสลัก และ 3) กลุ่มแร่เพื่อ การเกษตร เช่น โพแทช โดโลไมต์ ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีแร่ธาตุที่สำคัญ ปรากฏตามตารางที่ 2 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 2 : แสดงชนิดแร่ธาตุสำคัญที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	ชนิดแร่ธาตุ (ระบุชื่อ)	พบมากในพื้นที่ (ระบุ)
นครราชสีมา	หินปูน	อำเภอปากช่อง
	หินบะซอลต์	อำเภอโชคชัย
	หินแกรนิต	อำเภอวังน้ำเขียว
	หินอ่อน	อำเภอปากช่อง
	หินกาบ/หินชนวน	อำเภอปากช่อง
	หินทราย	อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด
	หินฮอร์นแบลนไต์	อำเภอวังน้ำเขียว
	ทรายก่อสร้าง	อำเภอเมืองนครราชสีมา โนนสูง เฉลิมพระเกียรติ จักราช พิมาย ชุมพวง เมืองยาง ลำทะเมนชัย
	ดินลูกรังและกรวด	อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอโนนสูง
	เหล็กแมกนีไทด์ - เอเมอริ	อำเภอวังน้ำเขียว
	ดินเหนียวสี	ต.ด่านเกวียน อ.โชคชัย
	เกลือหิน (โดมเกลือ)	อ.โนนไทย โนนสูง ขามสะแกแสง คง เฉลิมพระเกียรติ ด่านขุนทด ประทาย พระทองคำ
	เกลือหิน (แอ่งเกลือ)	อ.โนนไทย โนนสูง ขามสะแกแสง คง เฉลิมพระเกียรติ เมืองนครราชสีมา พิมาย ด่านขุนทด ประทาย พระทองคำ
	โพแทช	อ.โนนไทย โนนสูง ขามสะแกแสง คง
โคลโลไมต์	อำเภอปากช่อง	
ชัยภูมิ	หินปูน	อำเภอกำแพงแสน อำเภอหนองบัวแดง อำเภอคอนสาร
	หินทรายประดับ	อำเภอซับใหญ่ อำเภอหนองบัวระเหว
	ดินสี	อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว
	ดินลูกรังและกรวด	อำเภอจัตุรัส อำเภอบ้านแท่น อำเภอหนองบัวระเหว
	เกลือหิน	อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอคอนสาร อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว
	โพแทช	อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอคอนสาร อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว
บุรีรัมย์	หินบะซอลต์	อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติฯ อำเภอนางรอง
	เกลือหิน	อำเภอคูเมือง อำเภอแคนดง อำเภอสตึก
	ดินลูกรัง	อำเภอบ้านกรวด อำเภอประโคนชัย อำเภอหนองกี่

จังหวัด	ชนิดแร่ธาตุ (ระบุชื่อ)	พบมากในพื้นที่ (ระบุ)
	หินทราย	อำเภอปะคำ อำเภอโนนดินแดง
	โพแทช	อำเภอพุทไธสง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์
สุรินทร์	หินบะซอลต์	อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอปราสาท
	เกลือหิน	อำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม อำเภอรัตนบุรี

ที่มา : โครงการจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีรายจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

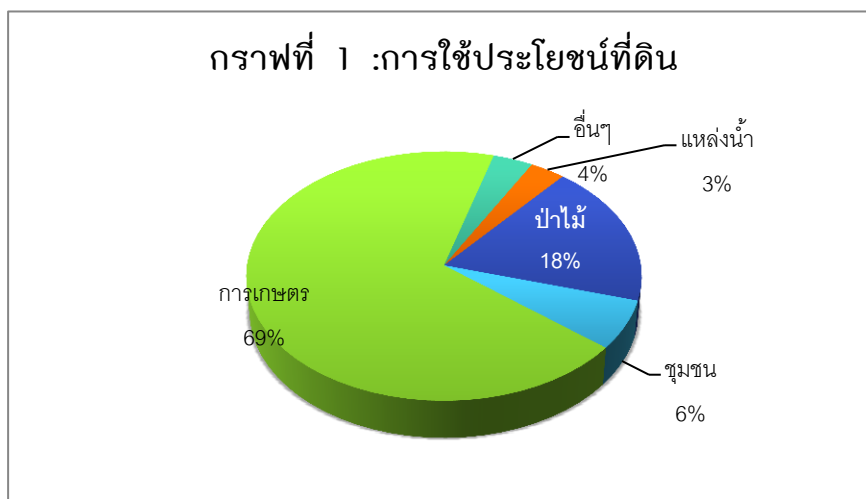
(7) การใช้ประโยชน์ที่ดิน : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอันดับ 1 คือเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 22,164,298 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด รองลงมา เป็นพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 5,943,459 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด และพื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 2,053,193 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6 พื้นที่แหล่งน้ำ จำนวน 1,013,066 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ปรากฏตามตารางที่ 3 และกราฟที่ 1 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 3 : แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ พ.ศ. 2562

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)				
	กลุ่มจังหวัด	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
พื้นที่เกษตรกรรม	22,164,298	8,762,435	4,487,533	4,983,271	3,931,059
พื้นที่นา	11,804,218	3,806,040	1,624,610	3,208,085	3,165,483
พืชไร่	8,275,719	4,241,362	2,498,611	1,173,147	362,599
ไม้ผล	253,609	172,377	61,028	16,807	3,397
พืชสวน	37,438	32,175	1,469	2,938	856
ไม้ยืนต้น	1,612,341	381,858	278,625	564,614	387,244
พืชน้ำ	164	51	113	-	-
ปศุสัตว์	120,646	92,013	13,378	12,052	3,203
สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	42,002	21,318	8,538	5,328	6,818
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	18,161	15,241	1,161	300	1,459
พื้นที่ป่าไม้	5,943,459	2,180,633	2,699,505	619,364	443,957
พื้นที่แหล่งน้ำ	1,013,066	327,080	216,873	269,471	199,642
น้ำธรรมชาติ	490,426	143,092	128,505	128,244	90,585
น้ำที่สร้างขึ้น	522,640	183,988	88,368	141,227	109,057

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)				
	กลุ่มจังหวัด	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	2,053,193	943,964	303,872	461,834	343,523
ตัวเมืองและย่านการค้า	151,260	72,694	29,364	27,491	21,711
สถานที่ราชการและสถาบัน	305,711	160,602	30,741	64,404	49,964
หมู่บ้านบนพื้นราบ	1,396,379	596,041	227,122	329,234	243,982
นันทนาการ	87,356	78,019	4,012	3,298	2,027
สิ่งก่อสร้างเกี่ยวกับคมนาคม และสถานีน้ำมัน	85,329	22,800	3,164	35,896	23,469
ลานตากและแหล่งรับซื้อ ทางการเกษตร	22,991	12,114	7,992	1,184	1,701
สุสาน ป่าช้า	4,167	1,694	1,477	327	669
พื้นที่อุตสาหกรรม	112,074	72,025	14,361	14,659	11,029
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,030,006	516,697	263,514	102,180	147,615
พื้นที่ร้าง	7,773	5,893	771	399	710
รวม	32,323,869	12,808,727	7,986,429	6,451,178	5,077,535

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <http://www.ldd.go.th>

2) ด้านประชากร

(1) สัดส่วน แนวโน้มประชากรและความหนาแน่น : จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2564 ปรากฏว่ากลุ่มจังหวัด “นครชัยบุรีรินทร์” มีประชากรจำนวน 6,698,614 คน แบ่งเป็นเพศชาย 3,306,708 คน เพศหญิง 3,391,906 คน คิดเป็นร้อยละ 10.27 จากจำนวน

ประชากรทั้งประเทศ 65,197,783 คน ลดลงจากปี 2563 จำนวน 18,922 คน คิดเป็นร้อยละ 0.28 เมื่อเทียบกับจากกลุ่มจังหวัด โดยมีความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัด คิดเป็น 130 คน/ตารางกิโลเมตร และเมื่อเทียบความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ประเทศ คิดเป็น 13 คน/ตารางกิโลเมตร ปรากฏตามตารางที่ 4 ตารางที่ 5 และตามกราฟที่ 2 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 4 : แสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ประเภท	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่นของประชากร (คน/ตร.กม.)
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
ชาย	3,356,354	3,321,689	3,306,708	
หญิง	3,422,508	3,395,847	3,391,906	
รวมทั้งกลุ่มฯ	6,778,862	6,717,536	6,698,614	130
ประเทศ	65,614,457	66,186,727	65,197,783	13

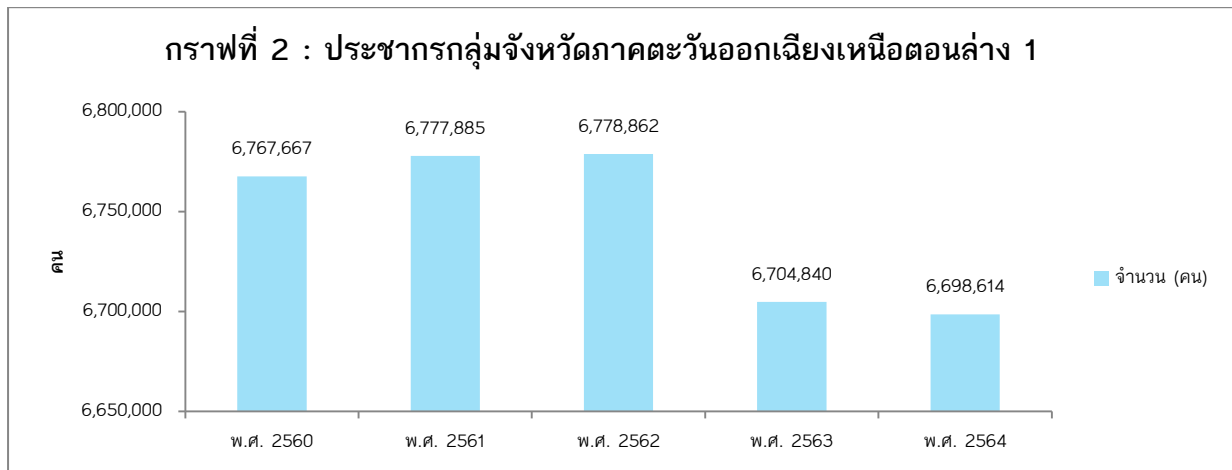
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย 2564 และที่ทำการปกครองจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 5 : แสดงประชากรแบ่งตามเขตเทศบาลของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	2562 (2019)			2563 (2020)			2564 (2021)		
	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1									
รวมยอด	6,778,862	3,356,354	3,422,508	6,704,840	3,315,652	3,389,188	6,709,562	3,313,761	3,395,801
ในเขตเทศบาล	1,241,376	605,358	636,018	1,212,421	589,743	622,678	1,217,904	591,838	626,066
นอกเขตเทศบาล	5,537,486	2,750,996	2,786,490	5,492,419	2,725,909	2,766,510	5,491,658	2,721,923	2,769,735
นครราชสีมา									
รวมยอด	2,648,927	1,303,944	1,344,983	2,620,511	1,288,585	1,331,926	2,634,154	1,293,783	1,340,371
ในเขตเทศบาล	631,302	308,673	322,629	610,360	297,994	312,366	619,055	301,585	317,470
นอกเขตเทศบาล	2,017,625	995,271	1,022,354	2,010,151	990,591	1,019,560	2,015,099	992,198	1,022,901
ชัยภูมิ									
รวมยอด	1,137,357	562,900	574,457	1,124,924	556,045	568,879	1,119,373	552,093	567,280
ในเขตเทศบาล	177,822	86,126	91,696	175,776	85,056	90,720	173,361	83,712	89,649
นอกเขตเทศบาล	959,535	476,774	482,761	949,148	470,989	478,159	946,012	468,381	477,631

จังหวัด	2562 (2019)			2563 (2020)			2564 (2021)		
	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female
บุรีรัมย์									
รวมยอด	1,595,747	793,262	802,485	1,581,184	785,222	795,962	1,579,805	783,531	796,274
ในเขตเทศบาล	339,137	166,398	172,739	335,605	164,394	171,211	334,617	163,648	170,969
นอกเขตเทศบาล	1,256,610	626,864	629,746	1,245,579	620,828	624,751	1,245,188	619,883	625,305
สุรินทร์									
รวมยอด	1,396,831	696,248	700,583	1,378,221	685,800	692,421	1,376,230	684,354	691,876
ในเขตเทศบาล	93,115	44,161	48,954	90,680	42,299	48,381	90,871	42,893	47,978
นอกเขตเทศบาล	1,303,716	652,087	651,629	1,287,541	643,501	644,040	1,285,359	641,461	643,898

ที่มา : สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เมื่อพิจารณาสัดส่วนประชากรเมืองต่อชนบทของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2564 พบว่าสัดส่วนประชากรชนบท (นอกเขตเทศบาล) มีจำนวนมากกว่าประชากรเมือง (ในเขตเทศบาล) คิดเป็นร้อยละ 81.85 ประชากรเมือง คิดเป็นร้อยละ 18.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด จังหวัดสุรินทร์มีสัดส่วนประชากรชนบทมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คิดเป็นร้อยละ 93.07 รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา ตามลำดับ โดยจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีประชากรในเขตเทศบาลสูงเป็นอันดับหนึ่ง ปรากฏตามตารางที่ 6 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 6 : สัดส่วนประชากรเมืองต่อชนบทของกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2564

จังหวัด	2564 (2021)			สัดส่วน ปี 64 (ร้อยละ)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1						
รวมยอด	6,709,445	3,313,644	3,395,801	100	100	100
ในเขตเทศบาล	1,217,787	591,721	626,066	18.15	17.86	18.44
นอกเขตเทศบาล	5,491,658	2,721,923	2,769,735	81.85	82.14	81.56
นครราชสีมา						
รวมยอด	2,634,154	1,293,783	1,340,371	100	100	100
ในเขตเทศบาล	619,055	301,585	317,470	23.50	23.31	23.69
นอกเขตเทศบาล	2,015,099	992,198	1,022,901	76.50	76.69	76.31
ชัยภูมิ						
รวมยอด	1,119,373	552,093	567,280	100	100	100
ในเขตเทศบาล	173,361	83,712	89,649	15.49	15.16	15.80
นอกเขตเทศบาล	946,012	468,381	477,631	84.51	84.84	84.20
บุรีรัมย์						
รวมยอด	1,579,688	783,414	796,274	100	100	100
ในเขตเทศบาล	334,500	163,531	170,969	21.18	20.89	21.47
นอกเขตเทศบาล	1,245,188	619,883	625,305	78.82	79.11	78.53
สุรินทร์						
รวมยอด	1,376,230	684,354	691,876	100	100	100
ในเขตเทศบาล	90,871	42,893	47,978	6.60	6.27	6.93
นอกเขตเทศบาล	1,285,359	641,461	643,898	93.40	93.73	93.07

ที่มา : สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

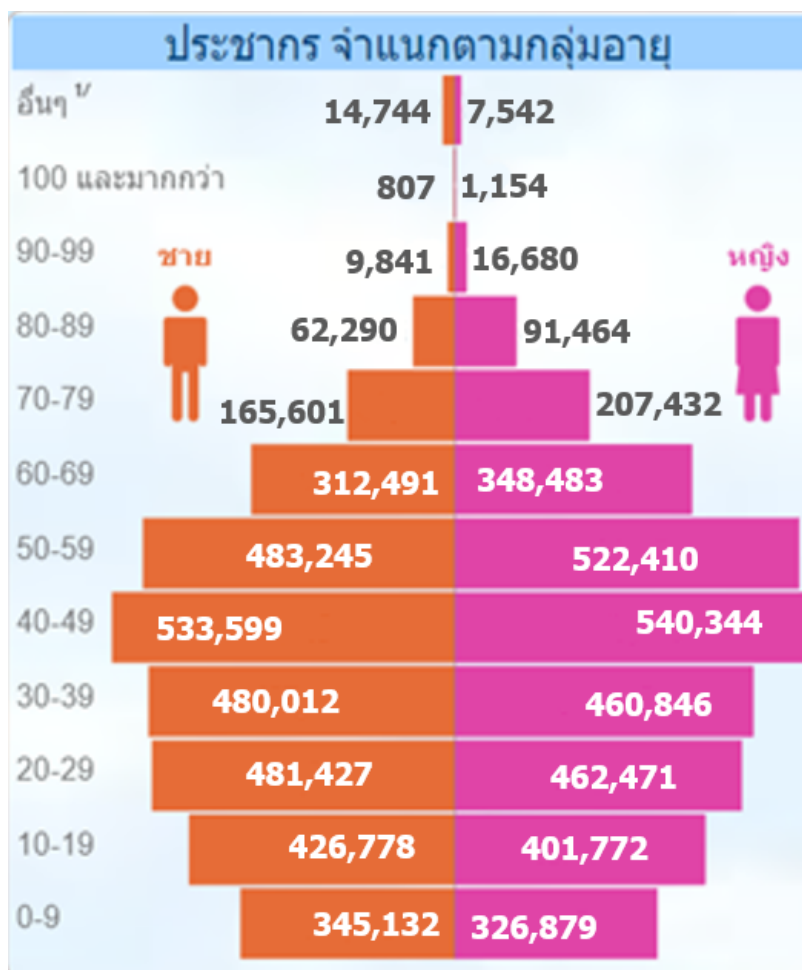
เมื่อจำแนกตามช่วงอายุออกเป็นสามช่วงวัย วัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนประชากรวัยแรงงานมากที่สุด โดยเป็นผู้มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี ปรากฏตามตารางที่ 7 และกราฟที่ 3 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 7 : จำแนกประชากรตามช่วงวัย

ประชากร จำแนกตามกลุ่มวัย			
วัยเด็ก (0-14 ปี)	วัยแรงงาน (15-59 ปี)	วัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	จำแนกอายุไม่ได้
16.15%	65.29%	18.25%	0.31%
1,079,504 คน	4,385,411 คน	1,225,253 คน	22,286 คน

ที่มา : กลุ่มคลังข้อมูลสถิติ กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กราฟที่ 3 : โครงสร้างอายุประชากร พ.ศ. 2564

ที่มา : กลุ่มคลังข้อมูลสถิติ กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(2) กลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มกระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ดังนี้

- ไทยโคราช

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโคราช เดิมถิ่นนี้ชาวพื้นเมืองเป็นลัวะ ชาวไทยได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัย สมัยกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอยู่ทองให้ขุนหลวงพะงั่วยกกองทัพมารวบรวมดินแดนแถบนี้เข้ากับกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอยู่ทองโปรดฯ ให้กองทหารอยุธยาตั้งด่าน อยู่ประจำ และส่งช่างชาวอยุธยาไปก่อสร้างบ้านเรือนและวัดวาอารามเป็นอันมาก ชาวไทยอยุธยาได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและได้อพยพมาอยู่ในนครราชสีมาอีกระลอกหนึ่งคือ คราวเสียกรุงครั้งที่ 2 โดยมีชาวไทยชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้อพยพเข้ามาเพิ่มด้วย ชาวไทยกลุ่มนี้และชาวไทยพื้นเมืองเดิม (เข้าใจว่าเป็นชาวสยามลุ่มน้ำมูล (ไท-เสียม) อาจมีเขมรและมอญปนอยู่ด้วย) สืบเชื้อสายเป็นชาวไทยโคราชและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีสืบทอดกันมา

กลุ่มไทยโคราชเป็นกลุ่มที่แสดงเอกลักษณ์ของเมืองนครราชสีมา เพราะสำเนียงแตกต่างจากกลุ่มอื่น เป็นกลุ่มที่พูดภาษาไทยโคราชซึ่งคล้ายคลึงภาษาไทยกลางแต่สำเนียงเพี้ยน เหน่อ ห้วนสั้น เกินเสียง มีคำไทยลาว (อีสาน) ปะปนบ้างเล็กน้อย ชาวไทยโคราชแต่งกายแบบไทยภาคกลาง รับประทานข้าวเจ้า อาหารทั่วไปคล้ายคลึงภาคกลาง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมคล้ายไทยภาคกลาง ปัจจุบัน กลุ่มไทยโคราชอาศัยอยู่ในทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ยกเว้นบางอำเภอที่มีชาวไทยลาวมากกว่า (อำเภอบัวใหญ่-ปักธงชัย และสูงเนิน) และยังพบชาวไทยโคราชในบางส่วนของจังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยภูมิ (อำเภอบำเหน็จณรงค์และจัตุรัส) และจังหวัดบุรีรัมย์(อำเภอเมืองบุรีรัมย์ นางรอง และหนองกี่)

- ไทยลาวเวียงจันทน์

กลุ่มไทยลาวเวียงจันทน์ ส่วนใหญ่อพยพเข้ามาอยู่สมัยสงครามปราบปรามเมืองเวียงจันทน์ สมัยธนบุรี มีการกวาดต้อนครอบครัวลาวเข้ามาอยู่ในหัวเมืองชั้นใน และอพยพเข้ามาโดยสมัครใจเพิ่มขึ้นในระยะหลังอยู่ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เป็นส่วนใหญ่ และกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัด เหมือนกับหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้ใช้ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่เหมือนกันกับชาวไทยลาวโดยทั่วไป แต่ก็จะมีอยู่ที่แตกต่างในเรื่องของภาษาบ้างในแต่ละท้องถิ่น

- ไทยเขมร

กลุ่มไทยเขมร มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในท้องที่จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี รวมถึง ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และ นครราชสีมาบางพื้นที่ มีภาษาพูดและอักษรเป็นของตนเอง ภาษาเขมรป่าดงเหมือนภาษาเขมรในกัมพูชา แต่เสียงเพี้ยนกันอยู่บ้าง มีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง เขมรป่าดงแต่เดิมนับถือพุทธศาสนานิกายมหายาน ผสมกับศาสนาพราหมณ์ และเทวนิยมดั้งเดิม

- ไทยจีน

กลุ่มไทยเชื้อสายจีน ส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาก่อตัวเป็นชุมชนขึ้นในจังหวัดเขตตัวเมืองทั้ง 4 จังหวัด เหมือนกันจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทย สาเหตุหลัก ๆ มาจากปัญหาการลี้ภัยสงครามที่เกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนาน นับตั้งแต่ยุคการปฏิวัติประชาธิปไตยสมัย ดร.ซุนยัตเซ็น การปฏิวัติคอมมิวนิสต์นำโดยเหมา เจ๋อตง และสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นบุกจีน ที่ต่อเนื่องยาวนานถึง 54 ปี ในระหว่าง พ.ศ. 2438 – 2492 ทำให้ประชาชนเดือดร้อนลำเค็ญ โดยเฉพาะช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวจีนในจังหวัดแต่จิว มณฑลกวางตุ้ง ได้อพยพลี้ภัยเข้ามายังเมืองไทยเป็นจำนวนมาก สายหนึ่งมาทางเรือ ขึ้นฝั่งที่เมืองบางกอก อีกสายหนึ่งผ่านเข้ามาทางเวียดนามและลาว

- ไทยแขก

กลุ่มไทยเชื้อสายแขก ส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาก่อตัวเป็นชุมชนขึ้นในจังหวัดเขตตัวเมืองทั้ง 4 จังหวัด เหมือนกันจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทย ประกอบอาชีพค้าขายเป็นหลัก

- ไทยมอญ

กลุ่มไทยมอญ ชาวมอญอพยพเข้ามาอยู่บริเวณเมืองนครราชสีมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2318 ในสมัยกรุงธนบุรี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระราชทานครัวมอญที่อพยพเข้ามาสวามิภักดิ์ มีเจ้าพระยามหาโยธา (พญาเจ่ง) ต้นสกุล "คชเสนี" เป็นหัวหน้า แบ่งให้พระยานครราชสีมาขึ้นไปมาอยู่ที่เมืองนครราชสีมา ตั้งครัวมอญที่ลำพระเพลิง เขตอำเภอปักธงชัยที่บ้านพลับพลา อำเภอโชคชัย พระยาศรีราชรามัญผู้เป็นหัวหน้าพาญาติพี่น้องมาอยู่ในเมืองเป็นสายกองส่วยทอง ตั้งบ้านเรือนเรียกว่าบ้านมอญ เมื่อเกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2336 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยามหาโยธา (ทอเรียะ คชเสนี) คุมกองมอญมาสมทบมาร่วมรบกับกำลังฝ่ายไทย เมื่อเสร็จศึกแล้วพวกมอญเห็นเมืองปักธงชัยอุดมสมบูรณ์จึงมาตั้งถิ่นฐาน ปัจจุบันชาวมอญในนครราชสีมายังรักษาวัฒนธรรมประเพณีมอญไว้ เช่น ภาษา การไหว้ผี การเล่นสบบ้าในเขต

บ้านท่าโพธิ บ้านสำราญเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย ประกอบอาชีพทำนา ทำสวนทำเครื่องปั้นดินเผา ภาษามอญจะใช้พูดในชาวไทยมอญที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป คนรุ่นหลังจากนี้จะพูดภาษาไทยโคราชทั้งสิ้น

- ไทยส่วย

กลุ่มไทยส่วย ส่วย หรือ ข่า เป็นชนพื้นเมืองของหัวเมืองเขมรปาดง พูดภาษาตระกูลมอญ - เขมร ได้อยู่ในพื้นที่นี้ก่อนที่คนไทยจะเข้ามาเมื่ออิทธิพลเหนือดินแดนบริเวณลุ่มแม่น้ำมูลตอนบน ปัจจุบันอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์บางส่วน นอกจากนี้ภาษาส่วย เป็นภาษาของชาวส่วยที่อพยพมาจากจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจุบันมีเฉพาะผู้ที่อายุเกิน 40 ปีขึ้นไปที่ยังคงใช้ภาษาส่วยในกลุ่มของตนเอง

- ไทยญ้อกร

กลุ่มไทยญ้อกร หรือ เนียะกุล เป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามไหล่เขาหรือเนินเขาเตี้ย ๆ บริเวณด้านในของที่ราบสูงโคราช อาจสืบเชื้อสายมาจากคนในสมัยทวารวดี ภาษาเป็นภาษาตระกูลมอญ-เขมร ปัจจุบันพูดเฉพาะผู้ที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป นอกจากนั้นใช้ภาษาไทยโคราช ปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา พื้นที่อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอหนองบุญมาก ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ จะอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต

- ไทยกวย

กลุ่มไทยกวย (แปลว่า คน) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ “ข่า” อีกกลุ่มหนึ่ง มีรูปร่างลักษณะคล้ายชนเผ่าเขมร ส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์บางส่วน กวยไม่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทราบเพียงว่าแต่เดิมอยู่ในกัมพูชา นิยมพูดภาษาเป็น 2 กลุ่ม คือ กวยลาว อยู่ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษตอนบน ซึ่งพูดภาษากวยโดยมีคำภาษาลาว

ปนอยู่ด้วยบางคำ และกวยเขมร อยู่ในเขตจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษตอนล่าง และอุบลราชธานีตอนล่าง ซึ่งพูดภาษากวยโดยมีคำภาษาเขมรปนอยู่ด้วย ชาวไทยกวย อาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดที่อำเภอ ศรีขรภูมิ สำโรงทาบ จอมพระ สังขะ บัวเขต ศรีณรงค์ สนม ท่าตูม บางส่วนของอำเภอเมือง เขวาสินรินทร์ และกาบเชิง

- ไทยวน

กลุ่มไทยวน หรือ ไทยโยนก เป็นเผ่าไทยในภาคเหนือของไทย ได้อพยพเข้ามาอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา เขตอำเภอสีคิ้วสองทางด้วยกันคือ พวกแรกอพยพจากทางเหนือมาอยู่ที่อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี ต่อมาเจ้าเมืองสระบุรีต้องการตั้งกองเลี้ยงโคนมที่เมืองนครจันทิก จึงได้แบ่งครอบครัวชาวไทยวนจากอำเภอเสาไห้ไปอยู่ที่อำเภอสีคิ้ว ส่วนอีกพวกหนึ่งอพยพมาจากเวียงจันทน์ ชาวไทยวนยังรักษาประเพณีและวัฒนธรรมแบบโยนกไว้ได้ดีมาก ภาษาไทยวน ใช้พูดในหมู่ไทยวนด้วยกันเองซึ่งมีอยู่ประมาณ 5,000 คน ในเขตอำเภอสีคิ้ว ในท้องที่ตำบลลาดบัวขาว ตำบลสีคิ้ว และตำบลบ้านหัน

3) **ด้านการปกครอง** เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง 4 จังหวัด ประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 8 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 8 : แสดงเขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง 4 จังหวัด

จังหวัด	การปกครองส่วนภูมิภาค				การปกครองส่วนท้องถิ่น					
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	รวม
นครราชสีมา	32	287	3,756	186	1	1	4	85	243	4,595
ชัยภูมิ	16	124	1,620	25	1	0	1	35	106	1,928
บุรีรัมย์	23	188	2,549	38	1	0	3	59	146	3,007
สุรินทร์	17	158	2,128	33	1	0	1	27	144	2,509
รวม	88	757	10,053	282	4	1	9	206	639	12,039

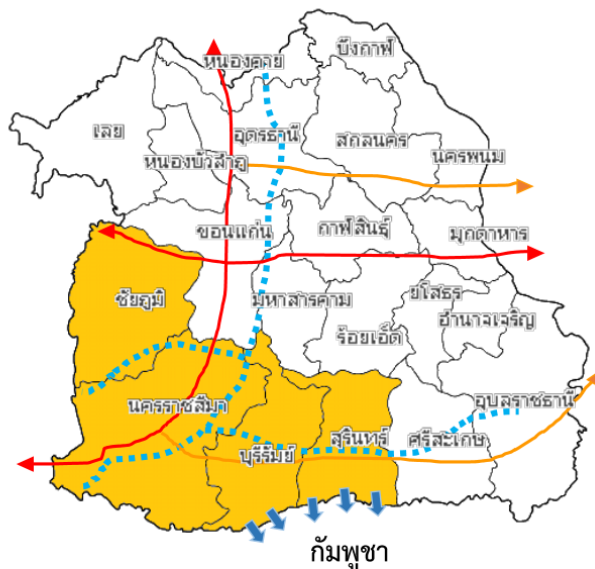
ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

4) จุดผ่านแดน ไทย - กัมพูชา

ตารางที่ 9 : แสดงจุดผ่านแดนไทย - กัมพูชา

จังหวัด	จุดผ่านแดน ถาวร	จุดผ่อนปรน	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของกัมพูชา
บุรีรัมย์		✓	จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู บ้านสายโท 6 ใต้ ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด	บ้านจู้บโก๊ก ตำบลอำปอ อำเภอบัณฑิตย์อำปอ จังหวัดอุดรธานี (ด้านชายแดน)
สุรินทร์	✓		ด่านช่องจอม บ้านด่านพัฒนา	บ้านโอรเสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี (ด้านชายแดนสากล)

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

- พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)
 - เชื่อมเข้าสู่สปป.ลาว เป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าออกไปนอกประเทศ (ไทย-ลาว-เวียดนาม)
- เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก
 - เชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้และลดความยากจนในพื้นที่ตามแนว
 - เพิ่มขนาดตลาดเศรษฐกิจ เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนมากขึ้น
- ทางรถไฟสายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - สนับสนุนการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่
 - เป็นเส้นทางในการส่งสินค้าไปยังหนองคายเพื่อส่งข้ามไปยังสปป.ลาว
- ↑ ชายแดนที่ติดกับกัมพูชา
 - เกิดประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ในพื้นที่สูงขึ้น

ที่มา: กระทรวงคมนาคม

29

5) โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ

(1) ทางหลวงสายต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด :ระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีถนนสายสำคัญหลายสาย มีทางหลวงแผ่นดินสายหลักและสายรอง ที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด และภายในจังหวัด ทำให้การคมนาคมขนส่งในกลุ่มจังหวัดมีประสิทธิภาพสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก โดยมีเส้นทางสำคัญดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 หรือ ถนนมิตรภาพ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24, 201, 202, 205, 206, 207, 218, 219, 224, 225,

226, 304 และ 348 นอกจากนี้กรู่มจังหวัดยังมีทางหลวงสายอาเซียนพาดผ่าน ได้แก่

- สาย AH 12 ผ่านสะพานมิตรภาพไทย/ลาว - หนองคาย - อุดรธานี - อ.น้ำพอง - ขอนแก่น - อ.บ้านไผ่ - อ.พล - จังหวัดนครราชสีมา - อ.สูงเนิน - อ.สีคิ้ว - อ.มวกเหล็ก - จังหวัดสระบุรี - หินกอง - รังสิต - กรุงเทพฯ รวมระยะทาง 511.5 กิโลเมตร

- สาย AH 121 ผ่านมุกดาหาร - อำนาจเจริญ - ยโสธร - อ.สุวรรณภูมิ - อ.พยัคฆภูมิพิสัย - บุรีรัมย์ - อ.นางรอง - อ.สัมปอ - บ.ช่องตะโก รวมระยะทาง 458.5 กิโลเมตร

(2) ทางรถไฟ : เส้นทางรถไฟที่ผ่านกรู่มจังหวัด คือ รถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ (ประกอบด้วย เส้นทาง กรุงเทพฯ - อุบลราชธานี, กรุงเทพฯ - หนองคาย, เส้นทางลำชี - อุบลราชธานี, เส้นทางนครราชสีมา - อุบลราชธานี, เส้นทางกรุงเทพฯ - ศรีสะเกษ)

จังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน 2 สาย คือ

- เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดอุบลราชธานี
- เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดหนองคาย

รถไฟทั้งสองสายจะแยกกันที่ชุมทางจระจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังมีรถไฟอีกสายหนึ่งโดยแยกที่ชุมทางแก่งคอย คือ สายอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี - อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดนครราชสีมา มีสถานีรถไฟ รวม 38 สถานี และ 2 ชุมทาง รวม 40 สถานี สถานีหลักในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าคือ สถานีนครราชสีมา และสถานีชุมทางบัวใหญ่

จังหวัดชัยภูมิ มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดซึ่งเป็นเส้นทางระหว่าง อำเภอแก่งคอยจังหวัดสระบุรี - อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา - อำเภอเทพสถิต - บำเหน็จณรงค์ - จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิซึ่งมีสถานีรถไฟรวม 6 สถานี มีขบวนรถไฟผ่านสถานีรถไฟอำเภอบำเหน็จณรงค์ และอำเภอจัตุรัส

จังหวัดบุรีรัมย์ มีเส้นทางรถไฟผ่าน คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดอุบลราชธานี กรุงเทพฯ - สุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางตอนบนของจังหวัด โดยมีเส้นทางผ่าน 1 สาย คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร - อุบลราชธานี

(3) ระบบขนส่งทางอากาศ

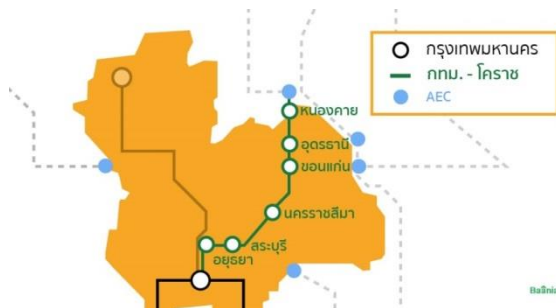
ตารางที่ 10 : ระบบขนส่งทางอากาศ

ท่าอากาศยาน	สายการบิน	เส้นทางการบิน (Route)		เวลาออก	เวลาถึง	อัตรา ค่าโดยสาร (บาท)
		เริ่มต้น	ปลายทาง			
บุรีรัมย์	AirAsia	กรุงเทพฯ (DMK)	บุรีรัมย์ (BFV)	12.35 น.	13.35 น.	1,012 - 3,120
	AirAsia	บุรีรัมย์ (BFV)	กรุงเทพฯ (DMK)	14.05 น.	14.50 น.	1,012 - 3,121
บุรีรัมย์	NOK AIR	กรุงเทพฯ (DMK)	บุรีรัมย์ (BFV)	08.25 น.	09.15 น.	1,020 - 3,050
	NOK AIR	บุรีรัมย์ (BFV)	กรุงเทพฯ (DMK)	09.45 น.	10.40 น.	1,020 - 3,050
บุรีรัมย์	NOK AIR	กรุงเทพฯ (DMK)	บุรีรัมย์ (BFV)	14.45 น.	15.40 น.	1,020 - 3,050
	NOK AIR	บุรีรัมย์ (BFV)	กรุงเทพฯ (DMK)	16.10 น.	17.00 น.	1,020 - 3,050

ที่มา : สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2565

(4) โครงสร้างพื้นฐานที่รัฐบาลให้การสนับสนุน

- รถไฟทางคู่ สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ 128 กิโลเมตร
- โครงการรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา หรือรถไฟไทย-จีน ระยะทาง 253 กิโลเมตร
- โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหรือมอเตอร์เวย์สายบางปะอิน - นครราชสีมา

ภาพความเชื่อมโยงของรถไฟทางคู่ จากไทยสู่จีน

ภาพ เส้นทางรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมไปสู่ AEC

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า จังหวัดนครราชสีมาเป็นผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนประชากรมากที่สุด จึงมีไฟฟ้าที่จำหน่ายหรือใช้ไปจำนวนมากถึง 6,234,292,935 กิโลวัตต์/ชั่วโมง ปรากฏตามตารางที่ 12 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 12 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้จ่ายไฟฟ้า ประจำปี พ.ศ. 2564 (รายจังหวัด)

ประเภทอัตราไฟฟ้า	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	911,790	354,434	447,097	382,328
ไฟฟ้าที่จำหน่าย/ใช้ (กิโลวัตต์/ชั่วโมง)	6,234,292,935	896,263,135	1,301,344,979	995,964,698
- บ้านอยู่อาศัย	1,616,824,352	440,492,260	627,600,635	511,696,973
- กิจการขนาดเล็ก	529,064,735	149,237,298	203,305,924	174,075,697
- กิจการขนาดกลาง	787,353,357	139,051,013	250,988,057	175,942,641
- กิจการขนาดใหญ่	3,160,922,774	140,995,249	193,751,795	112,981,219
- อื่น ๆ	140,127,717	26,487,315	25,698,568	21,268,168

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(6) ประปา

ข้อมูลปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกำลังการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ทั้งสิ้น 103.3000 ล้านลูกบาศก์เมตร น้อยกว่าปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณการผลิต 128.5000 ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ 89.7000 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 86.83 ของปริมาณน้ำที่ผลิตได้ ทั้งนี้มีจำนวนผู้ใช้ทั้งสิ้น 395,558 ราย ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ปรากฏตามตารางที่ 13 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 13 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้น้ำประปา

รายละเอียด	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		
	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	365,130	382,026	395,558
ปริมาณการผลิต (ล้านลูกบาศก์เมตร)	122.7336	128.5000	103.3000

รายละเอียด	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		
	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564
ปริมาณการจำหน่าย (ล้านลูกบาศก์เมตร)	87.2213	88.2000	89.7000
เฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม./ราย/เดือน)	79.8046	76.6000	75.6000

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า จังหวัดนครราชสีมาเป็นผู้ใช้น้ำมากที่สุด จำนวน 157,657 ราย ทำให้มีปริมาณการผลิตและการจำหน่ายสูง แต่ปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ยเป็นรายเดือนกลับพบว่า จังหวัดสุรินทร์มีการใช้น้ำมากที่สุดถึง 29.0 ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน จังหวัดที่ใช้น้ำน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดคือจังหวัดชัยภูมิมีปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย 19.8 ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน ปรากฏตามตารางที่ 14 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 14 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้น้ำประปา ประจำปี พ.ศ. 2564 (รายจังหวัด)

รายละเอียด	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	157,657	100,656	73,111	64,134
ปริมาณการผลิต (ล้านลูกบาศก์เมตร)	29.0	29.7	23.6	21
ปริมาณการจำหน่าย (ล้านลูกบาศก์เมตร)	37.4	20.4	16.3	16
เฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม./ราย/เดือน)	19.8	16.90	18.6	20.3

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

6) ด้านพลังงาน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีข้อมูลจำนวนแหล่งผลิตไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 143 โรง โดยมีโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์มากที่สุดถึง 50 โรง โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา มีโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ปรากฏตามตารางที่ 15 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 15 : แสดงแหล่งผลิตไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดฯ

การไฟฟ้า	2563				
	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ	6	1	5	-	-
โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ	33	21	9	3	-

การไฟฟ้า	2563				
	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
โรงไฟฟ้าชีวมวล	29	12	5	7	5
โรงไฟฟ้าพลังงานลม	22	14	8	-	-
โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	50	23	14	9	4
โรงงานไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติ	2	2	-	-	-
โรงไฟฟ้าพลังงานขยะ	1	1	-	-	-
รวม	143	74	41	19	9

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2564

น้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายให้ลูกค้าของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยน้ำมันดีเซล มีปริมาณที่มากขึ้นทุกปี ส่วนน้ำมันเบนซิน ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เริ่มมีปริมาณการจำหน่ายลดลง ปรากฏตามตารางที่ 16 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 16 : ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายให้ลูกค้าของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ

หน่วย : พันลิตร

จังหวัด	ประเภท	2562	2563	2564
นครราชสีมา	น้ำมันเบนซิน	903,675.11	916,451.79	881,732.83
	น้ำมันดีเซล	98,099.76	360,696.87	364,611.49
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	19,036.32	17,626.37	15,526.46
	น้ำมันเตา	127,538.39	115,857.94	124,093.14
ชัยภูมิ	น้ำมันเบนซิน	58,314.31	60,801.20	58,704.15
	น้ำมันดีเซล	146,408.22	145,977.48	144,187.77
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	22,224.91	21,433.20	22,070.02
	น้ำมันเตา	149.38	292.84	202.85
บุรีรัมย์	น้ำมันเบนซิน	116,365.44	117,159.63	110,218.14
	น้ำมันดีเซล	263,029.93	260,514.31	244,983.46
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	31,506.22	30,005.60	32,908.20
	น้ำมันเตา	787.82	440.13	284.51
สุรินทร์	น้ำมันเบนซิน	80,348.06	108,983.20	100,238.84
	น้ำมันดีเซล	170,040.14	349,285.91	366,756.13
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	27,165.08	24,881.84	25,872.96

จังหวัด	ประเภท	2562	2563	2564
	น้ำมันเตา	550.00	0.00	550.56
กลุ่มจังหวัด	น้ำมันเบนซิน	1,158,702.92	1,203,395.82	1,150,893.97
	น้ำมันดีเซล	677,578.05	1,116,474.56	1,120,538.85
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	99,932.54	93,947.02	96,377.64
	น้ำมันเตา	129,025.59	116,590.91	125,131.06

ที่มา : กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

หมายเหตุ : - กลุ่มน้ำมันเบนซิน ประกอบด้วย มังเบนซิน ,เบนซิน ออกเทน 91, เบนซิน ออกเทน 95, แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 91 , แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95, แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95 พิเศษ, แก๊สโซฮอล์อี 20 และแก๊สโซฮอล์อี 85

- กลุ่มน้ำมันดีเซล ประกอบด้วย ดีเซลหมุนเร็วธรรมดา , ดีเซลหมุนเร็วธรรมดา ชนิดพิเศษ, ดีเซลหมุนเร็ว ปี 5 , ดีเซลหมุนเร็ว ปี 7 ,ดีเซลหมุนเร็ว ปี 7 (ชนิดพิเศษ) , ดีเซลหมุนเร็ว ปี 7 (ชนิดพิเศษ) ยูโร 5 , ดีเซลหมุนเร็ว ปี 20, น้ำมันดีเซลพื้นฐาน, น้ำมันดีเซลพื้นฐาน (10 PPM), น้ำมันดีเซลพื้นฐาน (50 PPM) น้ำมันดีเซลก๊ามะถันสูง, น้ำมันดีเซลเขตต่อเนื่อง (น้ำมันเขียว) และ น้ำมันดีเซลหมุนช้า

- กลุ่มก๊าซปิโตรเลียมเหลว ประกอบด้วย ก๊าซปิโตรเลียมเหลว, บิวเทน และโพรเพน

7) บริการพื้นฐานด้านสังคม

(1) สถานศึกษา : กลุ่มจังหวัดฯ มีโรงเรียนรวม 5,482 แห่งเป็นประถมศึกษา รวม 3,853 แห่ง วิทยาลัยมัธยมศึกษา รวม 370 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวม 1,172 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา มีจำนวนสถานศึกษาจำนวน 57 แห่ง และระดับอุดมศึกษา มีจำนวน 30 แห่ง ปรากฏตามตารางที่ 17 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 17 : แสดงจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามประเภท ปี พ.ศ. 2564

ด้านการศึกษา	พ.ศ. 2564				
	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ประถมศึกษา (แห่ง)	3,853	1,360	876	876	741
มัธยมศึกษา (แห่ง)	370	153	66	66	85
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (แห่ง)	1,172	411	275	275	211
อาชีวศึกษา (แห่ง)	57	23	13	13	8
อุดมศึกษา (แห่ง)	30	12	6	6	6
รวม	5,482	1,959	1,236	1,236	1,051

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(2) จำนวนนักเรียน/ครู : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนนักเรียน ประจำปี พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 1,203,936 คน และมีจำนวน ครู ทั้งหมด 86,582 คน คิดเป็นจำนวน ครู 1 คน ต่อ นักเรียน 14 คน ปรากฏตามตารางที่ 18 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 18 : ตารางแสดงจำนวนนักเรียนและครู ประจำปี พ.ศ. 2564

ด้าน การศึกษา	กลุ่มจังหวัด ฯ		นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	ครู	นักเรียน	ครู	นักเรียน	ครู	นักเรียน	ครู	นักเรียน	ครู	นักเรียน
ประถมศึกษา (คน)	38,477	474,267	13,656	202,570	5,814	88,812	13,119	108,445	5,888	74,440
มัธยมศึกษา (คน)	12,643	414,396	3,651	65,969	2,088	31,660	3,339	264,032	3,565	52,735
ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา (แห่ง)	22,314	229,017	-	-	7,902	120,472	10,348	53,085	4,064	55,460
อาชีวศึกษา (คน)	3,011	78,937	1,297	32,209	492	8,397	610	20,557	612	17,774
อุดมศึกษา (คน)	4,268	94,642	2,445	53,398	58	4,192	1,060	26,360	705	10,692
รวม	80,713	1,291,259	21,049	354,146	16,354	253,533	28,476	472,479	14,834	211,101

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 19 : แสดงรายชื่อสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	วิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษา
นครราชสีมา	1.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน 3.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 4.มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 5.วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา 6.วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ 7.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 8. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช	1.มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 2.วิทยาลัยนครราชสีมา	1. สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) 2. มหาวิทยาลัย รามคำแหง สาขา วิทยบริการเฉลิมพระ เกียรติจังหวัด นครราชสีมา

จังหวัด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	วิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษา
	วิทยาลัย		
ชัยภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ		1.มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ 2.มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบำเหน็จณรงค์
บุรีรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์		มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขา วิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์
สุรินทร์	1.มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 2.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์		มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดสุรินทร์

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และเว็บไซต์สารานุกรมเสรี

(2) ด้านการบริการสาธารณสุข : ข้อมูลปี พ.ศ. 2564 การบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่กลุ่มจังหวัด มีจำนวนสถานพยาบาลทั้งสิ้น 2,927 แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลของรัฐบาล 92 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 15 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 953 แห่ง คลินิกรวมทุกประเภท 1,864 แห่ง ด้านบุคลากรทางการแพทย์ รวม 18,011 คน มีแพทย์จำนวน 2,266 คน ทันตแพทย์ 597 คน เภสัชกร 1,075 คน พยาบาลวิชาชีพ 14,024 คน และพยาบาลเทคนิค 49 คน

ตารางที่ 20 : แสดงการบริหารด้านสาธารณสุข ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ด้านสาธารณสุข	ประเทศ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มจังหวัด ๓	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
แพทย์ (คน)	38,820	7,891	2,266	1,098	277	459	432
ทันตแพทย์ (คน)	8,094	2,106	597	223	114	132	128
เภสัชกร (คน)	16,090	3,669	1,075	480	155	238	202
พยาบาลวิชาชีพ (คน)	184,840	46,297	14,024	6,394	1,996	3,071	2,563

ด้านสาธารณสุข	ประเทศ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
พยาบาลเทคนิค (คน)	4,093	848	49	26	5	10	8
รวม	251,937	60,811	18,011	8,221	2,547	3,910	3,333

ที่มา : ข้อมูลจำนวนสถานพยาบาลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้อมูลบุคลากรทางการแพทย์จากกลุ่มคลังข้อมูลสถิติ กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

รูปภาพ : กลุ่มคลังข้อมูลสถิติ กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(3) แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ : ข้อมูลปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,152 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในหลาย ๆ พื้นที่ โดยจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 748 แห่ง จังหวัดสุรินทร์มีจำนวน 172 แห่ง จังหวัดชัยภูมิจำนวน 160 แห่ง และจังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 72 แห่ง

8) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ป่าไม้ ดิน น้ำ)

(1) ด้านทรัพยากรป่าไม้

ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเนื้อที่ป่า 5,505,884.33 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.03 ของเนื้อที่ทั้งกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดชัยภูมิมีเนื้อที่ป่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.17 ของเนื้อที่จังหวัด และเป็นร้อยละ 45.21 ของเนื้อที่ป่ากลุ่มจังหวัดฯ เมื่อเทียบกับเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่ป่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวน 15,702,387.78 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ 35.06 และเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่ป่าทั้งประเทศที่มีทั้งสิ้น 102,212,434.37 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ 5.39 ปรากฏตามตารางที่ 21 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 21 : ข้อมูลเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
ปี พ.ศ. 2564

จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่ป่าต่อเนื้อที่จังหวัด	ร้อยละของเนื้อที่ป่าจังหวัดต่อเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัด
นครราชสีมา	12,808,727.00	1,997,035.87	15.59	36.27
ชัยภูมิ	7,986,429.00	2,489,052.51	31.17	45.21
บุรีรัมย์	6,451,178.00	552,134.84	8.56	10.03
สุรินทร์	5,077,535.00	467,661.11	9.21	8.49
กลุ่มจังหวัดฯ	32,323,869.00	5,505,884.33	17.03	100.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105,533,963.00	15,702,387.78	14.88	35.06
ประเทศ	320,696,887.00	102,212,434.37	31.87	5.39

ที่มา : สำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้

(2) ด้านทรัพยากรน้ำ : กลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก 3 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล และลุ่มน้ำป่าสัก

- **ลุ่มน้ำชี** : มีพื้นที่รับน้ำ 49,477 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 20 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชีได้แก่พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดชัยภูมิและพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ 25.8 ของพื้นที่ลุ่มน้ำชีทั้งหมด

- **ลุ่มน้ำมูล** : มีพื้นที่รับน้ำ 69,700 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 31 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ รวมคิดเป็นร้อยละ 54.2 ของพื้นที่ลุ่มน้ำมูลทั้งหมด

- **ลุ่มน้ำป่าสัก** : มีพื้นที่รับน้ำ 6,292 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 8 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูลได้แก่พื้นที่บางส่วนของจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของพื้นที่ทั้งลุ่มน้ำป่าสัก

ตารางที่ 22 : ข้อมูลปริมาณความจุที่เก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่
กลุ่มจังหวัดตา

แหล่งเก็บน้ำ	ความจุที่เก็บกักน้ำ (ลบ.ม.)
ลำตะคอง	300,000,000
มูลบน	141,000,000
ลำแซะ	270,000,000
ลำพระเพลิง	105,000,000
ลำปลายมาศ	100,000,000
ลำนางรอง	120,000,000
เขื่อนจุฬาภรณ์	188,000,000
ห้วยกุ่ม	22,000,000
ห้วยปะทาว	44,000,000
ลำเชียงไกร (ตอนล่าง)	27,700,000
บ้านซับกระจ่าย	4,300,000

ที่มา : สำนักชลประทานที่ 8 นครราชสีมา

(3) **ทรัพยากรดิน** : ความเหมาะสมของที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ: ชั้นความเหมาะสมของที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ ข้าว พืชไร่ และไม้ผลไม้ยืนต้น สรุปได้ว่ามีชั้นความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทั้ง 3 กลุ่มในเกณฑ์เหมาะสมปานกลางถึงเหมาะสมดีมาก ดังนี้ (เกณฑ์การประเมินที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และ FAO) ปรากฏตามตารางที่ 23 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 23 : แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน

ชั้นความเหมาะสมระดับปานกลาง - ดีมาก	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
การปลูกข้าว	20,413.49	39.47
การปลูกพืชไร่	11,191.99	21.64
การปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น	11,874.68	22.96
รวมพื้นที่	43,480.16	84.07

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

9) ด้านการท่องเที่ยว

(1) แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด : จากลักษณะการจัดหมวดหมู่แหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถจัดแบ่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดได้ 6 ประเภท ปรากฏตามตารางที่ 24 - 26 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 24 : แสดงแหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มจังหวัดฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	168	108	29	7	24
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต	55	11	16	6	22
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรม และแหล่งมรดกประเพณี	97	22	14	30	31
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ	35	23	3	3	6
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ	122	44	43	17	18
แหล่งท่องเที่ยวเชิงสันทนาการและบันเทิง	55	25	10	9	11
รวม	532	233	115	72	112

ที่มา : จากการรวบรวมของสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ พ.ศ. 2564

ตารางที่ 25 : แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวของเส้นทางอารยธรรมขอมในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ (รายจังหวัด)

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปะวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (44 แห่ง)
นครราชสีมา (35 แห่ง)	1.ปราสาทหินพนมวัน 2.ปราสาทหินพิมาย	1. ปราสาทพิโค 2. กู่พราหมณ์จำศีล 3. ปราสาทนางรำ 4. กุฏิถ้ำน้อย 5. แหล่งหินดัดสี่คิ้ว	1. แหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท 2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย 3. พิพิธภัณฑ์สถาน	1. อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี 2. อนุสรณ์สถานวีรกรรมบ้านทุ่งสัมฤทธิ์ 3. วัดเขาจันทร์งาม (ภาพเขียนสีโบราณบนเพิงผาหิน) 4. วัดธรรมจักรเสมาราม (พระพุทธรูป

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (44 แห่ง)
		6. ปราสาทโนนกู่ 7. ปราสาทเมืองแขก 8. ปราสาทเมืองเก่า 9. โบราณสถานเมืองเสมา 10. ปราสาทหินบ้านถนนหัก 11. ปราสาทห้วยแคน	แห่งชาติมหาวิรุวงศ์ 4. หมู่บ้านด่านเกวียน	ปางไสยยาสน์) 5. วัดศาลาลอย (อุโบสถศิลปะไทยประยุกต์) 6. ศูนย์วัฒนธรรมสถาบันราชภัฏนครราชสีมา 7. สวนน้ำบึงตาหลั่วเฉลิมพระเกียรติ 8. หมู่บ้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหลุ่งประดู่สามัคคี 9. พิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหิน ช้างดึกดำบรรพ์และไดโนเสาร์ 10. ประตูปฐมพล 11. วัดบ้านไร่ 12. วัดโนนกุ่ม (วิหารหลวงพ่อโต) 13. ศูนย์วัฒนธรรมผ้าไหมปักธงชัย 14. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 15. เขื่อนลำตะคอง 16. โฮมสเตย์บ้านปราสาท 17. สวนสัตว์นครราชสีมา 18. ฟาร์มโชคชัย
ชัยภูมิ (15 แห่ง)	1. ปราสาทภู	1. บ้านกุดโง้ง 2. เมืองโบราณคอนสวรรค์ 3. กุ้บ้านกุดยาง (กุ้แดง) 4. พระธาตุหนองสามหมื่น		1. อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล 2. ศาลเจ้าพ่อพระยาภักดีชุมพล 3. ทุ่งดอกกระเจียว 4. อุทยานแห่งชาติไทรทอง 5. อุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโตน 6. อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 7. อุทยานแห่งชาติภูแลนคา 8. มอหินขาว 9. ศูนย์ส่งเสริมผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ (บ้านเขว้า) 10. เขื่อนจุฬาภรณ์

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (44 แห่ง)
บุรีรัมย์ (22 แห่ง)	<ol style="list-style-type: none"> ปราสาทพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ 	<ol style="list-style-type: none"> ภูพระอังคาร ปราสาทหนองหงส์ เตาสวาย เตานายเจียน แหล่งตัดหินบ้านกรวด ปราสาทคูถาชี ปราสาทคูสวนแดง คูถาชีบ้านโคกเมือง คูถาชีบ้านบัวลาย ปราสาทบ้านบุ เมืองฝ้าย 	<ol style="list-style-type: none"> ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ 	<ol style="list-style-type: none"> พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พิพิธภัณฑสถานก่อนประวัติศาสตร์วัดบ้านพระสวาย ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ วนอุทยานเขากระโดง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านนาโพธิ์ เขื่อนลำนางรอง
สุรินทร์ (22 แห่ง)	<ol style="list-style-type: none"> ปราสาทตาเมือนธม ปราสาทศรีขรภูมิ ปราสาทภูมิโปน 	<ol style="list-style-type: none"> ปราสาทเมืองที ปราสาทจอมพระ ปราสาทตามอญ ปราสาทบ้านพลวง ปราสาทบ้านไพร ปราสาทตาเมือนโต้ง ปราสาทตาเมือนโต้ง ปราสาทยายเงา 	<ol style="list-style-type: none"> พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสุรินทร์ หมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องเงินเขวาสินรินทร์ หมู่บ้านวัฒนธรรมดงมัน 	<ol style="list-style-type: none"> อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (เชียงบูน) ห้องภาพเมืองสุรินทร์ วัดบูรพาราม(หลวงพ่พระชีว์) วนอุทยานพนมสวาย วนอุทยานป่าสนหนองคู หมู่บ้านช้าง (บ้านตากกลาง) กลุ่มหัตถกรรมบ้านโชค ตลาดการค้าช่องจอม

ที่มา : รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวเส้นทางอารยธรรมขอม

ตารางที่ 26 : ข้อมูลงานเทศกาลประจำปีของจังหวัด หรืองานที่มีส่วนสำคัญ
ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
มกราคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสดงมินิไลท์ แอนด์ ซาวด์ พิมาย 2. เกษตรสุนารี 3. งานฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล 4. งานรับอรุณเบิกฟ้าวันปีใหม่ ณ พนมรุ้ง 5. งานวันหัวผักกาด ข้าวหอมมะลิ หนี้อาไทย 6. งานศรีอโรคยาศาลตำนานปราสาทจอมพระ สุรินทร์ 	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
กุมภาพันธ์	<ol style="list-style-type: none"> 7. งานตรุษจีนนครราชสีมา 8. งานเบญจมาศบานในม่านหมอก 9. ประเพณีบูชาพระนอนพันปีวิถีสาน 10. ฉลองตรุษจีนชัยภูมิ 11. งานมนัสการพระเจ้าใหญ่ที่วัดหงษ์ 12. งานมนัสการรอยพระพุทธรูปท่าบ่อ 13. งานประเพณีเรือมมะม่วง (จอมพระ) 14. งานวัฒนธรรมกวย (สำโรงทาบ) 15. งานประเพณีวันพระคุณรำลึก พระยาสังฆะบุรี ศรีนครอัจจะ บูชาศาลหลักเมืองและพิธีพระคุณข้าวชาวลึงชะ 16. งานเทศกาลสนมเมืองดอกจานประสานใจไหว้ปู่ตา 17. งานจดทะเบียนสมรสบนหลังช้าง (พิธีแต่งงานแบบชาวกูยหรือ ซัดเต) 18. งานตรุษจีนไหว้เจ้า ไชน่าทาวน์สำโรงทาบ 	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
มีนาคม	<ol style="list-style-type: none"> 19. ฉลองวันแห่งชัยชนะของท้าวสุนารี 20. งานประเพณีกินเขาคั่วของดีเมืองสูงเนิน 21. งานบุญเดือนสี่ งานบุญผะเหวด (พระเวส) 22. ประเพณีนุ่งผ้าไหม ใส่ประเก้อม เรือกันตรึม (เขวาสินรินทร์) 23. งานวันช้างไทย 24. งานแสดงแสง สีเสียงปราสาทมิชัย 25. งานสมโภชน์หลักเมืองเสริมรุ่งเรืองท่าบุญ อำเภอสรีณรงค์ 	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
เมษายน	26. แห่พระคันธารราษฎร์ลอดซุ้มประตูปทุมพล	จังหวัดนครราชสีมา
	27. งานประเพณีสงกรานต์	จังหวัดนครราชสีมา
	28. ประเพณีรำผีฟ้า	จังหวัดชัยภูมิ
	29. งานประเพณีสงกรานต์	จังหวัดชัยภูมิ
	30. งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง	จังหวัดบุรีรัมย์
	31. งานเครื่องเคลือบพันปีประเพณีบ้านกรวด	จังหวัดบุรีรัมย์
	32. งานวันสงกรานต์	จังหวัดบุรีรัมย์
	33. งานประเพณีขึ้นเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
	34. ประเพณีสงกรานต์เขมรก่อเจดีย์ทรายวัดจุมพลสุทธาวาส	จังหวัดสุรินทร์
	35. ประเพณีแห่ช้างบวชนาค	จังหวัดสุรินทร์
	36. งานวันที่ระลึกพระยาสุรินทร์ภักดีศรีณรงค์จางวางและวันทำบุญเพื่อแผ่นดินไทย	จังหวัดสุรินทร์
	37. ประเพณีขึ้นเขาสวาย เคาะระฆังพันใบ กราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ (เมือง)	จังหวัดสุรินทร์
	38. งานเยี่ยมเยียน ตาเมื่อน เดือนเมษา(พนมดงรัก)	จังหวัดสุรินทร์
39. งานประเพณีสืบสานตำนานปราสาทภูมิโปน (ตำนานเนียง ด้อฮทม)	จังหวัดสุรินทร์	
พฤษภาคม	40. บุญเดือนหกศาลเจ้าพ่อพญาแล	จังหวัดชัยภูมิ
	41. งานบุญบั้งไฟ	จังหวัดชัยภูมิ
	42. ประเพณีแห่नाคโหด	จังหวัดชัยภูมิ
	43. งานประเพณีบุญบั้งไฟและงานปราสาทคู่สวนแดง	จังหวัดบุรีรัมย์
	44. งานบุญบั้งไฟอำเภอแคนดง	จังหวัดบุรีรัมย์
	45. งานสืบสานประเพณีของดีโนนสุวรรณ	จังหวัดบุรีรัมย์
	46. ประเพณีบุญ บั้งไฟ (จอมพระ, รัตนบุรี, สนม)	จังหวัดสุรินทร์
	47. ประเพณีแห่ช้างบวชนาค (ท่าตูม)	จังหวัดสุรินทร์
	48. ประเพณีสู้ขวัญควาย (เฮาปลิงโกโบ) ปราสาท	จังหวัดสุรินทร์
	49. งานบุญ บั้งไฟ “สืบสานตำนานพ่อขุนอดุม” และ งานบุญ บั้งไฟ “สืบสานตำบลบัวโคก” อ.ท่าตูม	จังหวัดสุรินทร์
50. งานสืบสานประเพณีวิถีชีวิต คนโนนนารายณ์	จังหวัดสุรินทร์	
มิถุนายน	51. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว	จังหวัดชัยภูมิ
กรกฎาคม	52. งานประเพณีแห่เทียนพรรษาโคราช	จังหวัดนครราชสีมา

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
	53. งานประเพณีแห่เทียนพิมาย 54. งานน้อยหน้าและของดีเมืองปากช่อง 55. งานประเพณีแห่เทียนพิมาย 56. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว 57. งานแห่เทียนเข้าพรรษาชัยภูมิ 58. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอเมืองฯ 59. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอนางรอง 60. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอประโคนชัย 61. มหกรรมแห่เทียนพรรษาและตักบาตรบนหลังช้างจังหวัดสุรินทร์	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
สิงหาคม	62. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว	จังหวัดชัยภูมิ
กันยายน	63. งานประเพณีสืบสานตำนานกวนข้าวทิพย์และประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ 64. งานประเพณีแซนโถงตามบุขบรพบุรุษ 65. มหกรรมไหมสุรินทร์สุดยอดไหมโลก	จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
ตุลาคม	66. แห่กระฐูป	จังหวัดชัยภูมิ
พฤศจิกายน	67. เทศกาลเที่ยวพิมาย และ แข่งขันเรือยาวประเพณีชิงถ้วยพระราชทานฯ 68. งานประเพณีลอยกระทง พระประทับพระราชทานฯ 69. งานเทศกาลอาหารย่างโคราช 70. งานเกษตรแฟร์ปากช่อง 71. ตีกลีไฟ 72. งานประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน 73. งานมหกรรมมวยไทย เทศกาลกินไก่ ไหว้เจ้าพ่อขุนศรี 74. งานต้อนรับ เลี้ยงอาหารช้าง และการแสดงช้าง 75. งานสืบสานตำนานพันปีปราสาทศีขรภูมิ 76. งานประเพณีลอยกระทง 77. งานมหัศจรรย์งานช้างสุรินทร์ 78. งานประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน อำเภอท่าตูม	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
ธันวาคม	79. งานวันผ้าไหมและของดีเมืองปักธงชัย 80. งานปากช่องควาบอยเฟสตีวัล 81. เทศกาลดนตรี BiG Mountain Music Festival	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
	82. หนานนี่ที่คอนสาร	จังหวัดชัยภูมิ
	83. count downที่มอหินขาว	จังหวัดชัยภูมิ
	84. งานกาชาดและไหมจังหวัดบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
	85. งานประกวดดนตรี "เทิดไท้คีตะราชัน"	จังหวัดบุรีรัมย์
	86. งานมหกรรมว่าวอีสาน (นอนดูดาว ชมว่าวกลางคืน)	จังหวัดบุรีรัมย์
	87. งาน หว่านวันแม่ เกี่ยววันพ่อ	จังหวัดบุรีรัมย์
	88. งานเทศกาลข้าวมะลิหอม ปลาจ่อมกุ้ง ชมทุ่งนกประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
	89. งานสมโภชศาลเจ้าพ่อปู่อุปฮาดและเจ้าพ่ออุดมเดช	จังหวัดบุรีรัมย์
	90. งานกาชาดอำเภอลำปลายมาศ	จังหวัดบุรีรัมย์
	91. งานกาชาดอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์	จังหวัดบุรีรัมย์
	92. งานสมโภชศาลเจ้าพ่อหลักเมืองและสิ่งศักดิ์สิทธิ์จังหวัดสุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์
	93. งานเทศกาลปลาไหล ข้าวใหม่หอมมะลิและงานกาชาด อำเภอชุมพลบุรี	จังหวัดสุรินทร์

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา(เชิงเปรียบเทียบ) : ด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ภาวะเศรษฐกิจไทย ประจำเดือนเดือนกันยายน และไตรมาสที่ 3 พ.ศ. 2565

ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย วิเคราะห์ไว้ว่า

สรุปภาวะเศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยยังอยู่ในทิศทางฟื้นตัว โดยภาคบริการฟื้นตัวต่อเนื่องตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าปรับเพิ่มขึ้นหลังจากที่ลดลงมากในเดือนก่อน ด้านเครื่องจักรการบริโภคภาคเอกชนทรงตัวใกล้เคียงกับเดือนก่อน ขณะที่เครื่องจักรลงทุนภาคเอกชนปรับลดลงเล็กน้อยตามการลงทุนหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ สอดคล้องกับการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ลดลงสำหรับการใช้จ่ายภาครัฐของรัฐบาลกลางหดตัวจากทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงตามอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานเป็นสำคัญ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับเดือนก่อน ด้านตลาดแรงงานฟื้นตัวต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจ สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัดกลับมาเกินดุลตามดุลการค้า ประกอบกับดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่ขาดดุลลดลงตามรายจ่ายค่าระวางสินค้าที่ลดลงเป็นสำคัญ

รายละเอียดของภาวะเศรษฐกิจไทยมีดังนี้

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ขจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนในหลายสัญชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเดินทางระยะใกล้ (short-haul) อาทิ มาเลเซีย และสิงคโปร์

มูลค่าการส่งออกสินค้าไม่รวมทองคำที่ขจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน โดยปรับดีขึ้นในหลายหมวด โดยเฉพาะการส่งออกฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่ปรับเพิ่มขึ้นตามรอบการส่งมอบสินค้าของผู้ประกอบการ และการส่งออกสินค้าเกษตรที่ปรับเพิ่มขึ้นหลังลดลงมากในเดือนก่อน อย่างไรก็ตามการส่งออกบางสินค้าปรับลดลง อาทิ โลหะ และสินค้าเกษตรแปรรูป

เครื่องจักรบริโภคภาคเอกชนที่ขจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วทรงตัวจากเดือนก่อน โดยเครื่องจักรใช้จ่ายในภาคบริการปรับเพิ่มขึ้นตามการฟื้นตัวของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นสำคัญ ขณะที่การบริโภคสินค้าในหมวดอื่น ๆ ค่อนข้างทรงตัว สอดคล้องกับปัจจัยสนับสนุนกำลังซื้อภาคครัวเรือนที่ทยอยปรับดีขึ้น โดยเฉพาะการจ้างงานและความเชื่อมั่นผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม ค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูงยังเป็นปัจจัยกดดันการบริโภคในภาพรวม

เครื่องจักรลงทุนภาคเอกชนที่ขจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วปรับลดลงเล็กน้อยจากเดือนก่อน โดยการลงทุนหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ลดลงตามการนำเข้าสินค้าทุนเป็นสำคัญ สำหรับการลงทุนหมวดก่อสร้าง ลดลงเล็กน้อยจากยอดขายวัสดุก่อสร้าง ขณะที่พื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างทรงตัว

การผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ขจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วปรับลดลงจากเดือนก่อนในหลายหมวด โดยเฉพาะหมวดยานยนต์ที่เร่งผลิตไปในช่วงก่อนหน้า และหมวดเคมีภัณฑ์ที่ความต้องการจากต่างประเทศลดลง อย่างไรก็ตาม การผลิตหมวดปิโตรเลียมเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

มูลค่าการนำเข้าสินค้าไม่รวมทองคำที่ขจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วลดลงตาม 1) หมวดวัตถุดิบ และสินค้าขั้นกลาง โดยเฉพาะการนำเข้าชิ้นส่วนและเชื้อเพลิง 2) หมวดสินค้าทุนที่ลดลง อาทิ เครื่องจักรมอเตอร์และหม้อแปลงไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม การนำเข้าหมวดสินค้าอุปโภคและบริโภคปรับเพิ่มขึ้นทั้งสินค้าคงทนและไม่คงทน

การใช้จ่ายภาครัฐที่ไม่รวมเงินโอนหดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลกลางตามกรอบงบประมาณที่ลดลง ประกอบกับมีการเบิกจ่ายไปแล้วในช่วงก่อนหน้า โดยรายจ่ายประจำหดตัวตามรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ขณะที่รายจ่ายลงทุนหดตัวตามการเบิกจ่ายเพื่อใช้ในโครงการด้านคมนาคม สำหรับรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวตามการเบิกจ่ายของหน่วยงานด้านคมนาคมและพลังงานเป็นสำคัญ

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับลดลงจากราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก และผลของฐานต่ำที่หมดไป หลังมาตรการช่วยเหลือค่าไฟฟ้าของภาครัฐสิ้นสุดลงในเดือนสิงหาคมปีก่อน ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานทรงตัวใกล้เคียงกับเดือนก่อน ด้านตลาดแรงงานฟื้นตัวต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจ สะท้อนจากจำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมที่เพิ่มขึ้น สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัดกลับมาเกินดุลตามดุลการค้า ประกอบกับดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่ขาดดุลลดลงตามรายจ่ายค่าระวางสินค้าที่ลดลงเป็นสำคัญ ด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเทียบกับดอลลาร์ สรอ. เติบโตกลับมาอ่อนค่า ตามเงินดอลลาร์ สรอ. ที่แข็งค่าขึ้นเร็วในช่วงครึ่งหลังของเดือน เนื่องจากธนาคารกลางสหรัฐฯ ส่งสัญญาณการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดกว่าที่ตลาดคาดการณ์

ในไตรมาสที่ 3 ปี 2565 เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน โดยเครื่องชี้การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนปรับเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการผลิตภาคอุตสาหกรรม ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการขาดแคลนชิ้นส่วนการผลิตที่คลี่คลายลงสำหรับภาคบริการฟื้นตัวต่อเนื่องตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ปรับเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกสินค้าปรับลดลงตามอุปสงค์ประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัว ประกอบกับมีปัจจัยชั่วคราวด้านอุปทาน อาทิ การบริหารจัดการสินค้าคงคลังของโรงกลั่นน้ำมัน และสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ส่วนการใช้จ่ายภาครัฐหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลกลางด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อหมวดอาหารสดและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน ขณะที่ตลาดแรงงานทยอยฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจ สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลลดลงตามดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่ขาดดุลลดลง

1.2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2563

(1) ผลผลิตทั้งหมดรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (GROSS PROVINCIAL CLUSTER PRODUCT AT CURRENT MARKET PRICES) ประจำปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 535,039 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า ที่มีมูลค่า 537,031 ล้านบาท อยู่จำนวน 1,992 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ - 0.37 และเป็นอันดับที่ 7 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งอันดับดีขึ้นกว่าปีก่อนที่อยู่ลำดับที่ 8 ตามตารางที่ 27 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 27 : ข้อมูล มูลค่าผลผลิตทั้งหมดกลุ่มจังหวัด ทั้ง 18 กลุ่มจังหวัด
ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2563

ที่	จังหวัด/กลุ่มจังหวัด (เรียงจากมากไปน้อย)	ผลผลิตทั้งหมดรวม(ล้านบาท)	
		ปี 2562	ปี 2563
1	ภาคตะวันออกเฉียง 1 (ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา)	2,430,883	2,095,357
2	ภาคกลางปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ)	1,921,924	1,764,814
3	ภาคกลางตอนบน (ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)	868,749	843,468
4	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา)	783,598	754,112
5	ภาคกลางตอนล่าง 2 (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร)	614,880	597,551
6	ภาคตะวันออกเฉียง 2 (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)	605,719	591,864
7	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)	537,031	535,039
8	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด)	413,471	410,022
9	ภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)	429,783	406,232
10	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน (กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล)	535,110	388,923
11	ภาคกลางตอนล่าง 1 (กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี)	392,124	372,981
12	ภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์)	345,193	327,951
13	ภาคเหนือตอนล่าง 2 (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี)	314,889	291,771
14	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี)	261,950	254,873
15	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี)	249,590	256,413
16	ภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย น่าน พะเยา แพร่)	209,267	202,352
17	ภาคใต้ชายแดน (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา)	140,074	138,160
18	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (นครพนม มุกดาหาร สกลนคร)	132,843	134,546

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2563 จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดคือ 294,604 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนถึง 55.06 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด แม้ว่า จะลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 300,133 ล้านบาท เป็นไปตามสภาวะเศรษฐกิจที่เผชิญกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และสอดคล้องกับเศรษฐกิจระดับภาคและระดับประเทศ เช่นเดียวกับจังหวัดชัยภูมิเองมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมลดลง สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า อยู่ที่ร้อยละ 2.32 และร้อยละ 2.47 ตามลำดับ แม้ อยู่ในสถานการณ์ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แพร่ระบาด ปรากฏตามตารางที่ 28 ข้างทำนองนี้

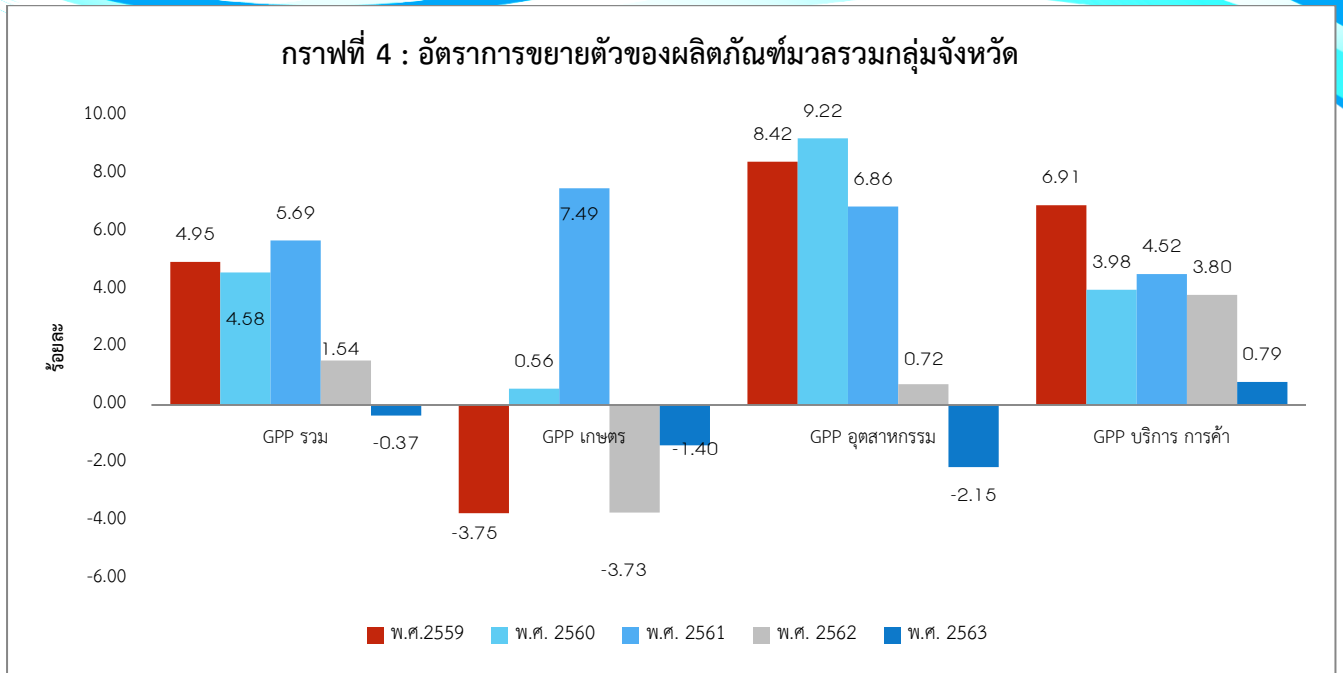
ตารางที่ 28 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำแนกรายจังหวัด

ที่	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(ล้านบาท)			อัตราเพิ่ม - ลด (เทียบกับปี 62 และ 63)		สัดส่วน GPP ปี พ.ศ. 2563
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ล้านบาท	ร้อยละ	
1	นครราชสีมา	297,280	300,133	294,604	- 5,528	- 1.84	55.06
2	ชัยภูมิ	66,088	65,171	64,604	- 566	- 0.87	12.07
3	บุรีรัมย์	86,165	89,937	92,023	2,086	2.32	17.20
4	สุรินทร์	79,360	81,791	83,808	2,017	2.47	15.66
กลุ่มจังหวัด		528,893	537,031	535,039	- 1,992	- 0.37	100
ภาคอีสาน		1,568,619	1,594,886	1,590,894	- 3,991	- 0.25	
ประเทศ		16,373,340	16,892,410	15,636,891	- 1,255,519	- 7.43	

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่(Gross provincial cluster product (CVMs)) พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ -0.37 หดตัวจากปีก่อน เนื่องจากภาคเกษตรหดตัวลง คิดเป็นร้อยละ - 1.40 แต่ดีขึ้นกว่าปีก่อนที่หดตัวถึงร้อยละ - 3.73 ภาคอุตสาหกรรมหดตัวลง คิดเป็นร้อยละ -2.15 ภาคการบริการ การค้า ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.79 ปรากฏตามกราฟที่ 4 ข้างทำนองนี้

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) โครงสร้างเศรษฐกิจ

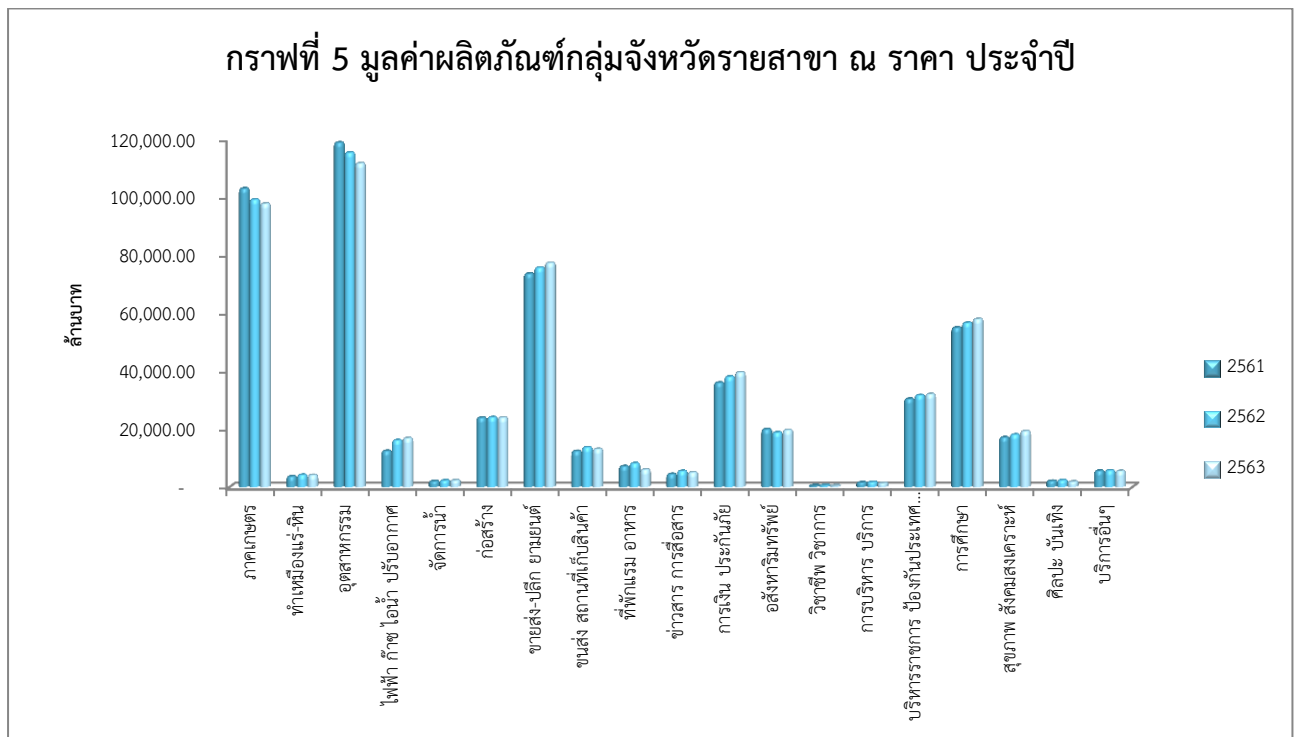
เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขา พบว่าเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้หลายสาขาเกิดการชะงัก โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม และด้านการท่องเที่ยว สาขาการผลิตอุตสาหกรรม ทำรายได้ 111,653 ล้านบาท หดตัวจากปีก่อนหน้าคิดเป็นร้อยละ - 3.18 สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ทำรายได้ 5,965 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -26.73 สาขา ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ มูลค่า 1,833 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -20.32 สำหรับภาคการเกษตรแม้ว่าจะมีรายได้ที่สูงเป็นอันดับสองรองจากสาขาการผลิตอุตสาหกรรม แต่ยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่า 97,725.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -1.40 สาขาการศึกษา ทำรายได้ 57,899 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.32 สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ทำรายได้ 39,501 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.86 นอกจากนี้ยังมีสาขาที่มีสัดส่วนโครงสร้างเศรษฐกิจน้อย แต่มีการเติบโตค่อนข้างสูงจากปีก่อนหน้า ได้แก่ สาขากิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ เติบโตถึงร้อยละ 6.41 สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ คิดเป็นร้อยละ 4.52 สาขากิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 4.39 ตามตารางที่ 29 และกราฟที่ 5 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 29 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
ณ ราคาประจำปี

สาขา	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด	สัดส่วน ผลิตภัณฑ์ มวลรวม
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
ภาคเกษตร	102,959.28	99,117.66	97,725.10	- 1.40	18.10
1. เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	102,959	99,118	97,725	- 1.40	18.10
ภาคนอกเกษตร	425,933	437,913	437,314	- 0.14	80.98
ภาคอุตสาหกรรม	136,797	137,778	134,813	- 2.15	24.96
2. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	3,601	4,140	4,068	- 1.73	0.75
3. การผลิตอุตสาหกรรม	118,811	115,319	111,653	- 3.18	20.67
4. การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการ ปรับอากาศ	12,400	16,094	16,821	4.52	3.11
5. การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสียและ ของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	1,985	2,225	2,271	2.06	0.42
ภาคบริการ	289,137	300,136	302,501	0.79	56.01
6. การก่อสร้าง	23,857	24,018	23,911	- 0.44	4.43
7. การขายส่งและขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์และรถจักรยานยนต์	73,549	75,632	77,281	2.18	14.31
8. การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	12,348	13,646	13,071	- 4.21	2.42
9. ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	7,123	8,145	5,965	- 26.76	1.10
10. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	4,442	5,472	4,986	- 8.88	0.92
11. กิจกรรมทางการเงินและการ ประกันภัย	35,947	38,033	39,501	3.86	7.31
12. กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	19,864	18,770	19,594	4.39	3.63
13. กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และ กิจกรรมทางวิชาการ	464	535	444	- 16.90	0.08
14. กิจกรรมการบริหารและบริการ สนับสนุน	1,537	1,669	1,298	- 22.24	0.24
15. การบริหารราชการ การป้องกัน ประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ	30,362	31,617	32,015	1.26	5.93

สาขา	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด	สัดส่วน ผลิตภัณฑ์ มวลรวม
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		
16. การศึกษา	54,943	56,588	57,899	2.32	10.72
17. กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคม สงเคราะห์	17,075	18,053	19,211	6.41	3.56
18. ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	2,069	2,300	1,833	- 20.32	0.34
19. กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	5,558	5,660	5,492	- 2.96	1.02
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	528,893	537,031	535,039	- 0.37	100
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ต่อคน (บาท)	91,831	93,668	93,756	0.09	

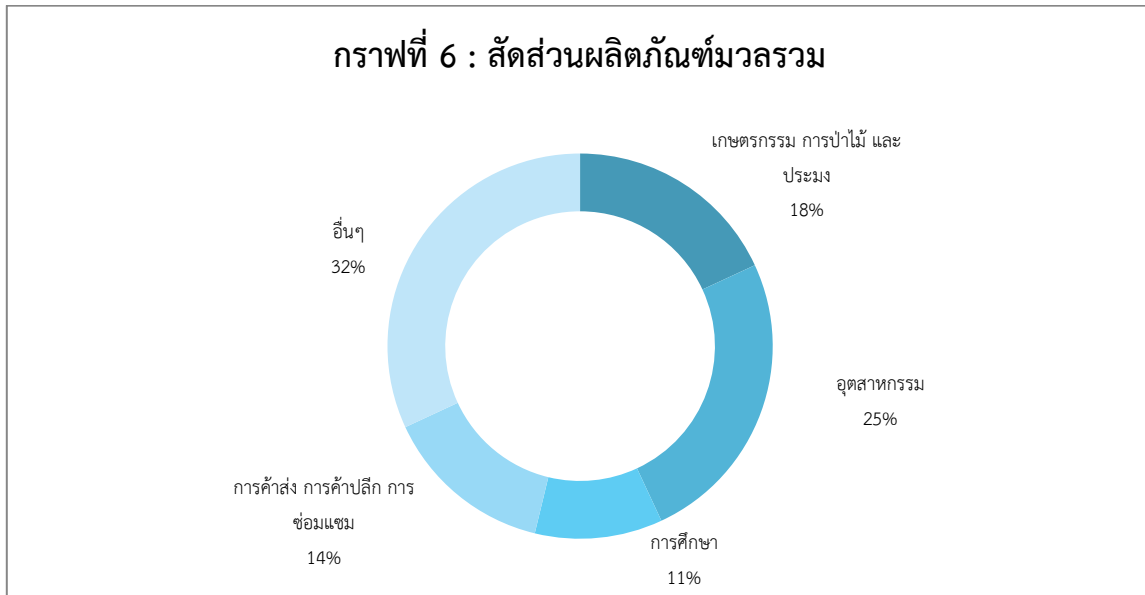
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 อันดับแรก เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่

- 1) การผลิตอุตสาหกรรม มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 25
- 2) เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 18
- 3) การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ (ภาคการค้า) มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 14
- 4) การศึกษา (ภาคบริการ) มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 11 ปรากฏตามกราฟที่ 6 ข้างทำยนี้

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) มูลค่าผลิตภัณฑ์ต่อหัว

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2563 มีมูลค่า 93,756 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 93,668 บาท/คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 0.09 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ที่มากกว่าเกณฑ์ของภาค ปรากฏตามตารางที่ 30 ข้างทำยนี้

หากจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๆ จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดที่ 117,521 บาท/คน/ปี แต่ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 119,530 บาท/คน/ปี คิดเป็นร้อยละ -1.68 รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์ 79,182 บาท/คน/ปี จังหวัดบุรีรัมย์ 76,038 บาท/คน/ปี จังหวัดชัยภูมิ 69,375 บาท/คน/ปี และ ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ๆ ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นร้อยละ 3.30 เพิ่มขึ้นสูงสุด คือ จังหวัดสุรินทร์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า

ตารางที่ 30 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1/คน/ปี

ที่	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคนต่อปี			เพิ่ม/ลด เปรียบเทียบ พ.ศ. 2562 กับ พ.ศ. 2563	
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	บาท	ร้อยละ
1	นครราชสีมา	118,221	119,530	117,521	- 2,009	- 1.68
2	ชัยภูมิ	70,192	69,596	69,375	- 221	- 0.32
3	บุรีรัมย์	70,186	73,781	76,038	2,257	3.06
4	สุรินทร์	73,782	76,654	79,182	2,529	3.30
5	กลุ่มจังหวัดฯ	91,831	93,668	93,756	88	0.09
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	84,359	86,105	86,233	128	0.15
7	ประเทศไทย	236,927	243,705	224,962	-18,743	- 7.69

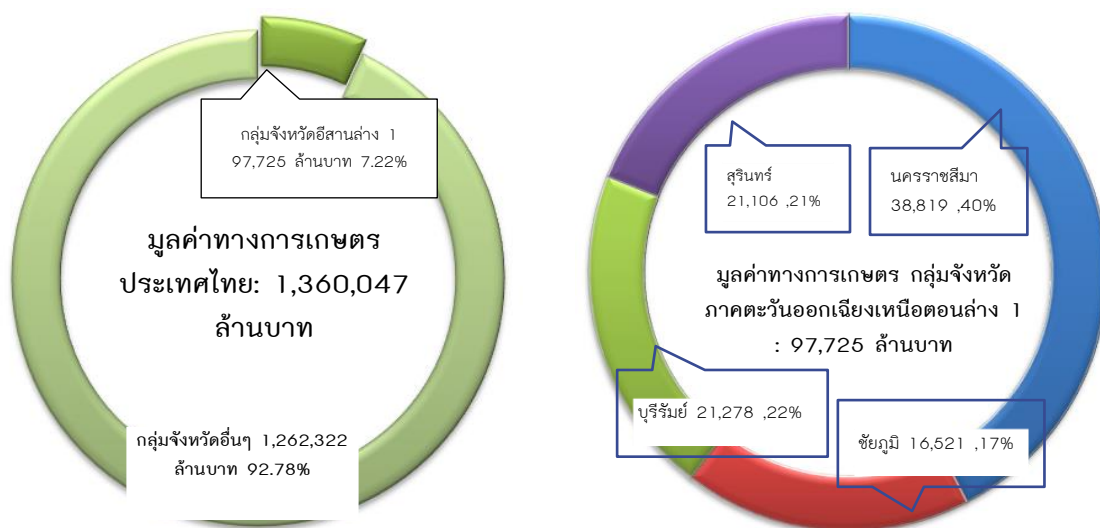
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.2.2 ภาคเกษตร

(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตร

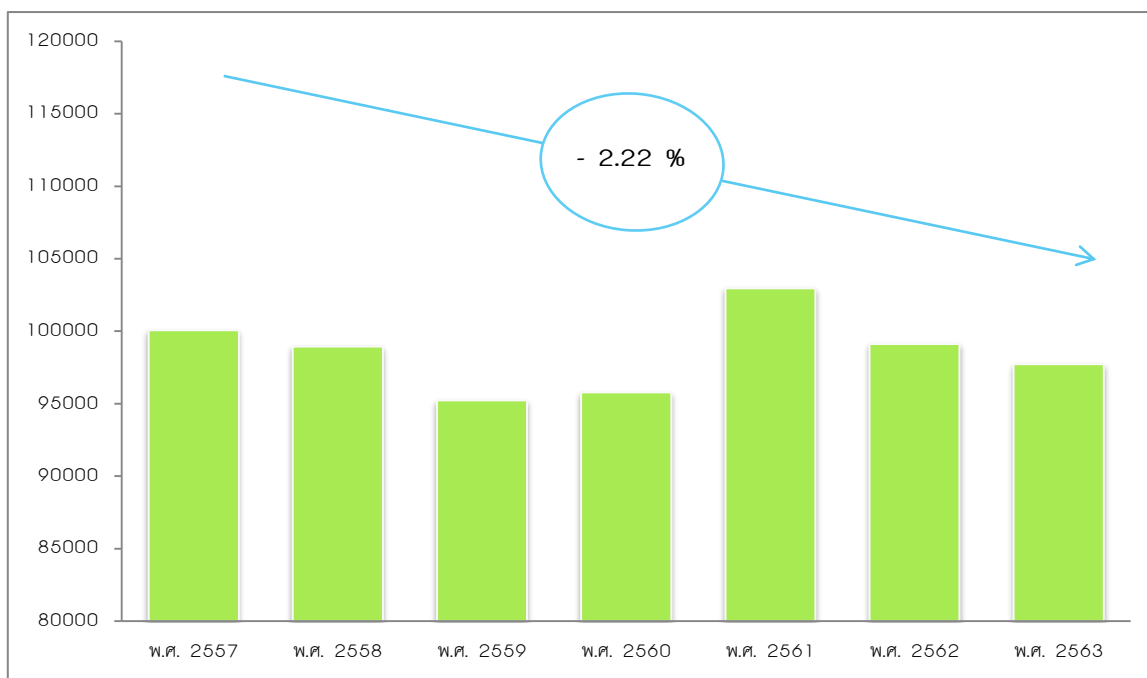
มูลค่าเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2563 ภาคเกษตร จำนวน 97,725 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.22 ของมูลค่าทางภาคเกษตรประเทศไทย ซึ่งมีมูลค่า 1,360,047 ล้านบาท โดยจังหวัดนครราชสีมามีส่วนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 40 ปรากฏตามกราฟที่ 7 ข้างทำยนี้

กราฟที่ 7 สัดส่วนมูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดฯ เทียบกับประเทศไทย ปี 2563 (หน่วย : ล้านบาท)

สถานการณ์ทางด้านเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ แม้ว่ามูลค่าทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง แต่มีแนวโน้มที่ลดลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ซึ่งหาคำนวณการเติบโตเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลา 7 ปี จะพบว่ามีอัตราการลดลงประมาณ - 2.22 % ปรากฏตามกราฟที่ 8 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 8 มูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (หน่วย : ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ภาคเกษตร	100,067	98,956	95,249	95,783	102,959	99,118	97,725
อัตราการเติบโต ณ ราคาประจำปี	-13.6	-1.1	-3.7	0.6	7.5	-3.7	-1.4

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) เนื้อที่การเกษตร ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเนื้อ ที่การเกษตรจำนวน 22,493,801 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.58 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดฯ โดยจังหวัดสุรินทร์มีเนื้อที่การเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.91 ของพื้นที่จังหวัด รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 77.25 ของพื้นที่จังหวัด เมื่อเทียบกับเนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวน 74,059,773 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 30.37

ของเนื้อที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ 12.64 ของเนื้อที่การเกษตรของประเทศ ปรากฏตามตารางที่ 31 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 31 : เนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	เนื้อที่การเกษตร (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่การเกษตรต่อเนื้อที่จังหวัด	เปรียบเทียบกับเนื้อที่การเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ
นครราชสีมา	12,808,727	8,762,435	68.41	46.97
ชัยภูมิ	7,986,429	4,487,533	56.19	24.06
บุรีรัมย์	6,451,178	4,983,271	77.25	26.71
สุรินทร์	5,077,535	4,260,562	83.91	18.94
กลุ่มจังหวัดฯ	32,323,869	22,493,801	69.58	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105,533,963	74,059,773	70.18	
ประเทศ	320,696,887	177,986,476	55.50	

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน 2564

เมื่อแบ่งประเภทการใช้ประโยชน์ทางเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2562P จะพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการทำนาข้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.99 รองลงมาคือการทำพืชไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.68 โดยจังหวัดสุรินทร์มีการทำนาข้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.85 ของพื้นที่การเกษตรจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 77.40 ของพื้นที่การเกษตรจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบเป็นภาคแล้วพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด โดยเฉพาะมีการทำนาข้าวมากที่สุด จำนวน 41,745,365 ไร่ รองลงมาเป็นพืชไร่ จำนวน 11,447,347 ไร่ ปรากฏตามตารางที่ 32 และกราฟที่ 9 ข้างท้ายนี้ ดังนี้

ตารางที่ 32 : พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พ.ศ. 2562P

หน่วย : ไร่

จังหวัด	นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	ที่ดินทางเกษตรอื่นๆ	รวม
นครราชสีมา	4,082,782	3,755,199	106,507	41,243	399,222	8,384,953
ชัยภูมิ	1,825,472	1,011,246	148,489	19,782	321,847	3,326,836
บุรีรัมย์	3,396,540	478,547	279,194	24,586	209,248	4,388,115
สุรินทร์	3,485,926	375,245	190,181	12,353	143,880	4,207,585
กลุ่มจังหวัด	12,790,720	5,620,237	724,371	97,964	1,074,197	20,307,489

จังหวัด	นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	ที่ดินทางเกษตรอื่นๆ	รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	41,745,365	11,447,347	5,903,827	318,157	4,442,331	63,857,027
ภาคกลาง	10,074,388	8,993,552	7,416,721	467,693	3,955,841	30,908,195
ภาคใต้	1,029,177	10,493	19,605,683	128,275	975,100	21,748,728
ภาคเหนือ	15,748,246	10,284,637	4,010,253	447,885	2,014,113	32,505,134
ประเทศ	68,722,388	30,736,029	36,936,484	1,402,143	11,455,407	149,252,451

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติรวบรวมจาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมายถึง : P คือ ตัวเลขเบื้องต้น

กราฟที่ 9 : เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านไร่)

(3) การประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมง จำนวน 1,137,793 คน เทียบกับจำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวน 6,752,462 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 โดยมีผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมงที่จังหวัดนครราชสีมามากที่สุด จำนวน 397,795 คน คิดเป็นสัดส่วนต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ ที่ร้อยละ 5.89 รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์

ตามลำดับ หากเมื่อเปรียบเทียบเกษตรกรกับประชากรของจังหวัดแล้ว พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 21.58 ของประชากรจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 33 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 33 : ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรและประมงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	ประชากร (คน)	อาชีพเกษตรกรและประมง (คน)	ร้อยละของจำนวนเกษตรกรเทียบกับประชากร	เปรียบเทียบกับเกษตรกรกับกลุ่มจังหวัดฯ
นครราชสีมา	2,631,435	397,795	15.12	5.89
ชัยภูมิ	1,138,193	245,603	21.58	3.64
บุรีรัมย์	1,587,897	267,492	16.85	3.96
สุรินทร์	1,394,937	226,902	16.27	3.36
กลุ่มจังหวัดฯ	6,752,462	1,137,793	16.85	

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2559

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2562 – 2564 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2564 มีผู้มาขึ้นทะเบียน จำนวน 983,462 ครัวเรือน มากขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีจำนวน 973,727 ครัวเรือน เมื่อเทียบกับระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 28.07 เมื่อเทียบกับระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.36 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรของประเทศ เมื่อพิจารณาจังหวัดในกลุ่มจังหวัดแล้ว พบว่า จังหวัดนครราชสีมามีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 33.04 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนของกลุ่มจังหวัดฯ ปรากฏตามตารางที่ 34 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 34 : จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด พ.ศ. 2562 – 2564

หน่วย: ครัวเรือน

จังหวัด	2562	2563	2564	เปรียบเทียบกับกลุ่ม	เปรียบเทียบกับประเทศ
นครราชสีมา	323,191	321,980	324,968	33.04	4.41
ชัยภูมิ	199,340	192,470	194,535	19.78	2.64
บุรีรัมย์	240,207	235,586	237,891	24.19	3.23
สุรินทร์	224,225	223,691	226,068	22.99	3.07
กลุ่มจังหวัด	986,963	973,727	983,462		13.36
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,531,891	3,477,547	3,503,763		47.58

จังหวัด	2562	2563	2564	เปรียบเทียบ กับกลุ่ม	เปรียบเทียบกับ ประเทศ
ประเทศ	7,554,562	7,384,180	7,363,226		

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานสถิติแห่งชาติรวบรวมข้อมูล

(4) หมอদিন

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนหมอদিন ข้อมูลประจำเดือนกันยายน 2565 จำแนกรายจังหวัด ดังนี้

ตารางที่ 35 : จำนวนหมอদিনของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	ราย
นครราชสีมา	4080
ชัยภูมิ	1,617
บุรีรัมย์	2,564
สุรินทร์	2,122
กลุ่มจังหวัดฯ	10,383

ที่มา ; กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(5) ชลประทาน

(5.1) พื้นที่ชลประทาน ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่ชลประทาน 2,364,486 ไร่ ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีพื้นที่ชลประทาน 2,661,956 ไร่ คิดเป็นร้อยละ .011 ของปีก่อน เมื่อเทียบสัดส่วนภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 32 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่ชลประทานในปี พ.ศ. 2563 ที่จำนวน 1,016,849 ไร่ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 43.01 ของพื้นที่ชลประทานกลุ่มจังหวัด รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 473,876 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 20.04 ของพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด ตามมาด้วยจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 445,671 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.85 ของพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 428,090 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.50 ของพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด

เมื่อพิจารณาข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2562 ลดลง เนื่องจากกรมชลประทานมีภารกิจถ่ายโอนโครงการไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปี พ.ศ. 2561 จำนวน 15,770 โครงการ 5,918,347 ไร่ และปี พ.ศ. 2562 จำนวน 19,595 โครงการ 6,815,019 ไร่ แต่ก็เห็นได้ว่าปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 ถึงร้อยละ 16.9 เนื่องจากในพื้นที่ยังประสบปัญหาภัยแล้ง และมีความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรกรรม จึงมีการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน จังหวัด กลุ่มจังหวัด และกรมชลประทาน ได้ส่งเสริมและสนับสนุน

การพัฒนาบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ผ่านโครงการของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และงบประมาณจากกรมชลประทานด้วย ปรากฏตามตารางที่ 36 และกราฟที่ 10 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 36 : แสดงพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด

หน่วย : ไร่

จังหวัด	ค่าสถิติ					ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	สัดส่วนพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด
	2559	2560	2561	2562	2563		
นครราชสีมา	1,330,789	1,388,559	982,338	1,225,365	1,016,849	- 0.17	43.01
ชัยภูมิ	250,144	252,544	295,241	332,852	473,876	0.42	20.04
บุรีรัมย์	624,455	643,865	494,862	592,355	428,090	- 0.28	18.10
สุรินทร์	514,493	537,723	504,690	511,384	445,671	- 0.13	18.85
กลุ่มจังหวัด	2,719,881	2,822,691	2,277,131	2,661,956	2,364,486	- 0.11	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,197,862	7,613,453	7,197,239	7,854,401	7,276,969		
สัดส่วนของกลุ่มจังหวัดต่อภาค	38	37	32	34	32		

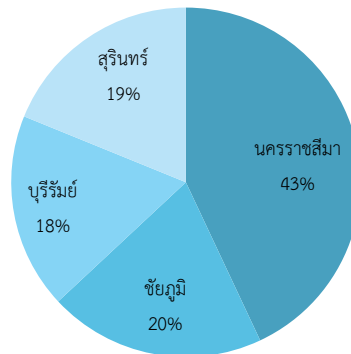
ที่มา : สรุปผลการดำเนินงานโครงการชลประทานประเภทต่างๆ จำแนกตามจังหวัด ตามปีงบประมาณ รายงานข้อมูลสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : เนื่องจากปี พ.ศ. 2561- 2562 มีภารกิจถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ปี พ.ศ. 2561 จำนวน 15,770 โครงการ 5,918,347 ไร่ ส่วนในสำนักชลประทานที่ 8 (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) โอน 1,955 โครงการ 840,938 ไร่

ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 19,595 โครงการ 6,815,019 ไร่ ส่วนในสำนักชลประทานที่ 8 โอน 2,350 โครงการ 1,499,481 ไร่

กราฟที่ 10 : สัดส่วนพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด

หมายเหตุ : วิธีการวัด พื้นที่ชลประทานรวมโครงการฯ ขนาดใหญ่+กลาง+เล็ก+สูบน้ำด้วยไฟฟ้า+แก้มลิง จากการสำรวจในปีที่
จัดเก็บข้อมูล ในพื้นที่จังหวัด/ กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย

หน่วย = ไร่

พื้นที่ชลประทาน หมายถึง พื้นที่ในเขตโครงการชลประทาน ส่วนที่ได้รับน้ำจากระบบส่งน้ำ และสามารถนำน้ำไปใช้
เป็นประโยชน์เพื่อการเพาะปลูกได้

ความต้องการน้ำเพื่อการชลประทาน ประกอบด้วยความต้องการน้ำเพื่อโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง
ขนาดเล็ก สูบน้ำด้วยไฟฟ้าและพื้นที่ชลประทานราษฎร์ โดยผลการประเมินความต้องการน้ำเพื่อโครงการชลประทานประเภท
ต่างๆ และสัดส่วนความต้องการน้ำเพื่อโครงการชลประทานต่างๆ ต่อความต้องการน้ำเพื่อการชลประทานทั้งหมดทั้งในสภาพ

ปัจจุบันและอนาคต ความต้องการน้ำเพื่อการชลประทานแยกเป็น 3 กลุ่มโครงการ ได้แก่

- 1) โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 30,000 ไร่
- 2) โครงการขนาดกลางที่มีพื้นที่น้อยกว่า 30,000 ไร่ โครงการชลประทานขนาดเล็กและโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
- 3) โครงการชลประทานราษฎร์หรือพื้นที่เกษตรที่มีศักยภาพในการใช้น้ำจากลำน้ำ

(5.2) สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปีของกลุ่มจังหวัดภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น อยู่ลำดับที่ 16 ใน 18 กลุ่มจังหวัด
และพบว่า จังหวัดนครราชสีมา แม้ว่าจะมีพื้นที่ชลประทานมากเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ แต่ยังมีน้ำใช้เพื่อ
การเกษตรไม่เพียงพอ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 44.69 ของปริมาณน้ำที่ต้องการ หรือลำดับที่ 57 ของประเทศ
โดยเฉพาะจังหวัดสุรินทร์ที่มีปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 37.87 ของปริมาณน้ำ
ที่ต้องการ หรือลำดับที่ 68 ของประเทศ ซึ่งจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ได้พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมาอย่าง
ต่อเนื่องทำให้มีสัดส่วนน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 37 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 37 : สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	ค่าสถิติ				ค่าอันดับใน 76 จังหวัด			
	2558	2559	2560	2562	2558	2559	2560	2562
นครราชสีมา	31.17	32.27	35.60	44.69	66	65	65	57
ชัยภูมิ	31.22	20.30	35.72	45.12	65	74	64	56
บุรีรัมย์	29.95	40.46	50.81	40.87	67	50	37	63
สุรินทร์	29.47	35.55	30.96	37.87	68	56	72	68
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	48.40	53.73				
กลุ่มจังหวัด	30.51	33.02	38.38	42.34	16	17	16	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32.95	34.88	42.10	46.57	5	6	5	5

ที่มา : แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข. 2ค) ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> (ข้อมูลจัดเก็บทุก 2 ปี)

(6) ผลผลิตหลักของภาคเกษตร

(6.1) สถานการณ์ด้านเกษตรของประเทศ ข้อมูลจากนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยสาขาพืช สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 3.3 3.7 และ 1.5 ตามลำดับ ส่วนสาขาปศุสัตว์ และสาขาประมง หดตัวร้อยละ 2.4 และ 3.0 ตามลำดับ

ปัจจัยบวก

- ปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2563 ต่อเนื่องถึงปี 2564 ทำให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและในแหล่งน้ำตามธรรมชาติมากขึ้นเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำประมง รวมถึงสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยมากขึ้น และการเริ่มต้นฤดูฝนที่เร็วกว่าปี 2563 ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ และทำการเพาะปลูกเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดที่ปรับตัวดีขึ้น จูงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและมีการบำรุงดูแลรักษามากขึ้น

- การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐในการส่งเสริมอาชีพการเกษตร อาทิ การขยายช่องทางการตลาดทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้เกษตรกรมีช่องทางในการจำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น มาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID - 19 เช่น การส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และการพักชำระหนี้ รวมถึงการประกันรายได้ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้ออกสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง

- มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ อาทิ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และโครงการ “คนละครึ่ง” รวมทั้งการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID - 19

ในประเทศคลี่คลาย ทำให้คนไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวและการบริโภคสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

- การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของ COVID - 19 ของหลายประเทศ รวมถึงความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานในสินค้าเกษตรของไทย ทำให้หลายประเทศยังคงมีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารไทย ส่งผลให้มีคำสั่งซื้อสินค้าเกษตรเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การส่งเสริมเกษตรและผลิตภัณฑ์ขยายตัว

ปัจจัยลบ

- พายุดีเปรสชันเตียนหมู่ที่เข้าสู่ประเทศไทยในช่วงปลายเดือนกันยายน 2564 ทำให้ฝนตกหนักต่อเนื่อง เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรของภาคเหนือตอนล่าง 1 ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยังคงยืดเยื้อ ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการผลิตของโรงงานแปรรูปบางแห่งต้องหยุดชะงัก เกิดการขาดแคลนแรงงาน และขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่เป็นอุปสรรคในด้านการขนส่งสินค้า

- ความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของโรคสัตว์ในประเทศเพื่อนบ้านส่งผลให้ต้องมีการควบคุมปริมาณการผลิตและมีการเฝ้าระวังที่เข้มงวดยิ่งขึ้น

- ราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นทั้งราคาน้ำมันและราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0 – 3.0 โดยสาขาพืชขยายตัวร้อยละ 2.7 – 3.7 สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 0.7 – 1.7 สาขาประมง ขยายตัวร้อยละ 0.2 – 1.2 สาขาบริการทางเกษตร ขยายตัวร้อยละ 3.0 – 4.0 และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 1.5 – 2.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรและปริมาณฝนที่มีมากขึ้น ทำให้คาดว่าจะมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก และไม่ประสบปัญหาภัยแล้ง

- การดำเนินนโยบายด้านเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริหารจัดการน้ำ การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อช่องทางให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ข้อมูลเพื่อการวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต บริหารการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตและแปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและตอบโจทย์การบริโภค รวมทั้งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อการบริหารจัดการสินค้าเกษตร

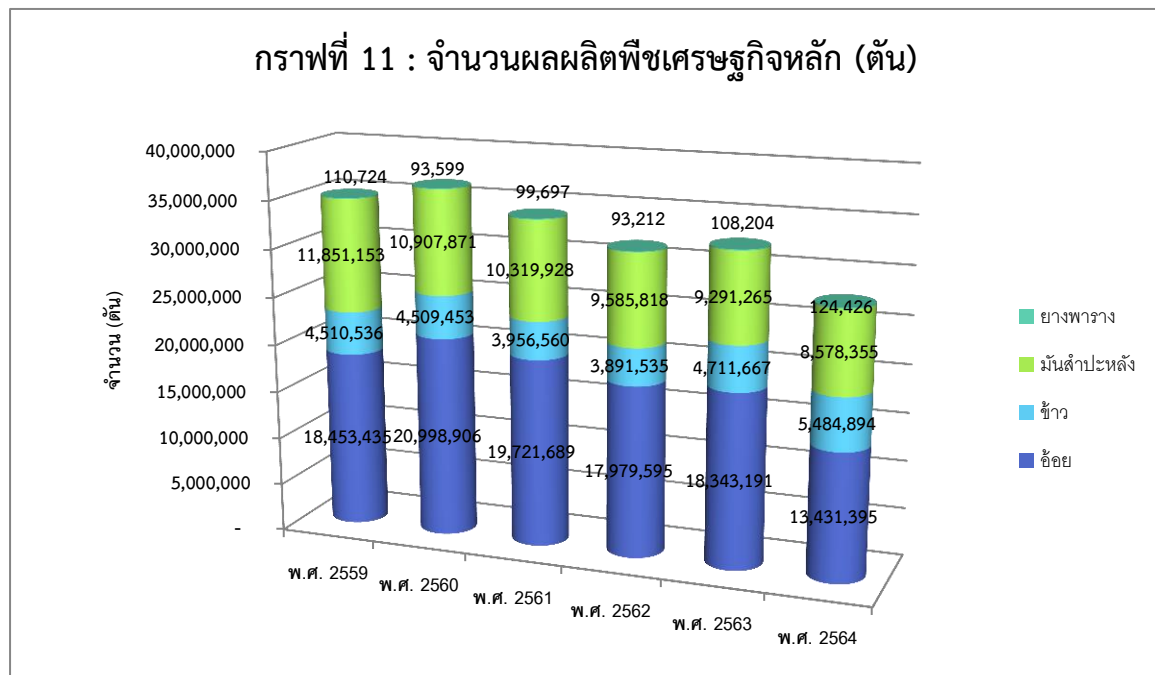
- ศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรของไทยและความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรของไทย เป็นโอกาสของภาคเกษตรไทยที่ประเทศต่างๆ มีการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากประเทศไทยเพิ่มขึ้น

- สถานการณ์เศรษฐกิจไทยโดยรวมในปี 2565 ที่มีแนวโน้มขยายตัว รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐต่อเนื่อง ช่วยสนับสนุนให้มีการบริโภคสินค้าและบริการมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

- เศรษฐกิจโลกในปี พ.ศ. 2565 ที่มีแนวโน้มขยายตัวได้ รวมถึงความร่วมมือและการเจรจาข้อตกลงทางการค้าที่มีการกลับมาเจรจากันอีกครั้งเป็นโอกาสให้ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ได้มากขึ้น

(6.2) ผลผลิตหลักด้านพืชของกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

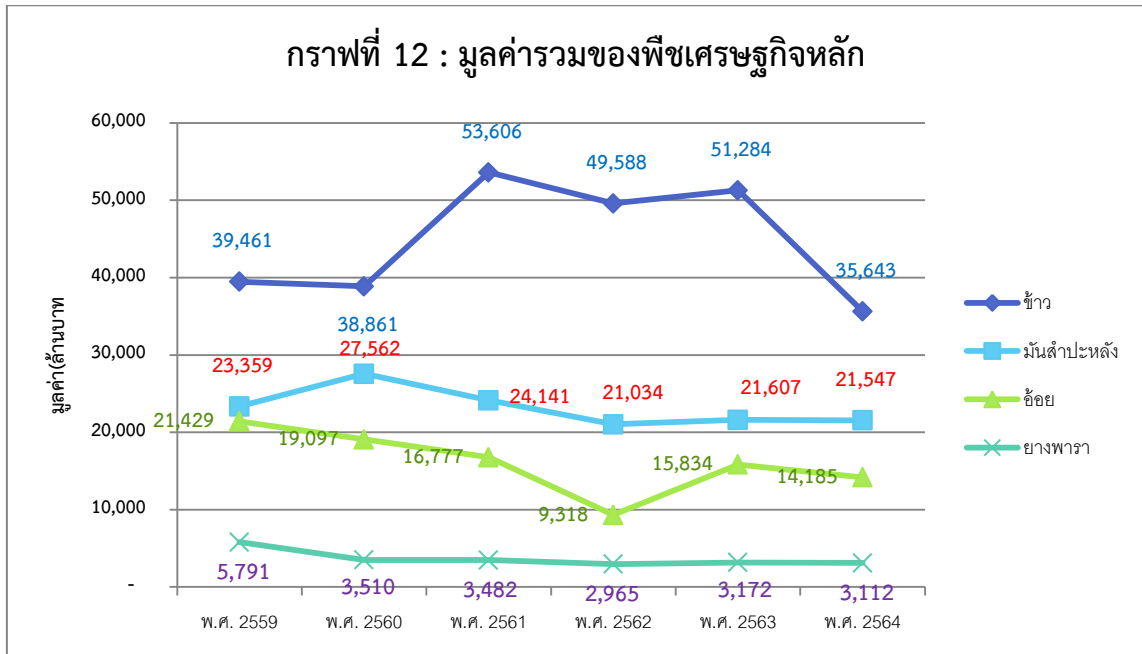
ผลผลิตของ 4 พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศ พบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีผลผลิตอ้อยมากที่สุด รองลงมาคือ มันสำปะหลัง ข้าว (ข้าวหอมมะลิและข้าวทั่วไป) ยางพารา ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2564 ผลผลิตข้าว และยางพารา เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ปรากฏตามกราฟที่ 11 ข้างทำยนี้

ข้อมูลจาก สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่ารวมของพืชแต่ละชนิด พบว่ามูลค่ารวมของข้าว (รวมข้าวหอมมะลิและข้าวทั่วไป) เป็นพืชที่มีมูลค่ารวมสูงที่สุด แต่เมื่อปี พ.ศ. 2564 มูลค่ารวมลดลงจากปีก่อนหน้า โดยอยู่ที่ 35,643 ล้านบาท รองลงมาเป็นมันสำปะหลัง ที่มีมูลค่ารวมค่อนข้างคงที่ โดยปี พ.ศ. 2564 ปรับตัวขึ้นเล็กน้อย อยู่ที่

21,547 ล้านบาท อ้อย มีแนวโน้มลดลง โดยปี พ.ศ. 2564 อยู่ที่ 14,185 ล้านบาท สำหรับยางพารามีมูลค่ารวมค่อนข้างคงที่ โดยปี พ.ศ. 2564 ลดลงจากปีก่อนหน้า มีมูลค่าอยู่ที่ 3,112 ล้านบาท ปรากฏตามกราฟที่ 12 ข้างท้ายนี้

ข้อมูลจาก สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้าวหอมมะลิ ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 9,972,527 ไร่ มีปริมาณผลผลิตรวม 3,900,964.09 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 4,234,073.36 เนื่องจากจำนวนเกษตรกรมีจำนวนลดลง โดยมี 739,396 ราย จากปีก่อนที่มีจำนวน 802,766 ราย และราคาเฉลี่ยลดลงเป็น 11,195 บาท/ตัน จากปีก่อนที่มีราคา 13,556 บาท/ตัน จึงส่งผลให้มูลค่าของข้าวหอมมะลิลอยู่ที่ 22,834.98 ล้านบาท มากขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 48,490 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จะเห็นได้ว่า ราคาข้าว หอมมะลิตกต่ำอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีช่วงที่ราคาขึ้นบ้างในปี พ.ศ. 2561 แต่กลับลดลงไปอีก และปี พ.ศ. 2564 ที่แม้ว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูกมากแต่ผลผลิตกลับน้อยกว่าปีก่อนหน้าที่มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า ซึ่งเป็นไปได้ว่าภัยธรรมชาติ ได้แก่ น้ำท่วม/ฝนแล้ง ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต อย่างไรก็ตาม ราคา/ตัน ก็ยังคงตกต่ำ แต่ข้าวคือพืชอาหารหลักของคนไทย ดังนั้น การปลูกข้าวหอมมะลียังคงมีผู้นิยมปลูก เพราะยังมีความต้องการเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงได้มีนโยบายในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอยู่เสมอ ปรากฏตามตารางที่ 38 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 38 : ข้อมูลข้าวหอมมะลิ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	9,072,259	9,387,813	9,839,737	9,972,527	10,260,609
ผลผลิต(ตัน)	3,561,797	3,256,928	3,294,071.03	4,234,073.36	3,900,964.09
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	1,616	1,482	1,445	1,582	1,531
ราคา/ตัน (บาท)	9,232	14,625	13,775	13,556	11,195
มูลค่า (ล้านบาท)	30,244	46,760	44,107	48,490	22,834.98
จำนวนเกษตรกร (ราย)	633,872	675,601	716,551	802,766	739,396

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ) ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 1,583,929.77 ตัน มากขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 477,593.62 ตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจาก 951,781 ไร่ เป็น 4,691,584 ไร่ จำนวนเกษตรกรเพิ่มขึ้น 161,439 ราย จากปีก่อนที่มีเกษตรกร จำนวน 158,344 ราย แม้ว่าราคาเฉลี่ยที่ลดลง แต่ด้วยปริมาณผลผลิตที่มากขึ้น ทำให้ข้าวทั่วไปมีมูลค่า 12,808 ล้านบาท จากปีก่อนที่มีมูลค่าจำนวนถึง 2,794 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าข้าวขึ้นอยู่กับพื้นที่เพาะปลูก จำนวนเกษตรกร ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการผลิต ประกอบกับปริมาณผลผลิต ส่งผลให้มูลค่าการค้าข้าวดีขึ้นตาม แต่หากว่าราคาของข้าวทั่วไปยังไม่ปรับตัวขึ้น เกษตรกรอาจจะหันไปทำการเกษตรอื่นที่ได้ราคาผลผลิตที่ดีกว่า ปรากฏตามตารางที่ 39 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 39 : แสดงข้อมูลข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ)

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,878,163	1,616,183	1,466,968	951,781	4,691,584
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	947,656	699,632	597,464.24	477,593.62	1,583,929.77

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ผลผลิต (กก./ไร่)	465.25	434.75	430.25	416.75	425.50
ราคา (ตัน/บาท)	9,895.78	9,937.50	9,658.75	9,700.00	8,286.25
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	8,617	6,771	5,481	2,794	12,808
จำนวนเกษตรกร (ราย)	206,039	194,317	355,347	158,344	161,439

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนข้าวหอมมะลิผ่านมาตรฐาน GAP ปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 2,158 แปลง ซึ่งเป็นช่วงที่กลุ่มจังหวัดฯ สนับสนุนงบประมาณพัฒนาเกษตรกรฯ ในการผลิตข้าวหอมมะลิมาตรฐาน GAP ตามแผนพัฒนาภาคจังหวัด ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2557 - 2560) ภายหลังกลุ่มจังหวัดฯ สนับสนุนพืชอินทรีย์ และข้าวมาตรฐานรับรองแบบมีส่วนร่วม Participatory Guarantee Systems หรือ PGS อย่างไรก็ตามมาตรฐานข้าว GAP ก็ยังคงอยู่ในนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้การสนับสนุนอาหารปลอดภัย ซึ่งเป็นขั้นพื้นฐานเรื่องการทำมาตรฐาน แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2563 - 2564 จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่มีผู้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน GAP จึงทำให้ในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดฯ ลดลงไปด้วย รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 40 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 40 : จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐาน GAP

จังหวัด/กลุ่ม	จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐาน GAP				
	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	478	863	310	310	340
ชัยภูมิ	140	145	420	480	647
บุรีรัมย์	495	747	264	-	-
สุรินทร์	1045	736	1,043	542	489
กลุ่มจังหวัด	2,158	2,491	2,037	1,332	1,476

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

มันสำปะหลัง มันสำปะหลัง ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีเกษตรกร จำนวน 179,042 ราย ลดลงจากปีก่อนที่มีจำนวน 187,977 ราย พื้นที่เพาะปลูกลดลง จำนวน 2,763,194 ไร่ จากปีก่อนที่มีจำนวน 2,837,554 ไร่ ทำให้ปริมาณผลผลิตรวม 8,578,355 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 9,291,265 ตัน แม้ว่าราคาเฉลี่ย/ตันเพิ่มขึ้นจากปีก่อน อยู่ที่ 2,425 บาท/ตัน จาก 2,170 บาท/ตัน ทำให้มูลค่าของมันสำปะหลังยังน้อยลงอยู่ที่ 21,547.43 ล้านบาท เนื่องจากมันสำปะหลังประสบปัญหาโรคใบด่าง

เมื่อปี 2563 ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังมีจำนวนน้อยลง ซึ่งรัฐบาลได้ออกมาตรการช่วยเหลือเยียวยาแล้ว และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรซื้อท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่มีคุณภาพ ป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคใบด่าง ทำให้ราคาเฉลี่ยกลับดีขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จะเห็นว่ามันสำปะหลังยังเป็นพืชที่เกษตรกรนิยมเพาะปลูก ช่วงปี 2563 – 2564 จำนวนเกษตรกรมีเพิ่มขึ้น และรัฐบาลมีนโยบายที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง เนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังสามารถเข้าสู่กระบวนการแปรรูปได้ทั้งหมด โดยแปรรูปเป็น มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อาหาร อาหารสัตว์ สารความหวาน ผงชูรส กระดาษ สิ่งทอ เป็นต้น ทั้งนี้ มูลค่าของมันสำปะหลังขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตด้วย ปริมาณมากมูลค่าก็สูงขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 41 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 41 : ข้อมูลมันสำปะหลัง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	2,737,024	2,603,964	2,602,946	2,837,554	2,763,194
ผลผลิต(ตัน)	10,907,871	10,319,928	9,585,818	9,291,265	8,578,355
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	4,024.83	2,957.45	3,830.75	3,757.00	3,567.25
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	2,265.50	2,380.00	2,102.50	2,170.00	2,425.00
มูลค่า (ล้านบาท)	27,561.62	24,140.81	21,034.03	21,607.01	21,547.43
จำนวนเกษตรกร (ราย)	153,360	143,978	150,649	187,977	179,042

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

อ้อย ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 13,431,395 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 18,343,191 ตัน เนื่องจากจำนวนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และเนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลง แต่ราคาต่อตันดีขึ้นจากปีก่อน จากราคาอยู่ที่ 880 บาทต่อตัน เป็นราคา 1,080 บาทต่อตัน ทำให้มูลค่ารวมอยู่ที่ 14,185 ล้านบาท น้อยกว่าปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตสูง ทำให้มีมูลค่าอยู่ที่ 15,834 ล้านบาท การที่อ้อยมีปริมาณผลผลิตลดลงจากการประสบปัญหาภัยแล้ง การบริโภคของคนรุ่นใหม่ที่ไม่ใส่ใจกับสุขภาพ มาบริโภคสารทดแทนความหวาน อีกทั้งประเทศอินเดียและบราซิลเริ่มส่งออกมากขึ้น จึงเป็นโจทย์ให้รัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนบริหารจัดการ และพัฒนาอ้อยไปสู่อุตสาหกรรมอื่นๆแทนที่การผลิตน้ำตาล โดยต้องช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนในการผลิตไปโอชีวภาพ ปรากฏตามตารางที่ 42 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 42 : แสดงข้อมูลอ้อย

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,803,088	1,752,343	1,693,288	1,572,149	1,321,329
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	1,777,143	1,690,420	1,586,984	1,555,607	1,215,461

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	20,998,906	19,721,689	17,979,595	18,343,191	13,431,395
ผลผลิต (กก./ไร่)	11,453.25	7,996.38	10,848.50	10,736.00	7,852.47
ราคา/ตัน (บาท)	910	885	795	880	1,080
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	19,097	16,777	9,318	15,834	14,185
จำนวนเกษตรกร (ราย)	94,443	89,801	82,112	81,241	78,262

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

อ้อยโรงงาน ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดฯ มีโรงงานอ้อย จำนวน 7 แห่ง (เฉพาะที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดยังไม่รวมกับโรงงานที่เกษตรกรนำผลผลิตไปขังนอกพื้นที่) กำลังการผลิตอยู่ที่ 195,000 ตัน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีกำลังการผลิตอยู่ที่ 189,000 ตัน/วัน และจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนโรงงานมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จำนวนโรงงานอ้อยมีเท่าเดิม กำลังการผลิตปรับตัวขึ้นมาไม่มาก โดยกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น มาจากโรงงานรวมเกษตรกรอุตสาหกรรม จังหวัดชัยภูมิ และที่มีกำลังการผลิตมากอยู่ที่บริษัท อุตสาหกรรมอ่าวเวียง จำกัด และโรงงานน้ำตาล ทรัพย์ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครราชสีมา ตามตารางที่ 43 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 43 : แสดงข้อมูลจำนวนโรงงาน และกำลังการผลิต

หน่วย : ตัน/วัน

โรงงานอ้อย	พ.ศ.2560		พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ.2563		พ.ศ.2564	
	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต
กลุ่มจังหวัด ฯ	7	180,000	7	185,000	7	185,000	7	189,000	7	195,000
นครราชสีมา	3	99,000	3	99,000	3	99,000	3	103,000	3	103,000
1.บริษัท น้ำตาล ทรัพย์ จำกัด (มหาชน)	1	35,000	1	35,000	1	35,000	1	28,000	1	28,000
2.บริษัท อุตสาหกรรมโคราช จำกัด	1	28,000	1	28,000	1	28,000	1	45,000	1	45,000
3.บริษัท อุตสาหกรรมอ่าวเวียง จำกัด	1	36,000	1	36,000	1	36,000	1	30,000	1	30,000
ชัยภูมิ	2	42,000	2	53,000	2	53,000	2	53,000	2	53,000

โรงงานอ้อย	พ.ศ.2560		พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ.2563		พ.ศ.2564	
	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต
1. โรงงานรวมเกษตรกรรมอุตสาหกรรม	1	27,000	1	38,000	1	38,000	1	38,000	1	38,000
2. โรงงานน้ำตาลระยะยงบ้านเขาดิน	1	15,000	1	15,000	1	15,000	1	15,000	1	15,000
บุรีรัมย์	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	23,000
1. บริษัท โรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	23,000
สุรินทร์	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000
1. โรงงานน้ำตาลสุรินทร์	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000	7	195,000

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ยางพารา ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 124,426 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 108,204 ตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 692,403 ไร่ เป็น 721,127 ไร่ แต่เกษตรกรมีจำนวนน้อยลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 43,773 ราย เป็น 42,832 ราย และราคาผลผลิตจะน้อยลงกว่าปีก่อนหน้า จาก 31,987 บาท/ตัน เป็น 21,034 บาท/ตัน ทำให้มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 3,172 ล้านบาท เป็น 3,112 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 พบว่าราคายางพาราตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อมูลค่าของยางพารา แต่ยังมีเกษตรกรผู้ปลูกและพื้นที่เพาะปลูกยังสม่ำเสมอ เนื่องจากยางพาราเป็นสินค้าส่งออก และมีความต้องการมากในวงการอุตสาหกรรมยานพาหนะ และการระบาดของโควิด - 19 ทำให้มีความต้องการอุปกรณ์ทางการแพทย์มากยิ่งขึ้น ตามตารางที่ 44 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 44 : แสดงข้อมูลยางพารา

รายการ	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	641,837	696,459	665,866	692,403	721,127
เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	412,195	472,181	430,852	507,443	565,283
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	92,990	99,697	93,212	108,204	124,426
ผลผลิต (กก./ไร่)	171.16	207.88	210.50	211.75	216.25
ราคา (บาท/ตัน)	34,445	35,653	32,834	31,987	21,034
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	3,482	3,489	2,965	3,172	3,112

รายการ	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนเกษตรกร (ราย)	47,411	46,451	43,405	43,773	42,832

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์/มาตรฐานอื่นๆของเกษตรกร

กลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ผ่านมาตรฐานและได้รับการรับรองแล้วในปี พ.ศ. 2563 จำนวน 121 ผลิตภัณฑ์ ตามตารางที่ 45 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 45 : จำนวนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์/มาตรฐานอื่นๆ

ของเกษตรกร

จังหวัด	ค่าสถิติ (หน่วยนับ : ผลิตภัณฑ์)				
	2559	2560	2561	2562	2563
นครราชสีมา	N/A	N/A	N/A	12	64
ชัยภูมิ	2	4	37	46	35
บุรีรัมย์	N/A	N/A	N/A	N/A	17
สุรินทร์	5	5	5	5	5
กลุ่มจังหวัด	7	9	42	63	121

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(5.3) จำนวนปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี 2564 มีสัดส่วนปริมาณสัดส่วนการเลี้ยงโคเนื้อ โคนม และกระบือที่สูงต่อจำนวนของทั้งประเทศสูงที่สุด ในบรรดาปศุสัตว์ที่เลี้ยงในกลุ่มจังหวัดทั้งหมด จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดสุรินทร์เป็นแหล่งในการเลี้ยงโคเนื้อเป็นหลัก จังหวัดนครราชสีมาเป็นแหล่งในการเลี้ยงโคนมหลัก และจังหวัดสุรินทร์เป็นแหล่งในการเลี้ยงกระบือเป็นหลัก ตามตารางที่ 46 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 46 : จำนวนปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี 2564

หน่วย : ตัว

	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ	รวม
ประเทศไทย	7,582,406	810,518	1,521,014	13,103,887	485,694,889	32,947,181	1,277,148	112,903	543,049,946
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,966,980	249,126	1,091,995	2,464,087	109,541,447	7,551,103	257,289	8,958	125,130,985
กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1	1,376,083	175,330	356,821	957,064	58,486,021	2,849,126	153,940	5,977	64,360,362
กลุ่มจังหวัดต่อประเทศ	18.15	21.63	23.46	7.30	12.04	8.65	12.05	5.29	

	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ	รวม
กลุ่มจังหวัดตอนภาค	34.69	70.38	32.68	38.84	53.39	37.73	59.83	66.72	
นครราชสีมา	439,495	159,327	71,330	368,628	33,087,239	962,387	105,542	3,572	35,197,520
บุรีรัมย์	385,907	6,770	132,674	181,093	11,461,629	377,412	15,237	1,147	12,561,869
สุรินทร์	457,432	946	137,803	140,893	5,032,275	483,221	4,567	536	6,257,673
ชัยภูมิ	93,249	8,287	15,014	266,450	8,904,878	1,026,106	28,594	722	10,343,300

ที่มา : ข้อมูลจากกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

โคเนื้อ ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 229,427 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีจำนวน 154,218 คน ทำให้มีจำนวนโคเนื้อ 1,441,958 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีโคเนื้อ 1,026,970 ตัว ช่วงปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา กลุ่มจังหวัดได้มีโครงการที่ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบกับมีนโยบายปรับเปลี่ยนพื้นที่นาไม่เหมาะสมไปทำการเกษตรอื่น อีกทั้งราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตและเนื้อชำแหละแล้วมีราคาสูงขึ้น ส่งผลให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นไปด้วย รวมทั้งการส่งเสริมการทำฟาร์มมาตรฐานทำให้มีฟาร์มมาตรฐานเพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่ารวมอยู่ที่ 49,339,104,500 บาท ทั้งนี้ การพัฒนาฟาร์มมาตรฐานเพิ่มขึ้นเป็น 299 แห่ง เพื่อรองรับการบริโภคที่เน้นหลักอาหารปลอดภัยมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตปรับเพิ่มขึ้นมูลค่ารวมขึ้นอยู่กับเกษตรกรเป็นหลัก หากมีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงมากขึ้น จำนวนโคมากขึ้น ทำให้มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่พฤติกรรมผู้บริโภคที่เริ่มหันมาสนใจการกินพืชแทนเนื้อสัตว์เริ่มมีมากขึ้น อาจทำให้ตลาดภายในประเทศลดลง อย่างไรก็ตามตลาดต่างประเทศมีความต้องการสูง จึงยังเป็นปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อและพัฒนาฟาร์มมาตรฐานฟาร์มต่อไป ปรากฏตามตารางที่ 47 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 47 : แสดงข้อมูลโคเนื้อ

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	1	1	2	6	299
จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง (ตัว)	758,975	879,672	1,060,824	1,026,970	1,441,958
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	137,182	142,851	158,040	154,218	229,427
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละ แล้ว (บาท/กก.)	285	283	298	300	300
ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิต (บาท/ตัว)	32,500	32,500	34,000	35,750	33,125

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
มูลค่ารวม (บาท) (โคมี ชีวิต)	25,220,510,000	29,298,180,000	35,937,360,000	36,031,724,000	49,339,104,500
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	55	55	17	17	41

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโคเนื้อที่มากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก จากข้อมูลของกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ ข้อมูลปี 2564 จังหวัดสุรินทร์มีจำนวนโคเนื้อมากที่สุด จำนวน 457,432 ตัว เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาเป็นจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 439,495 ตัว จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดศรีสะเกษ ตามลำดับ แม้ว่าจังหวัดนครราชสีมาจะมีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อไม่อยู่ในอันดับ 5 อันดับ แต่มีจำนวนโคเนื้อมากเป็นอันดับสอง เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศ ทำให้มีพื้นที่ในการทำการเกษตรและปศุสัตว์มาก ตามตารางที่ 48 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 48 : ทำอันดับเกี่ยวกับโคเนื้อ

5 อันดับแรกที่มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด (หน่วย: ราย)		5 อันดับแรกที่มีโคเนื้อมากที่สุด (หน่วย: ตัว)	
1.อุบลราชธานี	89,814	1.สุรินทร์	457,432
2.สุรินทร์	85,950	2.นครราชสีมา	439,495
3.ศรีสะเกษ	77,959	3.อุบลราชธานี	387,851
4.ร้อยเอ็ด	64,603	4.บุรีรัมย์	385,907
5.บุรีรัมย์	64,068	5.ศรีสะเกษ	380,091

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

โคนม ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ๆ มีปริมาณโคนม จำนวน 174,894 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีโคนม จำนวน 160,041 ตัว และมีจำนวนฟาร์มโคนมมาตรฐานเพิ่มขึ้นเป็น 649 แห่ง แต่ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้มีปริมาณมีเพียง 313,997,441 กิโลกรัม ซึ่งปริมาณลดลงไปโดยเริ่มลดลงไปเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาที่สามารถผลิตน้ำนมดิบได้มากที่สุด ไม่สามารถผลิตได้มาก เช่นแต่ก่อน เนื่องจากเกิดโรคระบาด โรคปากและเท้าเปื่อยในโคนม ซึ่งระบาดในจังหวัดราชบุรี นครราชสีมา กาญจนบุรี พิจิตร เชียงใหม่ เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรอย่างมากเนื่องจากไม่สามารถรีดนมส่งขายได้ ทำให้ปริมาณน้ำนมดิบในประเทศ มีปริมาณลดลงถึง 20-30% ราคาน้ำนมเฉลี่ยปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อน

จาก 19.00 บาท/กิโลกรัม เป็น 19.25 บาท/กิโลกรัม ส่งผลต่อมูลค่ารวมลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 6,391,176,164 บาท เป็น 5,694,968,913 บาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2560 – 2564 จะเห็นได้ว่า จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมเพิ่มมากขึ้น ทำให้จำนวนโคนมมากขึ้น ส่งผลต่อปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้มีจำนวนมาก มูลค่ารวมสูงขึ้นแปรผันตามปริมาณน้ำนม ประกอบกับราคาเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ทั้งนี้จะต้องควบคุมมาตรฐานฟาร์ม และดูแลสุขภาพของโคนมเพื่อป้องกันโรคระบาด ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการค่าน้ำนมดิบ ปรากฏตามตารางที่ 49 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 49 : แสดงข้อมูลโคนม

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	146	175	181	490	649
จำนวนโคนมที่เลี้ยง (ตัว)	121,858	132,029	143,662	160,041	174,894
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	3,952	4,052	4,152	4,740	5,434
ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้ทั้งปี (กก.)	2,698,128,272	3,964,760,136	7,250,955,401	336,287,187	313,997,441
ราคาเฉลี่ย (บาท/ก.ก.)	18.20	18.80	19.25	19.00	19.25
มูลค่ารวม (บาท)	48,273,732,000	71,388,674,088	130,559,130,320	6,391,176,164	5,694,968,913

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโคนมที่มากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก จากข้อมูลของกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ ข้อมูลปี 2564 จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนโคนมมากที่สุด จำนวน 159,327 ตัว รองลงมาเป็นจังหวัดสระบุรี จำนวน 158,812 ตัว จังหวัดลพบุรี จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดราชบุรี ตามลำดับ สอดคล้องกับจำนวนเกษตรกรใน 5 อันดับแรก ยังเป็นจังหวัดที่มีจำนวนโคนมมากที่สุด ทำให้เห็นได้ชัดว่า เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลี้ยงโคนมเป็นจำนวนมาก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเหมาะสมในการทำปศุสัตว์ ตามตารางที่ 50 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 50 : ห้าอันดับเกี่ยวกับโคนม

5 อันดับแรกที่มีเกษตรกรเลี้ยงโคนมมากที่สุด (หน่วย: ราย)		5 อันดับแรกที่มีโคนมมากที่สุด (หน่วย: ตัว)	
1.นครราชสีมา	5,009	1.นครราชสีมา	159,327
2.สระบุรี	4,667	2.สระบุรี	158,812
3.ลพบุรี	2,481	3.ลพบุรี	90,734
4.ราชบุรี	2,308	4.เชียงใหม่	53,309
5.กาญจนบุรี	1,172	5.ราชบุรี	47,317

ที่มา กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

กระบือ ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีกระบือ จำนวน ปริมาณกระบือ 366,430 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีกระบือ จำนวน 291,124 ตัว เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือมีจำนวน 68,373 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 53,752 คน แม้ว่าราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละลดลงจากปีก่อนที่มีราคา 310 บาท/กิโลกรัม คงเหลือเป็น 308 บาท/กิโลกรัม และราคากระบือมีชีวิตยังมีราคาเฉลี่ยลดลงจากปีก่อนที่มีราคา 37,750 บาท/ตัว เป็น 37,475 บาท/ตัว และจำนวนโรงฆ่าสัตว์ลดลงด้วย แต่มูลค่ารวม 14,078,888,600 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่ารวม 10,422,554,000 บาท ทั้งนี้ เกษตรกรเริ่มจัดทำฟาร์มมาตรฐาน โดยมีฟาร์มมาตรฐาน จำนวน 41 แห่ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2560 – 2564 จะเห็นได้ว่า จำนวนกระบือปรับตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เลี้ยงกระบือ และราคาซื้อขายกระบือมีชีวิต และราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละ ยังคงสม่ำเสมอ ทำให้มูลค่ารวมยังคงสูงขึ้นตามจำนวนกระบือ และในปี พ.ศ. 2564 เริ่มจัดทำฟาร์มมาตรฐานแล้ว ดังนั้น ในอนาคตมีแนวโน้มว่า กระบือจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ต้องทำให้ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละมีราคาสูงขึ้น การส่งเสริมให้ปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน ปรากฏตามตารางที่ 51 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 51 : แสดงข้อมูลกระบือ

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	-	-	-	-	41
จำนวนกระบือที่เลี้ยง (ตัว)	234,588	266,940	294,612	291,124	366,430
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	50,427	51,553	54,383	53,752	68,373
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	293	290	315	310	308
ราคาเฉลี่ยกระบือมีชีวิต (บาท/ตัว)	38,000	38,000	38,250	37,750	37,475
มูลค่ารวม (บาท) (กระบือมีชีวิต)	8,749,380,000	9,960,817,000	11,118,696,000	10,422,554,000	14,078,888,600

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	61	60	58	54	43

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนกระบือที่มากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก จากข้อมูลของกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ ข้อมูลปี 2564 จังหวัดสุรินทร์ มีจำนวนกระบือมากที่สุด จำนวน 137,803 ตัว รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 132,674 ตัว จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสกลนคร ตามลำดับ ถึงแม้ว่าจังหวัดสุรินทร์จะมีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือน้อยกว่าจังหวัดอุบลราชธานี ตามตารางที่ 52 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 52 : ห้าอันดับเกี่ยวกับกระบือ

5 อันดับแรกที่มีเกษตรกรเลี้ยงกระบือมากที่สุด (หน่วย: ราย)		5 อันดับแรกที่มีกระบือมากที่สุด (หน่วย: ตัว)	
1.อุบลราชธานี	31,119	1.สุรินทร์	137,803
2.สุรินทร์	29,938	2.บุรีรัมย์	132,674
3.บุรีรัมย์	23,180	3.อุบลราชธานี	121,799
4.ศรีสะเกษ	22,626	4.ศรีสะเกษ	95,335
5.ร้อยเอ็ด	17,451	5.สกลนคร	82,085

ที่มา กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

แพะ ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 156,491 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 88,768 ตัว จำนวนเกษตรกรมีจำนวน 6,425 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีจำนวน 3,298 ราย จากการส่งเสริมการเลี้ยงแพะของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ทำให้ปริมาณแพะมีมากขึ้น ความต้องการบริโภคแพะเนื้อมีสูง ทำให้ราคาแพะเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกปี ขณะนี้ ราคาอยู่ที่ 14,350 บาท/ตัว มูลค่ารวม 536,098,400บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 324,032,625 บาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จะเห็นได้ว่า จำนวนเกษตรกรให้ความสนใจเลี้ยงแพะ และมีฟาร์มมาตรฐาน เนื่องจากมีความต้องการทางการตลาดสูง โดยราคาเฉลี่ยของตัวแพะและราคาที่ทำแหละแล้วเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าตลาดต้องการแพะ คาดว่ามีแนวโน้มเกษตรกรที่เลี้ยงจะเพิ่มขึ้นตามปัจจัยที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ควรจะส่งเสริมด้านมาตรฐานฟาร์ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ ปรากฏตามตารางที่ 53 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 53 : แสดงข้อมูลแพะ

รายการ	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	1	-	-	4	182
จำนวนแพะที่เลี้ยง (ตัว)	35,138	45,485	21,211	88,768	156,491
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	1,127	1,428	49,550	3,298	6,425
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	1,210	800	760	780	940
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	12,300	13,300	13,500	14,325	14,350
มูลค่ารวม (ราคาเฉลี่ย/ตัว x จำนวนแพะ) (บาท)	147,609,600	198,807,924	69,703,200	324,032,625	536,098,400

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

แกะ ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแกะที่เลี้ยง 6,064 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 3,355 ตัว เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงจะเพิ่มมากขึ้นจากปีก่อนหน้าจาก 189 ราย เป็น 304 ราย ประกอบกับราคาเนื้อแกะที่ชำแหละแล้วเพิ่มขึ้น กิโลกรัมละ 233 บาท จากปีก่อนที่มีราคา กิโลกรัมละ 195 บาท ทำให้มูลค่ารวมของปี 2564 อยู่ที่ 20,684,550 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีมูลค่า 12,607,550 บาท แม้ว่าราคาแกะมีชีวิตลดลงจากปีก่อนตัวละ 3,763 บาท เป็นตัวละ 3,488 บาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จะเห็นได้ว่า จำนวนเกษตรกรและจำนวนแกะเพิ่มมากขึ้น ทำให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้น เมื่อเกษตรกรเห็นว่าราคาดีขึ้นก็จะเลี้ยงมากขึ้น แต่เมื่อผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีจำนวนมาก ก็จะทำให้ในปีถัดไปราคาเฉลี่ยเนื้อที่ชำแหละแล้วลดลงเช่นกัน เป็นไปได้ว่าควรต้องศึกษาความต้องการของตลาดเพื่อไม่ให้ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากเกินไปจนส่งผลต่อราคา ปรากฏตามตารางที่ 54 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 54 : แสดงข้อมูลแกะ

รายการ	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	1	1	1	-	12
จำนวนแกะที่เลี้ยง (ตัว)	1,387	1,489	3,749	3,355	6,064
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	55	71	174	189	304
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	315	221	219	195	233
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	2,440	2,838	3,288	3,763	3,488

รายการ	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
มูลค่ารวม (เฉลี่ย/ตัว xจำนวนแกะ) บาท	3,456,560	4,129,825	11,738,550	12,607,550	20,684,550

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563 ฟาร์มมาตรฐานของปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนเพิ่มขึ้น เป็นลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 32.36 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่สัดส่วนมีถึงร้อยละ 30.83 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอันดับที่ 5 จาก 6 ภาค) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดอื่นๆ มีฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีฟาร์ม GAP มากที่สุด โดยมากเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศ รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์มีจำนวนลดลง ตามตารางที่ 55 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 55 : แสดงจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP

หน่วย : ฟาร์ม

จังหวัด	ค่าสถิติ						ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	411	403	403	670	743	995	13	11	6
ชัยภูมิ	120	122	125	178	189	195	40	43	40
บุรีรัมย์	205	206	219	196	190	147	39	41	45
สุรินทร์	22	21	21	63	79	47	61	60	63
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	208	362	380	362			
กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	758	752	768	1,107	1,201	1,384	9	12	9
ภาคอีสาน	3,524	3,491	9,612	3,524	3,895	4,277	5	5	5
สัดส่วนของกลุ่มจังหวัดต่อภาค (ร้อยละ)	21.51	21.54	7.99	31.41	30.83	32.36			

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมประมง และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

- มาตรฐานของฟาร์ม หมายถึง มาตรฐานทั่วไปตามหลักการปฏิบัติที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือ Good Agricultural Practices (GAP) คือ วิธีปฏิบัติว่าด้วยองค์ประกอบของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การจัดการสุขภาพสัตว์ การจัดการสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะของผู้บริโภค

- ฟาร์มมาตรฐานในกรณีนี้ ครอบคลุมถึง ฟาร์มปศุสัตว์ทุกชนิด และฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิด

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2563 จำนวนฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM (Good Farm Management) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนถึง 833 ฟาร์ม ปรากฏตามตารางที่ 56 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 56 : จำนวนฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM

หน่วย : ฟาร์ม

จังหวัด	2561	2562	2563
นครราชสีมา	44	111	261
ชัยภูมิ	N/A	134	143
บุรีรัมย์	287	126	200
สุรินทร์	100	200	229
กลุ่มจังหวัด	431	571	833

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด

หมายเหตุ: ฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) หมายความว่า ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยกระดับการเลี้ยง การจัดการให้มีความปลอดภัยทางชีวภาพ ระบบการบันทึกข้อมูล การพัฒนาคุณภาพผลผลิต เพื่อให้ได้ปศุสัตว์และผลผลิตที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

(6) สหกรณ์การเกษตรและสมาชิก

จำนวนสหกรณ์การเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวน 418 แห่ง และมีสมาชิกจำนวน 1,071,677 คน ลดลงจากปีก่อน โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีจำนวนมากที่สุด มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 35.89 รองลงมาคือจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์และจังหวัดชัยภูมิ ปรากฏตามตารางที่ 56 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 57 : แสดงจำนวนสหกรณ์การเกษตรและสมาชิก

จังหวัด	สหกรณ์(แห่ง)			สมาชิก (คน)			สัดส่วนจำนวนสหกรณ์ในกลุ่มจังหวัดฯ
	2562	2563	2564	2562	2563	2564	
นครราชสีมา	118	151	150	307,013	430,035	433,339	35.89
ชัยภูมิ	87	84	75	184,824	186,989	184,732	17.94
บุรีรัมย์	85	102	100	190,841	226,343	223,105	23.92
สุรินทร์	107	95	93	245,962	230,074	230,501	22.25

จังหวัด	สหกรณ์(แห่ง)			สมาชิก (คน)			สัดส่วนจำนวน สหกรณ์ใน กลุ่มจังหวัดฯ
	2562	2563	2564	2562	2563	2564	
กลุ่มจังหวัด	397	432	418	928,640	1,073,441	1,071,677	
ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	118	1,733	1,674	307,013	3,664,612	3,646,823	

ที่มา กรมส่งเสริมสหกรณ์/ข้อมูลสารสนเทศสหกรณ์/สถิติสหกรณ์

หมายเหตุ : ข้อมูลเฉพาะสหกรณ์การเกษตร ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์

(7) รายได้/หนี้สิน ของเกษตรกร

7.1 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายได้ค่อนข้างต่ำ ในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 25,155 บาทต่อครัวเรือน น้อยกว่าปีก่อนหน้าที่มีรายได้อยู่ที่ 40,188 บาทต่อครัวเรือน เป็นลำดับที่ 16 จาก 18 กลุ่มจังหวัด เมื่อพิจารณาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีรายได้ต่ำสุด และเป็นลำดับที่ 71 จาก 76 จังหวัด จังหวัดชัยภูมิมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด โดยอยู่ที่ 44,032 บาทต่อครัวเรือน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคแล้ว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังเป็นภาคที่รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือนต่ำกว่าภาคอื่นปรากฏตามตารางที่ 58 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 58 : แสดงรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือน

จังหวัด	ค่าสถิติ (บาท/ครัวเรือน)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
นครราชสีมา	27,207	67,436	25,885	59	44	61
ชัยภูมิ	30,439	40,724	44,032	55	54	50
บุรีรัมย์	10,397	19,582	13,883	71	67	71
สุรินทร์	15,201	33,010	16,821	67	59	70
กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1	20,811	40,188	25,155	14	15	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33,254	34,946	39,340	5	5	5
ประเทศ	71,617	95,372	81,776			

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือน คำนวณได้จาก รายได้เงินสดทางการเกษตร - รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร

- รายได้เงินสดทางการเกษตร คือ รายได้เฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทุกประเภท ทั้งการปลูกพืช (รายได้ที่เกิดจากการขายผลผลิตพืชและผลิตภัณฑ์พืชทุกชนิด) เลี้ยงสัตว์ (รายได้ที่เกิดจากการขายผลผลิตสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ทุกชนิด)

- รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร หมายถึง รายจ่ายที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงาน และรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่นำมาใช้ในการผลิตเฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทั้งทางพืชและสัตว์ที่เกิดขึ้นบนฟาร์มของเกษตรกร รวมถึงรายจ่ายเงินสดที่เกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร แต่ไม่สามารถจำแนกออกว่าเป็นรายจ่ายที่ใช้เกี่ยวกับพืชหรือสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะแต่เป็นรายจ่ายใช้ร่วมกันในกิจกรรมเกษตรในฟาร์ม ได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ภาษีที่ดินค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ค่าจัดรูปที่ดิน ค่าซื้อที่ดินการเกษตร ค่าซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์การเกษตร รายจ่ายแปรรูปสินค้าเกษตร เป็นต้น

7.2 สัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 กลุ่มจังหวัดมีการกู้ยืมสูง ในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนการกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร ร้อยละ 5.81 เป็นลำดับที่ 15 จาก 18 กลุ่มจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในกลุ่มจังหวัดพบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีสัดส่วนการกู้ยืมมากที่สุด ถึงร้อยละ 11.23 จังหวัดนครราชสีมามีสัดส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.03 ซึ่งทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดยังมีสัดส่วนที่เกินกว่าค่ากลางของประเทศ เมื่อพิจารณาระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2560 พบว่ามีสัดส่วนการกู้ยืมเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า มีรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตรน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครัวเรือน เกษตรกรจึงต้องกู้ยืมเงิน ปรากฏตามตารางที่ 59 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 59 : แสดงสัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

จังหวัด	ค่าสถิติ (ร้อยละ)			ค่าอันดับ		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560
นครราชสีมา	1.77	3.04	4.03	33	43	56
ชัยภูมิ	6.74	2.74	4.19	71	35	57
บุรีรัมย์	3.58	3.87	11.23	60	50	70
สุรินทร์	2.00	3.16	8.55	37	46	68
กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1	2.83	3.16	5.81	15	13	15
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.45	4.00	3.61	5	5	5
ประเทศ	-	-	1.82			

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : *สัดส่วนปริมาณเงินให้กู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

วิเคราะห์สัดส่วนปริมาณเงินให้กู้ยืมจากสถาบันสินเชื่อเพื่อการเกษตรต่างๆ เปรียบเทียบกับรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

7.3 สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีภาระหนี้สินอยู่ในอัตราที่สูงกว่าค่ากลางของประเทศและค่ากลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 4.81 เท่า ของรายได้เงินสด เป็นลำดับที่ 16 จาก 18 กลุ่มจังหวัด จังหวัดบุรีรัมย์มีภาระหนี้สินมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด สอดคล้องกับรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรที่จังหวัดบุรีรัมย์มีรายได้น้อย ตรงข้ามกับจังหวัดชัยภูมิมีจำนวนหนี้สินในอัตราที่ต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัดสอดคล้องกับที่มีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรที่มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ซึ่งกลุ่มจังหวัดฯ ก็ได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป ปรากฏตามตารางที่ 60 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 60 : แสดงสัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

จังหวัด	ค่าสถิติ (หน่วย : เท่า)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
นครราชสีมา	4.03	1.62	4.23	56	38	60
ชัยภูมิ	4.19	3.13	2.90	57	59	49
บุรีรัมย์	11.23	5.96	8.41	70	68	71
สุรินทร์	8.55	3.94	7.73	68	62	70
กลุ่มจังหวัด	5.81	3.01	4.81	15	16	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.61	3.44	3.05	5	5	5
ประเทศ	1.82	1.37	1.59			

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ :

- หนี้สิน ในรายงานนี้หมายถึง หนี้สินปลายปี คือ จำนวนเงินที่ทำการกู้ยืมหรือเป็นหนี้สินค้างชำระมาแต่เมื่อใดก็ตาม แต่ ณ 31 มี.ค.ของปีเพาะปลูก หนี้สินจำนวนดังกล่าวยังได้มีการชำระคืนหรือยังชำระคืนไม่ครบจำนวน ถือว่าเป็นหนี้สินค้างชำระปลายปีเพาะปลูก

- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร หมายถึง ส่วนต่างของรายได้เฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทุกประเภท ทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับการเกษตรทั้งที่เกิดขึ้นบนฟาร์มและนอกฟาร์มของเกษตรกร หักลบกับ รายจ่ายที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงาน และรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรเฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทั้งทางพืชและสัตว์และที่ไม่สามารถจำแนกออกว่าเป็นรายจ่ายที่ใช้เกี่ยวกับพืชหรือสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะแต่เป็นรายจ่ายใช้ร่วมกันในกิจกรรมเกษตรในฟาร์ม

ตัวชี้วัดเป็นปัจจัยเชิงลบ อ่านค่าแบบผกผันคือ ยิ่งมีค่าน้อยยิ่งดี สะท้อนถึงครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ที่มีภาระหนี้สินอยู่ในอัตราส่วนที่ต่ำเมื่อเทียบกับรายได้เงินสด ซึ่งมีโอกาสที่จะชำระหนี้คืนได้เร็วขึ้น

7.4 สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีสัดส่วนหนี้เสียร้อยละน้อย เป็นลำดับที่ 5 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนที่น้อยกว่าค่ากลางของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา ได้ลำดับที่ 11 จาก 76 ประเทศ รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีการชำระหนี้ได้อย่างสม่ำเสมอ ปรากฏตามตารางที่ 61 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 61 : แสดงสัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร

จังหวัด	ค่าสถิติ (ร้อยละ)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
นครราชสีมา	2.50	2.13	2.19	20	9	11
ชัยภูมิ	2.05	2.17	2.26	8	12	13
บุรีรัมย์	2.25	2.37	2.53	15	20	21
สุรินทร์	2.52	3.00	3.09	21	30	30
กลุ่มจังหวัด	2.38	2.43	2.52	4	5	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.40	2.33	2.40	1	1	1
ประเทศ	3.85	4.21	4.23			

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : * สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืม (NPLs/ Loan) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans : NPLs) หรือ หนี้เสีย หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ ลูกหนี้เงินกู้ของสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล บริษัทเงินทุน ซึ่งลูกหนี้เหล่านี้ไม่สามารถจะชำระดอกเบี้ยและเงินต้นคืนให้สถาบันการเงินเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป การพิจารณาว่าลูกหนี้รายใดจะเป็น NPL หรือไม่ จะพิจารณาดูเป็นรายบัญชี และนับเฉพาะบัญชีที่ผิดนัดเกิน 3 เดือนขึ้นไป

ผลิตภัณฑ์ไหม ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 30,172 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 29,169 ราย และมีพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน 27,789 ไร่ ลดลงจากปีก่อนหน้า ซึ่งมีจำนวน 30,016 ไร่ แม้ว่าพื้นที่ปลูกลดลง แต่ผลผลิตเส้นไหมมีมากกว่าปีก่อนหน้า จาก 137,032 กิโลกรัม เป็น 163,201 กิโลกรัม เนื่องจากกลุ่มจังหวัดฯ ได้ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไหม เป็นการพัฒนาคุณภาพการผลิต ซึ่งปี พ.ศ. 2562 เริ่มนำนวัตกรรมการผลิตเส้นไหม การทอ เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในปี พ.ศ. 2563 จึงทำให้ผลผลิตมากขึ้น และได้รับการสนับสนุนขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ แม้ว่าราคารับซื้อเส้นไหมปรับตัวลดลง แต่ด้วยปริมาณผลผลิตเส้นไหม

มากขึ้น จึงทำให้มูลค่าผลผลิตเส้นไหมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 193,880,000 บาท เป็น 251,301,050 บาท ปรากฏตามตารางที่ 62 แนบท้ายนี้

ตารางที่ 62 : แสดงข้อมูลพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและรายได้จากเส้นไหม

รายการ	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
พื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ไร่)	20,956	23,306	30,016	24,925	27,789
เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ราย)	37,828	28,715	30,755	29,169	30,172
ผู้ผลิตผ้าไหมและหรือผลิตภัณฑ์ไหม (ราย)	20,872	23,856	31,125	24,049	25,542
ผลผลิตเส้นไหม (กก./ปี)	141,586	123,967	108,110	137,032	163,201
ราคาเส้นไหมเฉลี่ย (บาท/กก.)	1,640	1,637.50	1,837.50	1,643.75	1,543.75
มูลค่าผลผลิตเส้นไหมรวม (บาท)	209,489,200	171,659,400	180,367,500	193,880,000	251,301,050

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ในกลุ่มจังหวัด ฯ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จะเห็นได้ว่า ราคาเส้นไหมเฉลี่ยมีผลต่อเกษตรกร เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2562 ที่เกษตรกรมีจำนวนมากขึ้น และเป็นไปตามจำนวนผู้ผลิตไหมหรือผลิตภัณฑ์ไหม หากมีจำนวนมากก็จะมีตลาดที่รองรับผลผลิตจากเส้นไหม มีความต้องการสูงก็จะส่งผลต่อมูลค่าผลผลิตเส้นไหมด้วย

สำหรับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ฯ ในปี พ.ศ.2563 มี 5,267.06 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 7,335.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ - 28.19 เนื่องจากยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ลดลง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ระบาด จึงทำให้ไม่สามารถจัดจำหน่ายสินค้าตามปกติได้ ปรากฏตามตารางที่ 63 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 63 : ข้อมูลค่าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ. (ล้านบาท)						ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2562	2563
กลุ่มจังหวัดฯ	5,592.74	6,504.80	6,975.58	7,241.77	7,335.06	5,267.06	1.29	- 28.19
นครราชสีมา	3,624.99	4,291.53	4,424.02	4,563.70	4,742.45	2,483.86	3.92	- 47.62
ชัยภูมิ	758.32	769.93	770.34	770.35	833.05	337.60	8.14	- 59.47
บุรีรัมย์	506.97	576.77	577.00	582.66	600.14	1,043.78	3.00	73.92
สุรินทร์	702.46	866.57	1,104.22	1,325.06	1,159.42	1,401.82	-12.50	20.91

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ปี พ.ศ. 2564 ผลผลิตที่ได้รับตรานกยูงพระราชทานเพิ่มขึ้นจากปีก่อน กลุ่มจังหวัดฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ในพื้นที่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ได้ให้ความสำคัญของการผลิต ผลผลิตใหม่ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ปรากฏตามตารางที่ 64 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 64 : ผลผลิตของจังหวัดที่ได้รับดวงตรานกยูงพระราชทาน

ตรานกยูงพระราชทาน (ดวง)	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
นกยูงสีทอง(ดวง)	2,282	2,158	3,139	3,736	1,931
นกยูงสีน้ำเงิน(ดวง)	25,687	21,393	42,794	53,780	63,387
นกยูงสีเขียว(ดวง)	125	126	8,290	8,163	20,202
นกยูงเงิน (ดวง)	750	9,814	7,819	2,346	1,827
รวม (ดวง)	28,844	33,491	62,042	68,025	87,346

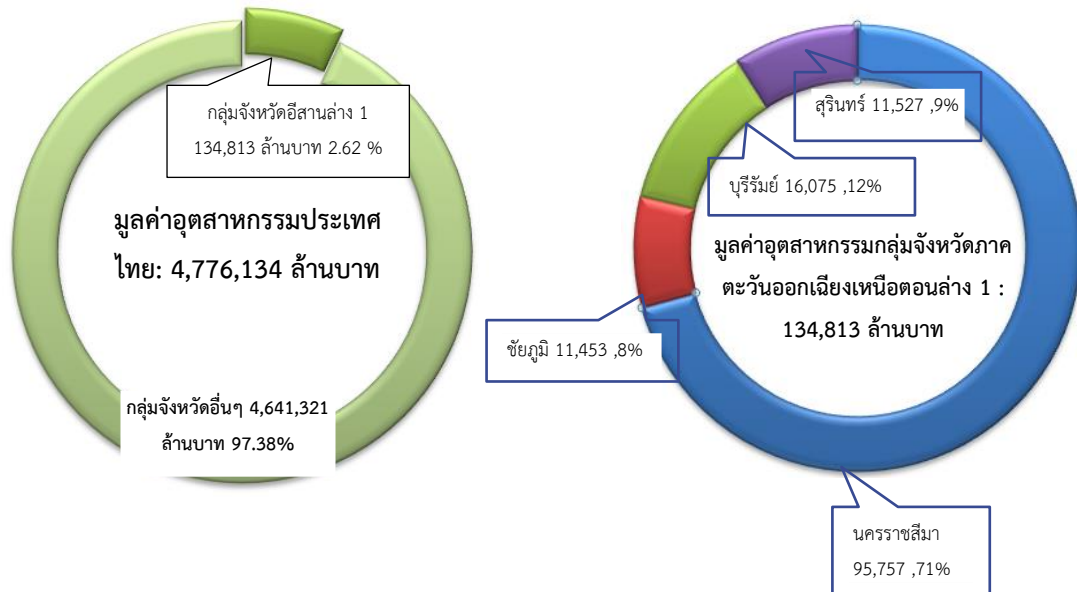
ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯในกลุ่มจังหวัดฯ

1.2.3 ด้านอุตสาหกรรม/วิสาหกิจ

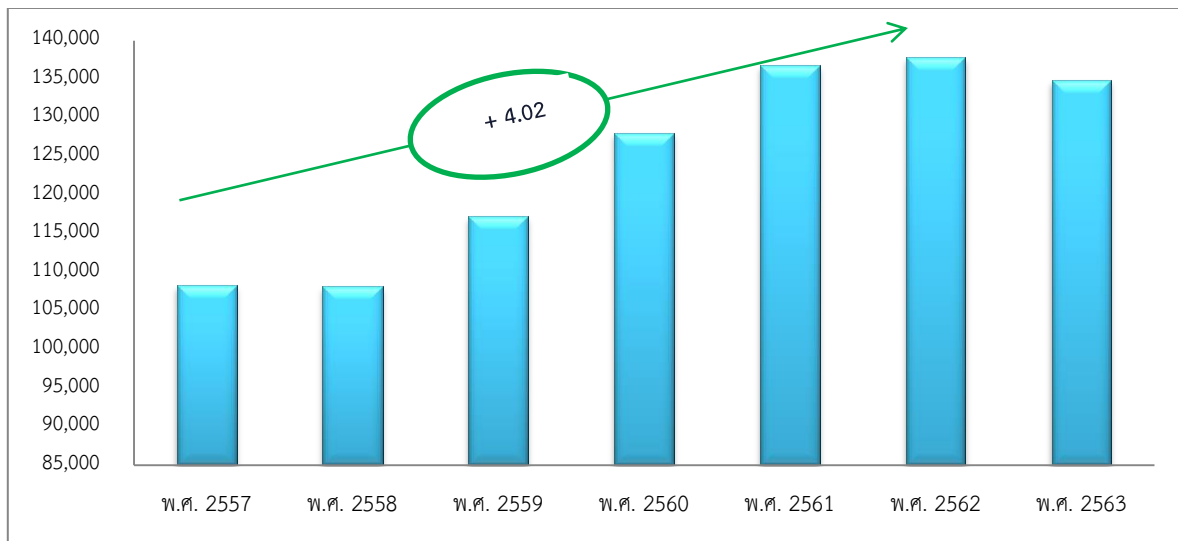
(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ฯ ภาคอุตสาหกรรม (สาขาการผลิตอุตสาหกรรม สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหินการไฟฟ้า สาขาก๊าซ ใอน้ำ และระบบการปรับอากาศ และสาขาการจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่ารวม 134,813 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า คิดเป็นร้อยละ - 2.15 (จังหวัดนครราชสีมา 95,757 ล้านบาท จังหวัดชัยภูมิ 11,453 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ 16,075 ล้านบาท และจังหวัดสุรินทร์ 11,527 ล้านบาท) เฉพาะสาขาการผลิตอุตสาหกรรม อยู่ที่ 111,653 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.67 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ แต่ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 115,319 ล้านบาท (จังหวัดนครราชสีมา 79,936 ล้านบาท จังหวัดชัยภูมิ 8,061 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ 14,060 ล้านบาท และจังหวัดสุรินทร์ 9,570 ล้านบาท) ปรากฏตามกราฟที่ 13 และ 14 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 13 : แสดงสัดส่วนมูลค่าด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กราฟที่ 14 : แสดงมูลค่าด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านบาท)

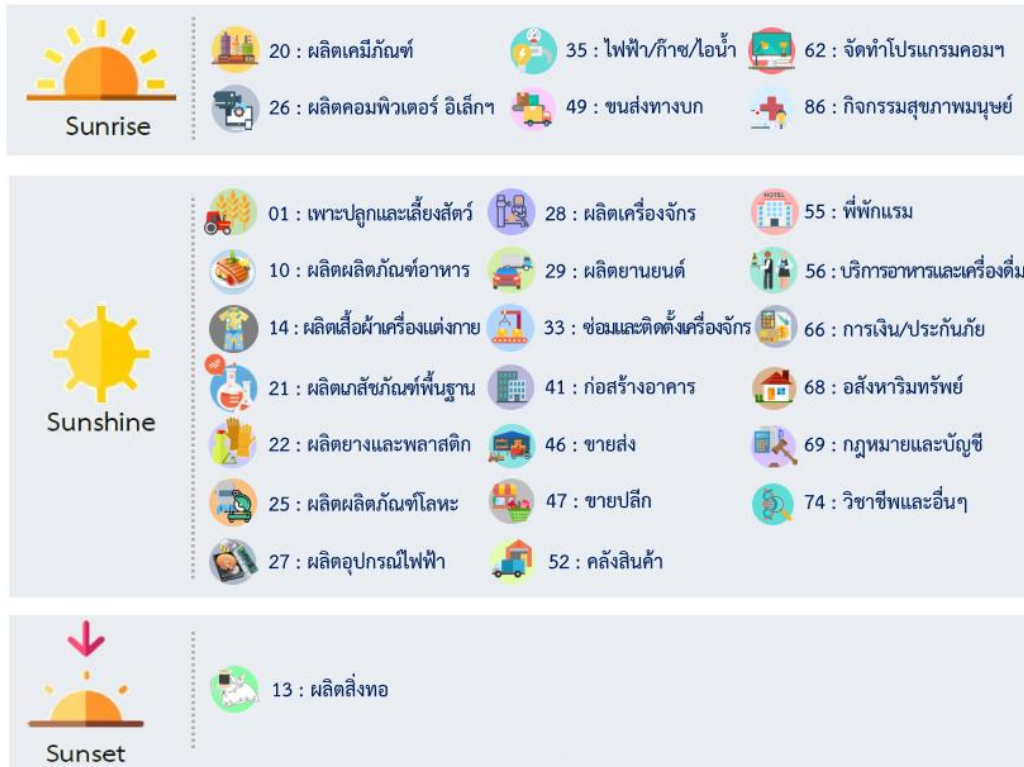
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
ภาคอุตสาหกรรม	108,270	108,112	117,210	128,015	136,797	137,778	134,813
อัตราการเติบโต	5.2	-0.1	8.4	9.2	6.9	0.7	-2.2

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรม

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน ได้ทำการศึกษาและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการที่อยู่ในธุรกิจและอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญหรือรายได้หลักประมาณ 10 -

ธุรกิจและอุตสาหกรรม Sunrise Sunshine และ Sunset ในภาพรวม

20 ธุรกิจ/อุตสาหกรรมในแต่ละภูมิภาค โดยมีภาพรวมของธุรกิจ ดังนี้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

(ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ และยโสธร)

กิจกรรมที่มีแนวโน้มที่ดี ได้แก่

การผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและการผลิตสูตรตำรับทางเภสัชกรรม

เป็นอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโต ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้แนวโน้มการใช้เภสัชภัณฑ์มีแนวโน้มสูงขึ้นตามมาด้วย นอกจากนี้พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีแผนขยายโรงพยาบาลภายใน เช่น โครงการขยายตัวของโรงพยาบาลนางรอง บุรีรัมย์ และโครงการขยายตัวของโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตเภสัชภัณฑ์พื้นฐานและผลิตสูตรตำรับทางเภสัชกรรมมีโอกาสขยายธุรกิจ และอีกหนึ่งธุรกิจที่สามารถไปได้คือ โรงงานผลิตยาสมุนไพรซึ่งตั้งอยู่

ที่จังหวัดอำนาจเจริญ อย่างไรก็ตามการปรับขึ้นของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำส่งผลให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ประกอบกับการนำเข้าเภสัชภัณฑ์จากต่างประเทศที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า จึงทำให้ผู้ประกอบการเกิดการแข่งขันทางด้านราคาขึ้นเช่นกัน

การก่อสร้างอาคาร

มีแนวโน้มเติบโตที่ดี เนื่องจากจังหวัดในพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมาและอุบลราชธานี ถูกตั้งเป้าหมายให้เป็นเมืองศูนย์กลางของภาคอีสาน ประกอบด้วยจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ถูกตั้งให้เป็นเมืองเศรษฐกิจคู่ขนาน การตั้งเป้าหมายดังกล่าวส่งผลให้ปริมาณการลงทุนภายในพื้นที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2561 จังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ ติด 1 ใน 10 ของจังหวัดที่ได้รับการออกใบอนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยประเภทแนวราบและประเภทอาคารชุดมากที่สุดในประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้และขยายธุรกิจต่อไปได้ อย่างไรก็ตามมีผู้ประกอบการในพื้นที่จำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านราคา ราคาวัสดุก่อสร้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ถูกปรับขึ้นเช่นกัน ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังขาดแคลนแรงงานเป็นอีกปัจจัยลดรั้งความสำคัญของธุรกิจนี้

การขนส่งทางบก

มีแนวโน้มปรับตัวไปในทางที่ดี เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ถูกตั้งเป้าหมายให้เป็นเมืองศูนย์กลางและเมืองเศรษฐกิจคู่ขนาน ส่งผลให้มีการพัฒนาระบบการขนส่งทางบกภายในพื้นที่ต่างๆ เช่น รถไฟทางคู่สายชุมทางมาคะเบา – ชุมทางจिरะ และสายชุมทางจिरะ-ขอนแก่น รถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ – หนองคาย ประกอบกับหน่วยงานรัฐบาลมีโครงการสร้างทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดศรีสะเกษและสุรินทร์ ด้วยปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ทำให้การขนส่งสะดวกสบายยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างรายได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านราคาที่ยืดหยุ่น รวมทั้งการขยายตัวของผู้ประกอบการรายใหญ่ ได้แก่ Grab ส่งผลให้เกิดการแข่งขันชิงลูกค้าภายในพื้นที่กับผู้ประกอบการท้องถิ่น

กิจกรรมด้านสุขภาพของมนุษย์ มีแนวโน้มขยายตัวสูง เนื่องจากปริมาณผู้ต้องการใช้บริการมีจำนวนมาก แต่พื้นที่รองรับไม่เพียงพอ ปัญหานี้จึงสะท้อนไปถึงโครงการขยายโรงพยาบาล จังหวัดบุรีรัมย์ต้องการยกระดับให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ลดรั้งแนวคิดนี้คือจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ

ไฟฟ้า ก๊าซ ใอน้ำและระบบการปรับอากาศ

อุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้ามีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น สะท้อนได้จากยอดการผลิตไฟฟ้าที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปริมาณการผลิตไฟฟ้ามีปัจจัยสนับสนุนมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและพัฒนาโครงสร้าง

เมืองต่างๆ เช่น อัตราการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยและการขยายตัวของโรงงาน อีกทั้งการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้า เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความต้องการกำลังไฟฟ้ามีมากขึ้นในอนาคต

การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

มีแนวโน้มดีขึ้น สะท้อนได้จากยอดส่งออกของเสื้อผ้านักกีฬาแบรนด์เนมไปยังประเทศแถบอเมริกา ยุโรป และเอเชีย เพิ่มขึ้น ประกอบกับการขยายตัวของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ส่งผลให้ความต้องการผลิตเสื้อผ้ามากขึ้น รวมทั้งมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคนี้ จึงมีความต้องการเครื่องแต่งกายของนักศึกษาจำนวนมาก อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมนี้ประสบปัญหาการแข่งขันด้านราคากับผู้ผลิตต่างประเทศ โดยเฉพาะกัมพูชา ประเทศบังคลาเทศ ประเทศศรีลังกา และประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีการจ้างแรงงานขั้นต่ำที่ต่ำกว่าประเทศไทย

การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร

อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารค่อนข้างหลากหลาย เช่น การผลิตน้ำตาลจากอ้อย การสีข้าว และการผลิตแป้งมันสำปะหลัง มีแนวโน้มเติบโตที่ดี เพราะมีความต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมนี้มีการแข่งขันที่สูง เนื่องจากมีผู้ประกอบการรายใหญ่อยู่ในพื้นที่จำนวนมาก การขายปลีก (ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์)

มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น จากการสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในพื้นที่และพัฒนาโครงสร้างต่างๆ เช่น การเพิ่มเที่ยวบินจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบกับการพัฒนาจังหวัดพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางและเมืองเศรษฐกิจคู่ขนาน ส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มเดินทางมาในพื้นที่สูงขึ้น เปิดโอกาสสร้างรายได้ให้กับธุรกิจการขายปลีก ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ อย่างไรก็ตามกำลังซื้อจากภาคเกษตรซึ่งเป็นหนึ่งในอาชีพหลักของคนในพื้นที่ยังไม่สูงมากนัก เนื่องจากราคาที่ตกต่ำของสินค้าการเกษตรบางประเภท ทำให้เกษตรกรมีรายได้น้อยและระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น นอกจากนี้การขยายสาขาของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และธุรกิจแฟรนไชส์ ส่งผลต่อผู้ประกอบการร้านค้าปลีกท้องถิ่น

กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

ขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ตามความต้องการที่อยู่อาศัยที่ยังมีอยู่ต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อบ้านใกล้สถาบันการศึกษาหรือใกล้กับห้างสรรพสินค้า อีกทั้งบริเวณตามแนวมอเตอร์เวย์เป็นอีกที่ที่คนให้ความสนใจ เช่น จังหวัดนครราชสีมา มีแผนลงทุนสร้างคอนมิเนียม อาคารพาณิชย์ โครงการบ้านจัดสรร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดนครราชสีมาติดอันดับ 1 ใน 10 ของจังหวัดที่ได้รับใบอนุญาตจัดสรร

ที่ดินสูงสุดในประเทศ อย่างไรก็ตามราคาประเมินที่ดินเฉลี่ยทั้งพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างถูกคาดการณ์ว่าจะปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.84 ราคาที่ดินสูงขึ้นเป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับผู้ประกอบการ

ที่พักแรม

มีแนวโน้มขยายตัวเล็กน้อย จากกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยเฉพาะการท่องเที่ยวในพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำโขง เช่น การท่องเที่ยวบริเวณแก่งคันสูงในจังหวัดอำนาจเจริญและอุทยานแห่งชาติผดัมของจังหวัดอุบลราชธานี และการส่งเสริมจากรัฐบาลในเรื่องของการท่องเที่ยวเมืองรอง ปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เช่น จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผลให้ความต้องการขยายพื้นที่ที่พักแรมมีแนวโน้มสูงขึ้น เพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามโครงการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองศูนย์กลางหรือสนับสนุนการท่องเที่ยวเมืองรองส่งผลต่อการแข่งขันของธุรกิจในพื้นที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

กิจกรรมที่มีแนวโน้มทรงตัว ได้แก่

การขายส่ง (ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์)

การขายส่ง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทรงตัว เนื่องจากราคาที่ตกต่ำของสินค้าการเกษตรบางประเภท เช่น ราคาขางพาราที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และอ้อยจากการที่ผลผลิตเกินความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 การผลิตเสื้อผ้ากีฬาแบรนด์เนมเพื่อขายและส่งออกไปยังประเทศแถบอเมริกา ยุโรป และเอเชีย ปรับตัวดีขึ้น และการขยายตัวของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ส่งผลให้มีความต้องการซื้อเสื้อผ้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น

การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การล่าสัตว์และกิจกรรมบริการที่เกี่ยวข้อง

ยังทรงตัว โดยการเกษตรที่สำคัญในบริเวณนี้มีความหลากหลาย เช่น การทำนา การปลูกมันสำปะหลัง การปลูกอ้อย การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปลูกขางพารา แต่ราคาผลผลิตปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องจากผลผลิตที่มีปริมาณมากเกินความต้องการ อีกทั้งการแข่งขันด้านราคากับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาอุทกภัยบ่อยครั้ง ส่งผลให้เกษตรกรสูญเสียผลผลิตทางการเกษตรและมีรายได้ลดลงตามมามากมาย ที่มา : การวิเคราะห์/วิจัยธุรกิจและอุตสาหกรรม ในแต่ละภูมิภาค ครึ่งปีหลัง 2561 และแนวโน้ม โดยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน

กลุ่มจังหวัด ๆ คาดว่า แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และผู้ประกอบการสินค้า OTOP ทุกตำบลทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด ๆ ดีขึ้นอย่างแน่นอน

(3) ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม

จากข้อมูลของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ ในปี พ.ศ. 2564 พบว่า กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนโรงงานทุกประเภทและเงินทุน สรุปได้ ดังนี้

- โรงงานทุกประเภท รวม 2,707 โรงงาน ลดลงจากปีก่อนที่มี จำนวน 2,820 โรงงาน (ลดลง 113 โรงงาน)

- ด้านจำนวนเงินทุนในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนเงินลงทุนรวมทั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน 372,809.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 368,735.45 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 4,073.59 ล้านบาท)

จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด ฯ และมีจำนวนมากเกินครึ่งหนึ่งของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ฯ และมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัด ฯ เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องการพึ่งพาเมืองในการเลือกทำเลที่ตั้ง เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมใน 3 ช่วงปี ระหว่างปี พ.ศ.2562 – 2564 แล้ว จังหวัดในกลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมลดลง ตามสภาวะการณ์เศรษฐกิจ ที่เจอผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ภาคเศรษฐกิจชะลอตัว ผู้ประกอบการ และผู้ลงทุนหลายรายไม่สามารถพยุงภาระค่าใช้จ่ายได้ จึงทำให้โรงงานหลายโรงงานต้องปิดตัว โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิที่มีโรงงานปิดตัวไปหลายโรงงาน คงเหลือแต่อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านเกษตร อาหาร เครื่องดื่ม สิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย ปรากฏตามตารางที่ 65 และกราฟที่ 15 ข้างท้ายนี้

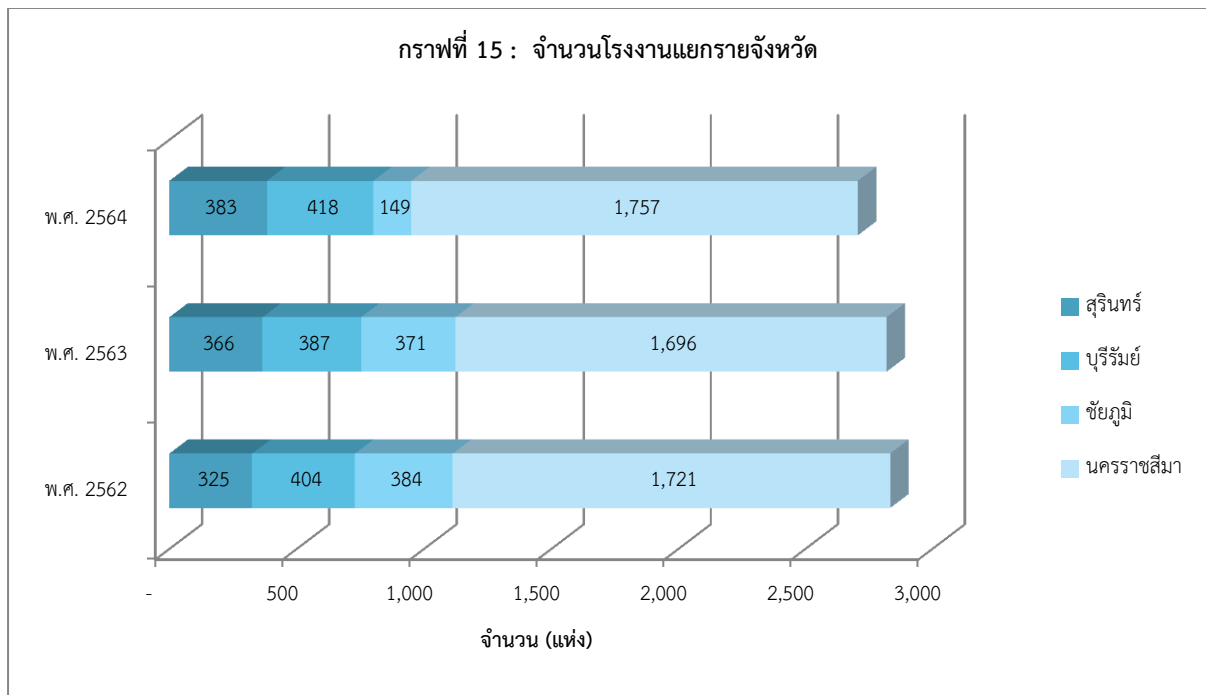
ตารางที่ 65 : แสดงข้อมูลสถิติสะสมจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ

ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535

จังหวัด	โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1							
	ปี พ.ศ.2562		ปี พ.ศ.2563		ปี พ.ศ.2564		ปี 2564 เพิ่มขึ้น/ ลดจากปีก่อน	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้าน บาท)
จังหวัดนครราชสีมา	1,721	294,395.80	1,696	297,175.65	1,757	305,311.81	61	8,136.16
จังหวัดชัยภูมิ	384	25,270.16	371	23,599.05	149	12,774.54	-222	-10,824.51
จังหวัดบุรีรัมย์	404	30,476.33	387	29,436.75	418	32,329.59	31	2,892.84
จังหวัดสุรินทร์	325	10,160.56	366	18,524	383	22,393.10	17	3,869.1

จังหวัด	โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1							
	ปี พ.ศ.2562		ปี พ.ศ.2563		ปี พ.ศ.2564		ปี 2564 เพิ่มขึ้น/ ลดจากปีก่อน	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้าน บาท)
รวม	2,834	360,302.85	2,820	368,735.45	2,707	372,809.04	-113	4,073.59

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

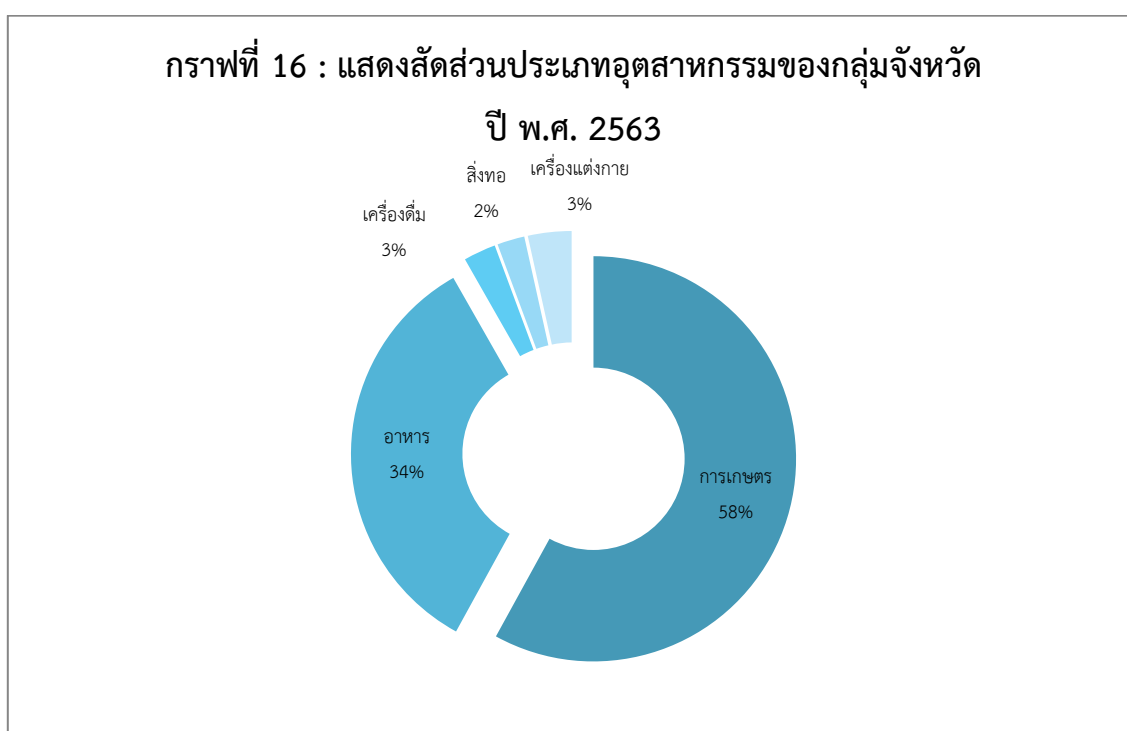
(4) อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ทั้ง 3 ประเด็น ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหาร เครื่องดื่ม และเครื่องแต่งกาย ระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนของอุตสาหกรรมการเกษตรมีจำนวนเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมอาหาร คิดเป็นร้อยละ 34 ปรากฏตามตารางที่ 66 และกราฟที่ 16 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 66 : แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ฯ

ประเภท/สาขา อุตสาหกรรม	พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	แห่ง	เงินทุน (ล้าน บาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
การเกษตร	736	31,976.69	575	36,689.09	578	37,001.77	584	37,525.38
อาหาร	444	41,188.36	329	42,921.05	331	46,928.22	340	50,201.57

ประเภท/สาขา อุตสาหกรรม	พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
เครื่องดื่ม	37	12,420.08	24	10,702.68	25	10,711.40	26	10,719.40
สิ่งทอ	53	2,456.95	24	1,131.51	22	1,127.61	22	1,127.61
เครื่องแต่งกาย	48	2,567.77	37	1,833.55	34	1,861.55	35	1,861.92
รวม	1,318	90,609.85	989	93,277.88	990	97,630.55	1,007	101,435.88

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

โรงงานหรือสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนมากเป็นอันดับ 5 จาก 18 กลุ่มจังหวัด โดยมีจำนวน 68 แห่ง โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ในประเทศ แสดงให้เห็นถึงความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเกษตร ตามตารางที่ 67 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 67 : จำนวนโรงงาน/สถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

GMP/HACCP

หน่วย : แห่ง

จังหวัด	ค่าสถิติ			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	56	58	59	1	1	1

จังหวัด	ค่าสถิติ			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563
ชัยภูมิ	2	2	2	44	44	44
บุรีรัมย์	3	3	3	36	36	37
สุรินทร์	4	4	4	30	30	30
ค่าเฉลี่ยของประเทศ	9	9	9			
กลุ่มจังหวัด	65	67	68	5	4	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	124	126	127	2	2	2

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย

<http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : - โรงงานหรือสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน หมายถึง สถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่รับรองโดยหน่วยรับรองที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (มกอช.) รับรอง จำแนกตามขอบข่ายที่ได้รับการรับรอง ได้แก่ GMP และ HACCP ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) หรือ สำนักงานมาตรฐานและตรวจสอบสินค้าเกษตร (สมก.)

- โรงงานหรือสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ในที่นี้ เป็นข้อมูลโรงงานหรือสถานประกอบการ 6 ประเภท ได้แก่ 1) โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ 2) สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองสินค้าปศุสัตว์และได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองสินค้า Q จากกรมปศุสัตว์ 3) ศูนย์รวบรวมนํ้ามันดิบที่ได้รับการรับรอง GMP จากกรมปศุสัตว์ 4) โรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรอง GMP จากกรมปศุสัตว์ 5) สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองประเภทเนื้อสัตว์/ไข่/ผลิตภัณฑ์สัตว์นํ้ามายจากกรมปศุสัตว์ และ 6) ศูนย์รวบรวมไข่ที่ได้รับการรับรอง GMP จากกรมปศุสัตว์

(5) ด้านผลิตภาพแรงงาน

ผลิตภาพแรงงานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 110,052 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 106,975 บาท/คน อยู่ที่ 3,077 บาท/คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 2.88 และมีค่าน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ คิดเป็นลำดับที่ 12 จาก 18 กลุ่มจังหวัด แต่ยังห่างกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอยู่เกือบครึ่งหนึ่ง (ค่าเฉลี่ยประเทศ 210,159บาท/คน/ปี) ปรากฏตามตารางที่ 67 และกราฟที่ 17 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 67 : แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี) กลุ่มจังหวัด

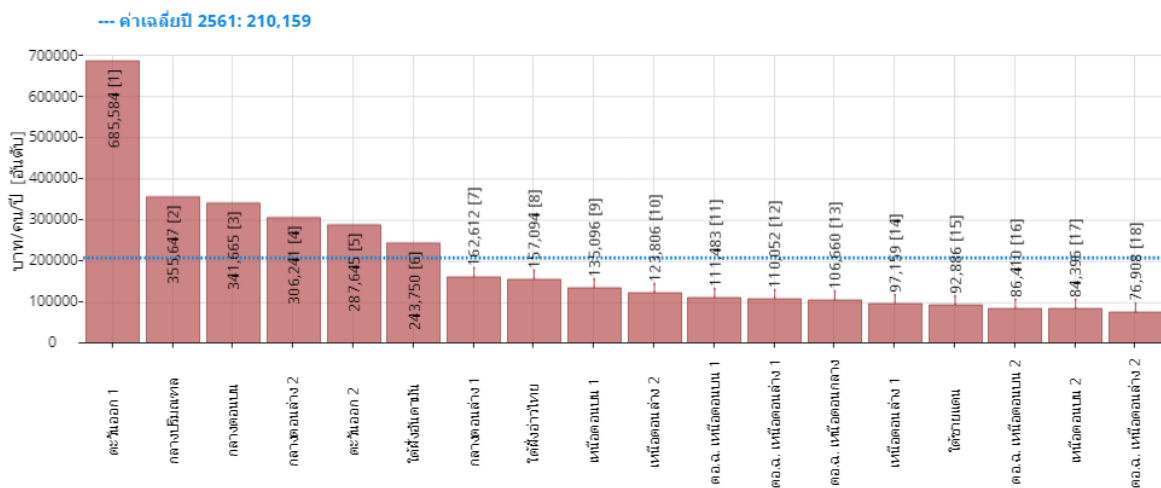
ผลิตภาพแรงงาน	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	การเปลี่ยนแปลง	อัตราการเปลี่ยนแปลง
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1	662,114	676,410	685,584	9,174	1.36

ผลิตภาพแรงงาน	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	การเปลี่ยนแปลง	อัตราการเปลี่ยนแปลง
กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล	327,209	343,056	355,647	12,591	3.67
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	328,886	340,438	341,665	1,227	0.36
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	277,103	299,952	306,241	6,289	2.10
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	245,635	288,502	287,645	-857	-0.30
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	226,511	235,969	243,750	7,781	3.30
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	149,677	154,035	162,612	8,577	5.57
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	151,411	152,890	157,094	4,204	2.75
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	125,031	132,469	135,096	2,627	1.98
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2	112,454	118,414	123,806	5,392	4.55
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	103,909	109,123	111,483	2,360	2.16
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	103,209	106,975	110,052	3,077	2.88
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	100,842	106,376	106,660	284	0.27
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1	87,682	93,079	97,159	4,080	4.38
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	95,419	86,070	92,886	6,816	7.92
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	82,075	84,636	86,410	1,774	2.10
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	76,567	80,185	84,396	4,211	5.25
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	73,110	76,336	76,908	572	0.75
ค่ากลางประเทศ	196,028	205,306	210,159	4,853	2.36

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 17 ผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย (รายกลุ่มจังหวัด)

หมายเหตุ :

- ผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity : LP) ในที่นี้หมายถึง ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อคน คือการวัดมูลค่าผลผลิตต่อปัจจัยแรงงาน 1 คน โดยคิดเทียบผลผลิตของแรงงานผ่านผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ ในพื้นที่
- การศึกษาผลิตภาพของแรงงานช่วยให้สามารถวัดความสำเร็จของแรงงาน วัดประสิทธิภาพการผลิตโดยส่วนรวม ช่วยให้เข้าใจถึงแรงผลักดันที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงค่าจ้าง และช่วยให้สามารถหาระดับความต้องการกำลังคนได้ ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นในผลิตภาพของแรงงานทำให้เกิดผลหลายประการ เช่น ทำให้สินค้าราคาถูกลง มีการจ้างงานมากขึ้น เป็นเครื่องมือในการเพิ่มค่าแรง เป็นต้น

ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย คำนวณได้โดย

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค (GPP/GPCP/GRP) ณ ราคาประจำปี
จำนวนผู้มีงานทำในพื้นที่ (Employed)

เมื่อพิจารณาดูเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดนครราชสีมามากที่สุด และอัตราการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.10 รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ สุรินทร์ สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ที่ผลิตภาพแรงงานลดลง ปรากฏตามตารางที่ 68 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 68 : แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี) รายจังหวัด

จังหวัด	แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี)			
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	การเปลี่ยนแปลง	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
นครราชสีมา	136,125	147,147	11,022	8.10
ชัยภูมิ	80,634	86,294	5,660	7.02
บุรีรัมย์	83,080	74,268	-8,812	-10.61
สุรินทร์	86,510	87,582	1,072	1.24
ค่ากลางประเทศ	205,306	210,159	11,022	8.10

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

(6) วิสาหกิจ

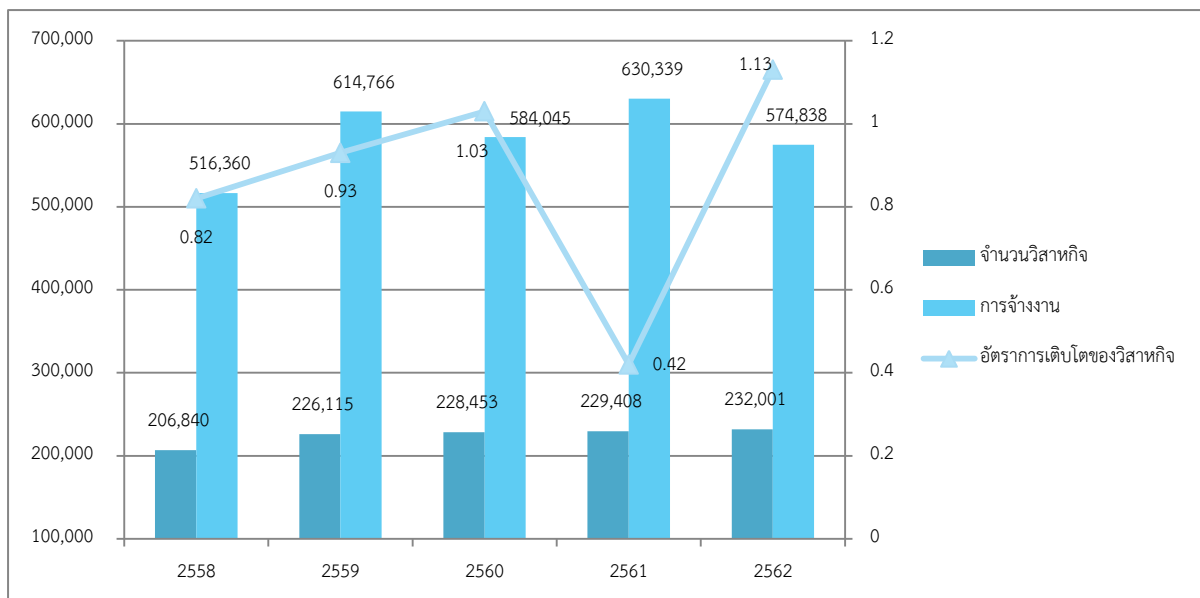
ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 -2562 การเติบโตของวิสาหกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนวิสาหกิจ 232,001 แห่ง ขยายตัวถึงร้อยละ 1.13 จากปีก่อนหน้า แต่พบว่าการจ้างงานมีการจ้างงานลดลงสลับเป็นช่วงปี โดยปี พ.ศ. 2560 และปี พ.ศ. 2562 ลดลงจากปีก่อน ปรากฏตามตารางที่ 69 และกราฟที่ 18 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 69 : สถานการณ์ SMEs ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

วิสาหกิจ	2558	2559	2560	2561	2562
จำนวน (แห่ง)	206,840	226,115	228,453	229,408	232,001
อัตราการเติบโต %	0.82	9.32	1.03	0.42	1.13
การจ้างงาน (ราย)	516,360	614,766	584,045	630,339	574,838
อัตราการเติบโต %	1.67	19.06	-5.00	7.93	-8.80

ที่มา : สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กราฟที่ 18 : แสดงจำนวนวิสาหกิจในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เมื่อพิจารณาจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียนพบว่า ปี พ.ศ. 2563 จังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวนมากที่สุด โดยเป็นลำดับที่ 6 จาก 76 จังหวัด ตามมาด้วยจังหวัดสุรินทร์ นครราชสีมา และชัยภูมิ ทำให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียนมากเป็นลำดับที่ 3 จาก 18 กลุ่มจังหวัดปรากฏตามตารางที่ 70 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 70 : จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียน

วิสาหกิจ	จำนวน (แห่ง)					ลำดับ		
	2558	2559	2560	2561	2562	2560	2561	2562
นครราชสีมา	1,536	1,764	1,973	2,098	2,284	13	13	13

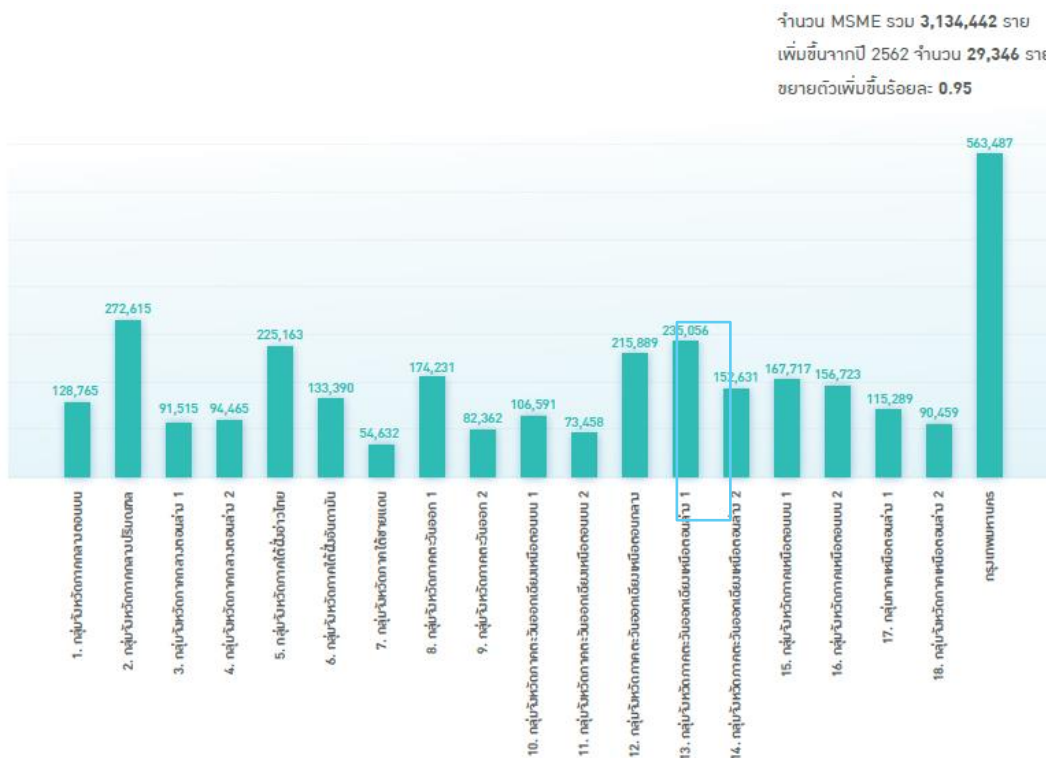
วิสาหกิจ	จำนวน (แห่ง)					ลำดับ		
	2558	2559	2560	2561	2562	2560	2561	2562
ชัยภูมิ	1,123	1,190	1,421	1,618	1,837	25	22	14
บุรีรัมย์	2,401	2,775	2,957	3,191	3,151	5	5	6
สุรินทร์	1,827	2,091	2,277	2,502	2,503	12	11	11
กลุ่มจังหวัด	6,887	7,820	8,628	9,409	9,775	3	3	3
ภาคอีสาน	37,677	41,419	43,910	46,529	46,272	1	1	1
ค่าเฉลี่ยประเทศ	n/a	n/a	1,128	1,165	1,141			

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> (ปี 2558 - 2560) และระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (ปี 2561 - 2563)

หมายเหตุ : จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียน ตัดยอดจำนวน ณ วันสิ้นปี

สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้จัดทำข้อมูลจำนวนวิสาหกิจจำแนกตามกลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวน 237,841 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 235,056 ราย โดยเพิ่มขึ้น 2,785 รายละเอียดตามกราฟที่ 19 – 20 ข้างท้ายนี้

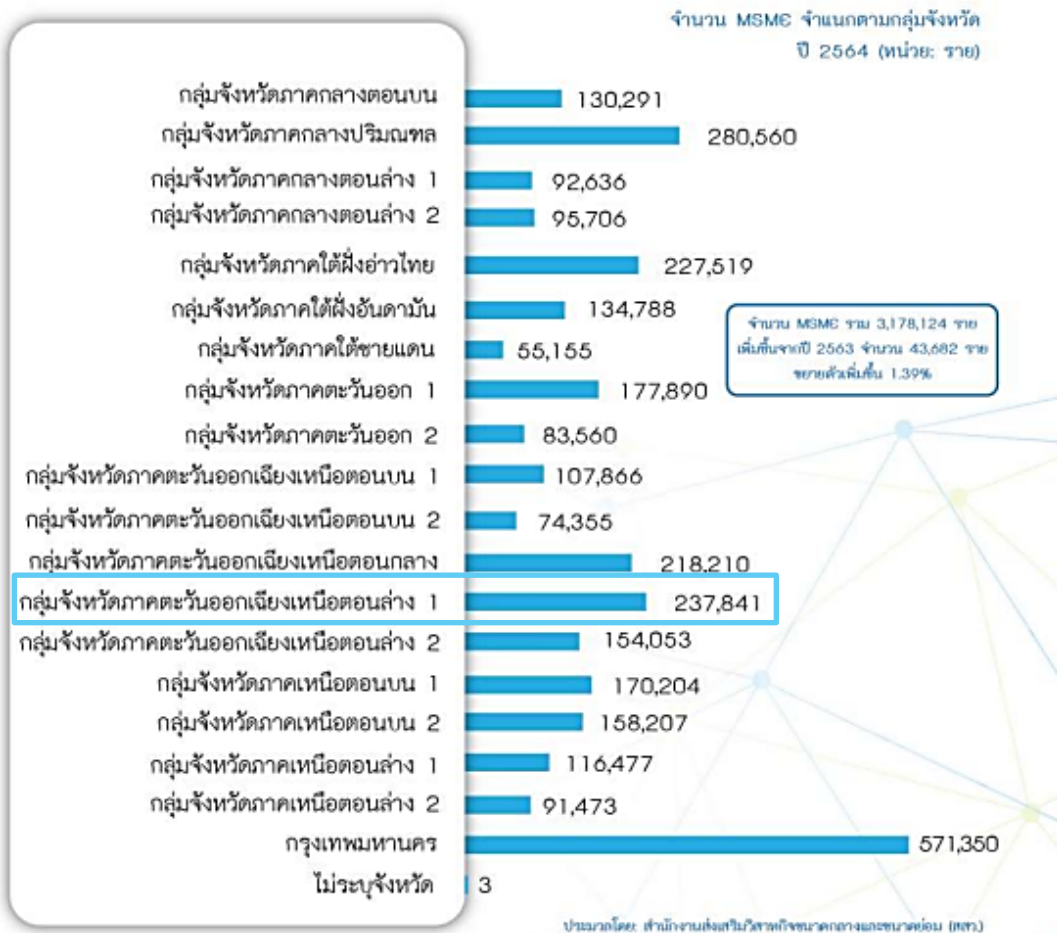
กราฟที่ 19 : แสดงจำนวนวิสาหกิจจำแนกตามกลุ่มจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2563

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

กราฟที่ 20 : แสดงจำนวนวิสาหกิจจำแนกตามกลุ่มจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2564

จำนวน MSME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2564 (หน่วย: ราย)

1.2.4 การค้า

(1) มูลค่าการส่งออกสินค้า และการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยว มีความโดดเด่นเกี่ยวกับอารยธรรมขอมที่เป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากมีจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศกัมพูชา ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยมีด่านชายแดนการค้า และความต้องการในการพัฒนา ดังนี้

จังหวัดบุรีรัมย์

มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ณ ช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และช่องจู้บโกก อำเภอบันตชัยอำเภอบัวชุม จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา

ภาพรวม พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเมื่อปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการค้ารวมเติบโตอย่างก้าวกระโดด อยู่ที่ประมาณ 602.47 ล้านบาท ซึ่งขยายตัวจากปีก่อนหน้าคิด

เป็นร้อยละ 548.67 แต่ต่อมาเมื่อตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 มูลค่าการค้ารวมลดลง จนปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่ารวมอยู่ที่ 157.47 ล้านบาท โดยเป็นผลจากการนำเข้าและการส่งออกที่ลดลง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2563 เกิดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 มีการปิดด่านการค้าชายแดน เพื่อป้องกันการเดินทางเข้าออก และควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส ทำให้ ภาคการค้า การลงทุน ชะลอตัว มีมูลค่าการค้ารวมลดลงอยู่ที่ 15.84 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 82.85

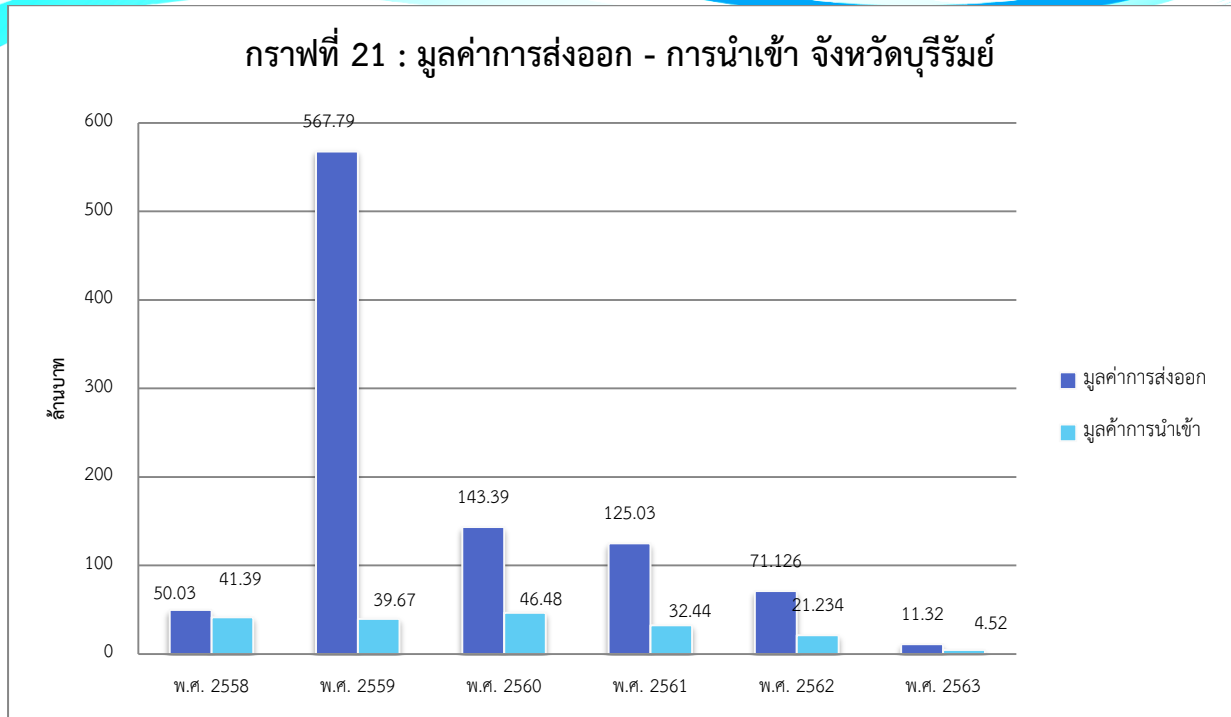
การส่งออก พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2559 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2560 เริ่มลดลง ในปี พ.ศ. 2561 ลดลงเหลือ 125.03 ล้านบาท จากปี พ.ศ. 2559 ที่มีมูลค่าสูง ถึง 567.79 ล้านบาท เมื่อเทียบจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 50.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 517.763 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1,034.97 คาดการณ์ว่าช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2559 มีการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวจากการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกู ทั้งงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทย และงบประมาณกลุ่มจังหวัด ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีโครงการพัฒนาด่านการค้าชายแดน เป็นการก่อสร้างรั้วบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ความยาว 4.5 กิโลเมตร และซ่อมสร้างถนนลาดยางผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านสายโท 6 ใต้ ตำบล จันทบเพชร - บ้านสายโท 12 ใต้ ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบกับได้มีกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาด ทำให้ช่วงปี พ.ศ. 2559 เกิดการกระตุ้นทางการค้าชายแดน แต่เมื่อปี พ.ศ. 2560 การส่งออกลดลงเนื่องจากประเทศกัมพูชามีมาตรการไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก จนปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 71.13 ล้านบาท และภาคการส่งออกต้องชะลอจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ที่ทำให้การส่งออกอยู่ที่มูลค่า 11.32 ล้านบาท

การนำเข้า พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 เริ่มมีการชะลอตัวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ปี พ.ศ. 2563 นำเข้าอยู่ที่ 4.52 ล้านบาท ส่งผลให้ได้เปรียบดุลการค้า สำหรับปี พ.ศ. 2564 ไม่มีข้อมูลการค้าชายแดน เนื่องจากด่านการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนถูกสั่งปิด เนื่องจากมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 71 และกราฟที่ 21 ข้างทำนี้

ตารางที่ 71 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่ ปี 2558-2563

รายการ/ปี (หน่วย : ล้านบาท)	2558	2559	2560	2561	2562	2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
							61/62	62/63
มูลค่าการส่งออก	50.03	567.79	143.39	125.03	71.13	11.32	-43.11	-84.08
มูลค่าการนำเข้า	41.39	39.67	46.48	32.44	21.23	4.52	-34.55	-78.71
ดุลการค้า	8.64	528.12	96.91	92.59	49.89	6.79	-46.11	-86.39
มูลค่าการค้ารวม	92.88	602.47	189.87	157.47	92.36	15.84	-41.35	-82.85

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์

จังหวัดสุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน มีความยาวตลอดชายแดนประมาณ 90 กิโลเมตร โดยติดกับจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชาผ่านจุดผ่านแดนถาวร ช่องจอม-โอรส์เสม็ด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้รับการยกฐานะจากจุดผ่อนปรนค้าชายแดนมาเป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554 เปิดทุกวัน ระหว่างเวลา 06.00 – 22.00 น. โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ดังนี้

ภาพรวม การค้าผ่านจุดผ่านแดนไทย-กัมพูชา พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2564 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น โดยปี 2564 มีมูลค่าการค้ารวม 10,166.79 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -40.62 จากปีก่อนหน้า

การส่งออก พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – 2564 มีช่วงที่การส่งออกเพิ่มขึ้นระหว่าง ปี พ.ศ. 2559 - 2563 แต่เมื่อปี พ.ศ. 2564 กลับลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหวัดแอฟริกาในสุกร ทำให้กระทรวงพาณิชย์ได้มีมาตรการห้ามส่งออกสุกรมีชีวิตช่วงสามเดือนแรกของปี พ.ศ. 2564 (มกราคม – มีนาคม 2564) แต่อย่างไรก็ตามแม้ในช่วงเก้าเดือนหลังจะไม่มีมาตรการห้ามส่งออกสุกรมีชีวิตแล้วก็ตาม แต่การผลิตสุกรก็ไม่เพียงพอต่อประชากรในประเทศ และยังเป็นสินค้าควบคุมทำให้มูลค่าการส่งออกของปี พ.ศ. 2564 ลดลงจากปีก่อนหน้า โดยมีมูลค่าอยู่ที่ 8,698.36 ล้านบาท

การนำเข้า มีแนวโน้มลดลง ช่วงปี พ.ศ. 2559-2564 โดยในปี 2564 มีมูลค่า 1,468.43 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า

ดุลการค้า จังหวัดสุรินทร์มีดุลการค้าเกินดุลอย่างต่อเนื่องทุกปี ยกเว้นช่วง ปี พ.ศ. 2559 และปี พ.ศ. 2560 ที่ขาดดุลการค้า เนื่องจากมีการนำเข้าสินค้าเกษตร เช่น มันสำปะหลัง ซึ่งมีการนำเข้าอย่าง

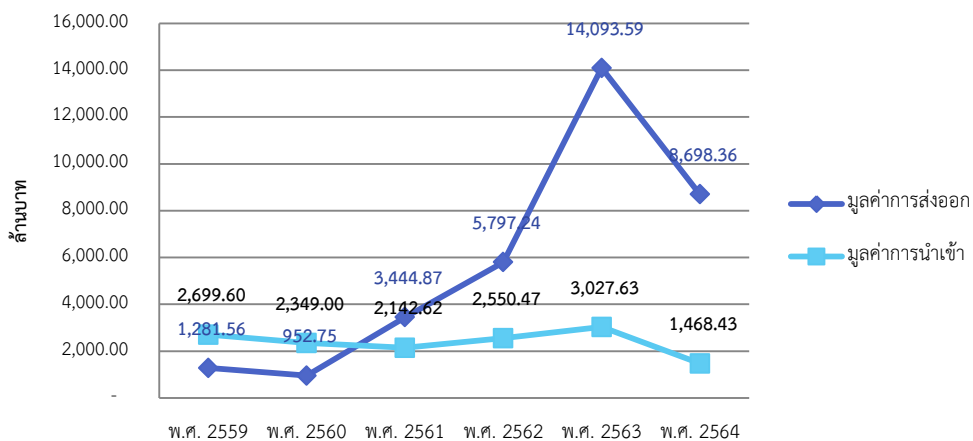
ต่อเนื่อง และกัมพูชาไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก แต่พอปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป จังหวัดสุรินทร์เริ่มได้เปรียบดุลการค้า กระทั่งปี พ.ศ. 2564 ปรากฏตารางที่ 72 และกราฟที่ 22 ข้างทำยนี้

ตาราง 72 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม จังหวัดสุรินทร์ ตั้งแต่ ปี 2559-2564

รายการ/ปี (หน่วย : ล้านบาท)	2559	2560	2561	2562	2563	2564	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
							62/63	63/64
มูลค่าการส่งออก	1,281.56	952.75	3,444.87	5,797.24	14,093.59	8,698.36	143.11	-38.28
มูลค่าการนำเข้า	2,699.60	2,349.00	2,142.62	2,550.47	3,027.63	1,468.43	18.71	-51.50
ดุลการค้า	-1,418.04	-1,396.25	1,302.25	3,246.77	11,065.96	7,229.93	240.83	-34.67
มูลค่าการค้ารวม	3,981.16	3,301.75	5,587.49	8,347.71	17,121.22	10,166.79	105.10	-40.62

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์

กราฟที่ 22 : มูลค่าการค้าส่งออก - นำเข้า จ.สุรินทร์

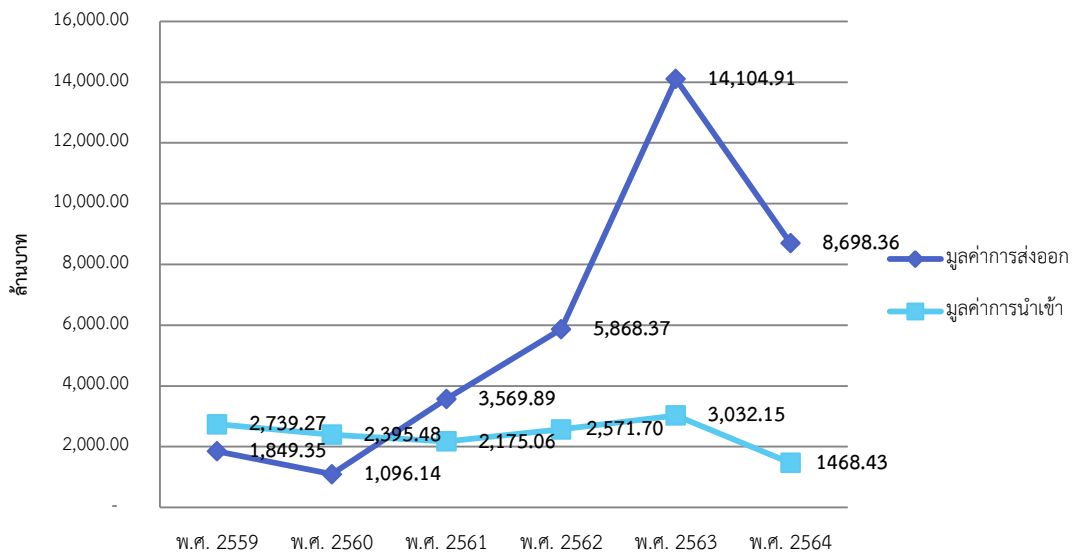
เมื่อจัดทำเป็นภาพรวมการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2564 มีแนวโน้มมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ทำให้ไทยได้เปรียบดุลการค้า เนื่องจากมีการส่งออกน้ำมันหล่อลื่น สุก ร และเครื่องตีไปยังประเทศกัมพูชาเป็นจำนวนมาก แต่ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2564 เป็นปีที่เกิดโรคโควิด-19 ในสุกร ทำให้กระทรวงพาณิชย์ได้มีมาตรการห้ามส่งออกสุกรมีชีวิตช่วงสามเดือนแรกของปี พ.ศ. 2564 จึงทำให้มูลค่าการส่งออกลดลง จึงเสียดุลการค้า ปรากฏตามตารางที่ 73 และกราฟที่ 23 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 73 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม กลุ่มจังหวัดฯ

รายการ/ปี (หน่วย : ล้านบาท)	2559	2560	2561	2562	2563	2564	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
							62/63	63/64
มูลค่าการส่งออก	1,849.35	1,096.14	3,569.899	5,868.366	14,104.910	8,698.360	140.35	-38.28
มูลค่าการนำเข้า	2,739.27	2,395.48	2,175.06	2,571.704	3,032.150	1,468.430	17.90	-51.50
ดุลการค้า	-889.92	-1,299.34	1,394.84	3,296.662	11,072.750	7,229.930	235.88	-34.67
มูลค่าการค้ารวม	4,583.63	3,491.62	5,744.96	8,440.070	17,137.060	10,166.790	103.04	-40.62

ที่มา : จากการคำนวณข้อมูลของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ

กราฟที่ 23 : มูลค่าการค้าส่งออก - นำเข้า กลุ่มจังหวัดฯ

ปี พ.ศ. 2564 พบว่าสินค้าส่งออก 10 อันดับ ส่วนใหญ่เป็นสุกร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม อาหารแช่แข็ง อาหารกระป๋องของใช้ประเภทอุปโภค บริโภคซึ่งมีความต้องการเป็นอย่างมาก ตามตารางที่ 74 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 74 : สินค้าอันดับแสดงสินค้าที่มียอดส่งออกสูงสุดปี พ.ศ. 2564

บุรีรัมย์			สุรินทร์	
ลำดับ	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)
1	-	-	ลูกสุกร,สุกรขุนมีชีวิต	2,868.12
2	-	-	เครื่องดื่มน้ำชาเขียว,น้ำอัดลม, เครื่องดื่มชูกำลัง	1,333.41
3	-	-	เครื่องดื่มนมยูเอชที,นมถั่วเหลือง	693.93

บุรีรัมย์			สุรินทร์	
ลำดับ	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)
4	-	-	อาหารแช่แข็ง,อาหารกระป๋อง	563.66
5	-	-	ลูกชิ้นใส่กรอกแปรรูป	442.07
6	-	-	น้ำผลไม้รวม GREEN MATE	259.75
7	-	-	ครีมเทียม,นมสำหรับปรุงอาหาร	250.59
8	-	-	ชาแดงผงปรุงสำเร็จ	192.66
9	-	-	น้ำมันปาล์มโอสลินขนาด ๑/๔ ลิตร	91.01
10	-	-	ชิ้นส่วนไก่ดิบแช่แข็ง	85.14

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์

(6) สินค้า OTOP

ผลิตภัณฑ์ OTOP แบ่งเป็น 5 ประเภท ในปี พ.ศ. 2564 ประเภทอาหารมากที่สุด จำนวน 4,731 ราย รองลงมาเป็นประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย มีจำนวน 4,358 ราย ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก ประเภท จำนวน 3,196 ราย ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 1,486 ราย และ สุดท้าย ประเภทเครื่องดื่ม 628 ราย จังหวัดนครราชสีมามีผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็น จังหวัดสุรินทร์ ชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์ มูลค่าการค้าผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มจังหวัดฯ เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2564 โตกว่าร้อยละ 12.44 หรือมูลค่า 17,210 ล้านบาท จังหวัดนครราชสีมามีมูลค่า การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP มากที่สุดอยู่ที่ 8,106.84 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 47.11 ของมูลค่า การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 75 - 76 และกราฟที่ 24 - 25 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 75 : ผลิตภัณฑ์ OTOP จำแนกตามประเภทและรายจังหวัด

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP	กลุ่ม จังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ประเภทอาหาร	4,731	2,430	1,045	78	1,178
ประเภทเครื่องดื่ม	628	394	140	16	78
ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย	4,358	1,015	911	53	2,379
ประเภทของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก	3,196	1,427	795	34	940
ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	1,486	714	351	37	384
รวม	14,399	5,980	3,242	218	4,959

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2564

ตารางที่ 76 : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัด

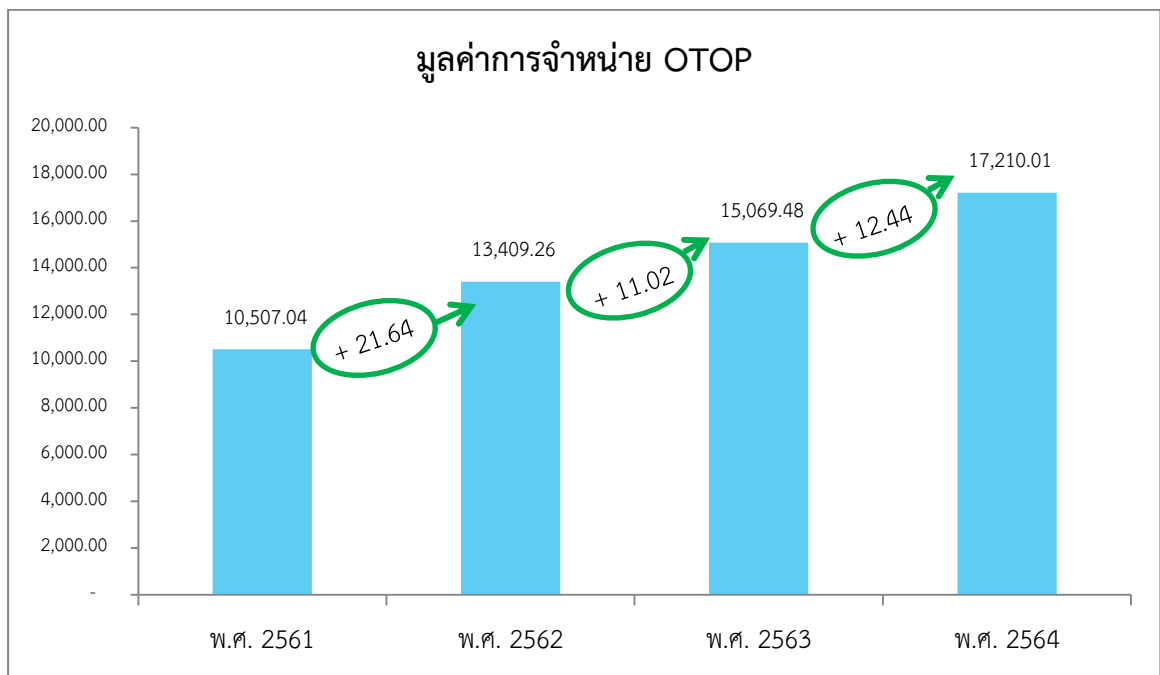
หน่วย : บาท

จังหวัด/กลุ่ม	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	ส่วนต่าง 63 - 64	ร้อยละ	สัดส่วนต่อกลุ่มจังหวัด
จังหวัดนครราชสีมา	6,133,154,703	7,045,882,138	8,106,836,722	1,060,954,584	13.09	47.11
จังหวัดชัยภูมิ	2,116,029,618	2,143,859,424	2,482,468,756	338,609,332	13.64	14.42
จังหวัดบุรีรัมย์	2,383,452,169	2,619,422,140	2,876,097,238	256,675,098	8.92	16.71
จังหวัดสุรินทร์	2,776,619,272	3,260,311,625	3,744,603,523	484,291,898	12.93	21.76
กลุ่มจังหวัด ฯ	13,409,258,324	15,069,477,890	17,210,006,239	2,140,528,349	12.44	100

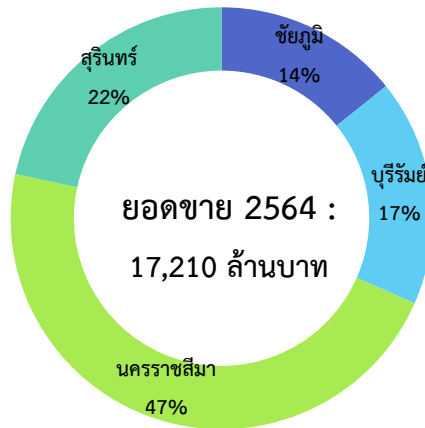
ที่มา : ระบบศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อการบริหารจัดเก็บและใช้ประโยชน์ กรมการพัฒนาชุมชน

หมายเหตุ รวมยอดจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศของผลิตภัณฑ์ทุกประเภท นับตามปีงบประมาณ

กราฟที่ 24 : แสดงมูลค่าการจำหน่ายสินค้า OTOP กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านบาท)

กราฟที่ 25 : สัดส่วนการจำหน่าย OTOP
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ : ข้อมูลเดือนตุลาคม - กันยายน ของแต่ละปีงบประมาณ

1.2.5 ด้านท่องเที่ยว

(1) จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อหัว

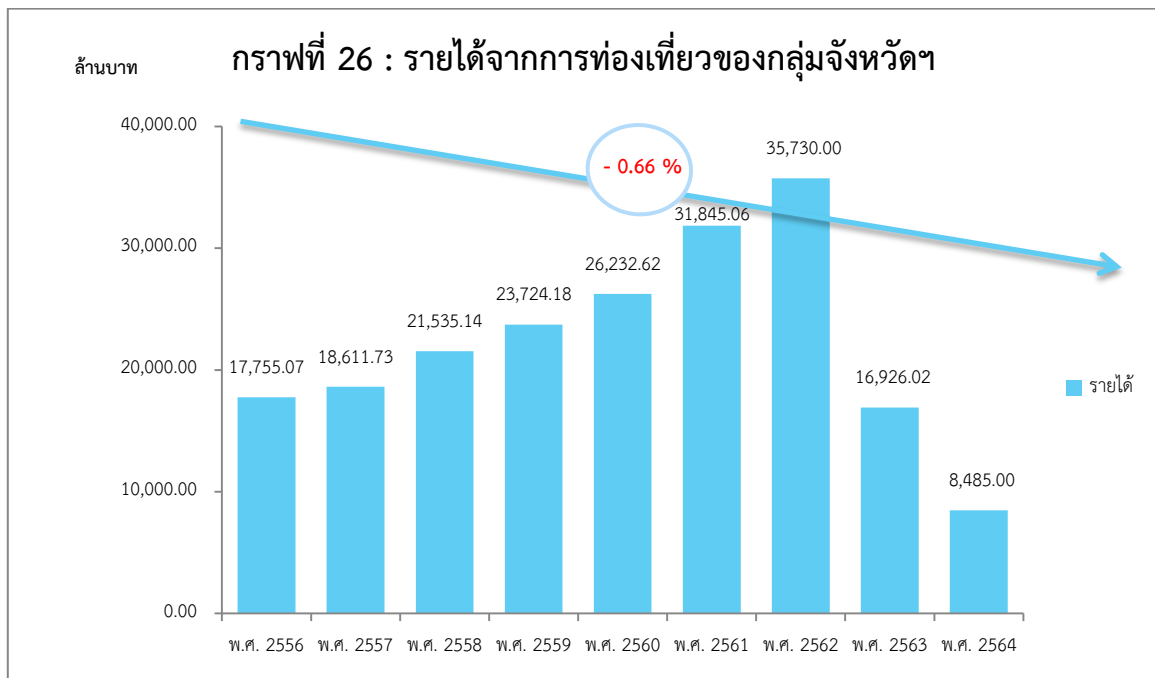
ในปี พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ รวม 5,090,825 คน ลดลงจากปีก่อนที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว รวม 8,173,265 คน คิดเป็นร้อยละ - 37.71 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย 5,072,459 คน และเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 18,366 คน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เกิดการระบาดระลอกใหม่ จึงมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส จึงทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวรวมลดลงถึง 8,485 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนที่มีรายได้รวม 16,929.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ - 49.87 ปรากฏตามตารางที่ 77 และกราฟที่ 26 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 77 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ฯ

รายการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1					จำนวนที่เพิ่ม/ลด 63/64	ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด 63/64
	พ.ศ.2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
นักท่องเที่ยวรวม (คน)	13,313,180	13,725,187	15,296,393	8,173,265	5,090,825	- 3,082,440	-37.71
- คนไทย (คน)	13,094,754	13,413,618	14,964,852	8,104,884	5,072,459	-3,032,425	-37.41
- คนต่างประเทศ (คน)	229,000	312,169	331,681	68,381	18,366	50,015	-73.14
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	1,158	1,078	1,184	1,089	1,821	732	67.22
ห้องพัก (ห้อง)	31,764	30,222	33,572	32,970	35,663	2,692.65	8.17

รายการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1						จำนวนที่เพิ่ม/ลด 63/64	ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด 63/64
	พ.ศ.2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564			
ค่าใช้จ่าย/คน/วัน (บาท)	1,161.82	1,177	1,162	-	609	609.47	-	
รายได้ (ล้านบาท)	26,232.62	31,845	35,730	16,929.02	8,485	-8,440.97	-49.87	

ที่มา : ข้อมูลจากการรายงานของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และจากกรมการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ หากจำแนกจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ. 2564 จะพบว่า

- นักท่องเที่ยว (รวม) มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา มีนักท่องเที่ยวรวม 3,469,983 คน รองลงไป คือ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ
- รายได้จากการท่องเที่ยว มากที่สุด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5,806.85 ล้านบาท รองลงไป คือ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดนครราชสีมามีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอม เขียววัฒนธรรมและธรรมชาติ จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่เปิดตัวเป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยมีสนามกีฬาระดับมาตรฐานทั้งสนามฟุตบอล สนามแข่งรถ อีกทั้งยังสามารถจัดงาน MOTO GP เพื่อดึงดูดนักกีฬามาแข่งขันจากทั่วโลก ทำให้มีทั้งนักกีฬาและผู้เข้าชมหลั่งไหลมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจึงอยู่ในระดับรองลงมา จังหวัดสุรินทร์เนื่องจากมีด้านการค้าชายแดนซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและเป็นจุดซื้อขายสินค้าจึงอยู่

ในอันดับที่สาม ส่วนจังหวัดชัยภูมิ ที่โดดเด่นในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ แต่บางแห่งยังต้องรอเปิดฤดูกาล เช่น ทุ่งดอกกระเจียว หรือแหล่งท่องเที่ยวที่น้ำตก ซึ่งจะมีช่วงที่สามารถนักท่องเที่ยวลงเล่นน้ำได้ และบางช่วงไม่สามารถลงเล่นได้ ปรากฏตามตารางที่ 78 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 78 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2564

จังหวัด	นักท่องเที่ยว (คน)			รายได้	
	คนไทย	คนต่างประเทศ	รวม	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/ คน/วัน (บาท)	รายได้ (ล้านบาท)
จังหวัดนครราชสีมา	3,454,694	15,289	3,469,983	N/A	5,806.85
จังหวัดชัยภูมิ	457,490	608	458,098	583	583.13
จังหวัดบุรีรัมย์	782,959	2,122	785,081	1,854.86	1,456.21
จังหวัดสุรินทร์	377,316	347	377,663	N/A	638.86
รวม	5,072,459	18,366	5,090,825	609	8,485.05

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(2) ข้อมูลด้านบริการที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด ฯ มีธุรกิจบริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ฯ เช่น กลุ่มบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่พัก กลุ่มร้านอาหาร กลุ่มร้านค้าที่ระลึก กระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 79 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 79 : เครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	บริษัทนำเที่ยว	ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้าที่ระลึก	แรงงานในภาคท่องเที่ยว	วันพักเฉลี่ย (2563)
นครราชสีมา	62	654	439	29	N/A	2.1
ชัยภูมิ	5	156	372	4	N/A	1.9
บุรีรัมย์	16	234	177	788	87	2.2
สุรินทร์	13	136	87	N/A	N/A	2.2
กลุ่มจังหวัดฯ	96	1,180	1,075	821	87	2.1

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2564

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา(เชิงเปรียบเทียบ) : ด้านสังคม – ความมั่นคง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

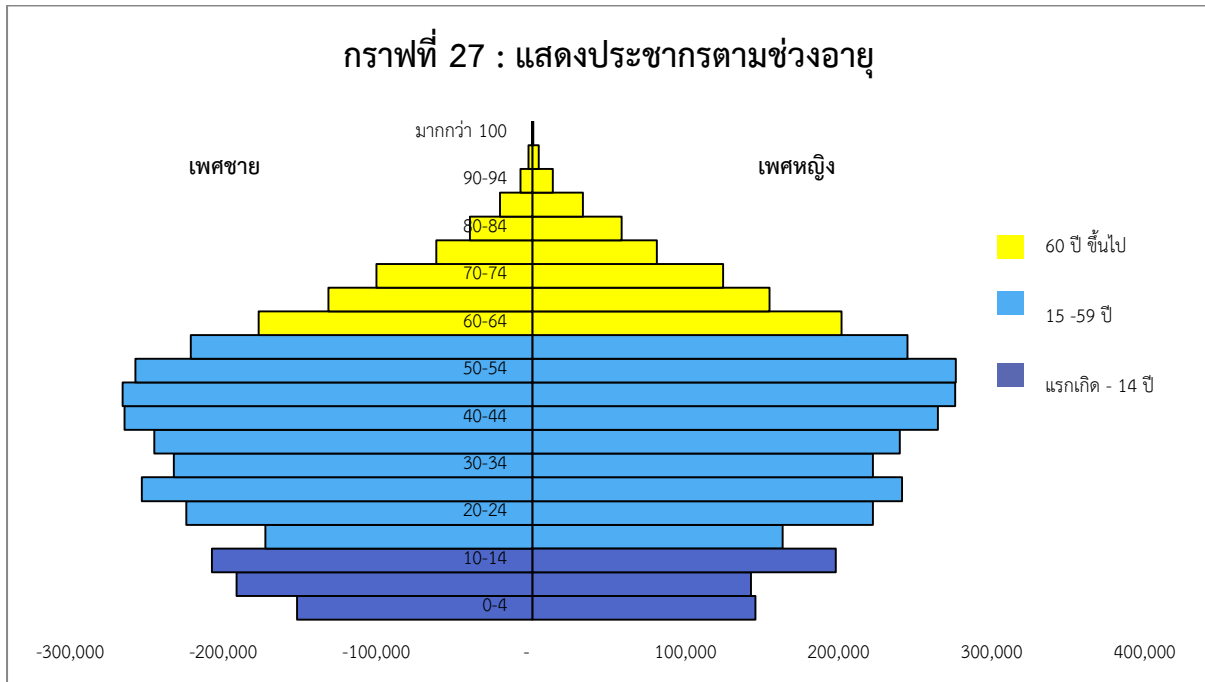

1.3 ด้านสังคมและความมั่นคง

1.3.1 ด้านสังคม

(1) โครงสร้างประชากร

ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดมีจำนวนประชากรรวม 6,698,614 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงาน โดยเป็นผู้มีช่วงอายุระหว่าง 40 – 54 ปี การเกิดน้อยลง ในขณะที่ประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้กลุ่มจังหวัดเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ปรากฏตามกราฟที่ 27 ข้างท้ายนี้

ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 เพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาวะทางเศรษฐกิจ และการที่คนออกไปทำงานนอกพื้นที่ที่อยู่อาศัย จึงทำให้ผู้สูงอายุอยู่ตัวคนเดียว ในปี พ.ศ. 2562 มีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวสูงขึ้น เป็นร้อยละ 9.9 สูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือและค่ากลาง ปรากฏตามตารางที่ 80 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 80 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (%)

จังหวัด	ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว(%)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	5.1	3.6	5.5	6.4	6.6	7.3
ชัยภูมิ	4.3	6.1	8.4	9.5	8.1	10.1
บุรีรัมย์	8.8	4.3	8.8	10.1	9.6	13.3
สุรินทร์	4.7	5.9	7.2	9.6	7.1	9.0

จังหวัด	ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว(%)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
กลุ่มจังหวัด	5.7	5.0	7.5	8.9	7.9	9.9
ภาคอีสาน	5.3	5.6	6.1	7.2	6.9	8.1
ประเทศ	5.4	6.0	6.3	7.0	6.5	8.3

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. ปี 2560 -2561 จาก <http://social.nesdb.go.th> จากสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลปี 62 จาก ฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

(2) การทำงาน

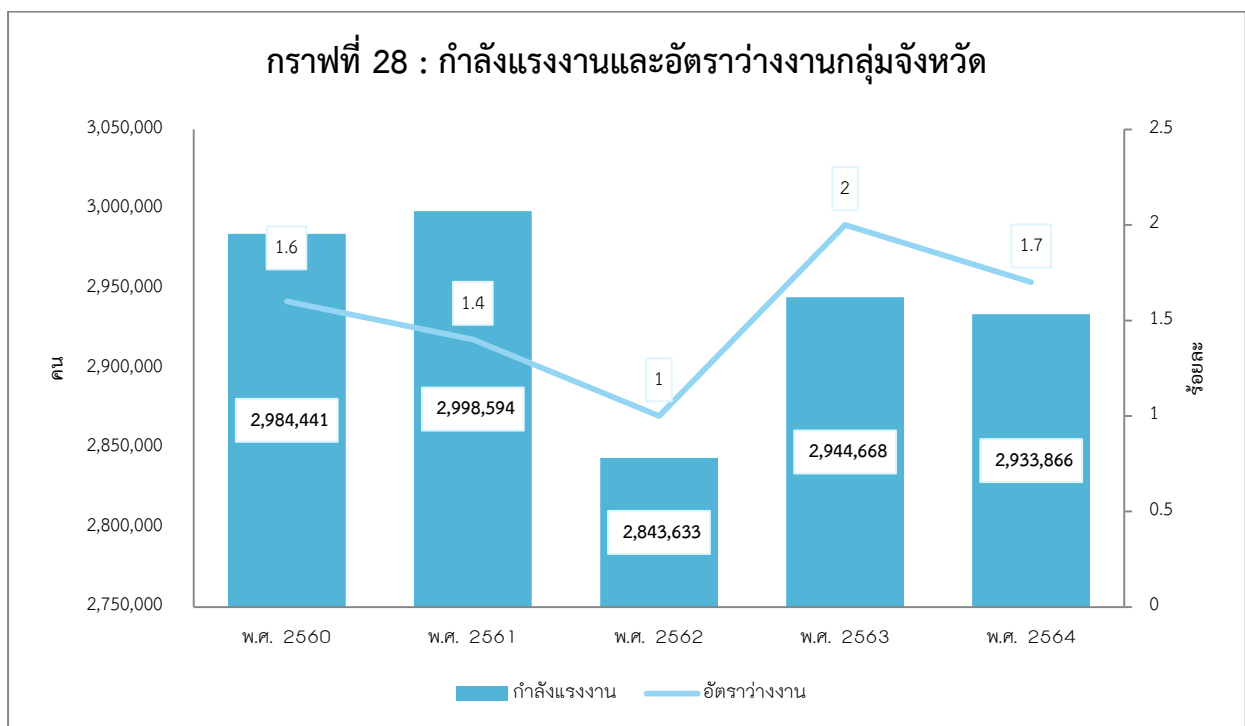
กำลังแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 มีจำนวนเพิ่มขึ้น จำนวนคนว่างงานมีแนวโน้มลดลง แต่อัตราการว่างงานกลับเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2563 พร้อมกับที่อัตราการว่างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและค่ากลางประเทศเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา – 2019 ทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงัก จากมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด โดยมีมาตรการปิดเมือง ประชาชนบางสาขาอาชีพไม่สามารถออกไปทำงานได้อย่างปกติ เมื่อภาคเอกชนไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่มีรายได้มาหมุนเวียน จึงทำให้ต้องปิดกิจการหลายแห่ง และเกิดการว่างงาน ขณะเดียวกันมีผู้ที่รอฤดูกาลมากขึ้น นั้นหมายถึงเป็นช่วงที่ขาดแคลนรายได้จนเมื่อปี พ.ศ. 2564 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา – 2019 เริ่มคลี่คลาย ความรุนแรงของโรคลดลง ประกอบกับประชาชนเริ่มปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ จึงทำให้มีจำนวนผู้ว่างงาน และอัตราการว่างงานลดลงเช่นเดียวกับระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและระดับประเทศที่ลดลงเช่นกัน ปรากฏตามตารางที่ 81 และกราฟที่ 28 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 81 : แสดงสถานภาพแรงงาน และอัตราการว่างงาน

สถานภาพแรงงาน	สถานภาพแรงงาน (คน)				
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	4,644,963	4,658,737	4,671,100	4,679,406	4,684,960
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	2,984,441	2,998,594	2,843,633	2,944,668	2,933,866
- ผู้มีงานทำ	2,898,413	2,915,603	2,813,703	2,883,573	2,864,578
- ผู้ว่างงาน	49,125	41,182	29,930	61,094	51,263
- ผู้ที่รอฤดูกาล	41,120	41,809	60,012	60,713	69,288
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	1,662,930	1,660,142	1,767,456	1,674,026	1,751,093

สถานภาพแรงงาน	สถานภาพแรงงาน (คน)				
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
อัตราว่างงาน กลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)	1.6	1.4	1.0	2.0	1.7
อัตราว่างงาน ภาคอีสาน (ร้อยละ)	0.9	0.9	0.8	1.4	1.5
อัตราว่างงาน ประเทศ (ร้อยละ)	1.0	1.1	1.1	1.7	1.9

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากการสำรวจการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พบว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2562 – 2564 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศ ในปี พ.ศ. 2564 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.20 ของผู้สูงอายุที่ทำงานในประเทศ และเป็นชายมากกว่าหญิง ซึ่งอาจสะท้อนถึง การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่มีแนวโน้มของผู้สูงอายุมากขึ้น ประกอบกับผู้สูงอายุที่เกษียณอายุแล้ว ไม่มีเงินออมมากพอ ขาดรายได้ในการเลี้ยงชีพ ขาดความมั่นคงทางการเงิน ปัญหาความเจ็บป่วย และค่ารักษาพยาบาล อีกทั้งผู้สูงอายุยังมีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ ที่หลายองค์กรยังต้องการรักษาไว้ จึงมีผู้สูงอายุที่ทำงานเป็นจำนวนมากขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 82 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 82 : จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามเพศ และภาค พ.ศ. 2562 - 2564

ภาค	2562			2563			2564		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
หน่วย : คน									
ทั่วราชอาณาจักร	4,235,680	2,469,866	1,765,814	4,704,477	2,683,732	2,020,745	4,882,208	2,779,378	2,102,830
กรุงเทพมหานคร	251,615	139,050	112,565	281,283	154,747	126,536	297,918	155,174	142,744
ภาคกลาง	977,638	547,319	430,319	1,066,129	585,176	480,953	1,104,031	615,944	488,086
ภาคเหนือ	1,012,958	586,377	426,581	1,128,307	638,209	490,098	1,128,360	647,332	481,028
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,461,652	887,051	574,601	1,618,752	963,467	655,285	1,718,410	1,000,699	717,711
ภาคใต้	531,817	310,069	221,748	610,006	342,133	267,873	633,489	360,228	273,261
ร้อยละของผู้สูงอายุมีงานทำ									
ทั่วราชอาณาจักร	100.00	58.31	41.69	100.00	57.05	42.95	100.00	56.93	43.07
กรุงเทพมหานคร	5.94	3.28	2.66	5.98	3.29	2.69	6.10	3.18	2.92
ภาคกลาง	23.08	12.92	10.16	22.66	12.44	10.22	22.61	12.62	10.00
ภาคเหนือ	23.91	13.84	10.07	23.98	13.57	10.42	23.11	13.26	9.85
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	34.51	20.94	13.57	34.41	20.48	13.93	35.20	20.50	14.70
ภาคใต้	12.56	7.32	5.24	12.97	7.27	5.69	12.98	7.38	5.60

ที่มา : การสำรวจการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(3) การศึกษา

อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2563 มีแนวโน้มลดลง ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 ลดลงจากปีก่อน โดยอยู่ที่ร้อยละ 92.77 และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2563 อัตราการเข้าเรียนร้อยละ 95.49 เท่ากับค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ยังคงต่ำกว่าระดับประเทศ โดยจังหวัดชัยภูมิมีอัตราการเข้าเรียนมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 83 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 83 : อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จังหวัด	พ.ศ.		
	2561	2562	2563
นครราชสีมา	104.06	89.78	97.1
ชัยภูมิ	117.94	96.61	99.47
บุรีรัมย์	99.95	95.13	95.18
สุรินทร์	95.82	92.48	89.96
กลุ่มจังหวัด	103.51	92.77	95.49
ภาคอีสาน	105.14	95.32	95.49
ประเทศ	99.52	94.57	98.28

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

- จำนวนนักเรียน จากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (กลุ่มระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- จำนวนประชากรรายอายุ จากงานทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :

คำอธิบายตัวชี้วัด : ตัวชี้วัดนี้เป็นการหาค่าสัดส่วนของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ (ป.1-ม.6/ปวช.) โดยไม่จำกัดอายุ ต่อจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อายุ 6-17 ปี) เพื่อประเมินโอกาสในการเข้าถึงการบริการด้านการศึกษาของเด็กไทย

การอ่านค่าตัวชี้วัด : ค่าตัวชี้วัดอยู่ในรูปร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ มีค่าระหว่าง 0 ถึง 100 ค่าตัวชี้วัดยิ่งมีค่ามากยิ่งดี หมายถึง ประชากรเด็กไทยในพื้นที่สามารถเข้าถึงการบริการด้านการศึกษาได้ทั่วถึง อย่างไรก็ตาม หากค่าตัวชี้วัดอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีค่าเกินร้อยละ 100 อ่านค่าได้ว่า มีนักเรียนบางส่วนเข้าเรียนช้ากว่าเกณฑ์อายุที่กำหนด

คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2560 พบว่า มีแนวโน้มลดลง ซึ่งลดลงตามระดับภาค และระดับประเทศ จนปี พ.ศ. 2561 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 32.32 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏตามตารางที่ 84 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 84 : คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)

จังหวัด	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)						
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	36.10	36.30	33.50	33.00	31.31	32.91	32.91
ชัยภูมิ	34.70	34.50	31.30	31.50	29.24	31.07	28.66
บุรีรัมย์	35.30	35.30	32.90	32.20	30.43	32.13	30.65
สุรินทร์	35.80	36.00	33.00	32.90	31.29	33.18	30.87
กลุ่มจังหวัด	35.48	35.53	32.68	32.40	30.57	32.32	30.77
ภาคอีสาน	35.20	35.30	32.30	32.00	30.25	32.09	
ประเทศ	37.40	37.60	34.80	34.50	32.22	35.02	

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. ปีการศึกษา 2555 - 2557 คะแนนเฉลี่ย 8 วิชา ปีการศึกษา 2558 - 2556 คะแนนเฉลี่ย 5 วิชา และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> และ ปี 2561 จาก <http://social.nesdb.go.th> จากสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2554 และปี พ.ศ. 2559 คะแนน IQ เพิ่มขึ้นโดยจังหวัดบุรีรัมย์มี IQ มากที่สุด และมีค่ามากกว่าค่ากลางของประเทศ แต่เมื่อดูลำดับแล้วพบว่ากลุ่มจังหวัด

เป็นลำดับท้ายๆ ของทั้งประเทศ อยู่ในลำดับที่ 14 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 84 และกราฟที่ 29 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 84 : คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียนไทย ชั้น ป.1

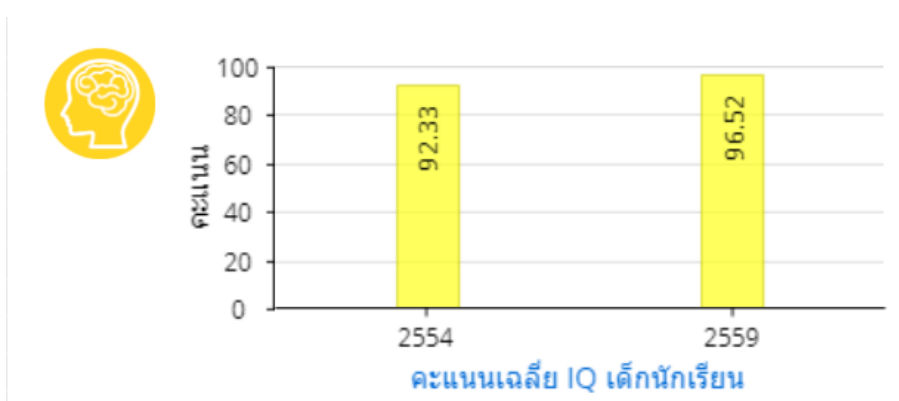
จังหวัด	ค่าสถิติ			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2554	2559	การเปลี่ยนแปลง	2554	2559	การเปลี่ยนแปลง
นครราชสีมา	92.6	96.25	เพิ่ม	52	50	ขึ้น 2 อันดับ
ชัยภูมิ	92.24	95.81	เพิ่ม	54	53	ขึ้น 1 อันดับ
บุรีรัมย์	93.71	98.6	เพิ่ม	38	36	ขึ้น 2 อันดับ
สุรินทร์	90.78	95.41	เพิ่ม	62	57	ขึ้น 5 อันดับ
กลุ่มจังหวัด	92.33	96.52	เพิ่ม	13	14	ต่ำลง 1 อันดับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	93.11	94.64	เพิ่ม	4	5	ต่ำลง 1 อันดับ
ประเทศ	-	98.1	-	-	-	-

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย

<http://benchmark.moi.go.th> สํารวจทุก 5 ปี สําหรับปี พ.ศ. 2564 อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลของทั้งประเทศ (ยังไม่ครบถ้วน)

คะแนนระดับสติปัญญา (Intellectual Quotient; IQ) หมายถึง คะแนนความสามารถของบุคคลที่วัดโดยใช้แบบทดสอบ SPM parallel version ซึ่งบ่งบอกความสามารถด้านการรับรู้ความสัมพันธ์เชิงรูปทรง (form perceptual relation) ด้วยการใช้เหตุผลในเชิงเปรียบเทียบ (reason by analogy) แต่ไม่ได้วัดความสามารถทางด้านภาษา คะแนนสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย เป็นข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) จากการทดสอบจากกลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 6-15 ปี ที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น สุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียนทุกระดับชั้นด้วยวิธี stratified multi-stage cluster sampling จากโรงเรียน 76 จังหวัด ทั่วประเทศ ด้วยแบบทดสอบวัดสติปัญญา SPM parallel version วิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 95% confidence interval ของค่าเฉลี่ย

กราฟที่ 29 : แสดงคะแนนเฉลี่ย IQ ของเด็กนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเฉลี่ยต่อหมู่บ้านของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 พบว่า มีจำนวนน้อยลงกว่าปีก่อนหน้า นักปราชญ์ชาวบ้านส่วนใหญ่สูงอายุ และต้องอุทิศเวลาส่วนตัวในการถ่ายทอดความรู้ การมีนักปราชญ์ชาวบ้านจำนวนมากแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดจะเพิ่มโอกาสในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เกิดการเกื้อกูลกันและสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมหรือถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกระจายไปสู่คนรุ่นใหม่เพื่อสืบสานมรดกภูมิปัญญา ตามตารางที่ 85 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 85 : จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน

จังหวัด	ค่าสถิติ (คนเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน)			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2560	2562	2558	2560	2562
นครราชสีมา	30	64	38	42	12	31
ชัยภูมิ	59	60	37	9	16	34
บุรีรัมย์	38	51	32	31	24	44
สุรินทร์	56	46	48	10	28	18
กลุ่มจังหวัด	42	56	38	8	4	10
ภาคอีสาน	45	54	44	2	1	2
ค่าเฉลี่ยประเทศ	42	46	39			

ที่มา : แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือปราชญ์ชาวบ้าน ในที่นี้หมายถึง ผู้รู้ ผู้ชำนาญการ ผู้นำ หรือบุคคลตัวอย่าง ในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและหัตถกรรม การแพทย์แผนไทย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองทุนและธุรกิจชุมชน ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ปรัชญา ศาสนาและประเพณี และด้านโภชนาการ เป็นต้น

(4) รายได้/รายจ่ายภาคครัวเรือน

ข้อมูลจำนวนครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 มีจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวน 1,844,830 ครัวเรือน จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด จำนวน 794,065 ครัวเรือน รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ ปรากฏตามตารางที่ 86 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 86 : จำนวนครัวเรือน

จังหวัด	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	745,258	765,584	776,585	794,065	801,040
ชัยภูมิ	293,504	293,491	303,267	310,293	311,650
บุรีรัมย์	368,229	347,981	377,119	355,709	397,920
สุรินทร์	332,628	334,733	336,142	353,003	334,220
กลุ่มจังหวัด	1,739,619	1,741,789	1,793,113	1,813,070	1,844,830
ภาคอีสาน	5,579,872	5,596,525	5,596,616	5,728,803	5,837,600
ประเทศ	21,387,158	21,568,565	21,870,958	22,301,642	22,624,350

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (หน่วย : ครัวเรือน)

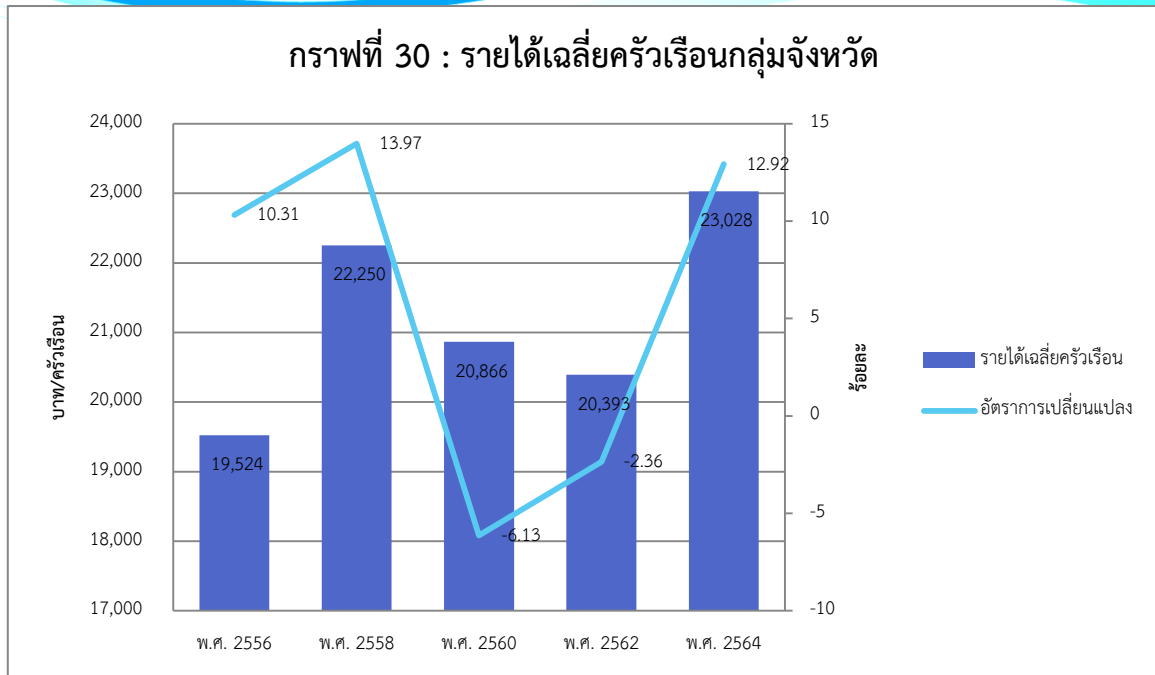
ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงแต่กลับลดลงตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2560 จนเมื่อปี พ.ศ. 2564 รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น อยู่ที่ 23,028 บาท/ครัวเรือน/เดือน เนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2564 จึงทำให้ภาพรวมของกลุ่มจังหวัดฯ มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และมีความมากกว่ารายได้เฉลี่ยครัวเรือนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 12.92 แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนอยู่ที่ 27,352 บาท/ครัวเรือน/เดือน ปรากฏตามตารางที่ 87 และกราฟที่ 30 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 87 : แสดงรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน/อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย

จังหวัด	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2556	2558	2560	2562	2564
นครราชสีมา	22,479	26,376	24,429	25,736	24,779
ชัยภูมิ	18,641	23,830	25,544	20,856	20,280
บุรีรัมย์	15,624	18,480	15,382	14,742	23,045
สุรินทร์	21,351	20,315	18,188	20,238	24,009
กลุ่มจังหวัด	19,524	22,250	20,886	20,393	23,028
ภาคอีสาน	19,181	21,094	19,802	20,379	21,587
ประเทศ	25,194	26,915	23,552	23,358	27,352
อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย	10.31	13.97	-6.13	-2.36	12.92

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย

<http://benchmark.moi.go.th> เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนลดลง โดยปี 2564 อยู่ที่ประมาณ 17,830 บาท/ครัวเรือน/เดือน มีอัตราการเปลี่ยนแปลง อยู่ที่ร้อยละ 4.64 จากปีก่อน โดยจังหวัดสุรินทร์มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีรายจ่ายเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ขณะที่จังหวัดชัยภูมิมีรายจ่ายเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ปรากฏตามตารางที่ 88 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 88 : แสดงรายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน

จังหวัด	รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	17,841	18,196	16,889	17,939	16,289
ชัยภูมิ	17,238	15,592	15,402	15,930	16,178
บุรีรัมย์	12,686	14,580	13,503	15,290	18,835
สุรินทร์	16,307	18,209	18,004	18,999	20,018
กลุ่มจังหวัด	16,018	16,644	15,950	17,040	17,830
ภาคอีสาน	16,513	16,343	16,687	16,810	16,869
ประเทศ	21,437	21,346	18,347	21,329	21,616
อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย	-2.24	3.91	-4.17	6.84	4.64

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : 1. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพ โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าใช้จ่ายประเภทสะสมทุน เช่น การซื้อบ้าน ที่ดิน เป็นต้น

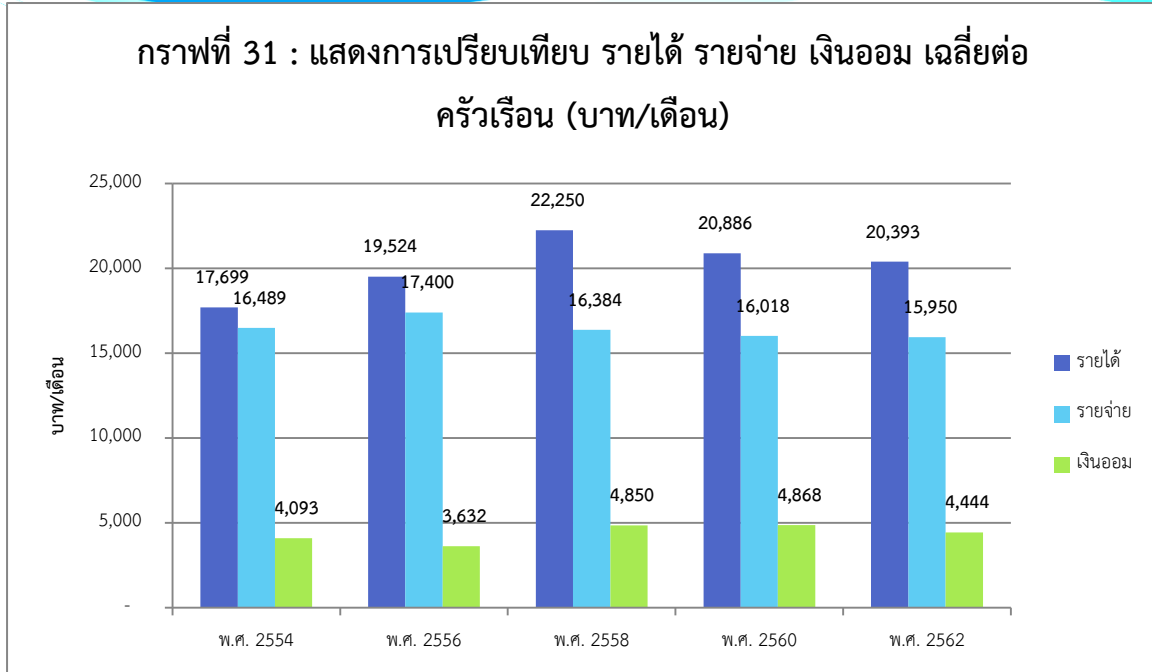
2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค รวมค่าภาษี ของขวัญ และเงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค

สถานการณ์การออมเงินของครัวเรือนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 ลดลงจากเมื่อปี พ.ศ. 2560 โดยออมอยู่ที่ 4,444 บาท/ครัวเรือน/เดือน และมีการออมมากกว่าภาคอีสาน ซึ่งอยู่ที่ 3,692 บาท/ครัวเรือน/เดือน มีสัดส่วนการออมต่อรายได้ค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรายได้ รายจ่ายและหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 21.79 ของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ปรากฏตามตาราง ที่ 89 และกราฟที่ 31 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 89 : แสดงเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน

จังหวัด	เงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน				
	2554	2556	2558	2560	2562
นครราชสีมา	5,149	6,861	7,731	6,588	8,847
ชัยภูมิ	3,649	3,619	7,731	6,588	5,454
บุรีรัมย์	3,687	1,282	2,393	2,695	1,239
สุรินทร์	3,887	2,767	1,778	1,882	2,234
กลุ่มจังหวัด	4,093	3,632	4,850	4,868	4,444
ภาคอีสาน	N/A	N/A	3,583	3,198	3,692
ประเทศ	4,286	5,337	N/A	N/A	5,011
รายได้เฉลี่ย	17,699	19,524	22,250	20,886	20,393
กลุ่มจังหวัด					
สัดส่วนการออมต่อรายได้	23.13	18.60	21.80	23.31	21.79

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

ระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2564 หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยปี พ.ศ. 2564 มีหนี้สินอยู่ที่ประมาณ 267,729.15 บาท/ครัวเรือน/ปี คิดเป็นร้อยละ 96.88 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงใกล้เคียงรายได้เฉลี่ยครัวเรือน ในขณะที่รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 276,341.01 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยเฉพาะจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ที่มีหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ภาพรวมของกลุ่มจังหวัดฯ มีหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนมากกว่ารายได้ และสูงกว่าค่ากลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนอยู่ที่ 222,289.07 บาท/ครัวเรือน/ปี ปรากฏตามตารางที่ 90 และกราฟที่ 32 ข้างท้ายนี้

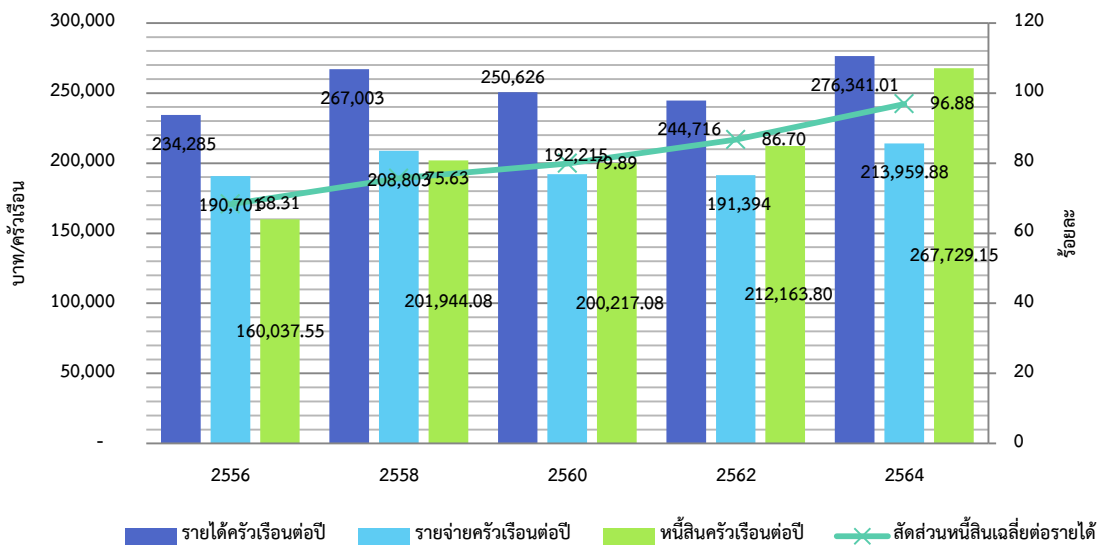
ตารางที่ 90 : แสดงหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน)				
	2556	2558	2560	2562	2564
นครราชสีมา	170,703.40	245,760.10	223,238.94	285,595.00	227,076.71
ชัยภูมิ	164,134.90	155,901.80	194,195.09	183,325.79	193,591.34
บุรีรัมย์	117,814.40	159,766.10	131,638.13	123,402.66	302,927.91
สุรินทร์	187,497.50	246,348.30	251,796.15	256,331.74	347,320.62
กลุ่มจังหวัด	160,037.55	201,944.08	200,217.08	212,163.80	267,729.15
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	146,307	160,675	178,439	174,819.91	222,289.07
ประเทศ	163,087	156,770	178,534	161,899.93	208,466.85
รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อปี	234,285	267,003	250,626	244,716	276,341.01

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน)				
	2556	2558	2560	2562	2564
รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี	190,701	208,803	192,215	191,394	213,959.88
สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี) ต่อรายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี) (ร้อยละ)	68.31	75.63	79.89	86.70	96.88

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

กราฟที่ 32 : หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด

หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมพบว่า การกู้เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด รองลงมาเป็นการกู้ยืมเพื่อการเกษตร โดยในปี พ.ศ. 2564 มีหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนจากการกู้ยืมมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน ถึง 118,620.84 บาท/ปี จากหนี้สินทั้งหมดคือ 267,729.15 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 44.31 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ครัวเรือนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ปรากฏตามตารางที่ 91 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 91 : หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน) ในปี พ.ศ.					
	ประเภทการกู้ยืม	2556	2558	2560	2562	2564
กลุ่มจังหวัด	หนี้สินทั้งสิ้น	160,037.55	201,944.08	200,217.08	212,163.88	267,729.15
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	62,489.03	97,673.90	81,105.82	87,052.84	118,620.84
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	8,432.85	12,669.23	22,669.17	41,404.42	15,898.33
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	33,308.30	54,566.45	40,912.13	50,430.17	73,933.14
	เพื่อใช้ในการศึกษา	4,039.28	1,792.53	2,221.13	1,980.00	3,456.87
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และที่ดิน	46,033.65	32,680.78	52,683.87	30,808.50	53,675.44
	อื่น ๆ	5,734.43	2,561.20	624.97	487.97	2,144.53
นครราชสีมา	หนี้สินทั้งสิ้น	170,703.40	245,760.10	223,238.94	285,595.34	227,076.71
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	74,166.60	110,108.50	100,361.50	59,152.18	82,944.90
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	7,709.50	10,801.90	13,236.53	122,133.91	11,488.15
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	32,622.50	88,505.60	50,727.66	47,295.15	80,330.58
	เพื่อใช้ในการศึกษา	2,039.90	1,350.10	3,871.14	391.02	4,122.70
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และที่ดิน	52,254.70	33,731.60	55,024.41	56,178.31	47,517.93
	อื่น ๆ	1,910.20	1,262.30	17.71	444.77	672.46
ชัยภูมิ	หนี้สินทั้งสิ้น	164,134.90	155,901.80	194,195.09	183,325.79	193,591.34
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	79,125.40	69,624.50	71,821.93	75,241.44	75,019.96
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	7,997.50	23,450.60	30,435.54	5,526.68	14,770.96
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	40,783.90	42,883.30	64,000.14	86,996.35	69,417.13
	เพื่อใช้ในการศึกษา	461.70	475.80	608.75	28.09	1,600.68
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และที่ดิน	35,147.00	16,186.10	27,328.73	15,533.24	32,440.36
	อื่น ๆ	619.40	3,281.50	-	-	342.25
บุรีรัมย์	หนี้สินทั้งสิ้น	117,814.40	159,766.10	131,638.13	123,402.66	302,927.91
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	62,672.40	69,193.10	71,607.34	70,258.68	125,515.81
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่	6,366.40	9,871.80	10,856.72	9,018.04	18,160.79

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน) ในปี พ.ศ.					
	ประเภทการกู้ใช้	2556	2558	2560	2562	2564
	การเกษตร					
	เพื่อใช้ในการเกษตร	20,738.70	38,528.20	21,822.89	28,059.47	64,487.59
	เพื่อใช้ในการศึกษา	1,300.80	1,913.50	1,718.36	599.46	3,813.95
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และที่ดิน	19,015.30	39,276.60	23,555.59	14,055.17	88,548.16
	อื่น ๆ	7,720.80	983.00	2,077.22	1,411.84	2,401.61
สุรินทร์	หนี้สินทั้งสิ้น	187,497.50	246,348.30	251,796.15	256,331.74	347,320.62
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	33,991.70	141,769.50	80,632.49	143,559.04	191,002.69
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	11,658.00	6,552.60	36,147.88	28,939.04	19,173.42
	เพื่อใช้ในการเกษตร	39,088.10	48,348.70	27,097.83	39,369.71	81,497.26
	เพื่อใช้ในการศึกษา	12,354.70	3,430.70	2,686.25	6,901.42	4,290.13
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และที่ดิน	77,717.60	41,528.80	104,826.75	37,467.28	46,195.32
	อื่น ๆ	12,687.30	4,718.00	404.94	95.25	5,161.79

หมายเหตุ: หนี้สินอื่น ๆ ได้แก่ หนี้จากการค้าประกันบุคคลอื่น หนี้ค่าปรับหรือจ่ายชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(5) ด้านความยากจน และความเหลื่อมล้ำ

(5.1) จำนวนคนจน

ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนคนผันผวนตามสภาพเศรษฐกิจ โดยในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนคนจนเพียง 620,500 คน เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าคือปี พ.ศ. 2561 ซึ่งมีจำนวนคนจน 911,200 คน ถือว่าปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนคนจนลดลง คิดเป็นร้อยละ 31.90 (คนจนคือประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน กล่าวคือ ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการซื้อสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการครองชีพ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย) ประเด็นที่น่าสนใจคือ สถานการณ์ความยากจนในปี พ.ศ. 2562 ปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น โดยปัจจัยหลักที่ทำให้แนวโน้มคนจนลดลงคือ ผลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ และผลของการขยายมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ เช่น โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ แต่ในปี พ.ศ. 2563 และต่อเนื่องจากนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญสถานการณ์ที่ไม่เหมือนเดิมหลัง “โควิด-19” กระจุมเศรษฐกิจไทยอย่างหนัก คาดการณ์จากสถานการณ์แรงงาน อัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2563 จนเมื่อปี พ.ศ. 2564 แม้ว่าการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา – 2019 ยังคงมีการระบาดอยู่ แต่ประเทศไทยรวมทั้งทั่ว

โลก สามารถรับมือ และปรับตัวในการใช้ชีวิตโดยระมัดระวัง รวมทั้งวัคซีนที่มีการพัฒนาประสิทธิภาพ ทำให้สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจดีขึ้น เป็นผลให้จำนวนคนจนลดลง ปรากฏตามตารางที่ 92 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 92 : จำนวนคนจนในกลุ่มจังหวัด

หน่วย: พันคน

จังหวัด	2559	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	223.8	338.5	375.2	340.7	531.5	525.6
ชัยภูมิ	54.8	31.7	81.4	28.4	43.6	103.4
บุรีรัมย์	304.3	261.8	261.1	171.3	191.9	27.6
สุรินทร์	104.0	149.8	193.5	80.1	146.3	69.2
กลุ่มจังหวัดฯ	686.9	781.9	911.2	620.5	913.3	725.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,419.7	2,126.5	2,468.0	1,550.9	2,128.6	1,873.5
ทั่วประเทศ	5,810.1	5,324.8	6,682.5	4,326.2	4,753.0	4,404.6

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย

สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(5.2) เส้นความยากจน

ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เส้นความยากจนมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยอยู่ที่ 2,450 บาท/คน/เดือน ในปี พ.ศ. 2564 ปรากฏตามตารางที่ 93 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 93 : เส้นความยากจนกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	2,353	2,364	2,346	2,396	2,383	2,414
ชัยภูมิ	2,344	2,331	2,354	2,401	2,421	2,444
บุรีรัมย์	2,381	2,421	2,402	2,487	2,510	2,514
สุรินทร์	2,318	2,303	2,328	2,368	2,354	2,430
กลุ่มจังหวัด	2,349	2,355	2,358	2,413	2,417	2,450
ภาคอีสาน	2,396	2,403	2,417	2,479	2,496	2,526
ประเทศ	2,667	2,686	2,710	2,763	2,762	2,803

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักพัฒนา

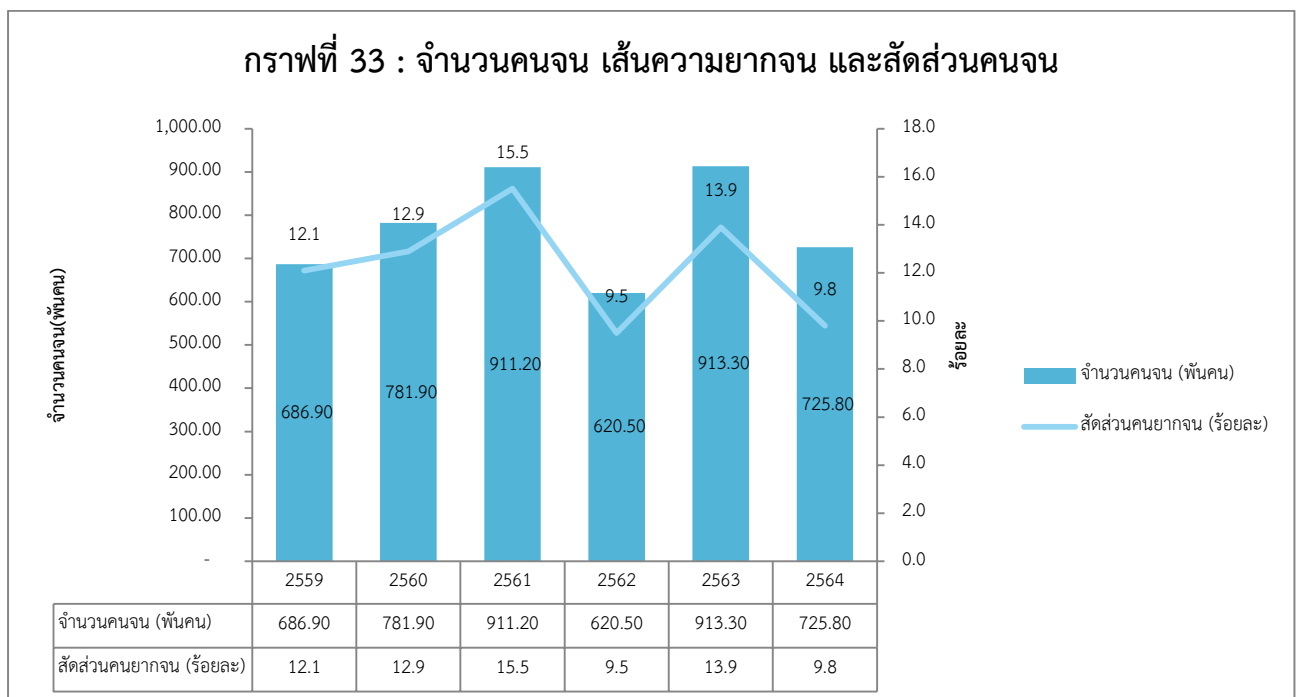
ฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

(5.3) ข้อมูลสัดส่วนคนยากจน จากปี พ.ศ. 2564 เป็นช่วงตามสถานการณ์ที่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบาดได้มากประมาณ 2 ปีแล้ว จึงทำให้เศรษฐกิจที่ตกต่ำไปในช่วงปี พ.ศ. 2563 เริ่มดีขึ้น รัฐบาลเริ่มควบคุมสถานการณ์ได้ รวมทั้งได้ออกมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้จำนวนคนจนลดลง ส่งผลต่อสัดส่วนคนยากจนลดลงจากปีก่อนที่สูงถึงร้อยละ 13.9 เป็นร้อยละ 9.8 ใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจค่อนข้างดี ปรากฏตามตารางที่ 94 กราฟที่ 33 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 94 : แสดงสัดส่วนคนยากจน

จังหวัด	สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ)					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	9.0	13.6	15.1	13.6	21.2	21.0
ชัยภูมิ	5.7	3.3	8.6	3.0	4.7	2.98
บุรีรัมย์	24.3	21.0	21.0	14.1	15.9	8.6
สุรินทร์	9.4	13.5	17.5	7.5	13.8	6.6
กลุ่มจังหวัด	12.1	12.9	15.5	9.5	13.9	9.8
ภาคอีสาน	13.0	11.4	13.3	8.4	11.5	10.2
ประเทศ	8.6	7.9	9.9	6.2	6.8	6.3

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

หมายเหตุ

- จำนวนคนจน หมายถึง จำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ต่ำกว่าเส้นความยากจน (Poverty line)
- เส้นความยากจน (Poverty line) เป็นเครื่องมือในการแบ่งคนจนและไม่จน โดยคำนวณจากต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเฉลี่ยของปัจเจกบุคคลในระดับครัวเรือน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food) สินค้าบริการที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำที่ไม่ใช่ด้านอาหาร (Non-food) ที่ทำให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ (เส้นความยากจนของแต่ละจังหวัดจะมีค่าต่างกันตามระดับค่าครองชีพ)
- สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย หมายถึง ร้อยละของคนที่มีรายจ่ายอยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจน

(5.4) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ยังมีความเหลื่อมล้ำหรือไม่เสมอภาคสูง โดยมีคะแนนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 15 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งเมื่อพิจารณาดูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีความเหลื่อมล้ำสูง เป็นลำดับหนึ่งในเรื่องการความไม่เสมอภาคด้านรายได้ โดยจังหวัดนครราชสีมามีความไม่เสมอภาคของรายได้มากที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏตามตารางที่ 95 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 95 : ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)

จังหวัด	สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ หรือค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (คะแนน)				อันดับ			
	2556	2558	2560	2562	2556	2558	2560	2562
นครราชสีมา	0.44	0.41	0.44	0.49	55	41	44	69
ชัยภูมิ	0.47	0.51	0.48	0.40	63	73	68	30
บุรีรัมย์	0.42	0.45	0.41	0.39	46	65	27	23
สุรินทร์	0.42	0.42	0.42	0.43	45	51	37	50
กลุ่มจังหวัด	0.44	0.44	0.45	0.45	16	16	16	15
ภาคอีสาน	0.44	0.43	0.45	0.44	6	5	6	5
ประเทศ	N/A	N/A	0.42	0.41				

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : * ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

- ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ (Gini coefficient) เป็นเครื่องมือในการวัดความไม่เท่าเทียมในรูปของสัดส่วน (Gini ratio) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1
- ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ คำนวณจากการใช้ค่าของพื้นที่ระหว่างเส้น Lorenz ของการกระจายรายได้กับเส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์เป็นตัวตั้ง และค่าของพื้นที่ใต้เส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์ทั้งหมดเป็นตัวหาร

- ตัวชี้วัดค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ (Gini coefficient) เพื่อประเมินความเท่าเทียมในการกระจายรายได้ของประชากรในพื้นที่
- ค่าตัวชี้วัด มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 การอ่านค่าเป็นแบบผกผัน คือ
 - 1) ถ้าค่า Gini coefficient เข้าใกล้ 0 แสดงว่าความเท่าเทียมกันของรายได้มีมากขึ้น ถ้า Gini coefficient เท่ากับ 0 หมายความว่า มีการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมกัน (perfect equality) นั่นคือ ทุกคนมีรายได้เท่ากันหมด
 - 2) ยิ่งค่า Gini coefficient เข้าใกล้ 1 มากเท่าไร แสดงว่าความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ยิ่งมีมากขึ้น

(5.5) อัตราการพึ่งพิง

จากการวิเคราะห์ จำนวนประชากร เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนเด็กและผู้สูงอายุกับวัยแรงงาน พบว่าในปี พ.ศ. 2563 มีอัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น ร้อยละ 51.92 จากปีก่อนที่มีอัตราการพึ่งพิงร้อยละ 51.20 แม้ว่า จะน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ แสดงให้เห็นว่ามีจำนวนผู้ที่ต้องพึ่งพิงมากขึ้น โดยเฉพาะวัยสูงอายุที่มีจำนวน เพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 95 และกราฟที่ 34 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 95 : แสดงการพึ่งพิงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือล่าง 1

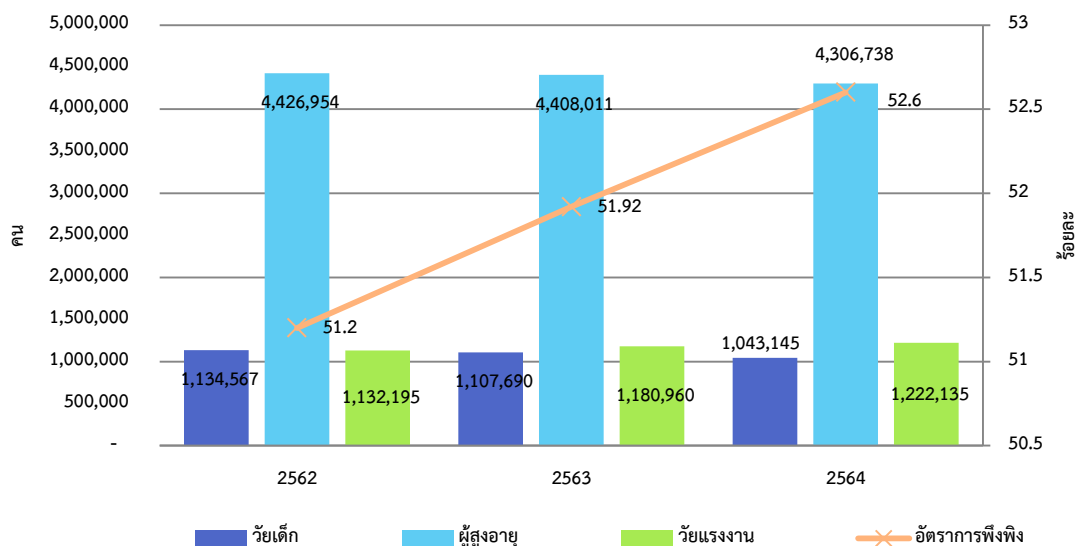
ปี พ.ศ.	จังหวัด	เด็ก (คน)	ผู้สูงอายุ (คน)	แรงงาน (คน)	อัตราพึ่งพิง (ร้อยละ)
2561	นม.	441,072	1,742,076	435,347	50.31
	ชย.	186,968	742,447	195,784	51.55
	บร.	286,720	1,046,221	242,102	50.55
	สร.	246,600	912,438	216,188	50.72
	กลุ่มจังหวัด	1,161,360	4,443,182	1,089,421	50.66
2562	นม.	431,001	1,735,726	453,388	50.95
	ชย.	182,856	737,583	203,237	52.35
	บร.	279,824	1,044,626	251,206	50.83
	สร.	240,886	909,019	224,364	51.18
	กลุ่มจังหวัด	1,134,567	4,426,954	1,132,195	51.20
2563	นม.	420,727	1,728,635	473,644	51.74
	ชย.	178,637	731,601	211,898	53.38
	บร.	272,979	1,042,186	261,669	51.30
	สร.	235,347	905,589	233,749	51.80
	กลุ่มจังหวัด	1,107,690	4,408,011	1,180,960	51.92
2564	นม.	376,181	1,686,878	485,143	51.06

ปี พ.ศ.	จังหวัด	เด็ก (คน)	ผู้สูงอายุ (คน)	แรงงาน (คน)	อัตราพึงพิง (ร้อยละ)
	ชย.	171,873	723,511	223,976	54.71
	บร.	265,689	995,267	270,902	53.91
	สร.	229,402	901,082	242,114	52.33
	กลุ่มจังหวัด	1,043,145	4,306,738	1,222,135	52.60

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 34 : แสดงการพึงพิงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กราฟที่ 34 : อัตราการพึงพิงของกลุ่มจังหวัด

(6) การสาธารณสุข

(6.1) อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ระหว่างปี 2559 - 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าจำนวนแพทย์มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 แพทย์ 1 คน ต้องรับผิดชอบประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 2,674 คน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2563 อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรกลับเพิ่มขึ้น เนื่องจากช่วงดังกล่าว เป็นช่วงที่สถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ระบาดอย่างรุนแรง ส่งผลทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก รวมไปถึงบุคลากรทางการแพทย์ด้วย ทำให้แพทย์ 1 คน ต้องรับผิดชอบประชากรเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวนแพทย์ 1 คนต่อประชากร 3,230 คน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2564 สถานการณ์เริ่มคลี่คลาย นักศึกษาแพทย์ที่จบและเริ่มทำงาน ทำให้จำนวนสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรลดน้อยลง โดยจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรดีที่สุดในปีที่จังหวัดนครราชสีมา แพทย์ 1 คน ต่อประชากร จำนวน 2,394 คน ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดฯ ยังมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรมากกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งมีจำนวนอยู่ที่ 1,680 คน ปรากฏตามตารางที่ 96 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 96 : อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร

จังหวัด	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร (คน)					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	2,978	2,337	2,230	2,155	2,577	2,394
ชัยภูมิ	4,819	3,831	3,612	3,242	3,965	4,052
บุรีรัมย์	4,106	3,491	3,416	3,248	3,786	3,439
สุรินทร์	4,041	3,596	3,370	3,007	3,500	3,185
กลุ่มจังหวัด	3,647	2,980	2,845	2,674	3,230	2,956
อีสาน	3,338	2,846	2,715	2,618	2,951	2,761
ประเทศ	2,065	2,254	2,165	2,045	1,794	1,680

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2557) ทรัพยากรสาธารณสุข สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ. 2558) ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> (พ.ศ. 2559 - 2562) กลุ่มคลังข้อมูลสถิติ กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (พ.ศ. 2563 - 2564)

(6.2) จำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขบางประเภท จำแนกตามภาคและจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 18,011 คน เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่มีอยู่จำนวน 6,698,614 คน โดยมีอัตราส่วนของบุคลากรทางการแพทย์อยู่ที่ 372 คนต่อประชากร 1 คน มีแนวโน้มที่บุคลากรทางการแพทย์จะเพิ่มมากขึ้น จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์มากที่สุด อยู่ที่ 8,221 คน ปรากฏตามตารางที่ 97 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 97 : จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

หน่วย : คน

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	แพทย์	1,126	1,180	1,221	1,023	1,098
	ทันตแพทย์	281	229	238	218	223
	เภสัชกร	411	433	445	446	480
	พยาบาลวิชาชีพ	4,893	5,358	5,729	5,607	6,394
	พยาบาลเทคนิค	46	41	35	29	26
	รวม	6,757	7,241	7,668	7,323	8,221
ชัยภูมิ	แพทย์	297	315	351	205	277
	ทันตแพทย์	110	115	115	94	114

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์	2560	2561	2562	2563	2564
	เภสัชกร	141	153	153	133	155
	พยาบาลวิชาชีพ	1,720	1,686	1,773	1,482	1,996
	พยาบาลเทคนิค	12	11	9		5
	รวม	2,280	2,280	2,401	1,914	2,547
บุรีรัมย์	แพทย์	455	465	489	401	459
	ทันตแพทย์	149	147	146	126	132
	เภสัชกร	209	224	229	223	238
	พยาบาลวิชาชีพ	2,560	2,587	2,753	2,792	3,071
	พยาบาลเทคนิค	21	16	14	4	10
	รวม	3,394	3,439	3,631	3,546	3,910
สุรินทร์	แพทย์	388	414	464	451	432
	ทันตแพทย์	133	160	126	140	128
	เภสัชกร	181	218	201	197	202
	พยาบาลวิชาชีพ	2,192	2,242	2,390	2,267	2,563
	พยาบาลเทคนิค	14	31	47	7	8
	รวม	2,908	3,065	3,228	3,062	3,333
กลุ่มจังหวัด	แพทย์	2,266	2,374	2,525	2,080	2,266
	ทันตแพทย์	673	651	625	578	597
	เภสัชกร	942	1,028	1,028	999	1,075
	พยาบาลวิชาชีพ	11,365	11,873	12,645	12,148	14,024
	พยาบาลเทคนิค	93	99	105	40	49
	รวม	15,339	16,025	16,928	15,845	18,011
ภาคอีสาน	แพทย์	7,703	8,075	8,375	7,415	7,891
	ทันตแพทย์	2,063	2,007	1,968	1,885	2,106
	เภสัชกร	3,208	3,393	3,435	3,520	3,669
	พยาบาลวิชาชีพ	39,246	41,185	42,284	42,869	46,297
	พยาบาลเทคนิค	1,219	1,146	1,013	908	848
	รวม	53,439	55,806	57,075	56,597	60,811

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์	2560	2561	2562	2563	2564
ทั่ว	แพทย์	35,388	36,938	39,156	36,472	38,820
ราชอาณาจักร	ทันตแพทย์	9,760	7,720	8,043	7,651	8,094
	เภสัชกร	13,728	14,314	15,044	15,310	16,090
	พยาบาลวิชาชีพ	160,932	165,541	173,197	176,285	184,840
	พยาบาลเทคนิค	5,929	7,257	4,449	4,890	4,093
	รวม	225,737	231,770	239,889	240,608	251,937

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ: 1. พยาบาล หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ ซึ่งรวมถึง พยาบาลเวชปฏิบัติพยาบาลและผดุงครรภ์ พยาบาลสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล และพยาบาลเฉพาะทางอื่น ๆ

2. พยาบาลเทคนิค ไม่รวมในความหมายข้อ 1

(6.3) จำนวนสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และจำนวนเตียง จำแนกเป็นรายภาค และจังหวัด ในปี พ.ศ.2564 มีจำนวนสถานพยาบาลลดลงจากปีก่อน โดยมีจำนวน 111 แห่ง จังหวัดนครราชสีมา จำนวนสถานพยาบาลเพิ่มขึ้น และกลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนเตียงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยมีจำนวน 13,341 เตียง เนื่องจาก จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวนเตียงเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 98 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 98 : จำนวนสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และจำนวนเตียง

จังหวัด	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง
นครราชสีมา	47	5,100	44	5,028	46	5,422	40	4,782	47	5,868
ชัยภูมิ	18	1,667	18	1,700	18	1,921	18	1,921	18	1,921
บุรีรัมย์	26	2,615	25	2,686	26	2,410	26	2,575	26	2,615
สุรินทร์	18	2,314	20	2,594	20	2,702	20	3,046	20	2,937
กลุ่มจังหวัด ฯ	109	11,696	107	12,008	110	12,455	104	12,324	111	13,341

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเกณฑ์ที่มากกว่าค่ากลางของประเทศ แต่อยู่ระดับกลางๆ จาก 18 กลุ่มจังหวัด โดยในปี 2562 มีค่าที่ลดลงจากปีก่อนหน้า เมื่อพิจารณาจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดแล้ว พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ มีเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยอยู่ในลำดับที่ 5 จาก 76 จังหวัด แต่จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยน้อย อยู่ในลำดับที่ 46 จาก 76 จังหวัด ตามตารางที่ 99

ตารางที่ 99 : ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย

จังหวัด	2560	2561	2562	ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
				2560	2561	2562
นครราชสีมา	96.54	97.35	97.18	40	48	46
ชัยภูมิ	95.90	97.09	97.14	55	54	49
บุรีรัมย์	98.51	99.13	98.75	6	2	5
สุรินทร์	96.02	97.85	97.55	51	33	39
กลุ่มจังหวัด	96.84	97.88	97.66	9	7	8
อีสาน	96.46	98.06	97.77	1	1	1
ประเทศ	96.60	97.61	97.40			

ที่มา : กลุ่มรายงานมาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข และระบบฐานข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : สัดส่วนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย คำนวณได้โดย

$$\frac{\text{จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัยรวมกับสมวัยหลังการติดตาม 30 วัน}}{\text{จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่ได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์}} \times 100$$

- เด็กที่มีพัฒนาการสมวัย หมายถึง เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่ได้รับสุ่มสำรวจตรวจประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์กรมอนามัยและมีพัฒนาการปกติ (ประเมินผ่านทุกข้อ)
- แบบประเมินอนามัย หมายถึง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ใช้เพื่อเฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย สามารถ download แบบประเมินได้ที่เว็บไซต์โครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว <http://www.saiyairakhospital.com>
- สถานบริการฯ ที่สุ่มประเมินเด็ก คือ รพ.สต., รพท., รพช., รพศ., รพ.สส. สังกัดกรมอนามัยและศูนย์เด็กเล็ก
ค่าตัวชี้วัดอยู่ในรูปร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ มีค่าระหว่าง 0-100 หากมีค่ายิ่งมากหรือยิ่งเข้าใกล้ 100 ยิ่งดี สะท้อนให้เห็นว่าประชากรปฐมวัยส่วนใหญ่ได้รับการดูแลและมีพัฒนาการเป็นไปตามมาตรฐาน หากมีค่าน้อยหรือเข้าใกล้ 0 ควรต้องมีการให้คำแนะนำแก่ครอบครัวในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย

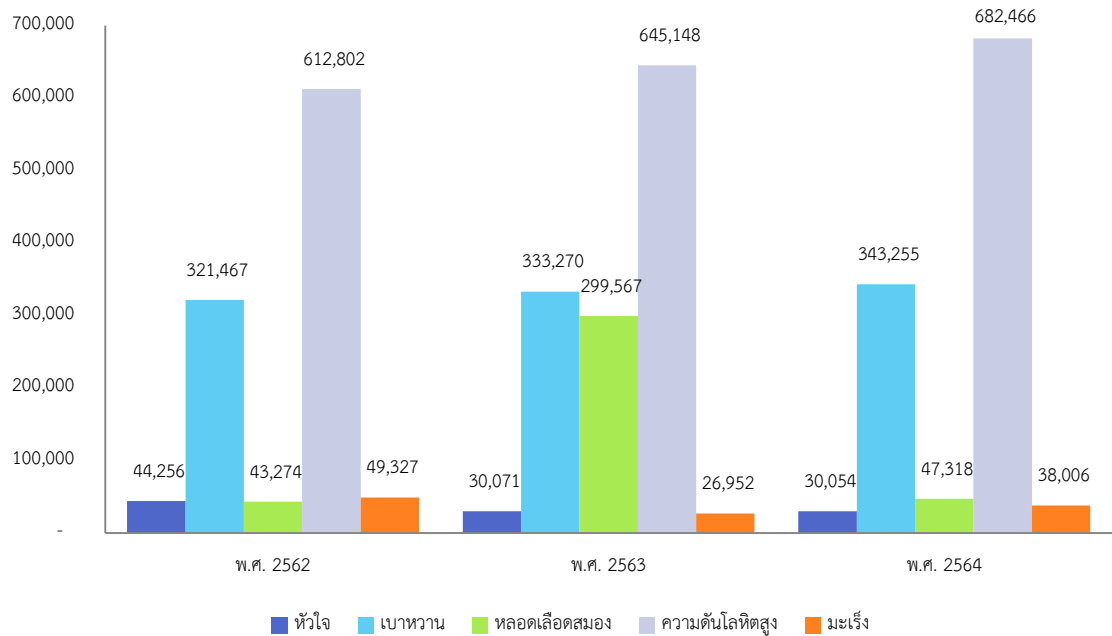
จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ 5 โรค ได้แก่ โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2564 บางปีมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น บางปีลดลง โดยมีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมาที่สุด รองลงมาคือเบาหวาน และโรคหลอดเลือดสมอง ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 100 และกราฟที่ 35 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 100 : จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ

โรค	จังหวัด	จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ (ราย)				
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
โรคหัวใจ	นครราชสีมา	31,806	30,141	35,464	19,299	19,985
	ชัยภูมิ	678	130,440	739	475	1,290
	บุรีรัมย์	3,964	1,070	1,185	2,930	3,744
	สุรินทร์	7,011	4,598	6,868	7,367	5,035
	กลุ่มจังหวัด	43,459	166,249	44,256	30,071	30,054
โรคเบาหวาน	นครราชสีมา	189,763	209,633	137,615	138,749	146,650
	ชัยภูมิ	299,388	244,112	65,675	67,113	67,488
	บุรีรัมย์	60,253	61,790	65,498	69,460	72,322
	สุรินทร์	33,433	46,740	52,679	57,948	56,795
	กลุ่มจังหวัด	582,837	562,275	321,467	333,270	343,255
โรคหลอดเลือดสมอง	นครราชสีมา	29,536	3,545	27,397	283,046	30,334
	ชัยภูมิ	2,232	1,329	2,278	2,843	2,873
	บุรีรัมย์	5,660	4,796	5,826	5,158	7,708
	สุรินทร์	1,724	5,442	7,773	8,520	6,403
	กลุ่มจังหวัด	39,152	15,112	43,274	299,567	47,318
โรคความดันโลหิตสูง	นครราชสีมา	169,236	136,476	271,067	283,046	307,308
	ชัยภูมิ	265,207	207,332	108,474	112,677	116,030
	บุรีรัมย์	111,598	123,691	129,351	136,600	143,701
	สุรินทร์	57,183	95,259	103,910	112,825	115,427
	กลุ่มจังหวัด	603,224	562,758	612,802	645,148	682,466
โรคมะเร็ง	นครราชสีมา	6,872	5,639	19,186	1,227	22,424
	ชัยภูมิ	223	863	6,127	393	5,170
	บุรีรัมย์	4,891	2,150	16,141	16,321	8,343
	สุรินทร์	7,887	3,403	7,873	9,011	2,069
	กลุ่มจังหวัด	19,873	12,055	49,327	26,952	38,006
รวม 5 โรค (กลุ่มจังหวัด)		1,288,545	1,318,449	1,071,126	1,335,008	1,141,099

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย www.benchmark.moi.go.th

กราฟที่ 35 : จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ

ด้านสุขภาพจิต กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราของผู้ป่วยสุขภาพจิตระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2562 พบว่า มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 3,239 ราย/ประชากรแสนคน แต่ยังคงมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 10 จาก 18 กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในลำดับที่ 59 จาก 76 จังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 101 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 101 : อัตราผู้ป่วยสุขภาพจิต

จังหวัด (ราย/ประชากรแสนคน)	2560	2561	2562	ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
				2560	2561	2562
นครราชสีมา	5,779	4,949	3,143	69	57	37
ชัยภูมิ	4,019	5,253	3,654	37	65	59
บุรีรัมย์	4,243	4,304	3,356	43	38	45
สุรินทร์	3,826	3,797	2,949	32	16	23
กลุ่มจังหวัด	4,718	4,610	3,239	10	11	10
อีสาน	4,836	4,644	3,390	5	5	5
ประเทศ	4,377	4,502	3,251			

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต หมายถึง จำนวนผู้ป่วยทางสุขภาพจิต ได้แก่ โรคจิต โรควิตกกังวล โรคซึมเศร้า ปัญญาอ่อน โรคลมชัก ผู้ติดสารเสพติด ผู้พยายามฆ่าตัวตายหรือฆ่าตัวตาย ผู้ป่วยโรคออติสติก และผู้มีปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ เทียบต่อจำนวนประชากรกลางปี 100,000 คน

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคนเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวน 6.88 รายต่อแสนคน อยู่ในลำดับที่ 8 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งจังหวัดที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จมากที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ ภายหลังเฝ้าติดตามตามตารางที่ 102 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 102 : อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคน

จังหวัด (ราย/ประชากรแสนคน)	2560	2561	2562	ลำดับ		
				2560	2561	2562
นครราชสีมา	6.92	6.17	7.66	48	32	49
ชัยภูมิ	7.56	6.41	7.12	57	39	39
บุรีรัมย์	6.23	8.29	6.89	40	59	37
สุรินทร์	5.81	5.3	5.15	31	22	15
กลุ่มจังหวัด	6.63	6.53	6.88	8	9	8
อีสาน	6.13	6.45	7.04	4	4	4
ประเทศ	6.34	6.66	7.12			

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 มีอัตราการลดลง ซึ่งเป็นไปในทางที่ดีมากขึ้น แม้ว่าสูงกว่ค่ากลางของประเทศ เนื่องจากรัฐบาลมีการรณรงค์ในเรื่องการลดเหล้าเข้าพรรษา การไม่สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ และให้บริษัทผลิตยาสูบใส่ภาพอันตรายที่มีขึ้นทางสุขภาพของผู้สูบบุหรี่ของยาสูบ ปรากฏตามตารางที่ 103 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 103 : อัตราบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ

หน่วย : ร้อยละ

อัตราบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562	
	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ
จังหวัดนครราชสีมา	7.35	7.13	7.07	6.64	6.44	5.81

อัตราบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562	
	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ
จังหวัดชัยภูมิ	8.35	8.71	7.34	7.28	6.88	7.04
จังหวัดบุรีรัมย์	8.21	7.68	7.34	6.46	5.99	5.19
จังหวัดสุรินทร์	7.76	7.15	8.05	7.35	6.76	6.34
กลุ่มจังหวัด ฯ	7.82	7.55	7.38	6.85	6.47	5.99
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.63	7.67	7.42	6.75	6.7	6.28
ประเทศ	6.9	7.30	6.41	6.49	5.93	6.05

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : *อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตัวชี้วัด จปฐ.) (ลดลง)

*อัตราการบริโภคน้ำยาสูบ (ตัวชี้วัด จปฐ.) (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

- อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในพื้นที่ใช้ข้อมูลจากการสำรวจความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว) โดยอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พิจารณาจากจำนวนคนในครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การสำรวจเทียบต่อจำนวนคนที่สำรวจทั้งหมดในพื้นที่เป้าหมาย

- คนในครัวเรือนนี้ไม่ดื่มสุรา หมายความว่า คนในครัวเรือนนี้ไม่ดื่มสุรา ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวในงานเทศกาล งานประเพณีหรืองานเลี้ยงทางสังคม เฉลี่ยไม่เกินเดือนละ 1 ครั้ง

- ไม่ดื่มสุรา หมายถึง ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ ยาตอง กระแช่ สาโท หรือที่ผลิตจากผักหรือผลไม้ เช่น มันฝรั่ง ข้าว น้าองุ่น โดยการนำวัตถุดิบดังกล่าวมาหมักและเติมยีสต์ลงไป ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวในงานเทศกาล งานประเพณี หรืองานเลี้ยงทางสังคม เฉลี่ยไม่เกินเดือนละ 1 ครั้ง

- หากไม่ผ่านเงื่อนไขข้างต้น นับเป็นไม่ผ่านเกณฑ์

- อัตราการบริโภคน้ำยาสูบ ในพื้นที่ใช้ข้อมูลจากการสำรวจความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตัวชี้วัดที่ 26 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ โดยอัตราการบริโภคน้ำยาสูบ พิจารณาจากจำนวนคนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การสำรวจเทียบต่อจำนวนคนที่สำรวจทั้งหมดในพื้นที่

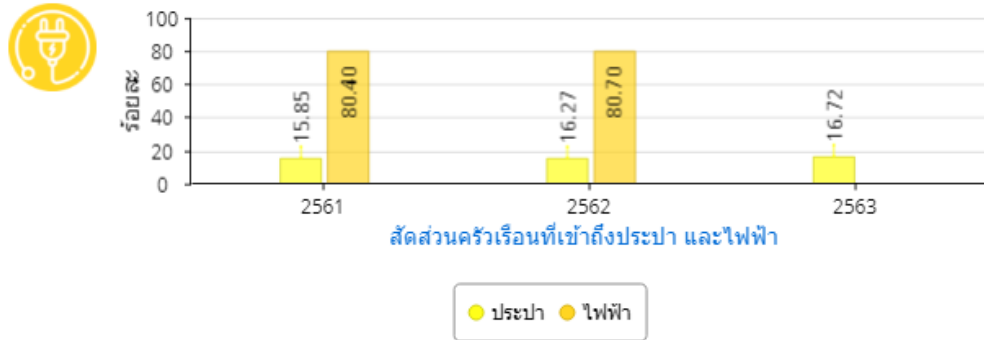
- คนในครัวเรือนนี้ไม่สูบบุหรี่ หมายความว่า คนในครัวเรือนนี้ไม่สูบบุหรี่ ยาสูบ หรือยาอมวน หากไม่ใช่ นับเป็นไม่ผ่านเกณฑ์

(7) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยี

จำนวนครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า/น้ำประปา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและน้ำประปามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ไฟฟ้ามีการเข้าถึงเกือบจะครอบคลุมทั้งกลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 80.70 แต่การเข้าถึงน้ำประปายังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมด แต่มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 16.72 ปรากฏตามกราฟที่ 36 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 36 : ร้อยละที่เข้าถึงบริการสาธารณะ (ไฟฟ้า น้ำประปา)

การเข้าถึงบริการสาธารณะ

ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตยังมีค่อนข้างน้อย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 46.46 และมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากปี พ.ศ. 2559 ที่ยังมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 37.82 รายละเอียดตามตารางที่ 104 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 104 : สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

จังหวัด	สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
นครราชสีมา	43.78	50.46	51.96
ชัยภูมิ	33.22	35.75	37.12
บุรีรัมย์	31.69	36.19	43.51
สุรินทร์	35.17	40.04	45.37
กลุ่มจังหวัด ๑	37.82	43.01	46.46

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

ประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่มีโทรศัพท์มือถือ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2561 มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2561 สูงถึงร้อยละ 85.2 ปรากฏตามตารางที่ 105 และกราฟที่ 37 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 105 : ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ

จังหวัด	ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (%)				
	2557	2558	2559	2560	2561
นครราชสีมา	75.3	77.4	76.8	83.9	85.9
ชัยภูมิ	68.8	74.1	76.4	86.1	87.6
บุรีรัมย์	64.1	65.3	69.6	83.1	84.1
สุรินทร์	64.6	64.9	68.3	81.9	83.2
กลุ่มจังหวัด ฯ	68.2	70.4	72.8	83.7	85.2
ภาคอีสาน	70.7	74.4	76.1	86.4	88.0
ประเทศ	77.2	79.3	81.4	88.2	89.5

ที่มา : การสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กราฟที่ 37 : ร้อยละที่เข้าถึงบริการสาธารณะ (อินเทอร์เน็ต มือถือ)

(8) บริการชุมชน

จากข้อมูลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน) สูงกว่าระดับประเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยเมื่อปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 175 แห่งต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 ที่มีจำนวน 141 แห่งต่อประชากรแสนคน โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิและบุรีรัมย์ที่มีจำนวนองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้นจากเคยลดลงไปเมื่อปี พ.ศ. 2558 ค่าตัวชี้วัดยังมีค่ามาก สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การเห็นถึงประโยชน์ส่วนรวมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เสริมสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 105 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 105 : จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)

จังหวัด	จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)				
	2557	2558	2559	2560	2561
นครราชสีมา	55	47	49	80	92
ชัยภูมิ	144	113	92	156	194
บุรีรัมย์	64	160	80	198	257
สุรินทร์	19	72	83	131	157
กลุ่มจังหวัด ฯ	71	98	76	141	175
ภาคอีสาน	90	99	90	126	142
ประเทศ	101	101	103	117	125

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. <http://social.nesdb.go.th>

1.3.2 ความมั่นคง

(1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากข้อมูลจากสำนักงานตำรวจภูธรภาค 3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกลุ่มคดีอาญาที่เกิดขึ้นและจับกุมได้ระหว่าง พ.ศ. 2560 – 2564 ดังนี้

รับแจ้งคดี ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2564 เพิ่มขึ้น อาจเป็นผลมาจากสภาวะเศรษฐกิจ จึงทำให้คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้น และจริยธรรมในจิตใจตกต่ำ โดยเฉพาะคดีฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์สิน การโจรกรรมรถจักรยานยนต์ – รถยนต์ เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้ว พบว่าจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนคดีที่รับแจ้งเพิ่มมากที่สุด

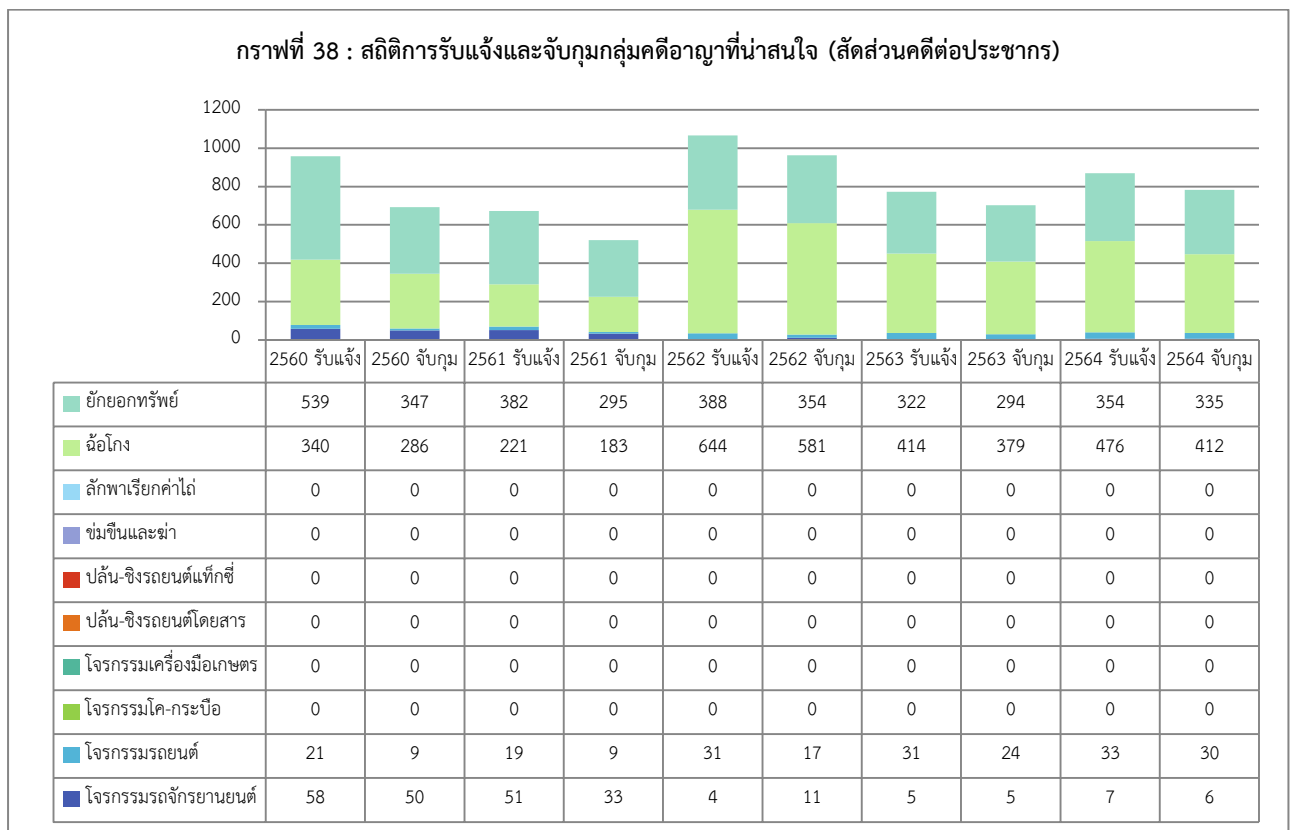
คดีที่จับกุมได้ ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2564 เมื่อเทียบกับการรับแจ้ง พบว่ามีการจับกุมได้มากขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 106 และกราฟที่ 38 ข้างทำนี้

ตารางที่ 106 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจ

จังหวัด	รวมคดีอาญาที่น่าสนใจ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)									
	2560		2561		2562		2563		2564	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	367	303	490	376	457	391	409	344	513	451
ชัยภูมิ	95	93	85	85	131	113	96	93	107	99

จังหวัด	รวมคดีอาญาที่น่าสนใจ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)									
	2560		2561		2562		2563		2564	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
บุรีรัมย์	165	124	227	134	181	170	141	142	145	137
สุรินทร์	13	8	154	124	298	289	126	123	105	96
กลุ่มจังหวัด	640	528	956	719	1,067	963	772	702	870	783

ที่มา : สำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

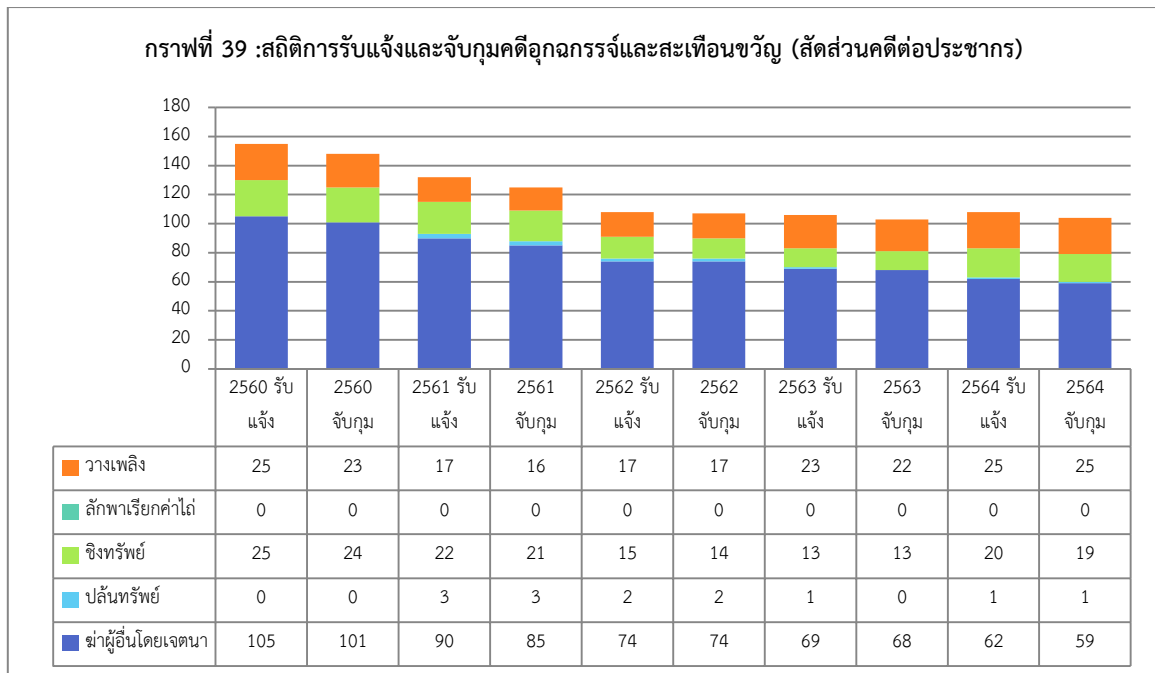

เมื่อมาพิจารณาคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2564 จำนวนคดีที่ได้รับแจ้งมีแนวโน้มลดลง ส่วนใหญ่เป็นคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา รองลงมาเป็นคดีวางเพลิง และชิงทรัพย์ แสดงให้เห็นถึงจริยธรรม และจิตใจของคนที่ดีกว่าเดิม ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหา เนื่องจากเป็นคดีที่สะเทือนขวัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงให้ความสำคัญและเร่งรัดในการจับกุม ดังนั้น ส่วนใหญ่จะสามารถจับกุมได้เกือบทั้งหมด ปรากฏตามตารางที่ 107 และกราฟที่ 39 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 107 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ

จังหวัด	รวมคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)									
	2560		2561		2562		2563		2564	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	64	59	57	53	42	42	37	37	41	40
ชัยภูมิ	29	29	37	37	22	22	22	21	34	33
บุรีรัมย์	32	31	29	26	24	23	23	22	14	14
สุรินทร์	30	29	9	9	20	20	24	23	19	17
กลุ่มจังหวัด	155	148	132	125	108	107	106	103	108	104

ที่มา : สำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

หากพิจารณาเป็นกลุ่มคดี โดยแบ่งเป็นกลุ่มคดี กลุ่มที่ 1 ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ และกลุ่มคดี กลุ่มที่ 2 ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จะพบว่ากลุ่มที่ 2 จะมีปริมาณคดีสูงกว่า ปรากฏตามตารางที่ 108 - 109 และกราฟที่ 40 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 108 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มที่ 1 ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ

จังหวัด	กลุ่มที่ 1 ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ									
	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	580	571	524	508	583	564	463	459	469	459
ชัยภูมิ	230	217	255	246	238	229	160	157	230	226
บุรีรัมย์	318	308	418	390	323	316	261	257	239	237
สุรินทร์	342	334	325	321	297	290	214	212	136	134
กลุ่มจังหวัด ฯ	1,470	1,430	1,522	1,465	1,441	1,399	1,098	1,085	1,074	1,056

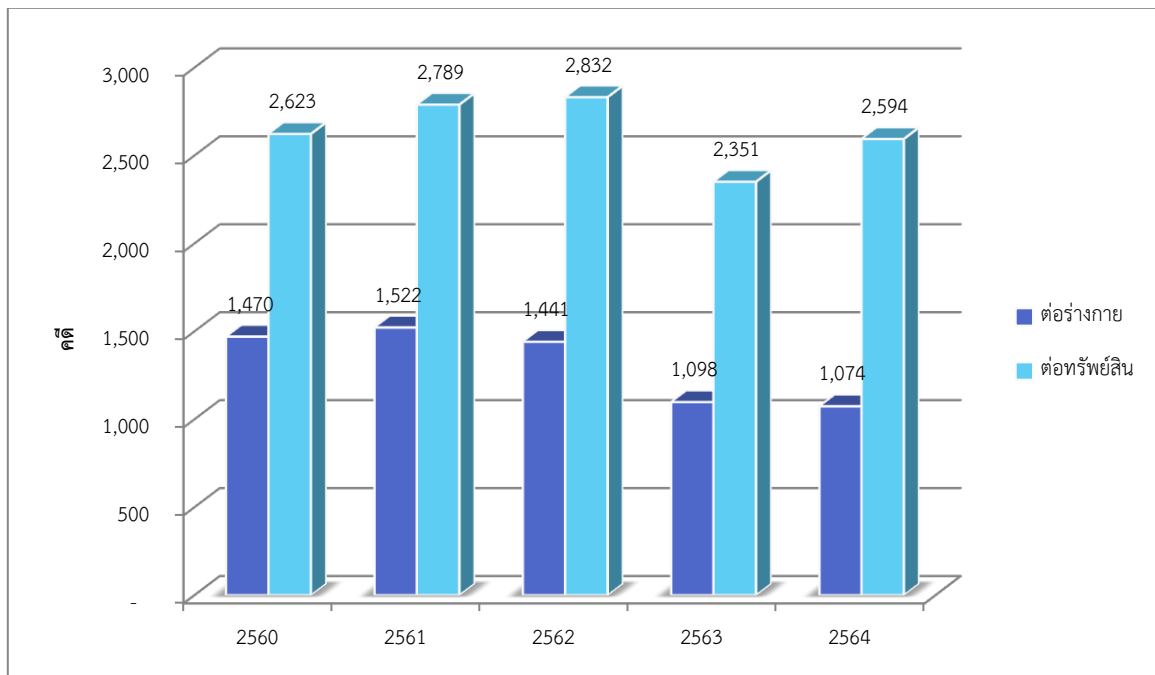
ที่มา : ตำรวจภูธรภาค 3

ตารางที่ 109 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มที่ 2 ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

จังหวัด	กลุ่มที่ 2 ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน									
	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	1201	1127	1261	1124	1129	1021	1084	985	1301	1206
ชัยภูมิ	340	311	390	357	400	369	325	303	385	366
บุรีรัมย์	578	523	576	588	622	582	493	469	543	533
สุรินทร์	504	469	562	496	681	650	449	422	365	344
กลุ่มจังหวัด ฯ	2,623	2,430	2,789	2,565	2,832	2,622	2,351	2,179	2,594	2,449

ที่มา : ตำรวจภูธรภาค 3

กราฟที่ 40 จำนวนคดีอาญาที่รับแจ้ง

อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่าอัตราเกิดคดีอาชญากรรมมีน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น โดยกลุ่มจังหวัดเป็นลำดับที่ 2 จาก 18 กลุ่มจังหวัดเมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดชัยภูมิมีอัตราการเกิดอาชญากรรมน้อยที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ นครราชสีมา และจังหวัดสุรินทร์ โดยทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีอัตราการเกิดอาชญากรรมน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ปรากฏตามตารางที่ 110 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 110 : อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน

จังหวัด	ค่าสถิติ					ค่าอันดับใน 76 จังหวัด				
	2558	2559	2560	2561	2562	58	59	60	61	62
นครราชสีมา	52	45	68	62	58	9	9	13	17	14
ชัยภูมิ	44	40	50	52	51	3	5	1	6	5
บุรีรัมย์	52	45	57	68	53	9	9	4	23	9
สุรินทร์	57	46	62	56	62	14	12	8	9	19
ค่าเฉลี่ยของประเทศ		107	115	96	90					
กลุ่มจังหวัด	52	44	61	60	57	2	2	2	2	2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	58	49	74	66	72	1	1	1	1	1

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ *จำนวนคดีรับแจ้งต่อประชากรแสนคน (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

1) สถิติจำนวนคดีรับแจ้ง 3 กลุ่มคดีอาญาสำคัญ จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (<http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries13.html>)

2) สถิติจำนวนประชากรของจังหวัด (ข้อมูล ณ ปลายปี) จากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อจำกัดของตัวชี้วัด : जन.ประชากรเป็นข้อมูลจากฐานทะเบียนราษฎร แต่สภาพความเป็นจริงบางพื้นที่มีประชากรแฝงอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทำให้การคำนวณคดีจากประชากรแสนคนอาจมีการคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงบ้างเนื่องจากในสถานะปัจจุบันยังไม่ทราบ जन.ประชากรแฝงที่แท้จริง

(2) ปัญหายาเสพติด

พ.ศ. 2558 – 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีคดีที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดเกิดขึ้นเช่นเดียวกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย โดยปี พ.ศ. 2562 -2563 มีคดีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากโดยในปี พ.ศ. 2563 มีการจับกุมคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวนทั้งสิ้น 54,174 คดี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2562 ที่มีการจับกุม 46,481 คดี ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดที่มีสถิติการจับกุมได้มากที่สุดในปี พ.ศ.2563 คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 21,916 คดี รองลงไป คือ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดชัยภูมิ ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ๆ ว่า ปัญหายาเสพติดยังคงมีอยู่ในสังคมไทย และทวีความรุนแรงขึ้น แม้จะมีการรณรงค์ การเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ไม่ได้ทำให้คดียาเสพติดลดลงน้อยลงไปได้ ซึ่งเป็นผลมาจากมีผู้ซื้อยา จนเมื่อปี พ.ศ. 2564 ที่การจับกุมคดียาเสพติดลดลงไปใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2561 เนื่องจากทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ การจับกุมคดียาเสพติดลดลงปรากฏตามตารางที่ 111 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 111 : แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติด

จังหวัด	สถิติการจับกุมคดียาเสพติด						
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
นครราชสีมา	10,136	10,291	4,955	8,615	17,820	21,916	8,669
ชัยภูมิ	3,168	2,302	3,156	5,540	9,752	9,280	5,980
บุรีรัมย์	3,828	3,208	2,434	4,217	8,813	10,927	6,438
สุรินทร์	1,968	1,827	2,205	4,404	10,096	12,051	3,542
กลุ่มจังหวัด	19,100	17,629	12,750	22,776	46,481	54,174	24,629
ประเทศ	149,805	169,448	264,935	332,360	371,229	325,890	326,227

ที่มา : จากหนังสือผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อมูล ปี 60 – 64 จากสำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

ข้อมูลสถิติยาเสพติดที่จับกุมได้ แบ่งตามประเภทใหญ่ๆ 6 ประเภท ระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2564 จับกุมได้มากที่สุดคือยาบ้า รองลงมาคือยาไอซ์ กัญชา สารระเหย ตามลำดับ ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 112 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 112 : แสดงสถิติการประเภทยาเสพติดที่จับกุม

ประเภทของ ยาเสพติดที่ จับกุม	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยาบ้า	17,918	15,973	11,411	11,904	24,683	11,208	8,077
กัญชา	910	974	697	690	1,431	1,431	238
เฮโรอีน	2	3	1	0	0	0	0
ยาไอซ์	228	203	482	800	2,059	2,059	1,534
สารระเหย	417	355	48	37	30	30	17
อื่นๆ	138	120	111	112	152	152	16
รวม	19,613	17,628	12,750	13,543	28,355	14,880	9,882

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงาน ปปส. และข้อมูล ปี 60 - 64 จากสำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

(3) ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน

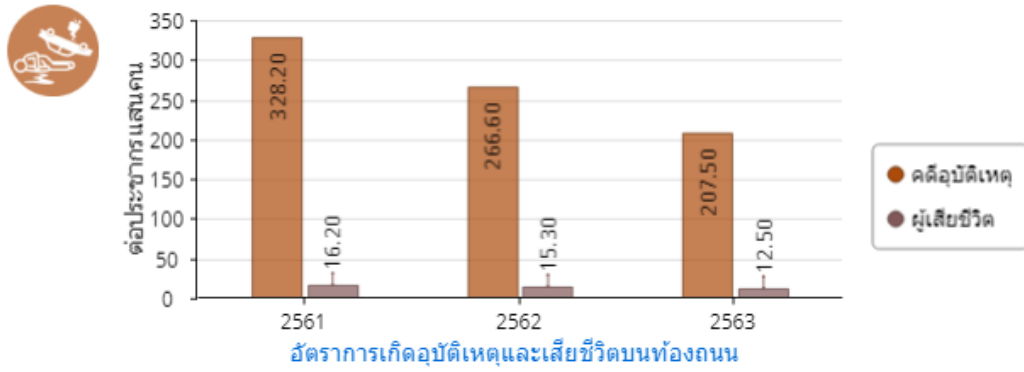
จากข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน) เทียบกับอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน) แสดงให้เห็นว่าผู้เสียชีวิตมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนอุบัติเหตุ และมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายได้ร่วมมือ รมรงค์ และแก้ไขปัญหาตามแนวทางของสากล ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 113 และกราฟที่ 41 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 113 : อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนและอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน)

จังหวัด	2561		2562		2563	
	การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(ราย)	การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(ราย)	การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(ราย)
นครราชสีมา	431.3	19.5	350	16.1	267.9	14.1
ชัยภูมิ	241.40	15.80	170.7	14.2	117.3	8.4
บุรีรัมย์	263.50	14.40	231.40	15.50	170.2	13
สุรินทร์	277.50	12.20	226.9	14.20	208.6	12.1
กลุ่มจังหวัด ฯ	328.20	16.20	226.60	15.30	207.50	12.50

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 41 อัตราการเกิดอุบัติเหตุและอัตราผู้เสียชีวิต

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา(เชิงเปรียบเทียบ) :
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

1.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 พื้นที่เกษตรกรรม มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 22.035 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 22.173 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.59 โดยเฉพาะการทำสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ พืชไร่ พืชสวน/ไม้ผล มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 ร้อยละ 16 และร้อยละ 5 ตามลำดับ ซึ่งการปรับเปลี่ยนจากการทำนามาทำการเกษตรอื่น แต่การทำเกษตรผสมผสานที่มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงลดลงไปมากในปี พ.ศ. 2562 ลดลงไปร้อยละ 56 นอกจากนี้มีการปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม โดยมีพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ 112,074 ไร่ จากเดิมมีพื้นที่ 85,053 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 32 พื้นที่ชุมชนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7 พื้นที่นันทนาการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21 และพบว่าพื้นที่แหล่งน้ำมีจำนวนมากขึ้น จากการขยายพื้นที่ชลประทาน และเกิดแหล่งน้ำธรรมชาติมากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 12 ปรากฏตามตารางที่ 114 ข้างทำนี้

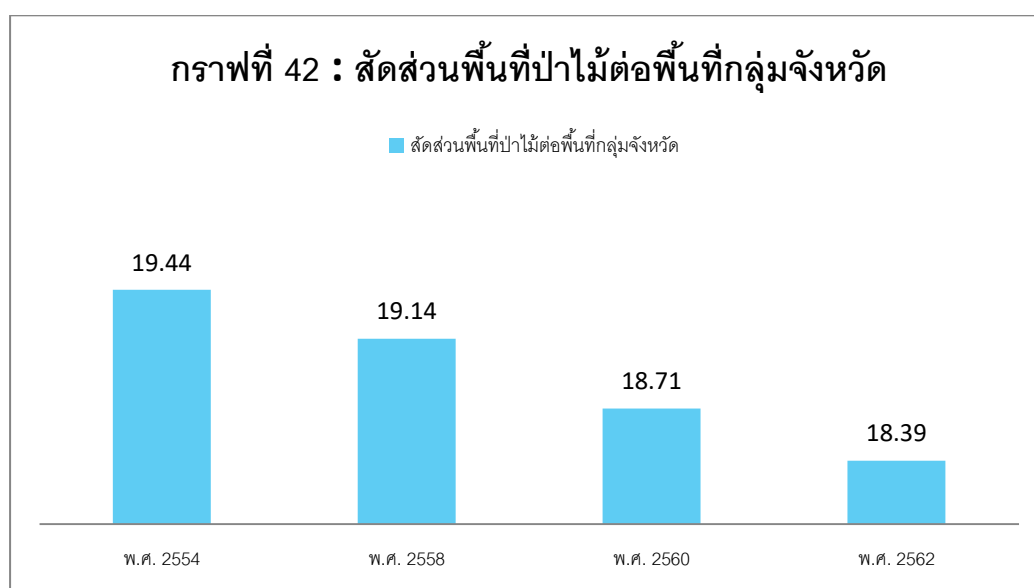
ตารางที่ 114 : แสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)			การ เปลี่ยนแปลง (58/62)	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2558	(ไร่)	
พื้นที่เกษตรกรรม	22,164,298	22,173,671	22,035,211	129,087	0.59
พื้นที่นา	11,804,218	12,411,314	12,779,036	- 974,818	- 8
พืชไร่	8,275,719	7,731,068	7,138,684	1,137,035	16
พืชสวน/ไม้ผล	291,047	262,869	277,061	13,986	5
ไม้ยืนต้น	1,612,341	1,598,322	1,626,849	- 14,508	- 1
พืชน้ำ	164	150	164	-	-
ปศุสัตว์	120,646	121,643	138,541	- 17,895	- 13
สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	42,002	33,592	33,157	8,845	27
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวน ผสม	18,161	14,713	41,719	- 23,558	- 56
พื้นที่ป่าไม้	5,943,459	6,036,959	6,178,410	- 234,951	- 4
พื้นที่แหล่งน้ำ	1,013,066	948,967	907,463	105,603	12
น้ำธรรมชาติ	490,426	485,029	430,163	60,263	14

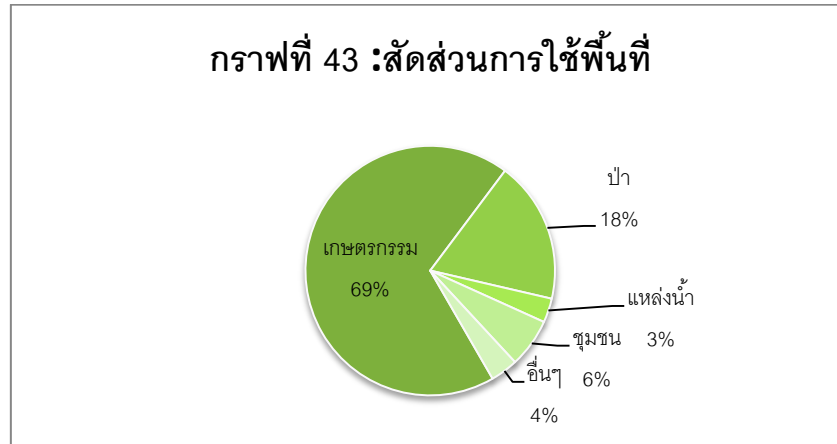
การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)			การ เปลี่ยนแปลง (58/62)	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2558	(ไร่)	
น้ำที่สร้างขึ้น	522,640	463,938	477,300	45,340	9
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	2,053,193	1,985,552	1,910,526	142,667	7
ตัวเมืองและย่านการค้า	151,260	150,271	145,481	5,779	4
สถานที่ราชการและสถาบัน	305,711	293,099	262,973	42,738	16
นันทนาการ	87,356	81,750	72,458	14,898	21
สิ่งก่อสร้าง	1,504,699	1,456,618	1,426,009	78,690	6
สุสาน ป่าช้า	4,167	3,814	3,605	562	16
พื้นที่อุตสาหกรรม	112,074	103,455	85,053	27,021	32
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,030,006	1,066,468	1,162,622	- 132,616	- 11
พื้นที่ร้าง	7,773	8,797	44,584	- 36,811	- 83
รวม	32,323,869	32,323,869	32,323,869	-	-

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการคำนวณของกลุ่มจังหวัดฯ

สำหรับพื้นที่ป่าไม้ ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 มีการเปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. 2558 จำนวน 6,178,410 ไร่ ลดลงเหลือจำนวน 5,943,459 ไร่ ในปี พ.ศ. 2562 โดยลดลงไปจำนวน 234,951 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4 ปรากฏตามกราฟที่ 42 ข้างท้ายนี้

เมื่อเทียบสัดส่วนของพื้นที่กลุ่มจังหวัดแล้วพบว่า สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 18 ปรากฏตามกราฟที่ 43 ข้างท้ายนี้

เมื่อสำรวจพื้นที่ป่าไม้จากการแปลภาพดาวเทียม ระหว่างปี พ.ศ. 2562 – 2564 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณป่าไม้เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2564 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าจำนวน 3,969.99 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.36 ปรากฏตามตารางที่ 115 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 115 : พื้นที่ป่าไม้จากการแปลภาพดาวเทียม

จังหวัด	2562	2563	2564	อัตราการเปลี่ยนแปลง 2563-2564	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น
ประเทศ	102,484,072.70	102,353,484.76	102,212,343.35	-141,141.41	-0.13
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15,751,998.41	15,718,049.67	15,702,387.77	-15,661.90	-0.22
กลุ่มจังหวัด ๑	5,797,044.32	5,501,914.34	5,505,884.33	3,969.99	5.36
นครราชสีมา	1,995,327.44	1,993,488.27	1,997,035.87	3,547.60	0.09
ชัยภูมิ	2,780,126.00	2,488,460.23	2,489,052.51	592.28	11.72
บุรีรัมย์	554,287.36	553,404.97	552,134.84	-1,270.13	-0.16
สุรินทร์	467,304	466,560.87	467,661.11	1,100.24	-0.13

ที่มา: กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำของประชากร จากข้อมูลของกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำของประชากร โดยในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 1,155 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณน้ำต่อความต้องการของประชากร จำนวน 416 ล้านลูกบาศก์เมตร โดย

จังหวัดนครราชสีมาปริมาณน้ำต้นทุนมากที่สุด เป็นอันดับ 5 ของประเทศ รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการของประชากร เป็นลำดับที่ 14 ของประเทศ ตามตารางที่ 116 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 116 : ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำของประชากร

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

จังหวัด	หน่วยวัด : ล้าน ลบ.ม.						ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	250	368	475	288	230	735	9	10	5
ชัยภูมิ	45	113	191	63	24	45	24	35	33
บุรีรัมย์	138	163	201	66	59	204	23	20	14
สุรินทร์	97	85	142	113	103	171	17	16	17
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	231	221	151	136			
กลุ่มจังหวัด	530	729	1,009	531	416	1,155	4	7	4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,079	3,536	4,975	2,263	2,515	4,116	2	2	2

ที่มา : แผนการบริหารจัดการน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : ปริมาณน้ำต้นทุน หมายถึงปริมาณน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย ประตูระบายน้ำ ทางระบายน้ำล้น หรือคั่นกันน้ำ ปริมาณน้ำที่ความต้องการใช้ของประชากร ในที่นี้หมายถึง ความต้องการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งของพื้นที่นั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

- 1) การใช้น้ำด้านเกษตร
- 2) การใช้น้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค
- 3) น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศน์
- 4) น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม และ
- 5) อื่นๆ เช่นการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป

วิธีการวัด = ปริมาณน้ำต้นทุน - ปริมาณน้ำที่ความต้องการใช้ช่วงฤดูแล้ง ในปีเพาะปลูกนั้นๆ ในพื้นที่จังหวัด/ กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย

ค่าตัวชี้วัดมีค่าเป็นบวก (+) หมายถึงมีปริมาณน้ำสำรองใช้มากกว่าความต้องการ หากมีค่าเป็นลบ (-) หมายถึงมีความต้องการใช้น้ำมากกว่าปริมาณน้ำต้นทุน อาจเกิดภาวะขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

1.4.2 ภัยธรรมชาติ

ข้อมูลการประสบภัยธรรมชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2563 พบว่าภัยแล้งเป็นปัญหาที่ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประสบเป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็นอุทกภัย และ วาตภัย ตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 117 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 117 : ภัยธรรมชาติในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำแนกเป็นครัวเรือน

ภัยธรรมชาติ	พ.ศ. 2559 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2560 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2561 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2562 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2563 (ครัวเรือน)
ภัยแล้ง	172,245	321	98,231	441,872	185,709
ภัยหนาว	-	-	-	-	-
อัคคีภัย	170	712	160	439	213
วาตภัย	29,909	12,372	13,870	34,049	21,021
อุทกภัย	62,875	69,980	24,436	9,663	160,547
รวม	265,199	83,385	136,697	486,023	367,490

ที่มา : ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563 เทียบเป็นสัดส่วนประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ โดยอุทกภัยมีความรุนแรงมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2563 มีสัดส่วนถึงร้อยละ 2.83 มากกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีมูลค่าความเสียหายเป็นจำนวนมาก สำหรับภัยแล้งข้อมูลของมูลค่าความเสียหายมีมูลค่าสูงมาก เพราะมีผลกระทบทั้งภาคการเกษตร และประชาชนโดยทั่วไป แสดงให้เห็นว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศทำให้เกิดความภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงมากขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 118 และ ตารางที่ 119 และกราฟที่ 44 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 118 : สัดส่วนประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง)

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	พ.ศ. 2558		พ.ศ. 2559		พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2563	
	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง
นครราชสีมา	0.42	20.74	0.63	4.77	0.01	-	0.34	-	5.62	-
ชัยภูมิ	-	5.19	-	-	0.96	-	0.02	-	3.31	-
บุรีรัมย์	0.03	2.93	1.08	0.14	-	-	0.01	-	-	-
สุรินทร์	-	0.60	0.20	9.24	0.24	-	-	-	0.35	-
กลุ่มจังหวัด	0.17	9.77	0.54	3.80	0.22	-	0.09	-	2.83	-
ภาคอีสาน	0.25	5.81	0.88	3.61	6.79	-	1.22	-	1.10	-

ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

ตารางที่ 119 : มูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง)

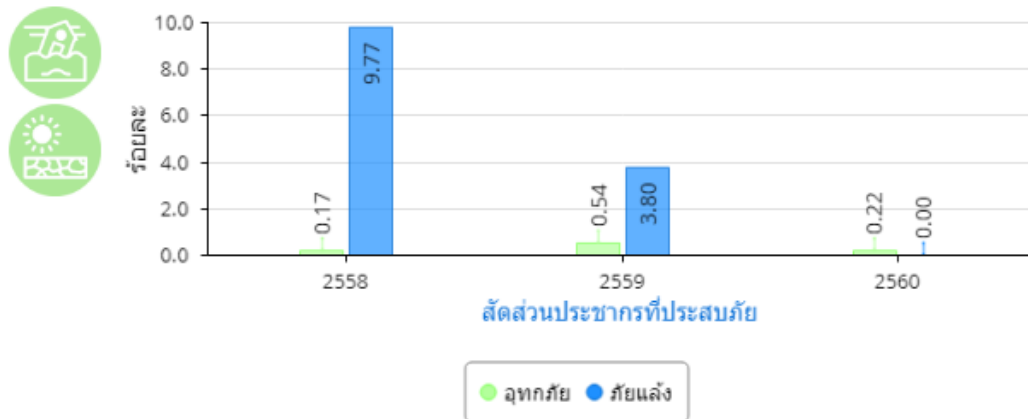
หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ.2563	
	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง
นครราชสีมา	2.38	-	5.48	94.99	225	245.97	64.62	100.66
ชัยภูมิ	4.21	-	70.35	6.95	N/A	1,037.59	189.3	5.70
บุรีรัมย์	318.57	-	1.02	552.71	N/A	N/A	89.76	-
สุรินทร์	18.42	0.29	28.59	-	-	5.77	2.39	-
กลุ่มจังหวัด	325.16	0.29	76.84	559.66	225	1,289.32	346.07	106.36

ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 44 : แสดงสัดส่วนประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง)

ภัยธรรมชาติ

1.4.3 สิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. 2562 เท่ากับ 6,507 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน 6,391 ตัน และจำนวนที่นำขยะ

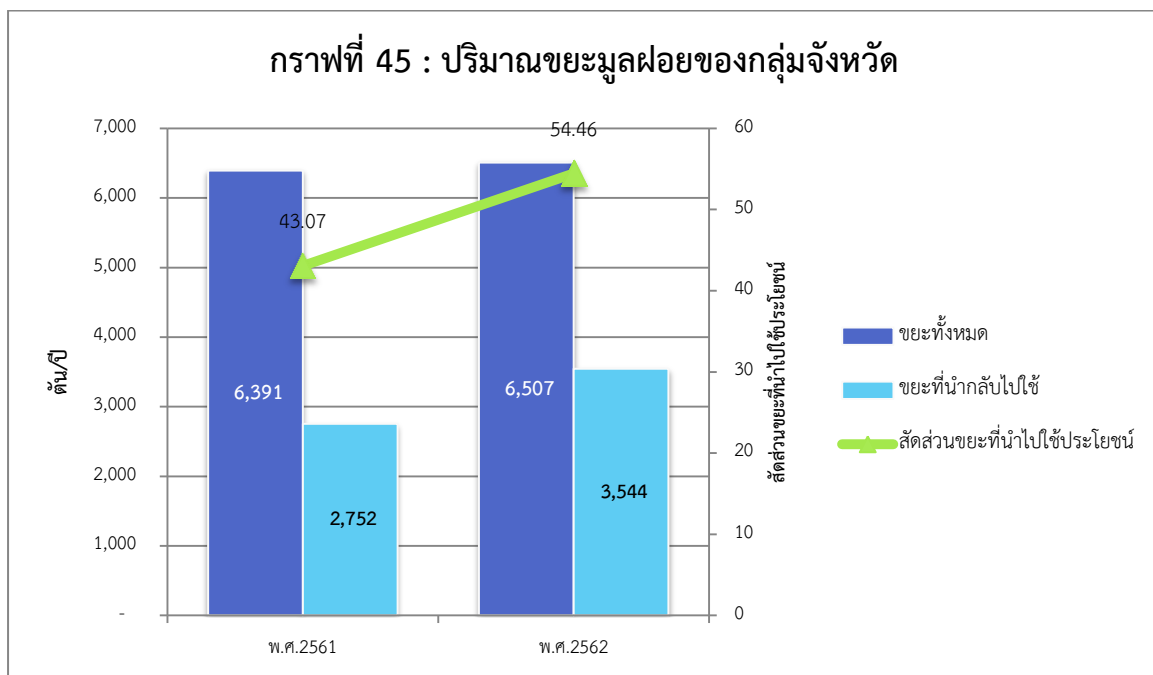
กลับไปใช้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยปี พ.ศ. 2562 มีจำนวน 3,544 ต้น/ปี คิดเป็นร้อยละ 54.46 ของจำนวนขยะทั้งหมด

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดนครราชสีมาปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุด รองลงมา เป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ตามลำดับ แต่จังหวัดที่มีการนำขยะกลับมาใช้มากที่สุดคือ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีสัดส่วนขยะที่นำกลับไปใช้มากถึงร้อยละ 67.06 ปรากฏตามตารางที่ 120 และกราฟที่ 45 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 120 : แสดงปริมาณขยะมูลฝอยแยกรายจังหวัด

ปริมาณขยะแยก รายจังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2561			ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2562		
	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์(ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะ ที่ถูกนำไปใช้ (ร้อยละ)	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์ (ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะที่ ถูกนำไปใช้ (ร้อยละ)
จังหวัด นครราชสีมา	2,480	1,012	40.79	2,523	1,290	51.14
จังหวัดชัยภูมิ	1,572	596	37.92	1,580	759	48.06
จังหวัดบุรีรัมย์	1,264	465	36.8	1,327	772	58.18
จังหวัดสุรินทร์	1,075	679	63.23	1,078	723	67.06
กลุ่มจังหวัด ฯ	6,391	2,752	43.07	6,507	3,544	54.46

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 11 นครราชสีมา

คุณภาพน้ำผิวดิน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2563 มีคุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี เมื่อพิจารณาแยกรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสุรินทร์มีคุณภาพดีที่สุดในกลุ่มจังหวัดและติดลำดับที่ 6 จาก 76 จังหวัด จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำจากที่อยู่ในระดับพอใช้มาเป็นอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี สำหรับนครราชสีมา มีคุณภาพพอใช้ ที่เริ่มมีคุณภาพดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้า ซึ่งทุกจังหวัดได้มีการเฝ้าระวังไม่ให้คุณภาพน้ำลดต่ำลง ปรากฏตารางที่ 121 และกราฟที่ 46 ข้างท้ายนี้

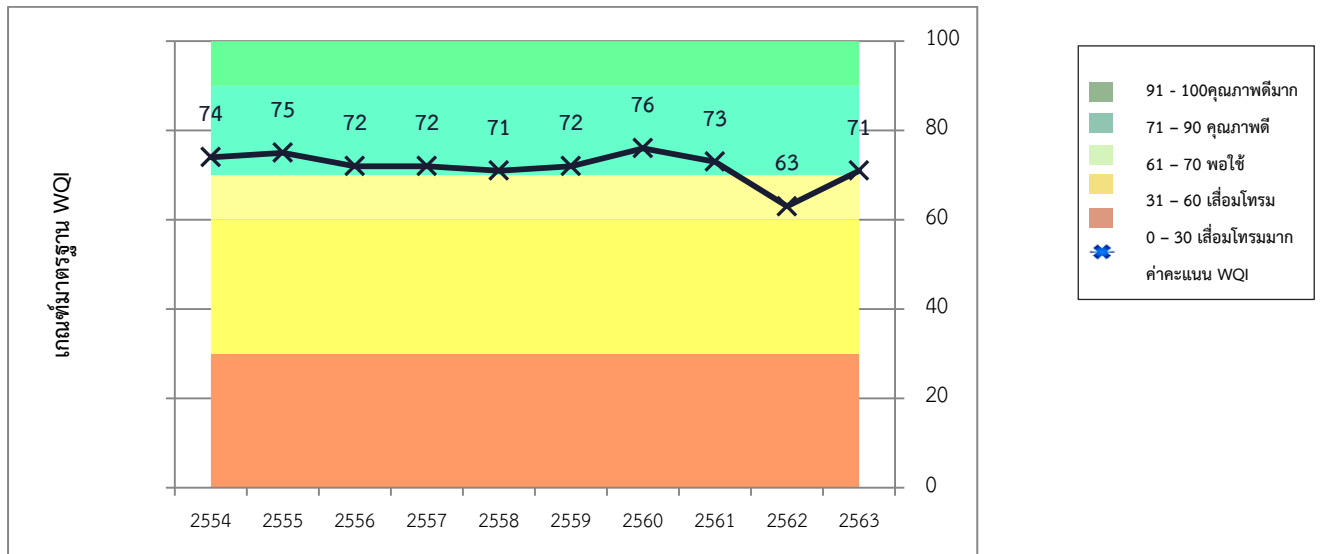
ตารางที่ 121 : แสดงคุณภาพน้ำผิวดินแยกรายจังหวัด

จังหวัด	หน่วยวัด : ล้าน ลบ.ม.						ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	61	58	75	63	58	61	50	56	50
ชัยภูมิ	63	66	80	75	67	74	14	32	11
บุรีรัมย์	87	81	85	73	60	71	19	54	23
สุรินทร์	63	66	60	79	68	79	8	28	6
กลุ่มจังหวัด	71	72	76	73	63	71	8	16	8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	-	77	68	74	1	3	1
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	-	69	67	67			

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย
<http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : ดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index; WQI) คือ การรายงานคุณภาพน้ำโดยรวมเป็นคะแนนค่าดัชนีคุณภาพน้ำเพียงค่าเดียว จากการนำผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำหลายตัวมาประเมินร่วมกัน โดยในปี พ.ศ.2554 ได้ปรับมาใช้เพียง 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลายน้ำ ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟิโคลโคลิฟอร์ม และค่าแอมโมเนีย-ไนโตรเจน

กราฟที่ 46 : คุณภาพน้ำผิวดินของกลุ่มจังหวัด

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยในปี พ.ศ. 2560 มีการปล่อยก๊าซฯ ประมาณ 6 ล้านตัน เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า ช่วงปี พ.ศ. 2559 -2560 จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ ก๊าซฯ ลดน้อยลงไปเป็นจำนวนมาก แต่โดยรวมทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีการปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกลดลง และมีแนวโน้มที่จะลดลงไปอีก ปรากฏตามตารางที่ 122 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 122 : แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแยกรายจังหวัด

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (พันตัน/ปี)				กลุ่มจังหวัด
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	
2554	7,933	4,389	1,790	869	14,982
2555	5,307	1,729	1,876	1,376	10,288
2556	6,620	1,547	1,650	1,109	10,927
2557	4,618	1,402	1,820	1,124	8,965
2558	4,712	1,608	1,996	1,186	9,503
2559	3,431	532	1,231	698	5,892
2560	3,561	569	1,314	692	6,136

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

เมื่อพิจารณาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเฉพาะภาคการขนส่งแล้ว พบว่า ปริมาณ การปล่อยก๊าซฯ ภาคขนส่งค่อนข้างสูง มากกว่าภาคอื่นๆ ปรากฏตามตารางที่ 123 และกราฟที่ 47 ข้างท้ายนี้

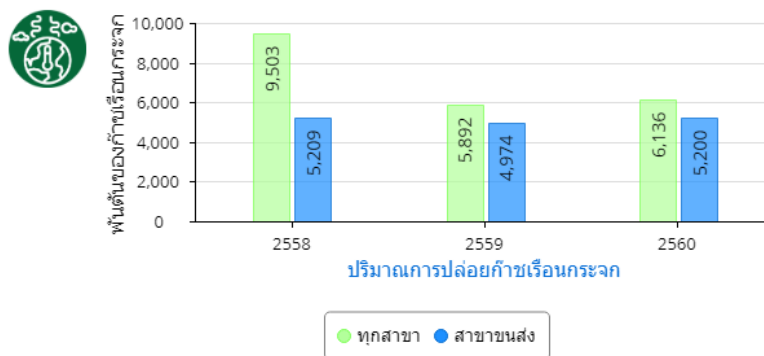
ตารางที่ 123 : แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเฉพาะสาขาขนส่ง

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (พันตัน/ปี) เฉพาะสาขา ขนส่ง				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด
2558	2,957	415	1,281	556	5,209
2559	2,939	443	1,007	585	4,974
2560	3,561	477	1,091	580	5,200

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 47 แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(4) การใช้พลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิง

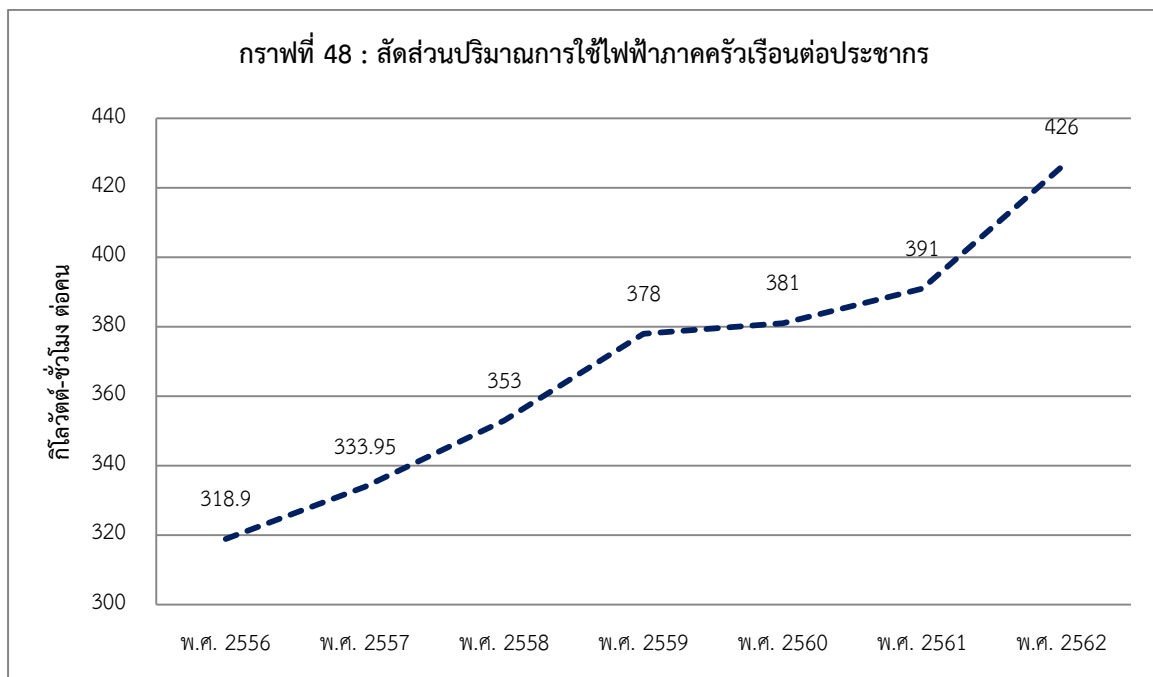
ปริมาณการใช้ไฟฟ้า สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 426 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อคน ส่วนในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนมีอัตราการใช้ไฟฟ้าต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 11,819.00 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 3.67 ปรากฏตามตารางที่ 124 – 125 กราฟที่ 48 – 49 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 124 : แสดงสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร

หน่วย : กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน

จังหวัด	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
นครราชสีมา	416.45	437.27	462.00	495.00	497.00	511	559
ชัยภูมิ	261.88	274.43	288.00	305.00	309.00	319	353
บุรีรัมย์	260.75	272.89	282.00	312.00	315.00	323.66	350.59
สุรินทร์	248.02	257.31	274.00	294.00	295.00	299	264
กลุ่มจังหวัด ฯ	318.9	333.95	353.00	378.00	381.00	391	426
อีสาน			323.00	344.00	364.00	358	392
ค่ากลางประเทศ	491.49	508.53	463.91	495.57	493.27	N/A	N/A

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> และหนังสือตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2561 สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

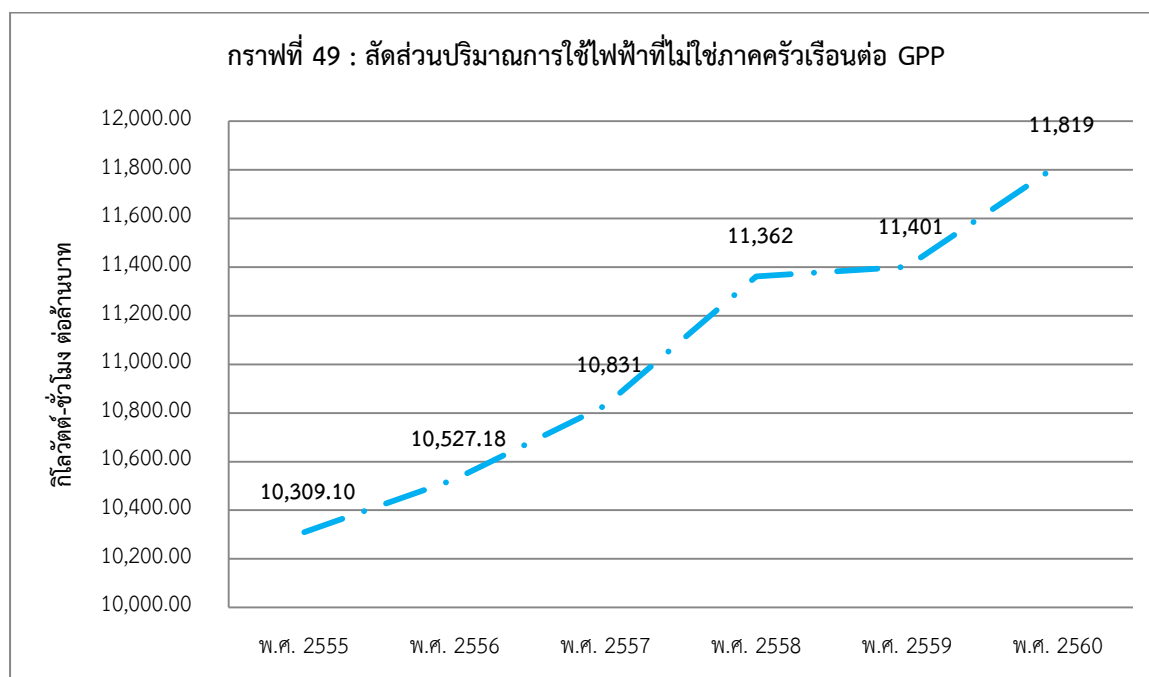

ตารางที่ 125 : แสดงสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่ไม่ใช่ภาคครัวเรือนต่อ GDP

หน่วย : กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท

พ.ศ.	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด ฯ
2555	10,309.10	6,188.06	4,957.28	5,011.34	10,309.10
2556	10,527.18	6,539.96	5,187.66	5,035.05	10,527.18
2557	10,830.97	6,772.79	5,543.12	5,378.52	10,830.97
2558	15,528.00	6,893.00	5,800.00	5,779.00	11,362.00
2559	15,692.00	6,675.00	5,929.00	5,885.00	11,401.00
2560	16,118.00	7,150.00	6,287.00	6,094.00	11,819.00
2561	15,821.00	8,109.00	7,335.23	7,826.93	N/A
2561	15,455.08	8,801.00	6,043.00	5,563.00	N/A

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> และสำนักงานพลังงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด (ปี 2561 - 2562)

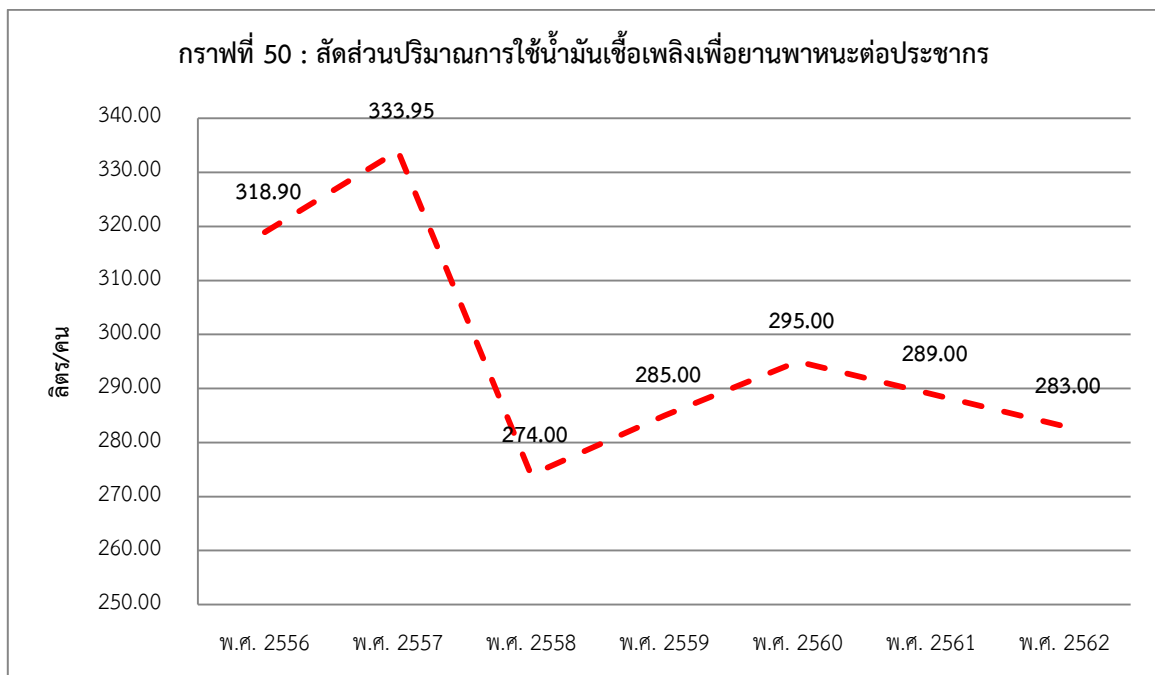
สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ขยับลดลง โดยในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 283 ลิตรต่อคน ปรากฏตามตารางที่ 126 และกราฟที่ 50 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 126 : สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร

หน่วย : ลิตร/คน

พ.ศ.	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด ฯ
2555	397.46	252.64	251.03	238.86	305.74
2556	416.45	261.88	260.75	248.02	318.90
2557	437.27	274.43	272.89	257.31	333.95
2558	404.00	152.00	235.00	152.00	274.00
2559	425.00	155.00	251.00	164.00	285.00
2560	441.00	166.00	262.00	164.00	295.00
2561	422.00	196.05	254.86	172.00	289.00
2562	410.00	201.87	237.75	179.00	283.00

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

ประเด็นปัญหาและความต้องการของพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

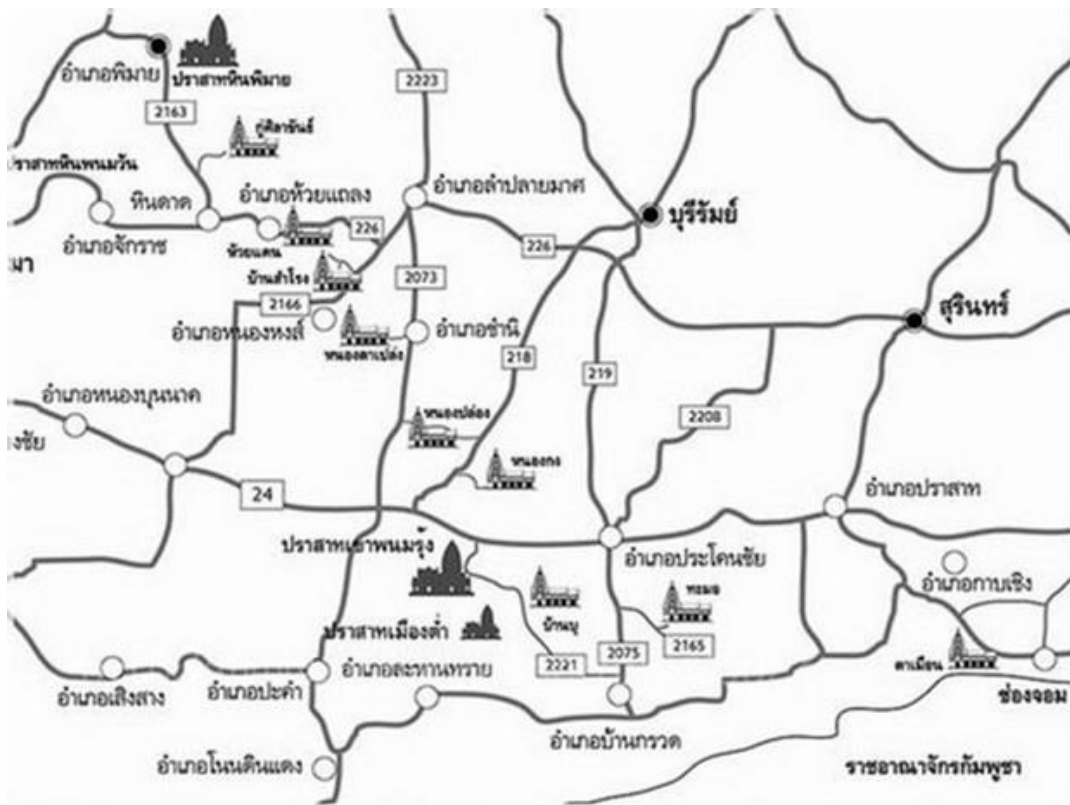

1.5 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จากรายงานการสัมมนา การพัฒนาขีดความสามารถค้าขายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ประจำปี พ.ศ. 2558 ได้รวบรวมประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดในกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) โดยมีประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ (น.3-46) ดังนี้

1) ความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1.1) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวตามอารยธรรมขอมภายในกลุ่มจังหวัด เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ แหล่งท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติและบันเทิง แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรมและมรดกโลก โดยมีความโดดเด่นเกี่ยวกับอารยธรรมขอม ที่เป็นเอกลักษณ์ในกลุ่มจังหวัด สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด

ภาพแสดงเส้นทางท่องเที่ยวตามรอยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (เส้นทางราชบรรดา)

1.2 การเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด จากข้อมูลจากผู้ประกอบการเข้าไปลงทุนในจังหวัดเสียมเรียบ กลุ่มจังหวัดควรมีการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว ระหว่าง 2 ประเทศ

โดยเดินทางด้วยรถไฟที่นอนที่สร้างปรับปรุงเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะระหว่างจังหวัด และเดินทางด้วยรถยนต์ไปจังหวัดเสียมเรียบ โดยนำจุดเด่นของจังหวัดสุรินทร์ คือ ช้าง เข้ามาประชาสัมพันธ์ และมีการใช้รถไฟโบราณชนิดเครื่องจักรไอน้ำ วิ่งจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ถึง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น

1.3 การเชื่อมโยงเส้นทางตามรอยทัพ รัชกาลที่ 1 ในสมัยกรุงธนบุรี ที่กองทัพของพระยาอภัยภทรณฤทธิ และพระยาอนุชิตราชาในการสงครามกับล้านนาและประเทศกัมพูชา ในคราวสงครามตีเมืองเวียงจันทน์ มีการอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานที่กรุงรัตนโกสินทร์ และในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ยกให้เมืองนครราชสีมา มีฐานะเป็นเมืองขึ้นเอกกำกับตรวจตราเมืองประเทศราช 3 เมือง คือ เวียงจันทน์ นครพนม จำปาสัก ให้รวมทั้งปกครองหัวเมืองเขมรได้ และมีการสร้างอนุสาวรีย์ยกย่องรัชกาลที่ 1 ณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเส้นทางประวัติศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด

1.4 การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยววีรบุรุษและวีรสตรีในทุกจังหวัด
พบว่ากลุ่มจังหวัดมีวีรบุรุษ และวีรสตรีที่สำคัญในแต่ละจังหวัด ที่ป้องกันการรุกรานจากข้าศึกกรุกรานจากข้าศึกศัตรูจนได้รับชัยชนะ สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดได้ โดยแต่ละจังหวัดมีการสร้างอนุสาวรีย์เชิดชูเกียรติให้ ผู้กล้า ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล) จังหวัดชัยภูมิ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จังหวัดบุรีรัมย์ และอนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีกรมจางวาง (ปุม) จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งแต่ละจังหวัดมีการจัดงานเฉลิมฉลองเป็นประจำทุกปี

2) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา

2.1 การส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์รวมข้าวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Rice Center) เพราะจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตข้าวจำนวนมาก โดยผลผลิตข้าวในปีจังหวัดนครราชสีมา ปี 2557 มีจำนวน 1.64 ล้านตัน (ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) และมีการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีเป็นจำนวนมาก จึงต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมข้าว เป็นศูนย์รวมข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 การสร้างถนนประวัติศาสตร์ของเมืองโคราช (นครราชสีมา) ช่วงกลางวันจังหวัดนครราชสีมาที่ถือเป็นเมืองใหญ่มีรถจำนวนมาก แต่กลางคืนเงียบสงบหากมีการสร้างถนนประวัติศาสตร์เมืองโคราช มีถนนคนเดินที่มีการเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ ร้านค้าเก่าๆ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งควรใช้สถานที่จัดตั้งบริเวณประตูชัย อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี

3) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิ

3.1 โครงการศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างทางรถไฟ 2 สายทาง (เส้นทางที่ 1 สายจตุรัส-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู-เลย และเส้นทางที่ 2 สายลำานารายณ์-เพชรบูรณ์-เลย-หนองบัวลำภู) โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้ว่าจ้างที่ปรึกษา เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างทางรถไฟ 2 สายทาง จากการประชุมภาคเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ มีมติเห็นด้วยกับเส้นทางที่ 1 คือ โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายจตุรัส-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู-เลย ที่ผ่าน 4 จังหวัด 15 อำเภอ ระยะทาง 333 กิโลเมตร ประชาชนได้รับประโยชน์จำนวนประมาณ 26 ล้านคน เส้นทางที่ผ่านจังหวัดชัยภูมิ ในด้านการขนส่งอุตสาหกรรม มีสินค้าสำคัญที่สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ เช่น เหมืองแร่โปแตสที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ โรงงานแป้งมันขนาดใหญ่ที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภोजตุรัส อำเภอมืองชัยภูมิ ประมาณ 4 โรงงาน โรงงานน้ำตาลอย่างน้อย 3 โรงงาน เป็นต้น อีกทั้งเส้นทางดังกล่าวมีสภาพเป็นที่ราบ ไม่มีพื้นที่อุทยาน

3.2 โอกาสจากแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิเป็นแหล่งต้นน้ำหลายแห่ง ประมาณ 6 แห่ง ได้แก่ ต้นน้ำชี ลำน้ำพรม ลำห้วยสีลอง ลำปะทาว ลำต้นฉลู บึงละหาน ซึ่งบึงละหาน อำเภोजตุรัส เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ สามารถใช้ประโยชน์จากน้ำเพื่อการเกษตรได้มากขึ้น

3.3 การเปิดเหมืองแร่โปแตส จังหวัดชัยภูมิ ในปี 2547 บริษัทเหมืองแร่โปแตสอาเซียน จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่โปแตส พื้นที่รวมประมาณ 9,707 ไร่ ในเขตท้องถื่นตำบลบ้านตาล ตำบลบ้านเพชร และตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถผลิตปุ๋ยโปแตสออกจำหน่ายได้ในต้นปี 2561 ซึ่งการเปิดเหมืองแร่โปแตสช่วยให้เกิดประโยชน์หลายด้าน เช่น ลดการพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศได้ถึงปีละ 9,000 ล้านบาท สามารถสร้างเสถียรภาพด้านราคาปุ๋ยให้ภาคเกษตรกรรมภายในประเทศ

4) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์

4.1 การยกระดับด้านการค้าชายแดนและจุดผ่อนปรนการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อพัฒนาโครงข่ายศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และเปิดเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ภายในจังหวัดและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ระยะทางจากจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูไปเสียมเรียบประมาณ 193 กิโลเมตร เป็นระยะทางที่ไกลกว่าด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ ไปเสียมเรียบ ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร และระยะทางจากด่านสะง่า จังหวัดสุรินทร์ ไปจังหวัดเสียมเรียบประมาณ 130 กิโลเมตร จุดเด่นของจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู คือ ถนนเรียบ ไม่มีภูเขา จึงเป็นความได้เปรียบด่านช่องจอมและด่านสะง่า

4.2 การยกระดับสนามบินบุรีรัมย์เป็นสนามบินศุลกากร จังหวัดบุรีรัมย์มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด เช่น สุรินทร์ มหาสารคาม นครราชสีมา ขอนแก่น และประเทศกัมพูชา ตั้งอยู่บน Gate way ระหว่างเขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี สุรินทร์

จีน (จังหวัดมุกดาหาร) จังหวัดบุรีรัมย์มีสนามบิณฑาณิษฐ์ 1 แห่ง ตั้งอยู่อำเภอสตึก ห่างจากอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ประมาณ 30 กิโลเมตร มีจำนวนเครื่องบินรองรับได้ 12 เที่ยวบินต่อวัน จำนวนผู้โดยสารรองรับได้ 2,160 คนต่อวัน ปัจจุบันเปิดให้บริการทุกวันๆ ละ 2 เที่ยวบินขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลังและกรมศุลกากรในเรื่องเงื่อนไข องค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับสนามบิน ตลอดจนศักยภาพและพื้นที่ที่เหมาะสม

จังหวัดบุรีรัมย์มีความโดดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวด้านกีฬา ได้แก่ สนามฟุตบอลที่ได้มาตรฐานสากล และสนามแข่งรถยนต์สปอร์ตระดับมาตรฐานโลก (Chang International Circuit) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและนักแข่งรถมาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และอำนวยความสะดวกให้นักกีฬาในการ

ขนส่งอุปกรณ์ในการแข่งขัน โดยไม่ต้องผ่านพิธีศุลกากรที่สนามบินดอนเมือง หรือสุวรรณภูมิ ทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายในการขนส่งทางรถยนต์ จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะยกระดับเป็นสนามบินศุลกากรเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวต่อไป

4.3 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน 2 จังหวัด (จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์)

ปัจจุบันมีการเพาะปลูกมันสำปะหลังจำนวนมาก และฝั่งกัมพูชาได้มีการนำเข้าเส้นมันจำนวนมากแบบทวีคูณผ่านชายแดนไทย เพื่อส่งออกไปประเทศจีน

4.4 รถไฟระหว่างจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ เพื่อลดปัญหาจราจรติดขัด จึงต้องการให้การลงทุนส่งเสริมการใช้รถไฟมากขึ้น

5) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์

5.1 มีความต้องการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจแปรรูปสินค้าเกษตร โดยนำวัตถุดิบทางการเกษตรทั้งในพื้นที่จังหวัดและวัตถุดิบทางการเกษตรของประเทศกัมพูชา เช่น มันสำปะหลัง ยางพารา มาแปรรูปให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนสามารถสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร และองค์กรส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาด

5.2 ควรมีการลงทุนส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จากวัสดุเหลือจากโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง เพื่อส่งออกไปประเทศกัมพูชา เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์ได้ชื่อว่ามีหมูบ้านเลี้ยงช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลกจึงต้องการนำมูลช้าง มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อนำไปใส่ในนาข้าว แล้วส่งเสริมข้าวอินทรีย์จากมูลช้าง

5.3 ต้องการให้มีการส่งเสริมการแปรรูปยางพาราให้มากขึ้น การประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2558 ได้มีมติขอรับสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างถนน 4 ช่อง จราจร ทางหลวงหมายเลข 205 (นครราชสีมา-ชัยภูมิ) และทางหลวงหมายเลข 226 (นครราชสีมา-บุรีรัมย์) เพื่อลดปัญหาการจราจร เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และรองรับการเติบโตของการทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตส

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดในกลุ่มจังหวัดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาคฯ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยให้จังหวัดประสานส่วนราชการหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งให้จังหวัดรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการอย่างมีส่วนร่วม และประสานแผนระดับต่างๆ ในพื้นที่ และให้จัดเรียงความสำคัญ ซึ่งกลุ่มจังหวัดได้รวบรวม เป็นรายด้าน 7 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว	ประชาชนพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	วางแนวทางมาตรการเยียวยา มาตรการรับมือกับโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
ผู้ประกอบการ SMEs วิสาหกิจชุมชน มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจไม่เพียงพอ และมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	SMEs วิสาหกิจชุมชน ผู้ผลิตชุมชน	การสนับสนุนสินเชื่อในการดำเนินธุรกิจ
ผู้ประกอบการ SMEs วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน ขาดทักษะและความรู้ในการต่อยอดการค้าปลีก การทำตลาด และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น ขาดทักษะด้านการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนด้านการพัฒนาสินค้า การกระจายสินค้า การส่งเสริมการตลาด การบริหารจัดการธุรกิจ การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจ เป็นต้น และขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสาร เช่น แอปพลิเคชัน LINE/โปรแกรม	SMEs วิสาหกิจชุมชน ผู้ผลิตชุมชน	พัฒนาศักยภาพ SMEs วิสาหกิจชุมชนและผู้ผลิตชุมชนให้มีองค์ความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ในการประกอบกิจการเพื่อให้สามารถต่อยอดธุรกิจ และวางแผนบริหารธุรกิจได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

Zoom /Google Drive เป็นต้น

2) ด้านเกษตร

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ราคาและผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนสูง ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	- ลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนปัจจัยการผลิต - หาช่องทางและแหล่งเงินทุนที่ปลอดภัยหรือดอกเบี้ยต่ำ
การใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช/โรคระบาด	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ และการกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีทางธรรมชาติ หาดตลาดรองรับสินค้าที่ปลอดสารเคมี
ตลาดรองรับสินค้าด้านการเกษตรไม่ชัดเจน	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	หน่วยงานบูรณาการกับภาคเอกชน หาดตลาดรองรับที่ชัดเจน ไม่เอาเปรียบเกษตรกร
เกษตรกรขาดการเรียนรู้ด้านวิชาการ / การตลาด	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	ให้การอบรมเกษตรกร ศึกษาดูงานกับกลุ่มที่เป็นต้นแบบ
สภาพอากาศที่แปรปรวน ฝนแล้ง / น้ำท่วมพื้นที่การเกษตร	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	บริหารจัดการแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ ทั้งกักเก็บน้ำในหน้าแล้ง และกักเก็บปริมาณน้ำได้มากในฤดูน้ำหลาก ขุดลอกคลองเพื่อป้องกันการเกิดน้ำท่วม
การใช้พื้นที่การเกษตรไม่เหมาะสม	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	ส่งเสริมอาชีพทางเลือก การปรับพื้นที่ไม่เหมาะสมไปทำเกษตรอื่น การเลี้ยงสัตว์

3) ด้านอุตสาหกรรม

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ผังเมืองจังหวัดไม่เอื้ออำนวยต่อการรองรับการลงทุน	- ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์	- ควรกำหนดพื้นที่หรือผังเมืองจังหวัดที่เอื้ออำนวยต่อการรองรับการลงทุนและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่ชัดเจน
ขาดแคลนแรงงานภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และแรงงานขาดทักษะ	- ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์	- วางแผนด้านแรงงานร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมคนรองรับพื้นที่ที่มีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่ชัดเจนในอนาคต - พัฒนาทักษะให้กับผู้ที่ว่างงานเพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงาน

4) ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว จังหวัดบุรีรัมย์ – สุรินทร์	- พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน การพัฒนาบุคลากรและบริการ ให้ได้มาตรฐานของสาธารณสุข - ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวไปยังกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
การคมนาคมทางบกที่เชื่อมโยงกับ แหล่งท่องเที่ยว ยังชำรุดเสียหาย	เส้นทางที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดบุรีรัมย์ นครราชสีมา	บูรณาการกับกระทรวงคมนาคมใน การสำรวจเส้นทางหลักของการ คมนาคมทางบก รวมไปถึงเส้นทาง ที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยตรง
การเข้าถึงการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มี ระเบียบข้อบังคับที่ไม่สามารถเข้า ไปพัฒนาได้	อุทยานประวัติศาสตร์ในกลุ่ม จังหวัด	บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับแหล่งท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์ ร่วมกันพัฒนาในเชิง อนุรักษ์และฟื้นฟู

5) ด้านสังคม ความมั่นคง

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ปัญหายาเสพติด	เยาวชน/กลุ่มเสี่ยง ในพื้นที่จังหวัด ชัยภูมิ สุรินทร์ นครราชสีมา	- การตรวจหาสารเสพติดในกลุ่ม เสี่ยง พื้นที่เสี่ยง - จัดกิจกรรมออกค่ายเยาวชน เครือข่ายความดี
รายได้ไม่เพียงพอ ว่างงาน ตกงาน	กลุ่มผู้ว่างงาน ผู้สูงอายุ ในจังหวัด บุรีรัมย์ สุรินทร์	มีความต้องการฝึกทักษะอาชีพ ประกอบอาชีพภายในชุมชนโดยไม่ ย้ายถิ่นฐาน ให้มีความสอดคล้อง กับภูมิปัญญาท้องถิ่น
หนี้สิน และขาดแคลนแหล่ง เงินทุนในการพัฒนาอาชีพ	- ทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์	- การลดต้นทุนการผลิต การ ควบคุมต้นทุน
ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	- ทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา	การติดตั้งกล้องวงจรปิด การซ่อม บำรุงไฟฟ้าส่องสว่างในที่สาธารณะ
การขาดแคลนที่ดินทำกิน / ไม่มี เอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ สุรินทร์	ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ หาทางออกร่วมกัน

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ความสัมพันธ์ของครอบครัว ความแตกแยก นำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ในสังคม	- ทุกอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์	สร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับครอบครัว การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์

6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ขยะ	- ทุก อำเภอ ใน จั ง ห วั ด นครราชสีมา สุรินทร์	- การรณรงค์ ป้องกัน และแก้ไขมลพิษขยะ เช่น อบรมการคัดแยกขยะ สถานที่กำจัดขยะในชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
มลพิษทางอากาศ PM 2.5	- เทศบาลนครนครราชสีมา เทศบาลเมือง ในจังหวัด นครราชสีมา	- การรณรงค์ ป้องกัน และแก้ไขมลพิษทางอากาศ
มลพิษทางน้ำ	- เทศบาลนครนครราชสีมา เทศบาลเมือง ในจังหวัด นครราชสีมา - เขตโรงงานอุตสาหกรรม ในกลุ่ม จังหวัด	- การรณรงค์ ป้องกัน และแก้ไขมลพิษทางน้ำ เช่น ถังดักไขมัน บ่อบำบัดน้ำเสีย
คุณภาพของดิน ปัญหาดินเค็ม	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัด สุรินทร์	การวิจัยและพัฒนาการแก้ไข ปัญหาดินเค็ม

7) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม

ประเด็นปัญหา	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	ความต้องการ/แนวทางการแก้ไข ปัญหา
ประสิทธิภาพการจ่ายกระแสไฟฟ้า ไฟฟ้าขัดข้อง ไฟตก และยังส่องสว่างไม่เพียงพอ	- ทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา - อ.หนองบัวแดง อ.ภักดีชุมชน อ.เมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ - ทุกอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพัฒนา วางแผนและตรวจสอบระบบไฟฟ้า พร้อมการปรับปรุงระบบไฟฟ้า พัฒนาการรับแจ้งเหตุไฟฟ้าดับ ไฟฟ้าขัดข้อง ด้วยการใช้เทคโนโลยี ที่มีความทันสมัย
ปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้สำหรับ อุปโภค บริโภค ระบบประปาที่ยัง ไม่ครอบคลุม	ทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์	มีความต้องการใช้น้ำประปาของ การประปาส่วนภูมิภาคให้ ครอบคลุมทั่วถึง การจัดทำแผนขอรับสนับสนุน งบประมาณวางท่อขยายเขต น้ำประปา
ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง	- ทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	จัดทำแผนวางโครงข่ายน้ำ บริหาร จัดการน้ำ/ก่อสร้างเขื่อน สร้างอ่าง เก็บน้ำ ฝายชะลอน้ำ หรือแหล่งกัก เก็บน้ำ ป้องกันน้ำท่วม การกำจัด วัชพืชในแหล่งน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ สาธารณะให้กว้างหรือลึกขึ้น
ระบบอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม	- ทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา	ส่งเสริมการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ภายในครัวเรือน
ไฟล์ท์บินของท่าอากาศยาน จังหวัดบุรีรัมย์ ยังไม่ได้รับการ พัฒนาให้เป็นท่าอากาศยาน นานาชาติ ที่จะรองรับ นักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ โดยตรง	- ท่าอากาศยานจังหวัดบุรีรัมย์	เสนอขอรับสนับสนุนโดยผ่าน คณะกรรมการ กรอ.กลุ่มจังหวัด และเสนอไปยังส่วนที่เกี่ยวข้อง พิจารณา

ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหากลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

1.6 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

1.6.1 ตามแผนพัฒนาฯ กลุ่มจังหวัด เดิมจัดทำขึ้นเป็นระยะ 4 ปี ซึ่งเริ่มจัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 – 2556 และระยะที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2560 ระยะที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2564 ซึ่งได้ดำเนินการมาจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กำลังจะเข้าสู่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการปรับเปลี่ยนให้เป็นแผนระยะ 5 ปี คือ พ.ศ. 2561 – 2565 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงปรับเปลี่ยนประเด็นการยุทธศาสตร์หรือปัจจุบันเรียกว่าประเด็นการพัฒนา (Strategic Issues) จากจำนวน 4 ประเด็น เป็น 3 ประเด็นหลัก คือ

- 1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร
- 2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่
- 3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

สามารถจำแนกตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร/ค่าของงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่สนับสนุนในแต่ละประเด็นการพัฒนา ปรากฏตามตารางที่ 127 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 127: ตารางแสดงงบประมาณที่ได้จัดสรรแยกตามประเด็นการพัฒนา พ.ศ. 2561 – 2565

ประเด็นการพัฒนา	ปีงบประมาณ					รวมร้อยละ
	2561	2562	2563	2564	2565	
1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร	311,358,400	204,055,800	178,963,300	119,243,000	106,830,800	920,451,300 (45.19)
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่	73,145,000	265,951,600	249,379,100	259,120,400	231,231,500	1,078,827,600 (52.97)
3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	0	4,514,600	8,700,800	14,308,200	9,836,800	37,360,400 (1.8 3)
รวมทั้งสิ้น	384,505,961	474,524,562	437,045,763	392,671,600	347,901,665	2,036,649,551

ที่มา : กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ : ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มี 4 ประเด็นการพัฒนา โดยมีประเด็นการพัฒนา การส่งเสริมการค้าการลงทุนและการค้าชายแดน งบประมาณ 34,600,000 บาท ปัจจุบัน ประเด็นพัฒนาดังกล่าวอยู่ภายใต้ประเด็นการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่

ตารางที่ 128 : ผลการดำเนินงานโครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนา ช่วงแผนพัฒนา ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2557	2558	2559	2560
1. จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐานการรับรอง (GAP)				
เป้าหมาย (แปลง)	5,000	5,000	7,000	8,000
ผลการดำเนินงาน (แปลง)	3,422 (-1,578)	2,261 (-2,739)	2,241 (-2,759)	2,515 (-2,485)
2. ร้อยละที่เพิ่มผลผลิตเฉลี่ยมันสำปะหลัง/ไร่ เป้าหมายเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5 (Baseline ปี 2556 จำนวน 3,500 กก/ไร่)				
	3,681.75 (+145.75)	3,804 (+122.5)	3,805 (+ 1.25)	4,024.83 (+219.83)
	ร้อยละ 4.09	ร้อยละ 3.3	ร้อยละ 0.03	ร้อยละ 5.77
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว จากปีก่อนร้อยละ 1 (Baseline ปี 2556 จำนวน 17,755.07 ล้านบาท)				
	18,611.73 (+856.66)	21,535.43 (+2,923.70)	23,724.18 (+2,188.75)	26,232.62 (+2,508.44)
	ร้อยละ 4.82	ร้อยละ 15.71	ร้อยละ 10.16	ร้อยละ 10.57
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่จากปีก่อน ร้อยละ 0.1, 2, 2 (Baseline ปี 2556 จำนวน 4,961.77 ล้านบาท)				
	4,374.22 (-587.55)	5,592.74 (+1,218.52)	6,504.80 (+912.06)	6,975.58 (+470.78)
	ร้อยละ -11.84	ร้อยละ 27.85	ร้อยละ 16.31	ร้อยละ 5.70
5. จำนวนโคเนื้อที่เพิ่มขึ้น ปีละ 8,000 ตัว จากปีก่อน (Baseline ปี 2556 จำนวน 740,401 ตัว)				
	685,042 (-55,359)	684,957 (-85)	651,907 (-33,050)	758,975 (+107,068)
6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากการค้าชายแดน ร้อยละ 5 จากปีก่อน (Baseline ปี 2556 จำนวน 1,273.06 ล้านบาท)				
	2,813.05 (+1,539.99)	3,092.40 (+279.35)	3,981.16 (+888.76)	3,301.75 (-679.41)
	ร้อยละ 120.96	ร้อยละ 9.93	ร้อยละ 28.74	ร้อยละ -17.07

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมามีผลตามแผนพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2557 -2560 มีผลการดำเนินงาน โดยจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับสองของงบประมาณทั้งหมด โดยมีจุดเน้นการพัฒนา 3 เรื่อง คือ ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง โคน้ำ กระป๋อง และแพะ มีโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1) โครงการข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล สืบเนื่องจากวิถีชีวิตของประชาชนในกลุ่มจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และมีอาชีพทำนาเป็นหลัก โดยมีวิถีทำนาเพื่อเป็นอาหาร หรือที่เรียกว่า “ทำนาไว้เพื่อกิน เหลือแล้วจึงขาย” ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการค้าดังเช่นการทำนาในภาคกลาง ประกอบกับพื้นที่ภาคอีสาน โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิได้ดี มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในเรื่องของข้าวที่มีความขาว หอม และนุ่ม เป็นที่นิยม และจังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ที่มีการขึ้นทะเบียนเป็นข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) หรือข้าวที่มีการปลูกมีลักษณะเฉพาะพื้นที่ของตนเอง รวมไปถึงภูมิปัญญาที่สร้างสมสืบทอดกันมาในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก ต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตในแหล่งอื่น ข้าวทุ่งสัมฤทธิ์ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ก็เป็นอีกพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวหอมมะลิได้ดี และขึ้นทะเบียนข้าว GI ในปี พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 9,072,259 ไร่ มีปริมาณผลผลิตรวม 3,561,797 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 3,663,985 ตัน คิดเป็นร้อยละ - 2.79 เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกข้าวลดลง ประกอบกับราคาข้าวหอมมะลิ/ตัน ตกต่ำ เหลือเพียง 9,232 บาท/ตัน ทำให้มูลค่าของข้าวหอมมะลิลดลงเหลือเพียง 30,244 ล้านบาท โดยมีอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ได้แก่ โรงสีขนาดใหญ่เครื่องจักรเกิน 50 แรงม้า จำนวน 194 โรง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) โดยมีการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง กล่าวคือ

(1) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำเดิมเพื่อการเกษตร ให้สามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นเพื่อการเกษตร และการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและส่งน้ำไปในพื้นที่การเกษตรด้วยระบบท่อและระบบรางเปิด แต่ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดก็ยังคงต้องการแหล่งกักเก็บน้ำแห่งใหม่และการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อให้ทั่วถึงแหล่งทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการซ่อมสร้างถนนเพื่อขนถ่ายสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรที่จะเดินทางเข้า – ออก และนำผลผลิตทางการเกษตรออกไปจำหน่าย

(2) **การปรับปรุงบำรุงดิน** การรณรงค์เฝ้าติดตามตอซังข้าว การใช้พืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง พืชตระกูลถั่ว การทำปุ๋ยหมัก และการใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี ให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2560 เป็นต้นไป

(3) **การให้องค์ความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่** ให้มากขึ้นแก่เกษตรกร การปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ข้าว การป้องกันดูแล การกำจัดศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี การปลูกและเก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม

(4) **การให้ความรู้ในด้านการแปรรูป** โดยเป็นการใช้องค์ความรู้ทางนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ให้เป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ ทั้งผลิตภัณฑ์อาหาร และเครื่องสำอาง เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นเพียงบางรายเท่านั้น ในการแปรรูปได้เน้นไปที่กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นหลัก เพื่อหล่อหลอมให้เกิดการรวมกลุ่ม มีพลังในการผลักดัน ช่วยเหลือ และแบ่งปัน ซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

(5) การส่งเสริมการตลาด ได้มีการนำผู้แทนเกษตรกรไปงานแสดงสินค้า Road Show ภายในประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดทางภาคใต้ เพื่อให้เกษตรกรได้ฝึกการเป็นนักการขาย การขายตรง ซึ่งผลการดำเนินงานมีการตอบรับจากลูกค้าจังหวัดภาคใต้ และมีการติดต่อซื้อขายกับเกษตรกรผู้ผลิต หลังจาก Road Show และนอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับ สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลานตากผลผลิต โรงอบลดความชื้น โรงสีข้าว เครื่องชั่ง เพื่อเพิ่ม ศักยภาพให้แก่สหกรณ์ในการเป็นผู้แปรรูปผลผลิตของสมาชิก และทำการตลาดภายในประเทศ และ ต่างประเทศตามศักยภาพของสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง

(6) มีการพัฒนาการเกษตรให้เข้าสู่อาหารปลอดภัย โดยได้มีการยื่นเข้าตรวจรับรองมาตรฐาน GAP และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และปรับรูปแบบการเกษตรเป็นเกษตรแปลงใหญ่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ราคาข้าว/ตัน ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้จำนวนเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนน้อยลง ส่งผลทำให้มีการปลูกข้าว น้อยลงและปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปทำเกษตรอื่นๆ เพื่อความเหมาะสมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ที่ให้ปรับเปลี่ยนที่นาไม่เหมาะสมไปทำเกษตรอื่นๆ สำหรับค่าเป้าหมายที่ต้องการวัดความสำเร็จของ โครงการนี้ ได้แก่ จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐานการตรวจรับรอง GAP เมื่อสิ้นปี 2560 มีจำนวน 10,439 แปลง จากเป้าหมายที่ต้องการ 25,000 แปลง ผลการดำเนินการต่ำกว่าเป้าหมาย 9,561 แปลง ซึ่ง ถือว่ายังไม่บรรลุตามแผน สืบเนื่องจากสาเหตุหลัก 2 ประการ ได้แก่ การได้รับงบประมาณสนับสนุน ดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบกับตัวเกษตรกรไม่เห็นถึงความสำคัญของการมีมาตรฐาน ข้าว GAP ว่าจะสามารถเพิ่มมูลค่าของการขายได้มากกว่าราคาที่ขายปกติ จึงขาด/ละเลยการบันทึกข้อมูล อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำการไม่ผ่านการประเมิน GAP ทั้งๆ ที่คุณภาพของข้าวได้มาตรฐานแล้วก็ตาม และเนื่องจากอาชีพการปลูกข้าว อันเป็นวิถีชีวิตของชุมชนชาวอีสานที่มีมาแต่โบราณ และยังคงมีความเป็น เอกลักษณ์ของประเทศ และข้าวยังคงเป็นอาหารหลักของชาวไทยและชาวเอเชีย รวมทั้งชาวโลกและชาติต่างๆ ที่นับวันมีการแพร่ขยายไปยังหลายภูมิภาคทั่วโลก และได้ความนิยมอย่างแพร่หลายกว้างขวางมากขึ้น ถึงแม้ว่าใน ด้านราคา จะไม่มีความจูงใจในการประกอบอาชีพนี้ แต่ชาวนายังคงประกอบอาชีพสืบต่อจากบรรพบุรุษ โดยการคาดหวังว่าอย่างน้อยก็ยังมีข้าวกินไม่อดอยาก ซึ่งทางกลุ่มจังหวัดได้มีความพยายามในการให้ องค์กรความรู้ในการเพิ่มผลผลิต การปลูกข้าวที่ปลอดภัย ทั้งผู้ปลูกและผู้บริโภค การแปรรูปข้าวในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนฝึกเกษตรกรให้เป็นนักการขาย ขายตรงให้ผู้บริโภค ซึ่งการพัฒนาการทำเกษตรให้เป็นเกษตร ปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ Smart Farmer ตามแผนพัฒนาจังหวัด รอบใหม่นี้ (พ.ศ. 2561 - 2565) ได้มีการยกระดับเป็นมาตรฐานอินทรีย์ โดยมีจุดมุ่งหวังในเรื่องของความปลอดภัย และ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับพืช และรายได้ของเกษตรกร นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพิ่มเติม ได้มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้สมัยใหม่เข้ามาช่วย เช่น เครื่องหยอด เครื่องเกี่ยวข้าว การดำเนินการตามนโยบายนาแปลงใหญ่ และยังได้มีการเพิ่มศักยภาพให้แก่สหกรณ์การเกษตร เช่น เครื่องสีข้าว เครื่องคัดแยกเมล็ดข้าว ลานตาก โรงอบความชื้นข้าว เครื่องซัง เพื่อเพิ่มศักยภาพให้สหกรณ์การเกษตรสามารถทำการแปรรูปและการตลาดแทนเกษตรกร ทดแทนการพึ่งพาการส่งออกและช่วยให้ราคาพืชผลการเกษตรมีมาตรฐานและสูงกว่าที่จะขายให้ภาคเอกชน และท้ายที่สุดเกษตรกรที่เป็นสมาชิกยังได้รับการปันผลกำไรจากการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอีกด้วย จึงยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการเข้าสู่การเป็นเกษตรกรอินทรีย์ และสอดคล้องกับกรอบการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็น Cluster แปรรูปอาหาร Food Valley ซึ่งล้วนเป็นศักยภาพที่โดดเด่นของกลุ่มจังหวัด เพื่อการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของพื้นที่ให้คงอยู่สืบไป ถึงแม้ว่ารายได้จากการจำหน่ายข้าวไม่สูงมากนัก อันเนื่องมาจากราคาที่ตกต่ำ แต่ก็ยังมีแนวทางในการส่งเสริมการใช้ที่นาไม่เหมาะสมไปปลูกพืชอื่น เช่นการเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย หรือการทำเกษตรผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพได้อย่างยั่งยืนสืบไป ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และหลุดพ้นจากความยากจน และประการสำคัญประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดที่ประกอบอาชีพนี้ และงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี มีจำนวนจำกัด การดำเนินงานจึงค่อยเป็นค่อยไป

2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง มันสำปะหลังเป็นพืชที่มีมูลค่ารองจากข้าว ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ๆ มีปริมาณผลผลิตรวม 10,907,871 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 11,851,153 ตัน ถึงแม้ว่าผลผลิตจะลดลง แต่ราคาเฉลี่ยปรับตัวขึ้นเป็น 2,265.5 บาท/ตัน จากปีก่อนหน้าที่มีราคาเฉลี่ย 1,987.50 บาท/ตัน ส่งผลให้มูลค่าของมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยมีมูลค่าที่ 27,561.62 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 23,359.48 ล้านบาท (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ, 2559 - 2560) มีโรงงานแปรรูปจำนวน 374 แห่ง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) โรงงานเอทานอล จำนวน 2 แห่ง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) ในกลุ่มจังหวัดฯ มีผลผลิตมันสำปะหลังมากที่สุดในประเทศนารายได้เข้าสู่เกษตรกรและขณะนี้มีการพัฒนาที่สำคัญโดยมีแนวทางการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ในแนวทางเดียวกันกับการพัฒนาโครงการข้าวฯ และได้มีการนำนวัตกรรมพลังงานทดแทนมาใช้ในการเพิ่มผลผลิต คือการใช้ระบบโซลาร์เซลล์ พลังงานแสงอาทิตย์สูบน้ำเป็นระบบน้ำหยดไปยังแปลงมันสำปะหลัง สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น โซลาร์เซลล์ช่วยในการลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ยังได้มีการนำเครื่องจักรกลมาช่วย เช่น เครื่องปลูก เครื่องสับหัวมัน เพื่อทำเป็นมันเส้นสะอาด สามารถเก็บไว้ได้นาน ขายนอกฤดูปลูก ทำให้ได้ราคาที่ดีกว่า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556- 2560 จะเห็นได้ว่ามันสำปะหลังยังเป็นพืชที่เกษตรกรนิยมเพาะปลูก แม้ว่าราคาจะผันผวนอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังสามารถเข้าสู่กระบวนการแปรรูปได้ทั้งหมด โดยแปรรูปเป็น มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อาหาร อาหารสัตว์ สารความหวาน ผงชูรส กระจก สิ่งทอ เป็นต้น ประกอบกับนโยบายการปฏิรูปภาคการเกษตรที่ปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปทำการเกษตรอื่น ตลอดจนนโยบายของภาครัฐที่มีการนำเข้าสินค้าประเภทมันเส้น หัวมันสด ที่ส่งผลให้ราคาและผลผลิตลดต่ำลง เมื่อเทียบเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดการวัดผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปีก่อน ถึงแม้ว่าผลผลิตมันสำปะหลังมีการเพิ่มผลผลิตไม่สม่ำเสมอและไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แต่ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นปีท้ายสุดของแผน มีผลผลิตเฉลี่ย 4,024.83 กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.77 ซึ่งบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และในกลุ่มจังหวัดมีผลผลิตมันสำปะหลังมากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ และยังมีโรงงานผลิตเอทานอลที่จะทำหน้าที่ผลิตพลังงานทดแทน ซึ่งมีมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ ประกอบกับได้มีการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นในพื้นที่และสามารถนำมันสำปะหลังไปผลิตเป็นอาหารสัตว์ หรืออื่น ๆ ได้ตามความต้องการ มันสำปะหลังจึงเป็นพืชที่มีอนาคตและสมควรให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิต และนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่นๆ ต่อไป

3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและกระบือคุณภาพ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 137,182 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีจำนวน 125,620 คน ทำให้มีจำนวนโคเนื้อ 758,976 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีโคเนื้อ 651,907 ตัว เนื่องจากกลุ่มจังหวัดได้มีโครงการที่ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบกับมีนโยบายปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปทำการเกษตรอื่น ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.11 อีกทั้งราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตก็สูงขึ้นจากปีก่อน ส่งผลให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นไปด้วย โดยมีมูลค่ารวมอยู่ที่ 25,220.510 ล้านบาท แม้ว่าราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละจะลดลงจากปีก่อนหน้าแล้วก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัดได้มีกิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปเนื้อสัตว์ การนำนวัตกรรมมาช่วย และการยกระดับโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2560 ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตปรับเพิ่มขึ้นทุกปี มูลค่ารวมขึ้นอยู่กับการเกษตรเป็นหลัก หากมีจำนวนเกษตรกรมากขึ้น จำนวนโคมากขึ้น ทำให้มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่จำนวนฟาร์มมาตรฐานมีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น เมื่อเทียบค่าเป้าหมายที่ต้องการเพิ่มจำนวนโคเนื้อจากปีก่อนหน้า ปีละ 8,000 ตัว ในช่วง 3 ปี แรกของแผนมีค่าติดลบ แต่ในปีสุดท้ายของแผนคือปี พ.ศ. 2560 มีการเพิ่มจำนวนโคเนื้อเกินเป้าหมาย ถึง 107,068 ตัว สืบเนื่องจากได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกระตุ้นการเลี้ยงสัตว์ โดยจัดกิจกรรมมหกรรมปศุสัตว์ เผยแพร่ให้ความรู้ และการสร้างกลุ่ม ซึ่งเป็นการสนับสนุนจากภาครัฐทำให้เกษตรกรเริ่มหันมาให้ความสนใจที่จะเลี้ยงสัตว์มากขึ้น ซึ่งการเลี้ยงสัตว์สามารถสร้างรายได้จากอาชีพรองให้เป็นรายได้หลักของเกษตรกร ประกอบกับในปัจจุบันประเทศเพื่อนบ้านในแถบอาเซียน เช่น สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม มีการสั่งซื้อกับ

จังหวัดตามแนวชายแดน ในขณะที่เดียวกันก็มีการส่งเสริมการเลี้ยงให้เพิ่มมากขึ้นจากเดิมที่มีการถดถอย และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจตัวอื่นด้วย การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สามารถเชื่อมโยงกับผลผลิตทางการเกษตร ประกอบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวอีสานที่มีการทำการเกษตรควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เช่น มูลยังก่อประโยชน์ในหลายอย่าง โดยการนำไปเป็นปุ๋ย หรือการทำพลังงานทดแทนได้ด้วย จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในด้าน การเพิ่มผลผลิตให้ได้มาตรฐานและมีชื่อเสียง การนำนวัตกรรมมาช่วยในกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดให้กว้างขึ้น

กระป๋อง ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงกระป๋อง จำนวน 50,427 คน ปริมาณกระป๋อง 234,588 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีกระป๋อง จำนวน 184,710 ตัว แต่ราคากระป๋องมีชีวิตจะปรับราคาขึ้นจากปีก่อนที่ 37,125บาท/ตัว เป็น 40,000 บาท/ตัว ทำให้มูลค่ากระป๋องเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 6,364 ล้านบาท เป็น 6,788 ล้านบาท แม้ว่าราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้วตกต่ำจากปีก่อนที่มีราคา 303 บาท/กิโลกรัม คงเหลือเป็น 293 บาท/กิโลกรัมก็ตาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า จำนวนกระป๋องปรับตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เลี้ยงกระป๋อง ราคารับซื้อกระป๋องมีชีวิตมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมีปรับตัวลงเล็กน้อยเมื่อปี พ.ศ. 2560 แต่มูลค่ารวมยังคงสูงขึ้นตามจำนวนกระป๋อง ดังนั้น ในอนาคตมีแนวโน้มว่า กระป๋องจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ต้องทำให้ราคาเฉลี่ยเนื้อที่ชำแหละมีราคาสูงขึ้นซึ่งอาจจะมีผลมาจากที่กลุ่มจังหวัด ฯ ยังไม่มีฟาร์มมาตรฐานรับรอง (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ)

แพะ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 35,138 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 16,127 ตัว เนื่องจากจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 458 ราย เป็น 1,127 ราย ประกอบกับราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้วเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 332.5 บาท/กิโลกรัม เป็น 1,210 บาท/กิโลกรัม ทำให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 48,217,640 บาท เป็น 147,609,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 67.33 โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา ที่มีการเลี้ยงแพะมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด ถึงจำนวน 27,923 ตัว คิดเป็นสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 79.47 และแพะได้ราคาดี อยู่ที่ 4,600 บาท/ตัว จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ปริมาณแพะ และจำนวนเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งราคาปรับตัวสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2560 ทำให้มูลค่าแพะรวมเพิ่มขึ้นคาดว่ามีแนวโน้มเกษตรกรที่เลี้ยงจะเพิ่มขึ้นตามปัจจัยที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น

แกะ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแกะที่เลี้ยง 1,387 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 772 ตัว แม้ว่าราคาเนื้อแกะที่ชำแหละแล้วกับราคาแกะมีชีวิตจะลดลง โดยราคาเฉลี่ยเนื้อที่ชำแหละแล้วมีราคา 315 บาท/กิโลกรัม จากปีก่อนที่มีราคา 335 บาท/กิโลกรัม และราคาเฉลี่ยของแกะ 1 ตัว อยู่ที่ 2,440 บาท จากปีก่อนที่อยู่ที่ 2,468 บาท/ตัว แต่เนื่องจากจำนวนแกะที่เลี้ยงมากขึ้น ทำให้มูลค่ารวมของปี 2560 อยู่ที่ 3,456,560บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าซึ่งมูลค่ารวมอยู่ที่ 1,822,320 บาท จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ราคาเฉลี่ยเนื้อแกะที่ชำแหละเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำอาชีพเลี้ยงแกะ เมื่อเกษตรกรเห็นว่าราคาดีขึ้นก็จะเลี้ยงมากขึ้น แต่เมื่อผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีจำนวนมาก ก็จะทำให้ในปีถัดไป

ราคาลดลงเช่นกัน เป็นไปได้ว่าควรต้องศึกษาความต้องการของตลาดเพื่อไม่ให้ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากเกินไปจนส่งผลต่อราคา

จากการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และราคาที่ปรับตัวสูงขึ้นคาดว่าแนวโน้มทั้งโคเนื้อ กระบือ แพะ และ แกะจะเพิ่มขึ้น โคเนื้อที่กลุ่มจังหวัดส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อโคราชวากิว โดยสนับสนุนน้ำเชื้อวากิว เวชภัณฑ์ โดยการอบรมการเลี้ยงให้แก่เกษตรกร การเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ เป็นการปฏิรูปภาคการเกษตรที่เป็นการทำการเกษตรอีกรูปแบบหนึ่งที่กลุ่มจังหวัดให้การสนับสนุน เป็นการทำการเกษตรนอกฤดูกาลทำนา อาชีพการเลี้ยงสัตว์สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยง เป็นรายได้หลักจากอาชีพรอง ได้มีการตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงและอยู่ระหว่างการพัฒนาแปรรูป ปัจจุบันมีการสั่งซื้อจากประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก ซึ่งถือว่ามีความคึกคักทางการค้าที่ดี และนารายได้มาสู่เกษตรกรได้ดีกว่าการปลูกพืช และได้ผลผลิตที่เหลือใช้คือฟางข้าว สามารถนำมาเป็นอาหารสัตว์ ถือเป็นเกษตรกรบวจร มูลสัตว์สามารถนำไปทำปุ๋ยในการปลูกพืชได้อีกทางหนึ่ง เป็นอีกอาชีพที่มีอนาคตที่สมควรส่งเสริมและสนับสนุน เนื่องจากเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมอาชีพนอกฤดูกาลทำนา ลดพื้นที่การทำนาที่ไม่เหมาะสม ลดการใช้น้ำเป็นจำนวนมากที่กำลังเผชิญกับภาวะภัยแล้ง อาชีพเลี้ยงสัตว์สามารถทำรายได้ และเหมาะสมกับภูมิภาคนี้

2. ประเด็นยุทธศาสตร์การยกระดับการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ มีจุดเน้นการพัฒนา 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อไปเป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถพัฒนาแหล่งผลิตใหม่ เช่น หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ เป็นสินค้าที่ระลึกควบคู่การท่องเที่ยว มีโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง ตามเส้นทางอารยธรรมขอม มีกิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ ของกลุ่มจังหวัดฯ พัฒนาเส้นทางคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อท่องเที่ยว เช่น ลานจอดรถ ลานกางเต้นท์ โรงอาหาร ห้องน้ำ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพและการรักษาความปลอดภัยเพิ่มความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว โดยการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด CCTV งานด้านการท่องเที่ยวเป็นงานที่สร้างรายได้แก่ประเทศและประชาชนได้เร็วและมีจำนวนมาก ซึ่งขณะนี้ประเทศเข้าสู่ ASEAN จึงเห็นควรพัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยวให้ให้เป็นที่น่าสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รายได้ การท่องเที่ยวกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยว มีผู้เกี่ยวข้องมากมาย หลายสาขาอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้กระจายไปยังกลุ่มต่างๆ ทั้งภาคธุรกิจเอกชน SMEs เกษตรกร ซึ่งในปัจจุบันได้ริเริ่มมีการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน มีการพัฒนา homestay ให้ได้มาตรฐาน พัฒนาหมู่บ้านใหม่ให้สามารถเป็นแหล่งศึกษาดูงาน และท่องเที่ยววิถีชุมชนชนบท ซึ่งกำลังได้รับความนิยม มีนักท่องเที่ยวจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ นิยมเข้ามาท่องเที่ยวและพำนักใน homestay

นอกจากจะดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ในด้านการตลาดเชิงรุกและประชาสัมพันธ์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ทำการประชาสัมพันธ์ให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ โดยจัดทำ Application บนมือถือเพื่ออำนวยความสะดวกในการ

คั้นคว่าแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหารในกลุ่มจังหวัดฯ และยังจัดกิจกรรมการตลาดหรือ Road Show และ จัด Road Show ไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างตลาดการค้าจากแหล่งลูกค้าใหม่ๆ เช่น เวียดนาม จีน ให้นิยมหรือเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดฯ โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวนำ แล้วเดินทางไปยังการท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 2560 ได้มีการจัดกิจกรรมเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ถ่ายทำของกลุ่มจังหวัด การจัดทำแผนที่อัจฉริยะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวคนสมัยใหม่ที่มักใช้มือถือเป็นอุปกรณ์หลักในการเดินทาง ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ รวม 13,313,180 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว รวม 12,572,619 คน คิดเป็นร้อยละ 4.81 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย 13,094,754 คน และเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 229,000คน ซึ่งมีนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจากปีก่อน ลดลงร้อยละ - 31.23 แต่รายได้จากการท่องเที่ยวรวมเพิ่มขึ้นถึง 26,232.62ล้านบาท เมื่อเทียบจากปีก่อนที่มีรายได้รวม 23,724.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.56 เนื่องจากค่าใช้จ่าย/คน/วัน เพิ่มขึ้น จาก 954 บาท/คน/วัน เป็น 1,161.82 บาท/คน/วัน เป็นไปตามนโยบายของการท่องเที่ยวอีสานใต้ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวให้มาก

ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมายทางด้านรายได้การท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จากปีก่อน หรือจะร้อยละ 8 ตามมาตรฐานกระทรวงท่องเที่ยวก็ตาม จะเห็นว่ารายได้มากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงร้อยละ 10 โดยในช่วงสุดท้ายของแผนปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 10.57 บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวถือเป็นการตลาด ปลายทางของการทำยุทธศาสตร์ทุกเรื่องของกลุ่มจังหวัด และมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง นำรายได้เข้ามาสู่พื้นที่ ประกอบกับโอกาสทางการพัฒนาทางด้านโลจิสติกส์ที่ลงมายังพื้นที่ ทั้งทางบก ทางราง และในอนาคตรถไฟความเร็วสูงซึ่งจะมีการนำนักท่องเที่ยวจากจีน ลาว เวียดนาม เข้ามาในพื้นที่อีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดที่มีความหลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ธรรมชาติ วัฒนธรรม ศาสนา ประเพณี และกีฬาที่มีชื่อเสียงระดับโลก และความมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งผลิตเกษตรอาหารปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวชุมชนวิถีเกษตรอินทรีย์ การท่องเที่ยวหมู่บ้านใหม่ ท่องเที่ยววิถีวิถี ที่ราชการกำลังส่งเสริม และการท่องเที่ยวอาหาร ซึ่งเป็น Trend ที่กำลังนิยม เช่น street food ประกอบกับรสชาติของอาหารอีสานเป็นที่นิยม จึงเห็นควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไหมสู่สากล มีกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ไหม การจัดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมให้อยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว เนื่องจากผลิตภัณฑ์ไหมเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เชื่อมต่อการท่องเที่ยว โดยพัฒนาเป็นสินค้าที่ระลึก นอกจากนั้นหมู่บ้านไหมยังได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนได้อีกด้วย การเพิ่มศักยภาพไหมดำเนินการตั้งแต่ต้นทาง การพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จนถึงกลางทาง การคิดนวัตกรรมการออกแบบลายผ้า ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ให้สนองตอบตามความต้องการลูกค้าในแต่ละประเภท จนกระทั่งนำไปสู่การแปรรูปอื่นๆ เช่น การทำสบู่จากโปรตีนไหม สบู่จากสารสกัดจากรังไหม น้ำสกัดจากลูกหม่อน ไปสู่การพัฒนาช่วงปลายทาง โดยการ Road Show นำสินค้าผลิตภัณฑ์ไหมไปขายยังงานหรือเทศกาลต่างๆ รวมทั้งจากที่

ส่วนกลางจัดในกรุงเทพมหานคร ทำให้แต่ละปีเกษตรกร(กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา) มีรายได้เพิ่มขึ้น จึงสมควรที่จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อให้ผ้าไหมเป็นที่นิยมในทุกกลุ่มอายุ และให้เป็นที่ยอมรับแก่ชาวต่างประเทศ เพื่อขยายตลาด เพราะไหมไทยเป็นไหมที่มีคุณภาพ สวยงาม เป็นงานทอมือ (Handmade) แต่ยังไม่เป็นที่นิยมกว้างขวางมากนัก เพราะในเรื่องการดูแลรักษา การซักกรีด ซึ่งต้องมีการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาภาคการผลิตให้การดูแลรักษาง่ายขึ้น ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 37,828 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 32,350 ราย สอดคล้องกับพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีพื้นที่ ๓ จำนวน 20,956ไร่ เป็นจำนวน 16,780ไร่ และราคารับซื้อเส้นไหมปรับตัวลงจากปีก่อนที่มีราคา 1,550 บาท/กิโลกรัม เป็น 1,640 บาท/กิโลกรัมทำให้ผลผลิตเส้นไหมเพิ่มขึ้นปีก่อนที่มี 134,676 กิโลกรัม/ปี เป็น 141,586 กิโลกรัม/ปี จึงทำให้กลุ่มจังหวัด ๓ มีมูลค่าผลผลิตเส้นไหมลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 191,126,300 บาท เป็น 209,489,200 บาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ราคาเส้นไหมเฉลี่ยมีผลต่อเกษตรกร เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2560 ที่เกษตรกรมีจำนวนมากขึ้น และเป็นไปตามจำนวนผู้ผลิตไหมหรือผลิตภัณฑ์ไหม หากมีจำนวนมากก็จะมิตลาดที่รองรับผลผลิตจากเส้นไหม มีความต้องการสูงก็จะส่งผลต่อมูลค่าผลผลิตเส้นไหมด้วย เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมจากปีก่อน ร้อยละ 0.1 – 2 ตามลำดับ จะเห็นว่ารายได้จากการจำหน่ายเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งตัวเลขที่ได้เป็นการจัดเก็บข้อมูลจากการจำหน่ายของเกษตรกรที่ขายตามงาน Road Show และ Event ที่หน่วยงานราชการจัดขึ้นสำหรับผู้ประกอบการที่มีการซื้อขายต่างประเทศ หรือมีร้านค้าจำหน่ายไม่ได้มีการเก็บตัวเลขข้อมูลจากการขาย เนื่องจากไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่พัฒนา ซึ่งถือว่าบรรลุผลสำเร็จ จึงสมควรที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำนวัตกรรมการออกแบบมาช่วยในขั้นตอนการผลิต เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นที่ยอมรับในทุกกลุ่มอายุ และนานาชาติ

รวมทั้งการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในการแปรรูปเป็นเครื่องสำอาง อันจะช่วยให้เพิ่มมูลค่าสินค้าใหม่ และนอกจากนั้นการทอผ้าไหมที่เป็นของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หลังฤดูกาลทำนา เป็นอาชีพเสริมนอกภาคเกษตรที่สร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชนและเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคอีสานและมีอัตลักษณ์ของลายผ้าไหมที่แตกต่างกันไป สามารถเลือกได้หลากหลายรูปแบบ มีจุดเด่นและลวดลายแตกต่างกันไป จังหวัดนครราชสีมา “ไหมหางกระรอก” เป็นผ้าไหมดั้งเดิมของโคราชที่มีชื่อเสียงเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น “ไหมหมี่คั่นขอนารี” ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นลวดลายที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ไว้ มีความประณีตสวยงาม จังหวัดบุรีรัมย์ไหมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคือ “ซินตีนแดง” และลวดลายที่ได้รับการพัฒนาใหม่คือ “ไหมหางกระรอกหมี่ภูภิมย์” หรือ “LAVA SILK” มีลวดลายเฉพาะตัว และ “ไหมมัดหมี่ลายโฮล” จังหวัดสุรินทร์ที่ใช้เส้นไหมน้อยซึ่งเป็นส่วนในสุดของรังไหม มีลวดลายสีสันเป็นแบบฉบับสุรินทร์ และบ้านท่าสว่างมีโรงงานทอผ้าไหม ที่ทำผ้าให้ผู้มา APAC ที่เดินทางมาร่วมประชุมที่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2546 หากได้การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการสร้างโอกาสและรายได้แก่เกษตรกรโดยไม่ต้องย้ายถิ่นฐานหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว ทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคง แข็งแรง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย

3. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการค้า การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์ภูมิภาคและอาเซียน งบประมาณ 129.577 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.92 ประเด็นยุทธศาสตร์นี้เริ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กลุ่มจังหวัดมีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศกัมพูชา 2 แห่ง ได้แก่ ด้านการค้าชายแดนถาวร ช่องจอม – โอรัมย์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีฐานะเป็นจุดผ่อนปรน ติดต่อกับ ช่องจูปโกกี อำเภอบันเตียอำปิล จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชากิจกรรมที่ดำเนินการเป็นการพัฒนาโครงข่ายทางถนนเพื่อเชื่อมโยงไปยังจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ซึ่งมีแนวโน้มเติบโต มีการขนส่งสินค้าเข้า – ออก ผ่านแนวชายแดน รวมทั้งการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ ซึ่งจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูนี้กำลังยกฐานะเป็นด่านชายแดนถาวร ต้องได้รับการพัฒนาอีกหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนตามแนวชายแดน กิจกรรม Road Show การจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน ภาพรวมการค้าผ่านจุดผ่านแดนไทย-กัมพูชา พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2560 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2560 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น โดยปี 2560 มีมูลค่าการค้ารวม 3,301.75 ล้านบาท

การส่งออกพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2560 มีแนวโน้มลดลงนับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 จนเมื่อปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 952.75 ล้านบาท

การนำเข้า เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2560 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.11 ต่อมาเริ่มมีการชะลอตัว โดยในปี 2560 มีมูลค่า 2,349 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า

ดุลการค้า จังหวัดสุรินทร์มีดุลการค้าเกินดุลอย่างต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 จังหวัดสุรินทร์เริ่มขาดดุลการค้า โดยปี พ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ -549.48 เนื่องจากมีการนำเข้าสินค้าเกษตร เช่น

มันสำปะหลัง ซึ่งมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง และกัมพูชาไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก จึงทำให้ทางประเทศไทยขาดดุลการค้า

เป้าประสงค์หลักของประเด็นยุทธศาสตร์นี้คือยกระดับการค้าชายแดน โดยกำหนดร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากการค้าชายแดน ร้อยละ 5 จากปีก่อน เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มูลค่าการค้าชายแดนลดลง เนื่องจากกัมพูชาไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก จึงต้องมีการพัฒนาจุดผ่อนปรน ที่จังหวัดบุรีรัมย์ให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อประโยชน์ในด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งจะสร้างฐานการค้าให้แก่กลุ่มจังหวัด เนื่องจากปัจจุบันได้มีการค้าขายร่วมกัน โดยเฉพาะสินค้าอุปโภค บริโภค ประเทศไทยส่งออกเป็นจำนวนมาก และการสนับสนุน ให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการค้าชายแดนให้มากขึ้น โดยการสนับสนุนทั้งทางด้านนโยบาย และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อจูงใจ จึงสมควรต้องดำเนินการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องต่อไป

จากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาภูมิคุ้มกัน ดังตารางที่ 126 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 129: ผลการดำเนินโครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนา ช่วงแผนพัฒนาระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 - 2565

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2561	2562	2563	2564
1. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและบริหารจัดการ				
เป้าหมาย (แห่ง)	15	20		
ผลการดำเนินการ	19 (พ.ร.บ. 14 + เหลือจ่าย 5)	14 (พ.ร.บ. 10+ เหลือจ่าย 4)	10 (พ.ร.บ. 8 + เหลือจ่าย 2)	9 (พ.ร.บ. 8 + เหลือจ่าย 1)
2. พื้นที่รับประโยชน์ทางการเกษตร จากการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น				
เป้าหมาย (ไร่)	12,500	13,000	13,500	13,500
ผลการดำเนินการ	23,520	4,250	4,650	1,675
*หมายเหตุ ยังขาดข้อมูล จ.บุรีรัมย์ที่ระบุงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน (ไร่)				
3. จำนวนฟาร์มมาตรฐานที่เพิ่มขึ้น				
(ปีละ 20 แห่ง โดยเริ่มตั้งเป้าหมายที่ปี 64 เนื่องจากเริ่มได้รับงบประมาณในปีดังกล่าว)				N/A

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2561	2562	2563	2564
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคเกษตร (Baseline ปี 2560 = 95,783.29 ล้านบาท)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	0.5	1.0	1.5	2
ผลการดำเนินการ	101,438.18 (+5,654.89) ร้อยละ 5.90	99,117.66 (-3,841.62) ร้อยละ - 3.73	97,725.10 (-1,392.56) ร้อยละ -1.40	N/A
5. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (Baseline ปี 2560 จำนวน 26,232.62 ล้านบาท)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	8	8	8.82	9.51
ผลการดำเนินการ	31,845 ลบ. (+5,612.38) ร้อยละ 21.39	35,730 ลบ. (+5,885) ร้อยละ 12.20	16,929.02 (- 18,803.98) - ร้อยละ 52.63	9,646.87 (-7,282.15) -ร้อยละ 43.03
6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง (Baseline ปี 2558 = 5,592.74 ล้านบาท ปี 2559 = 6,504.80 ล้านบาท ปี 2560 = 6,975.58 ล้านบาท เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง = 6,357.71 ล้านบาท)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	3	3	2.95	2.98
ผลการดำเนินการ	7,241.77 (+335.39) ร้อยละ 14.51	7,335.06 (+93.29) 6.71	5,267.06 (-2,068) -28.19	N/A (ร้อยละ 3)
7. คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียนไทยของ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ชั้น ป.1 (ฐานข้อมูลจาก กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปี 2559 = 96.52 ค่าเฉลี่ยของประเทศ = 98.1) เป้าหมายปี 2565 = 98.1 *หมายเหตุ : เก็บข้อมูลทุก 5 ปี				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	เป้า -	-	-	-
8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (Baseline ปี 62 รายได้เฉลี่ย 20,393 บาท/เดือน/ครัวเรือน)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	เป้า -	-	-	เป้าร้อยละ
ผลการดำเนินการ	ผล -	ผล 20,393 บาท/เดือน/ครัวเรือน	ผล 23,028 บาท/เดือน/ครัวเรือน	0.5

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2561	2562	2563	2564
เป้าหมายปี 64 = ร้อยละ 0.5 ปี 65 = ร้อยละ 1 (ข้อมูลเก็บปีเว้นปี)				
9. สัดส่วนคนยากจนลดลง ลดลงปีละ 0.5 (Baseline ปี 2559 กลุ่มจังหวัด ร้อยละ 12.1 ค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ 8.6) ปี 60 = 12.9 ตัวชี้วัด แผนฯ 12 ตั้งเป้าหมายอยู่ที่ สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงเหลือร้อยละ 6.5 ณ สิ้นแผนพัฒนา แผนพัฒนาภาค ลดลงเหลือร้อยละ 10 ณ สิ้นแผน	เป้า 11.1 ผล 15.5 (เพิ่ม 4.4)	เป้า 10.6 ผล 9.5 (ลด 1.1)	เป้า 10.1 ผล 13.9 (เพิ่ม 4.4)	เป้า 9.6 ผล 9.8 (ลด 4.1)
10. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาคงที่เพิ่มขึ้น (Baseline ปี 60 อยู่ที่ 305,333 ล้านบาท อัตราการขยายตัวเทียบปีก่อน อยู่ที่ร้อยละ 2.13) เพิ่มขึ้นปีละ ร้อยละ 0.2				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	2.33	2.53	2.73	2.93
ผลการดำเนินการ	327,493 (+22,160) ร้อยละ 7.25	329,212 (+1,719) ร้อยละ 0.52	323,731 (-4,076) - ร้อยละ 1.26	ผล N/A

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2561 -2565 มีผลการดำเนินงาน โดย
จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร
ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับสองของงบประมาณทั้งหมด มีจุดเน้นในการพัฒนา ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ โคน
เนื้อ พะ และพืช/ผลไม้ ชนิดอื่นๆ ที่โดดเด่นตามแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น ส้มโอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ
มะขามเทศ จังหวัดนครราชสีมา มีโครงการที่สำคัญคือโครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย
กลุ่มนครชัยบุรินทร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านพืช และด้านสัตว์ ดังนี้

ด้านพืช

(1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำเดิมเพื่อการเกษตร ทั้งการ
ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ การขุดลอกแก้มลิง เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ การก่อสร้างระบบส่งน้ำ ระบบ
กระจายน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การก่อสร้างระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและส่งน้ำไปในพื้นที่การเกษตร แต่
จากข้อมูลของกรมพัฒนาชุมชน สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี ของกลุ่มจังหวัด ยังมี
ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรอยู่มาก ดังนั้น กลุ่มจังหวัดก็ยังคงต้องการแหล่งกักเก็บน้ำแห่งใหม่และการเพิ่ม
พื้นที่ชลประทาน เพื่อให้ทั่วถึงแหล่งทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก

(2) การพัฒนาความรู้ให้แก่เกษตรกร ได้แก่ การนำศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ถ่ายทอดให้เกษตรกร เพื่อเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน สร้างความมั่นคงทาง

อาหาร เกิดการพึ่งพาตนเอง และสร้างเกษตรกรต้นแบบ เพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรรายอื่น ให้เกิดการพัฒนาตนเองและปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรรูปแบบเดิม

(3) การใช้เทคโนโลยี งานวิจัยมาพัฒนาพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการไร่นาเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพื่อคุณภาพการผลิตของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ การถ่ายทอดเทคโนโลยีคงความหอมของข้าวมะลิในกระบวนการผลิตในระบบปลอดภัยและอินทรีย์

(4) การยกระดับพืชเกษตรให้มีมาตรฐาน ได้แก่ การส่งเสริมให้นำไปสู่ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS การส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูป การตลาดสำหรับสินค้าสิ่งปงชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

(5) การพัฒนาด้านการตลาด ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพตลาดให้กับกลุ่มผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร โดยการสร้างนักการตลาดมืออาชีพ การพัฒนาช่องทางการตลาด โดยงานมหกรรมแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย

ด้านสัตว์

(1) การปรับปรุงพืชอาหารสัตว์ ได้แก่ การพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีในการผลิตอาหาร TMR การถนอมพืชอาหารสัตว์ การปรับปรุงคุณภาพอาหาร เพื่อให้สัตว์ได้รับสารอาหารครบถ้วนส่งเสริมให้เนื้อสัตว์มีคุณภาพมากขึ้น เพิ่มราคาให้มากขึ้น

(2) การปรับปรุงการเลี้ยงให้ได้มาตรฐาน ได้แก่ ส่งเสริมเกษตรกรให้เลี้ยงแบบมาตรฐานฟาร์ม GFM ยกระดับการเลี้ยงเพื่อเพิ่มราคาให้กับสัตว์ และสร้างเกษตรกรจิตอาสาด้านปศุสัตว์เพื่อให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่

(3) พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ได้แก่ การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรตามมาตรฐานฟาร์ม ให้คำแนะนำด้านการปรับปรุงพันธุ์ พืชอาหารสัตว์ การจัดการฟาร์ม แหล่งทุน และการตลาด การส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโคกลางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงตลาดรับซื้อโคปลายน้ำ การสร้างเครือข่ายให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

(4) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ได้แก่ การพัฒนาทักษะให้กับเกษตรกร ด้านการตัดแต่งและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อ เช่น ไส้กรอก แหนม เนื้อแดดเดียว ลูกชิ้น นำไปขยายผลให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างรายได้เพิ่ม

(5) การตลาด ได้แก่ โดยกิจกรรมเสวนาทางวิชาการ ประกวดสัตว์ แสดงพันธุ์สัตว์ การจำหน่ายสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาสายพันธุ์ การสร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2564 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาแหล่งน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณลงไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด โดยมีพื้นที่ชลประทานในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 2,661,956 ไร่ แม้ว่าพื้นที่ชลประทานจะน้อยแต่จากการบูรณาการงบประมาณทั้งงบประมาณจังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมชลประทาน ทำให้มีพื้นที่

ชลประทานเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า (พ.ศ. 2561) ที่มีจำนวน 2,277,131 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 16.90 ข้อมูลสัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี ที่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน อยู่ที่ร้อยละ 42.34 จากปีก่อนที่มีสัดส่วนร้อยละ 38.38

สำหรับผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรมีแนวโน้มที่ลดลง เนื่องจากราคาผลผลิตที่ตกต่ำ จากข้อมูล GPP ภาคการเกษตรล่าสุด ปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่า 98,504.29 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ -2.89 ถึงแม้ว่าจะมีมูลค่าที่ลดลงแต่ยังคงมีส่วนที่สูงรองลงมาจากภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดคือเกษตรกร การเกษตรจึงมุ่งเน้นไปที่การทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมาในช่วงปี พ.ศ. 2563 ทำให้ภาคบริการการท่องเที่ยวหยุดชะงัก แต่ภาคเกษตรโดยเฉพาะเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น สามารถทำให้ยังชีพได้ไม่อดยาก ผลผลิตทางด้านปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มสูงนอกจากนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปทำเกษตรอื่น และการส่งเสริมการเลี้ยงอย่างมีมาตรฐานแล้ว สิ่งหนึ่งคือมูลค่าของภาคปศุสัตว์มีแนวโน้มที่สูงขึ้น สามารถเลี้ยงสัตว์เสริมไปกับการปลูกพืชได้เป็นอย่างดี แนวทางที่ต้องดำเนินการต่อไปเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดคือการส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งของพืชและสัตว์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านอาหารปลอดภัยให้กับผู้บริโภค ทั้งนี้ การมีมาตรฐานรองรับและการรวมกลุ่มของเกษตรกรจะสร้างความเข้มแข็งในการต่อรองราคาจากการติดตามผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ทำให้ทราบว่าภาครัฐมีบทบาทสำคัญที่ช่วยส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดคู่ธุรกิจให้ภาคเกษตรเพื่อเชื่อมโยงตลาด ภายหลังที่กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับแล้ว ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอนสม่ำเสมอ

2. ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับหนึ่งของงบประมาณทั้งหมด มีจุดเน้นการพัฒนา 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ มีโครงการที่สำคัญคือโครงการยกระดับความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ นครชัยบุรินทร์ ดังนี้

ด้านท่องเที่ยว

(1) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ได้แก่ การปรับปรุงถนนเชื่อมโยงการท่องเที่ยว การจัดทำป้ายทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ถนนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก และให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

(2) **การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว** ได้แก่ การอบรมเป็นเจ้าของบ้านที่ดีให้กับคนในชุมชน การอบรมสร้างอาสาสมัคร ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัครด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายเตือนภัยการท่องเที่ยว การอบรมเยาวชนสร้างงานศิลปะเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อบรมเยาวชนเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว หรืออบรมเยาวชนเกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์สั้นโดยใช้พื้นที่และวิถีชีวิตของกลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยววิถีชุมชน โดยการอบรมให้กับผู้นำชุมชนและขยายผลไปยังคนในชุมชน เกี่ยวกับบริหารจัดการ

แหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพิ่มรายได้ให้กับคนในพื้นที่ การเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้ประกอบการ การค้า การลงทุนเชื่อมโยงตลาดการค้าชายแดน

(3) **พัฒนาด้านการตลาด** ได้แก่ การจัดงานเทศกาลภาพยนตร์โดยเป็นงานประกาศรางวัลให้กับผลงานของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมผลิตภาพยนตร์สั้นในกลุ่มจังหวัด การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ และธุรกิจการจัดทัวร์ เพื่อเป็นรางวัล และธุรกิจการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการตลาดเชิงรุก แบบกำหนดเป้าหมายนักท่องเที่ยว โดยผู้มีอิทธิพล (Influencer) การจัดงานประชาสัมพันธ์ งานแสดงสินค้าเพื่อเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน

ด้านใหม่

(1) **ปรับปรุงแปลงหม่อนไหมและพันธุ์ไหม** ได้แก่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแปลงหม่อน ทั้งบริหารจัดการน้ำ การจัดการโรคในแปลง การจัดการโรงเรือนเลี้ยงไหม เสริมเทคนิคการเลี้ยงไหมให้ได้คุณภาพ ปลอดภัยและศัตรูไหม

(2) **การผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพ** ได้แก่ เพิ่มทักษะการผลิตเส้นไหมตามมาตรฐาน มกษ. 8000 – 2555 และ GIs พัฒนาทักษะการพอกย้อมสีธรรมชาติให้กับกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหม เพิ่มทักษะการสาวไหมให้เกษตรกร

(3) **นำนวัตกรรมช่วยการผลิต** ได้แก่ นวัตกรรมของมหาวิทยาลัย และกรมหม่อนไหมเกี่ยวกับเครื่องจักรในกระบวนการผลิตเส้นไหมและทอผ้าไหมเพื่อทุนแรง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มากขึ้น

(4) **การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ไหม** ได้แก่ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ที่มีอัตลักษณ์ การเพิ่มมูลค่าไหมจากของเหลือในกระบวนการผลิต การอบรมเทคนิคการอบผ้าแบบโบราณ การออกแบบ การตัดเย็บ การขึ้นรูป

(5) **การตลาดและประชาสัมพันธ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยว** ได้แก่ การพัฒนาทักษะการขายยุค New normal พัฒนานวัตกรรมสืบสานและเผยแพร่ภูมิปัญญา การจำหน่าย การจัดแสดงงานมหกรรมไหม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2564 จะเห็นได้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2561 - 2562 มีการเติบโตที่ดี ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 15,296,393 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 11.45 ทำให้รายได้การท่องเที่ยวมีจำนวน 35,730 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึง 5,885 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.20 ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 8 การท่องเที่ยวได้ปูทางในเรื่องของการท่องเที่ยวชุมชนให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมการเป็นชุมชนนวัตกรรมดี แต่ประชาชนในชุมชนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนั้น กิจกรรมเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน กลุ่มจังหวัดจึงได้มาส่งเสริมความรู้ การบริหารจัดการ นอกจากนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดจึงเข้ามาส่งเสริมเกี่ยวกับอาสาสมัครเพื่อการท่องเที่ยว คอยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว โดยหลักสูตรต่างๆ ทั้งการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี ข้อมูลด้านท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

ด้านภาษาต่างประเทศ การป้องกันภัยและแจ้งข่าว เป็นหลักสูตรการระงับเหตุร้ายในสถานการณ์ คนเมา คน วิกลจริต ที่มีอาวุธหรือ ไม่มีก็ตาม การจดจำรูปพรรณสัณฐาน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การขนย้าย ผู้บาดเจ็บ ตลอดจนแจ้งข่าวกรณีประสบภัยผ่าน application “Police I Lert U” (โพลิส ไอ เลิต ยู) ของกรม ตำรวจ เพื่อร้องขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะเมื่อจังหวัดมีการจัดงานขนาดใหญ่ งาน ประเพณีสำคัญของจังหวัด กิจกรรมกีฬา ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ก็ได้เข้ามาเป็นกำลังสำคัญในการบริการ ให้ข้อมูล การสอดส่องดูแลความปลอดภัย นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดได้มุ่งเน้นไปที่นวัตกรรมเข้ามาช่วยทั้งการ ประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้มาจับบทบาททั้งในด้านการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านการ สร้างสรรค์งานศิลปะ และงานภาพยนตร์ เพื่อเป็นสื่อเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการใช้สื่อโซเชียล มีเดีย ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากในยุคที่ทุกคนติดตามข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต และหน้าจอโทรศัพท์เคลื่อนที่

สำหรับด้านใหม่ พ.ศ. 2561 – 2562 มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มากขึ้น โดย ในปี พ.ศ. 2562 มีรายได้ถึง 7,335.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีรายได้อยู่ที่ 7,241.77 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.29 หากเทียบกับรายได้เฉลี่ยย้อนหลังสามปี (พ.ศ. 2559 - 2561) ก็จะเพิ่มร้อยละ 6.71 มากกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือร้อยละ 3 ซึ่งกลุ่มจังหวัดได้สนับสนุนส่งเสริมตั้งแต่กระบวนการผลิตที่ทำให้ เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ตั้งแต่การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ไปจนถึงการผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรมการผลิตไหมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสาวไหม เครื่องคันหูกเส้นไหม เครื่องตีเกลียวเส้นไหม เครื่องเตรียมเส้นไหมเพื่อมัดหมี่ เครื่องมือช่วยย้อมเส้นไหม เครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทอผ้าไหม หรือเครื่องสาวไหมชนิดเข้าแหล่งแบบดิทมอเตอร์จากกรม หม่อนไหม มาใช้ในกระบวนการผลิต มีผลการดำเนินงานที่ค่อนข้างชัดเจน ทั้งในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตที่เร็วขึ้น คุณภาพสม่ำเสมอ และช่วยทุ่นแรงลดอาการเจ็บป่วยจากการทำงาน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 มีรายได้เพิ่มขึ้น จาก รายได้เฉลี่ย 33,509 บาท/คน เป็น 61,075 บาท/คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.26 เพราะด้วยกำลังการผลิตต้องอาศัยแรงงานคนเป็นหลัก และเป็นแรงงานที่สูงอายุ ซึ่งเครื่องจักรก็จะเป็น แรงดึงดูดให้คนรุ่นใหม่ที่จะเป็นผู้สืบสานต่องานผลิตผ้าไหมได้หันมาสนใจ รวมทั้งการปรับเปลี่ยน การตลาดการขายให้เท่าทันกับโลกยุคใหม่ โดยการส่งเสริมนวัตกรรมการขาย และการพัฒนาทักษะการขาย สินค้าออนไลน์

นับตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ภาคการท่องเที่ยว ภาคการค้า การบริการ การขนส่งสินค้า ต้องหยุดชะงักโดยทั่ว โลก โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบมากที่สุด หลายภาคส่วนต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดใน สถานการณ์นี้ เกิดปรากฏการณ์ใหม่ที่ว่า social distancing หรือเว้นระยะห่างทางสังคม เพื่อต้านโควิด - 19 ผลักดันให้ประชาชนเข้าสู่การใช้ชีวิต “ปกติวิถีใหม่” (New Normal) มาตรฐานการให้บริการห้องพัก หรือ สถานที่เข้าชม/ทำกิจกรรม จึงต้องเพิ่มมาตรการการควบคุมโรค หรือ SHA หรือ Amazing Thailand Safety & Health Administration มีชื่อเต็มในภาษาไทยว่า โครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐาน ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย เป็นโครงการความร่วมมือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กระทรวง

การท่องเที่ยวและกีฬา กับกรมควบคุมโรค กรมอนามัย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ โดยนำมาตราการความปลอดภัยด้านสาธารณสุขผนวกกับมาตรฐานการให้บริการที่มีคุณภาพของสถานประกอบการ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวว่าทุกคนจะได้รับประสบการณ์ที่ดี มีความสุข และความปลอดภัยด้านสุขอนามัยจากสินค้าและบริการประเทศไทย ซึ่งในแผนพัฒนาสุขภาพกลุ่มจังหวัดระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับปี พ.ศ. 2565 จึงต้องปรับปรุงเป้าหมายโดยให้มีเรื่องการท่องเที่ยวจะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานท่องเที่ยวปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) การส่งเสริมการขายออนไลน์ หรือช่องทางแอปพลิเคชันต่างๆ และลดเป้าหมายลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เป้าหมายทั้งรายได้จากการท่องเที่ยวและรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่

3. ประเด็นยุทธศาสตร์ การยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีจุดเน้นในการพัฒนา ด้านเด็ก และผู้สูงอายุ ต่อมาภายหลังได้มีการครอบคลุมไปยังช่วงวัยอื่นๆ โดยเน้นไปที่ กลุ่มคนที่ด้วยโอกาส และมีปัญหาทางสังคม ครอบคลุม วัยรุ่น มีโครงการที่สำคัญคือ โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรินทร์ ดังนี้

1) **การพัฒนาด้านสุขภาพ พัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา** ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง ชุมชนต้นแบบการดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย ศูนย์พัฒนาถ่ายถอดนวัตกรรมการรักษาและป้องกันโรคผู้สูงอายุทางด้านชีวกลศาสตร์ การดูแลผู้ป่วยแผลกดทับด้วยนวัตกรรมเครื่องเฝ้าระวังการเกิดแผลกดทับ

2) **ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว และสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดี** ได้แก่ เสริมสร้างความสัมพันธ์ครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็งนครชัยบุรินทร์

3) **การสร้างรายได้ พึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพิง** ได้แก่ สร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชนอย่างยั่งยืน และผู้ด้อยโอกาส การพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุในชุมชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2565 พบว่าการพัฒนาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยต้องใช้ระยะเวลา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสมอง ซึ่งอาศัยการวัดที่เห็นเป็นรูปธรรมคือ IQ และการจัดเก็บข้อมูลจะเก็บทุก 5 ปี ขณะนี้มีข้อมูลล่าสุดคือปี พ.ศ. 2559 อยู่ที่ 96.52 คะแนน โครงการสำรวจครั้งถัดไป คือ ปี 2564 นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบโครงการได้จัดเก็บข้อมูลทั้งก่อนและหลังการเล่นเครื่องเล่นเพื่อพัฒนา ด้านร่างกาย จิตใจ สมอง และด้านสังคม โดยข้อมูลเป็นโรงเรียนนำร่องเมื่อปี พ.ศ. 2560 ผลปรากฏว่ามีคะแนนที่เพิ่มขึ้น ภาพรวมถึงร้อยละ 20.58 โดยการพัฒนาทางสติปัญญา จากเดิมมีพัฒนาการเฉลี่ยอยู่ที่ 67.78 คะแนน ภายหลังดำเนินการอยู่ที่ 92.22 คะแนน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.50 สำหรับปี พ.ศ. 2563 อยู่ในระหว่างการจัดเก็บ

สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลสุขภาพ โดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยชะลอการเสื่อมก่อนวัยอันควรของอวัยวะบางประเภท เช่น ข้อเข่า ซึ่งมีผลต่อการใช้ชีวิตเป็นอย่างมาก หากข้อเข่าเสื่อมสภาพเร็วทำให้การเดินทางลำบาก จะต้องพึ่งพิงคนหรืออุปกรณ์ในการช่วยการทรงตัว การป้องกันการเจ็บป่วยด้วยศาสตร์แพทย์แผน

ไทย พึ่งพาตนเอง คือเน้นให้ลดการพึ่งพิง การมีสุขภาพที่ดีจะช่วยในแง่ค่าใช้จ่ายด้วย จากสถิติระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 จำนวนผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวมีแนวโน้มสูงขึ้น ประกอบกับจำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2563 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนมาก โดยมีสัดส่วนที่มากที่สุดในประเทศอยู่ร้อยละ 34.41 กลุ่มจังหวัดจึงต้องมีกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการของภาครัฐที่มีให้ผู้สูงวัยทราบด้วย

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้จัดฝึกอบรมสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งในการทำงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและความต้องการของประชาชน เป็นรายด้าน ด้านแหล่งน้ำ ด้านเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน(ถนน) ด้านไหม ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้านสังคม โดยผู้แทนรายด้านที่นำเสนอ และผู้เข้าร่วมสัมมนามีการเขียนบันทึกในใบร่วมแสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

ด้านแหล่งน้ำ ด้านเกษตร

☞ ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานภาพรวมของด้านเกษตร ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562 เกี่ยวกับการส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและมันสำปะหลัง ซึ่งเป็นพืชอุตสาหกรรมและพืชเศรษฐกิจหลัก ดำเนินการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมด้านมาตรฐาน และการแปรรูปเบื้องต้น เช่น ข้าวสาร มันสำปะหลังตากแห้ง มีการบูรณาการหน่วยงาน เช่น สำนักงานพาณิชย์เรื่องการตลาด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ด้านบรรจุภัณฑ์ และมหาวิทยาลัย ด้านการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้า

ผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2560 (เพิ่มเติม) และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนหรือปฏิรูปภาคการเกษตร นำพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจมาทำการผสมผสาน ตามหลักศาสตร์พระราชา แปลงที่เข้าร่วมโครงการปี 60 เพิ่มเติม พบว่าเกษตรกรมีรายได้จากการปรับพื้นที่มาปลูกไม้ผล พืชผัก พืชอาหาร เป็นรายได้เสริม ทั้งรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน เสริมจากการผลิตพืชหลัก (ข้าว มันสำปะหลัง)

เสนอแนะว่า ควรส่งเสริมเกษตรกรยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางอาหารและเกิดรายได้เสริม ยุกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรทั่วไป และควรส่งเสริมการยกระดับสินค้ากับกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการปรับตัวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ

☞ ปัญหาและอุปสรรค

- (1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 60 – 62 ด้านข้าวพบว่าส่วนใหญ่ยังส่งผลผลิตเข้าโรงสี ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าได้

- (2) มีการส่งเสริมการแปรรูปข้าวสาร พบว่าเกษตรกรไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และไม่มี
มีความสามารถดำเนินการด้านตลาด เนื่องจากขาดการบริหารจัดการด้านการรวบรวม
ผลผลิต ไม่สามารถกำหนดราคาตลาดช่วงที่ตลาดข้าวเปลือกราคาสูงจะทำการแปรรูป
ช่วงข้าวเปลือกราคาสูงมาจำหน่ายให้โรงสี ต่างคนต่างขาย
- (3) ครุภัณฑ์ไม่มีการใช้อย่างคุ้มค่า จึงแก้ไขโดยจัดสรรให้กับกลุ่มเกษตรกรอื่นมาใช้
ประโยชน์แทนกลุ่มเดิมที่เป็นเป้าหมาย
- (4) ปัญหาการโอนทรัพย์สินของลุ่มจังหวัด ระหว่างกรม - กลุ่มจังหวัด ยังไม่มีความ
ชัดเจน ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถรับโอนได้
- (5) เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความสามารถในการออกแบบหรือกำหนดการประเมินผล
โครงการ แบบการติดตามผล ความก้าวหน้า และการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- (6) หน่วยงาน เช่น สภาเกษตรกรจังหวัด ไม่สามารถของบประมาณของกลุ่มจังหวัดได้โดยตรง
แต่สามารถเสนอแนวคิดได้
- (7) ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทำให้เกิดข้อผิดพลาด และ
ต้องแก้ไขทำให้เกิดความล่าช้า
- (8) การจัดทำแผนความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นไปได้ยาก เนื่องจากระยะเวลา
บุคลากร และความซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของท้องถิ่น
- (9) การปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำ พื้นที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ เช่น ฝนตกน้ำท่วมไม่
สามารถเข้าพื้นที่ได้ ส่งผลให้โครงการไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงาน
- (10)ที่กำหนด

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

- (1) ปัญหาด้านแหล่งน้ำที่ไม่เพียงพอของเกษตรกร ที่ดินทำกิน
- (2) ผลิตสินค้า และมีตลาดที่เป็นธรรม การเชื่อมโยงกับผลผลิตภาคเอกชน
- (3) เกษตรกรที่สามารถปรับตัว เช่น Smart Farmer และ Young Smart Farmer ต้องการ
ยกระดับมาตรฐานของสินค้า
- (4) การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้า เชื่อมโยงกับตลาดภาคเอกชนและตลาด Modern trade
เพื่อเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการภาคเกษตร
- (5) การขอสนับสนุนด้านพลังงานแสงอาทิตย์ เช่น ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ โรงอบ
พลังงานแสงอาทิตย์

ด้านปศุสัตว์

☞ ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการปรับปรุงพันธุ์โคให้ดีขึ้น (เนื้อเยอะ นมเยอะ โตไว) สนับสนุนการเลี้ยงโคอยู่คู่กับที่เป็นหลักแหล่ง เพื่อลดต้นทุน ส่งผลให้กลุ่มจังหวัดมีโคนมมากที่สุดในประเทศ

☞ ปัญหาและอุปสรรค

(1) ขาดความรู้และประสบการณ์เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การจ้างที่ปรึกษา เป็นต้น และวิธีการติดตามประเมินผล ยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่สามารถตอบเป้าหมายตัวชี้วัดได้อย่างชัดเจน ความต้องการของประชาชน

(2) ปัญหาจากการสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การฝึกอบรมไม่สามารถรวมเป็นกลุ่มใหญ่มาก

(3) งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จัดสรรให้ล่าช้า

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

ต้องการครุภัณฑ์การเกษตร และต้องการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจำอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงดู

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน(ถนน)

☞ ผลการดำเนินงาน

โครงการโดยส่วนใหญ่เป็นการขยายถนนเพื่อแก้ปัญหาการจราจร และซ่อมสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่งแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งโครงการทั้งหมดมีการรับฟังความคิดเห็น รับทราบปัญหาความต้องการของประชาชน

☞ ปัญหาและอุปสรรค

โครงการที่เสนอส่วนใหญ่ในพื้นที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกิดขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสำนักงบประมาณไม่เห็นชอบให้ดำเนินการ

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

ประชาชนต้องการงบประมาณให้ต่อเนื่อง ตลอดสายทางทุกปี เนื่องจากคู้มค่าในการเดินทางสัญจรไป – มา โดยสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

ด้านท่องเที่ยว

☞ ปัญหาและอุปสรรค

(1) การท่องเที่ยวได้รับกระทบอย่างมากเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในปริมาณน้อยลง ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก

ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต้องปิดกิจการ ภาคแรงงานด้านการท่องเที่ยวไม่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้
เกิดปัญหาว่างงาน

(2) การโอนเงินจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ไม่สามารถจัดอบรมสัมมนาได้ทันตามแผนการ
ปฏิบัติงาน

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว คือ อยากให้ภาครัฐสนับสนุนให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อ
กระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อให้ห่วงโซ่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขับเคลื่อนต่อไปได้

ด้านไหม

☞ ผลการดำเนินงาน

มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม แปรรูปดักแด่ เป็นผลิตภัณฑ์อาหาร อาทิเช่น น้ำพริกดักแด่ โปรตีน
เป็นต้น มีการนำไหมไปผลิตผ้าไหมจำหน่าย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างชุมชน
ซึ่งจะเห็นได้ว่า หม่อนไหม ได้สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนในชุมชน

☞ ปัญหาและอุปสรรค

กำลังการผลิตไหมไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดการบูรณาการของงบประมาณ งบประมาณมา
ไม่พร้อมกัน ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ขาดการเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดย
แต่ละจังหวัดควรกำหนดให้มีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน เพื่อสามารถวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านสังคม

☞ ผลการดำเนินงาน

ได้จัดทำโครงการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา
สติปัญญาของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน ทั้งทักษะด้าน IQ และ EQ โดยฝึกให้เด็กมีทักษะในการพึ่งพาตนเอง
สามารถหารายได้ได้ด้วยตนเอง การพัฒนาการใช้ชีวิตของวัยสูงอายุให้สามารถช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ ปัญหา
อุปสรรคในการดำเนินโครงการ คือ แผนงานโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้

☞ ปัญหาและอุปสรรค

(1) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อีกทั้งระเบียบ
หลักเกณฑ์ของระบบงบประมาณ ขาดการบูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(2) ข้อมูลการจัดทำแผนไม่สมบูรณ์ ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากหน่วยงานหรือบุคคล ทำให้ข้อมูลไม่
เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การทำแผนจึงไม่สอดคล้องกับการดำเนินงาน ทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ
เพียงพอ

(3) กลุ่มเป้าหมายไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้ข้อมูลความต้องการ ส่วนใหญ่จะได้ข้อมูลจากการ
ประชาคมของผู้นำชุมชน/เครือข่าย

1.6.2 การวัดระดับการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

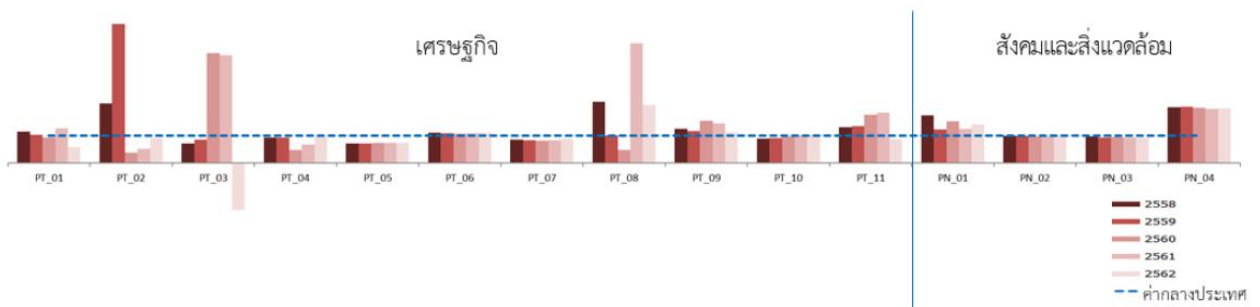

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

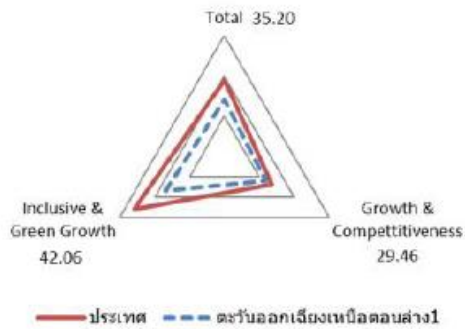
กุมภาพันธ์ 2564

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้วิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่ ขนาดและอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ แรงงาน และการท่องเที่ยว ปรากฏตามข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด ตามกราฟที่ 51 – 52 และตารางที่ 130 – 131 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 51 : ผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

กราฟที่ 52 : ผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 130 : ผลการพัฒนาตามมิติการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

มิติการพัฒนา	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ภาพรวม	42.95	41.31	44.51	47.02	47.14	29.83	31.14	32.82	33.86	35.20
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)	38.39	36.40	37.82	37.45	33.83	35.08	33.08	33.47	36.23	29.46
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)	46.17	51.09	54.88	56.01	64.90	25.37	29.32	32.19	31.65	42.06

หมายเหตุ : * ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล

** ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2558 ปี 2560 ปี 2562

ตารางที่ 131 : ผลการพัฒนาตามมิติการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)										
PC_GC_01 อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)	2.54	3.16	3.85	4.14	0.92	2.88	3.24	3.58	5.15	0.53
PC_GC_02 อัตราการขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)	-6.11	0.04	4.95	5.77	-2.48	0.98	1.21	1.87	2.97	-2.74
PC_GC_03 อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)	1.62	3.46	2.20	3.24	0.37	1.16	2.94	8.73	12.58	-0.63
PC_GC_04 อัตราการขยายตัวภาคบริการ (ร้อยละ)	4.86	4.52	4.12	3.68	2.31	4.50	4.17	1.93	2.48	2.24
PC_GC_05 มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)	110,644	115,017	120,325	128,068	130,951	78,325	82,504	86,576	91,958	94,196

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)										
PC_GC_06 สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด *, **	0.403	0.414	0.426	0.418	0.414	0.443	0.446	0.450	0.453	0.456
PC_GC_07 ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)	114,985	119,869	126,037	130,375	133,429	96,782	99,709	102,710	108,529	117,003
PC_GC_08 อัตราการขยายตัวผลิตภาพแรงงาน (ร้อยละ)	2.74	3.01	6.28	1.31	3.25	6.07	3.02	3.01	5.67	6.81
PC_GC_09 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	0.84	0.99	1.09	0.96	0.94	1.04	1.14	1.65	1.37	1.05
PC_GC_10 รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	24,335	26,465	30,293	34,295	34,881	21,535	23,854	29,209	34,181	34,819
PC_GC_11 อัตราการขยายตัวรายได้การท่องเที่ยว (ร้อยละ)	12.19	8.05	12.95	9.38	2.16	15.70	10.77	22.45	17.02	1.87
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)										
PC_IGG_1 ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)*	7.43	9.72	8.96	12.80	7.73	12.78	11.82	13.48	15.75	10.82
PC_IGG_2 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15 – 59 ปี (ปี)	8.60	8.74	8.90	8.93	9.01	8.38	8.54	8.64	8.65	8.89
PC_IGG_3 ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	33.67	40.62	45.35	49.85	60.67	32.23	37.82	43.01	46.46	56.36

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
(ร้อยละ)										
PC_IGG_4 ปริมาณ ขยะในกลุ่มจังหวัด (พันตัน)*	1,133	1,161	1,152	1,196	1,196	2,278	2,354	2,298	2,338	2,371

จากกราฟและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า

ด้านเศรษฐกิจ

1) ปี พ.ศ. 2562 อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าปีก่อนอยู่ที่ร้อยละ 0.53 เทียบกับปีก่อนหน้าขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.15 และน้อยกว่าค่ากลางของประเทศซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.92

2) อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ หดตัวลงอยู่ที่ร้อยละ -2.74 น้อยกว่าค่ากลางของประเทศซึ่งมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ -2.48 เทียบกับปีก่อนที่มีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.97 ในขณะที่ค่ากลางของประเทศอยู่ที่ร้อยละ 5.77 ถึงแม้ว่าอาชีพส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดฯ จะเป็นอาชีพเกษตรกรรม แต่เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ส่งผลต่อมูลค่าภาคเกษตรด้วย

3) อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดฯ หดตัวลงอยู่ที่ร้อยละ -0.63 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่มีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 12.58 และน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.37 ถึงแม้กลุ่มจังหวัดฯ จะเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมและการบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่เนื่องจากผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว และภาคการส่งออกก็หดตัวตาม

4) อัตราการขยายตัวของภาคการบริการ หดตัวลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย อยู่ที่ร้อยละ 2.24 และน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.31 เนื่องจากการแข่งขันการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น

5) มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว มีมูลค่า 94,196 บาท/คน มากกว่าปีก่อนที่มีมูลค่า 91,958 บาท/คน แต่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีค่าเฉลี่ย 130,951 บาท/คน

6) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของกลุ่มจังหวัด หรือค่าความไม่เสมอภาคของรายได้ มีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ โดยอยู่ที่ 0.456 ค่ากลางประเทศอยู่ที่ 0.414

7) ผลิตภาพแรงงาน มีมูลค่า 117,003 บาท/คน น้อยกว่าค่ากลางของประเทศที่มีมูลค่า 133,429 บาท/คน แต่มีค่าสูงกว่าปีก่อนหน้า ซึ่งมีมูลค่า 108,529 บาท/คน คิดเป็นร้อยละ 6.81 ของปีก่อนหน้า ซึ่งมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าค่ากลางประเทศซึ่งมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 3.25 แสดงให้เห็นว่าแรงงานมีความสามารถในการผลิตสูงขึ้น

8) อัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.05 สูงกว่าค่ากลางของประเทศที่มีค่าร้อยละ 0.94 แต่เมื่อเทียบกับปีก่อนมีอัตราการว่างงานลดลง

9) รายได้การท่องเที่ยว มีมูลค่า 34,819 ล้านบาท น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย ที่มีมูลค่า 34,881 ล้านบาท เนื่องจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวรอง แม้ว่าจะมีการแข่งขันที่สูงมาก โดยมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 1.87 หดตัวลงจากปีก่อนหน้าที่มีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ 17.02

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

10) ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนของกลุ่มจังหวัดมีจำนวนน้อยลง อยู่ที่ร้อยละ 10.82 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่มีจำนวนร้อยละ 15.75 แสดงให้เห็นว่าจำนวนคนจนน้อยลง

11) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15 – 59 ปี มีมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยอยู่ที่ 8.98 ปี แต่ยังไม่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศซึ่งอยู่ที่ 9.01 ปี

12) ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยมีจำนวนร้อยละ 56.36 แต่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ที่มีจำนวนร้อยละ 60.67

13) ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัดมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณอยู่ที่ 2,371 พันตัน มากกว่าค่ากลางของประเทศ ที่มีจำนวน 1,196 พันตัน

1.6.3 ผลการเบิกจ่ายโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 352,899,100 บาท จำนวน 3 โครงการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ แบ่งเป็นงบลงทุน 298,500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 84.58 งบดำเนินการเอง 49,399,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 14 งบรายจ่ายอื่น 5,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.42 และมีเงินเหลือจ่ายไปดำเนินการรายการใหม่ และจ่ายค่าชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จำนวน 13,903,578.96 บาท

ผลการดำเนินงานในภาพรวม มีผลการเบิกจ่ายรวม 228,212,613.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.67 กันเงินไว้เบิกเหลือปี 111,338,393.92 บาท ดังนี้

ตารางที่ 132 : ตารางแสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

หน่วย : บาท

จังหวัด	งบประมาณ (หลังโอนเปลี่ยนแปลง)	ผลเบิกจ่าย	ร้อยละ	กันเงินไว้เบิกเหลือในปี	เหลือจ่าย
นครราชสีมา	114,239,543	60,864,615.74	53.40	43,292,291.66	10,082,635.60
ชัยภูมิ	89,037,735.96	77,484,434.84	88.35	9,123,672.56	2,429,628.56
บุรีรัมย์	64,389,500	24,274,716.26	37.70	39,977,000	137,783.74
สุรินทร์	82,232,321.04	63,230,269.30	75.42	18,945,429.70	56,622.04
OSM	3,000,000	2,358,577.50	100	-	641,422.50
รวม	352,899,100	228,212,613.64	64.67	111,338,393.92	13,348,092.44

ที่มา : ข้อมูลจากการประมวลผลของกลุ่มจังหวัดฯ

ผลการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด ณ ไตรมาสที่ 4 ร้อยละ 100 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ทำให้กิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมที่ฝึกอบรมสัมมนา ไม่สามารถดำเนินการได้จากการระบอบโรคใหม่พร้อมกับสายพันธุ์ใหม่ของเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ที่ทำให้การแพร่ระบาดเร็วขึ้น ผู้เข้ารับการอบรม/เจ้าหน้าที่บางท่านติดเชื้อไวรัส ทำให้ต้องมีการเลื่อนกิจกรรมไป ซึ่งเป็นช่วงเดือนมิถุนายน 2565 ที่รัฐบาลให้มีการผ่อนคลาย พร้อมกับเปิดรับการท่องเที่ยว ซึ่งเข้าสู่ไตรมาสที่ 3 แล้ว และจากการที่สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณแบ่งเป็นรายงวด โดยงวดที่ 3 และงวดที่ 4 เป็นช่วงปลายงบประมาณ จึงทำให้บางกิจกรรมดำเนินการล่าช้า

นอกจากนี้ มีการปรับโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด อีกทั้งมีการยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ 2551 และประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 เป็นผลทำให้คณะกรรมการการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหารกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ต้องมีอันสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ ทำให้การพิจารณาการใช้เงินเหลือจ่ายที่มีการกำหนดจัดประชุมในช่วงหลังพระราชกฤษฎีกาฯ ใหม่ ต้องยกเลิก รวมทั้งการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องชะลอ จึงทำให้มีเงินเหลือจ่ายพับไปเป็นจำนวนมาก

ปัญหา/อุปสรรค ต่อการดำเนินงานและเบิกจ่าย ดังนี้

1. งบประมาณของกลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นงบลงทุน ถึงร้อยละ 84.58 ซึ่งเมื่อยังไม่ก่อหนี้ ก็จะไม่มีการเบิกจ่าย บางรายการมีการประกาศจัดซื้อจัดจ้างใหม่ เนื่องจากผู้รับจ้างไม่เข้ามาลงนามในสัญญา งานแหล่งน้ำ แบ่งงานออกเป็น 2 ลักษณะ คือ งานจ้างเหมา และงานดำเนินการเอง ซึ่งงานดำเนินการเองจะ

เบิกจ่ายเป็นวัสดุ ค่าแรงงาน และเบิกจ่ายในลักษณะงบดำเนินงาน ยอดการเบิกจ่าย จะทยอยเบิกจ่ายไปจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

2. มีการขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่เป็นงบลงทุน : ที่ดินสิ่งก่อสร้าง วงเงินเกินกว่า 10 ล้านบาท และรายการที่ใช้เงินเหลือจ่ายไปดำเนินการจ่ายค่า K จะต้องไปทำความเข้าใจกับสำนักงานประมาณ เนื่องจากรายการเงินเหลือจ่ายที่นำมาใช้นั้นอยู่นอกผลผลิตโครงการ

3. ปัญหาด้านพื้นที่ดำเนินการ ทำให้ต้องมีการโอนเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความล่าช้า

4. ระเบียบวิธีการ การเบิกจ่ายของหน่วยดำเนินการ มีความแตกต่างจากหน่วยงานจ่ายของจังหวัด (การเงิน สำนักงานจังหวัด) จึงทำให้การจัดทำเอกสารเพื่อเบิกจ่ายมีข้อผิดพลาด

5. ผลกระทบของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ทำให้กิจกรรมการอบรมสัมมนาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน การปรับจำนวนรุ่น รวมไปถึงการปรับแผนการปฏิบัติงานโดยเลื่อนดำเนินการไปจนสถานการณ์คลี่คลาย

แนวทางการแก้ไข

1. กลุ่มจังหวัด ฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดกำกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ฯ ได้เร่งรัดการก่องหน้ผูกพัน การดำเนินโครงการ และการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง/รัฐบาลกำหนด

2. กลุ่มจังหวัดฯ กำหนดแผนการกำกับติดตาม ดังนี้

- แจ้งจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ ให้รายงานผลการเบิกจ่ายลงในแบบฟอร์มที่กลุ่มจังหวัดออกแบบ รายงานให้กลุ่มจังหวัดทราบทุกวันที่ 1 และ 15 ของเดือน จนกว่าจะดำเนินการและเบิกจ่ายแล้วเสร็จ

- การประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ได้มีการนำเสนอผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ทุกครั้ง หรือการประชุมใดที่กลุ่มจังหวัด ฯ ได้เข้าร่วมประชุมกับจังหวัด หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ก็ได้ขอความร่วมมือให้เร่งรัดการดำเนินโครงการ และการเบิกจ่ายด้วยทุกครั้ง

3. จังหวัดในกลุ่มจังหวัด มีการประชุมติดตามเร่งรัดการดำเนินงาน และเป็นคลินิกให้คำปรึกษาในการกรณีพบปัญหาอุปสรรค ทั้งเรื่องการขออนุญาตดำเนินการ การจัดซื้อจัดจ้าง โดยจะมีหน่วยงานตรวจสอบภายในจังหวัดให้คำปรึกษา รวมทั้งสำนักงานคลังจังหวัด

4. กำหนดให้หน่วยดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานทั้งในด้านของการเบิกจ่ายตามที่กำหนดข้างต้นและนอกจากนี้ยังมีการรายงานผลสัมฤทธิ์รายโครงการ และการรายงานในระบบติดตามประเมินผล (e-Menscr) ซึ่งเป็นการรายงานในระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นปัจจุบันทุกไตรมาส

ประเด็นการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

2.1 บทวิเคราะห์

กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้มีการนำยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงการทำงานเพื่อเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องหรือขนานรับนโยบายไปสู่การปฏิบัติและบริบทที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ระดับภาค และระดับโลก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ร่างแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาล รวมทั้งยุทธศาสตร์ของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น หอการค้าและสภาอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยจะวิเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด กระแสโลกหรือแนวโน้มขนาดใหญ่ (ปัจจัยภายนอก) โดยทำการวิเคราะห์ตนเองด้วย SWOT Analysis วิเคราะห์จากระบบฐานข้อมูลผ่านเครื่องวัดระดับการพัฒนา Benchmark (ปัจจัยภายใน) และการกำหนด Value chain ในแต่ละด้านเพื่อกำหนดทิศทางการจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ดังนี้

2.1.1 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends)

ที่มา สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“Megatrends” คือแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างสำคัญต่อมนุษย์ ปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งในปี 2021 หรือปี พ.ศ. 2564 มีทิศทาง ดังนี้

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งประเทศไทยเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งมีการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับเทคโนโลยีชีวภาพและกายภาพ ส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางต่อวิธีการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน

- Platform Economy & Sharing Economy ทำให้เกิดการดำเนินงานรูปแบบใหม่ สร้างโอกาสให้รายย่อยและผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล เช่น การขายสินค้าผ่านแอปพลิเคชัน ที่มีระบบจัดการแยกหมวดหมู่สินค้า ระบบการซื้อขาย การจ่ายเงิน การบริการจัดส่งโดยเชื่อมกับบริษัทขนส่งสินค้า ระบบการให้บริการการร้องเรียน การร้องทุกข์ การคืน หรือการจองที่พักแรมผ่านเว็บไซต์ของตัวแทน การเปิดบ้านให้นักเดินทางเช่าพักรายวัน

- Big DATA Analytics ข้อมูลเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่สี่ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลง เพื่อวิเคราะห์ในเชิงการตลาด ความเป็นไปได้ประกอบการทำธุรกิจ หรือพัฒนาสินค้าและบริการ

- AI & Automation นำเทคโนโลยีมาทดแทนแรงงานในงานที่ไม่ซับซ้อน หรือสาขางานที่มีความเสี่ยงที่เทคโนโลยีจะเข้ามาแทนที่มนุษย์ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ การเกษตร ร้านอาหาร ร้านค้า แต่ทั้งนี้มนุษย์สามารถเรียนรู้และควบคุมระบบของเครื่องจักรได้

<p>โอกาส : การพัฒนาเทคโนโลยีทางกายภาพ ชีวภาพ การผลิตแบตเตอรี่ วัสดุคอมพิวเตอร์ นาโนเทคโนโลยี</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : กระบดต่อการว่างงานของแรงงานทักษะต่ำ เกิดความเหลื่อมล้ำทั้งรายได้ การเข้าถึงสวัสดิการ การแข่งขันทางธุรกิจ ความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพิ่มขึ้นตามการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลของประชากร</p>
--	--

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

องค์การสหประชาชาติได้คาดการณ์ว่าประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 1 พันล้านคนภายในปี 2030 กับการเติบโตของตลาด และภายในปี 2050 องค์การสหประชาชาติประมาณการว่าร้อยละ 80 ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา โดยประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุที่มากขึ้น สวนทางกับวัยแรงงานที่ลดลง ไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2566 และคาดว่าจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดภายในปี 2577 นอกจากนี้ สังคมเปลี่ยนแปลงทำให้คนมีการศึกษาแต่งานน้อย มีจำนวนเด็กเกิด

ใหม่น้อยลง สิ่งนี้ส่งผลต่อธุรกิจรวมถึงผลผลิตที่ลดลง การมีส่วนร่วมของแรงงานน้อยลง คนรุ่นใหม่จะมีภาระมากขึ้นอันเป็นผลจากความคาดหวังจากผู้สูงอายุ

<p>โอกาส : สร้างโอกาสใหม่จากสังคมสูงวัย เช่น บริการทางการแพทย์ ศูนย์พักพิง หรือหุ่นยนต์ดูแล</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : ขาดแคลนแรงงาน อัตราส่วนการพึ่งพิงผู้สูงอายุต่อวัยแรงงาน และค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการที่สูงขึ้น รวมถึงการขยายตัวของแรงงานต่างด้าว และสังคมพหุวัฒนธรรม</p>
---	--

อนาคตของงาน งานบางประเภทจะสูญหายไปจากการทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ร้อยละ 60 ของการประกอบอาชีพจะมีอย่างน้อยร้อยละ 30 ของงานถูกทดแทนด้วยเครื่องจักร งานประเภทที่มีความสำคัญมากขึ้นรูปแบบการทำงานมีความยืดหยุ่น และแรงงานนอกระบบจะเพิ่มขึ้น จากการทำงานที่มีใช้รูปแบบมาตรฐานและทำงานจากทุกที่ทุกเวลา โดยงานในลักษณะการทำซ้ำจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ขณะที่ความต้องการแรงงานที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น แรงงานจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ

<p>โอกาส : แรงงานต้องพัฒนาทักษะลักษณะใหม่ๆ เช่น ทักษะทางพฤติกรรม ทักษะด้านมนุษย์ การทำงานเป็นทีม</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : แรงงานเสี่ยงตกงาน เพราะจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ค่านิยมของประชากรรุ่นใหม่ที่ชอบทำงานอิสระส่งผลให้แรงงานไม่ได้รับความคุ้มครองตามระบบประกันสังคมมีจำนวนเพิ่มขึ้น</p>
--	---

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม

ประชากร Gen Y (เกิดช่วง พ.ศ. 2523 - 2543) เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี มีการศึกษาสูงขึ้น และเป็นกำลังหลักในตลาดแรงงาน จะมีบทบาทเด่นในสังคม นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมการใช้ชีวิต เช่น รูปแบบการทำงานที่ความยืดหยุ่น และมี Work Life Balance การย้ายถิ่นฐานมากขึ้น อัตราการเกิดลดลง

<p>โอกาส : การจ้างงานมีใช้รูปแบบมาตรฐานมีแนวโน้มสูง อาทิ งานบนแพลตฟอร์มออนไลน์ งานจ้างเป็นครั้งคราว</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : ปัญหาสุขภาพจิตพบในทุกช่วงวัย ประชากรช่วงอายุ 25 – 29 ปี มีสัดส่วนการเสียชีวิตจากปัญหาสุขภาพจิตมากที่สุด อัตราการเกิดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จากแนวคิดครอบครัวเดี่ยว ความต้องการใช้ชีวิตคนเดียว ความสามารถในการพึ่งพาตนเองที่สูงขึ้น การศึกษาสูงขึ้น และการยอมรับเพศสภาพที่ไม่ตรงกับสถานะทางเพศ</p>
---	--

การขยายตัวของความเป็นเมือง Urbanization ความเป็นเมือง เมืองใหญ่ในประเทศต่างๆ ที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาขึ้นมาอย่างรวดเร็ว จะขับเคลื่อนความก้าวหน้าในอนาคต ปี พ.ศ. 2551 ประชากรกว่าร้อยละ 50 ของโลกมีการอาศัยอยู่ในเมืองและจะเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 70 ภายใน 30 ปี ข้างหน้า

<p>โอกาส : สร้างความเจริญให้กับเมือง โครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะขยายตัวตามประชากรที่ย้ายมาอาศัยแถบชานเมือง ไม่เว้นแม้แต่สถานที่ท่องเที่ยว ห้างสรรพสินค้า ออฟฟิศ และที่พักอาศัย จนส่งผลต่อการลงทุนสร้างระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มขึ้นกว่า 50% เพื่อเชื่อมชานเมืองโดยรอบให้เข้าถึงใจกลางของเมืองอย่างง่ายและไร้ข้อจำกัด แนวคิดเกี่ยวกับการฟื้นฟูเมืองถูกนำกลับมาพูดใหม่อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่น แนวคิดเมืองอัดแน่น (Compact City) แนวคิดเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และแนวคิดการสร้างสมดุลระหว่างแหล่งงานและที่อยู่อาศัย (Job and Housing Balance)</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : สำหรับประเทศไทยความเป็นเมืองยังไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยโลก หน่วยงานและภาคีท้องถิ่นมีข้อจำกัดด้านศักยภาพและ/หรือบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ พื้นที่ยังเผชิญความท้าทายด้านการจัดการของเสียและการปล่อยมลพิษ การใช้ทรัพยากรของเมือง</p>
---	--

การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล ความต้องการดูแลสุขภาพในเชิงป้องกันมีเพิ่มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย เป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการสุขภาพ ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์และความคุ้มค่าของการบริการทางการแพทย์ มูลค่าการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ ประเทศไทยติดอันดับใน 20 ของโลก

<p>โอกาส : การมีแนวโน้มความต้องการบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพที่เพิ่มขึ้น กระแสตระหนักในการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน เกิดกระแสอาหารเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุปกรณ์และบริการดูแลสุขภาพโดยใช้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : เกิดเป็นโอกาสและความท้าทายของระบบสาธารณสุขที่จัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสุขภาพ และการเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล</p>
--	---

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้น 1.5 – 5.1 องศาเซลเซียส ภายในปี 2643 ส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อน ภัยแล้ง และพายุที่บ่อยและรุนแรง เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ ภาคเกษตรที่เสียหายมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จากการพึ่งพาสภาพภูมิอากาศในการเพาะปลูก เกิดโรคอุบัติซ้ำ การสูญเสียทรัพยากรชายฝั่งจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น และการลดจำนวนของสิ่งมีชีวิตในทะเลจากอุณหภูมิ น้ำทะเลที่เพิ่มขึ้นและภาวะน้ำทะเลเป็นกรด

ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีหลายประเทศทั่วโลกกำลังตื่นตัวในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกให้เป็นไปตามเป้าหมายของ Paris Agreement ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2559 โดยกำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ลดลงร้อยละ 20 จากการประมาณการในกรณีปกติ ภายในปี 2573

พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า ต้นทุนของพลังงานหมุนเวียนลดต่ำลงมาใกล้เคียงกับพลังงานฟอสซิล และความก้าวหน้าของเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า นำมาซึ่งโอกาสของไทยในด้านพลังงาน ซึ่งเทคโนโลยีทั้งสองจะเป็นโอกาสในการลดการพึ่งพาการนำเข้าเชื้อเพลิง และลดมลพิษทางอากาศ และการเป็นฐานการผลิตยานยนต์สมัยใหม่

แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตอย่างก้าวกระโดดของจีนเพิ่มบทบาทในการกำหนดระเบียบโลก นำมาสู่แรงกดดันระหว่างจีน - สหรัฐอเมริกา แนวโน้มภูมิรัฐศาสตร์โลกยังขึ้นกับทิศทางของสหรัฐ ภายใต้การบริหารของไบเดน ที่มีแนวโน้มต่อต้านบทบาทของจีน การปกป้องความเป็นส่วนตัวและการผูกขาดในอุตสาหกรรมดิจิทัล ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับความร่วมมือพหุภาคี และกลไกสถาบันระหว่างประเทศ

<p>โอกาส : ตำแหน่งความสัมพันธ์ทั้งจีนและสหรัฐฯ ทำให้ไทยมีความท้าทายในการท้าทายในการกำหนดบทบาทความร่วมมือระหว่างประเทศ การหดตัวของห่วงโซ่มูลค่าโลก (GVCs) เป็นโอกาสที่ไทยควรไขว่คว้า ด้วยความได้เปรียบด้านตำแหน่งที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ในภูมิภาค</p>	<p>อุปสรรค/ความเสี่ยง : การพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างกันลดลง อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีขอบเขตแคบลง/มุ่งเน้นเฉพาะประเด็นอาจมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น</p>
--	---

ที่มา: สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การเปลี่ยนแปลงระดับโลกในปี 2022 หรือ พ.ศ. 2565 จากการสรุปของ MarketingGoops.com ดังนี้

เมกะเทรนด์เปลี่ยนโลก	การลงทุน
 <ul style="list-style-type: none"> ● เมตาเวิร์ส (Metaverse) 	<ul style="list-style-type: none"> ● โลกเสมือนจริงที่เป็นพื้นที่ดิจิทัล ซึ่งมีการจำลองสภาพแวดล้อมให้กับผู้ใช้งาน ทำกิจกรรมต่างๆ ได้ผ่าน Avatar ที่สร้างขึ้น
 <ul style="list-style-type: none"> ● NFT (Non-Fungible Token) 	<ul style="list-style-type: none"> ● สินทรัพย์ดิจิทัลมีลักษณะเฉพาะตัว ไม่ซ้ำใคร ไม่สามารถจับต้องได้ ซื้อขายได้เหมือนทรัพย์สินอื่นๆ ผ่าน Blockchain
 <ul style="list-style-type: none"> ● บริการสุขภาพ (Healthcare) 	<ul style="list-style-type: none"> ● โลกก้าวสู่สังคมสูงวัยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ประชาชนใช้จ่ายด้านสุขภาพสูงเพิ่มมากขึ้น
 <ul style="list-style-type: none"> ● คลาวด์ (Cloud Computing) 	<ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องมือที่กำหนดที่เป็น Host บริการผ่านอินเทอร์เน็ต ช่วยจัดเก็บข้อมูล และจัดการข้อมูลต่างๆ โดยแลกกับการเสียค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่ง
 <ul style="list-style-type: none"> ● อีสปอร์ต (E-Sports) 	<ul style="list-style-type: none"> ● การแข่งขันกีฬาอีสปอร์ตที่กำลังเป็นที่นิยมทั่วโลก
 <ul style="list-style-type: none"> ● กัญชา (Cannabis) 	<ul style="list-style-type: none"> ● เป็นเทรนด์ของโลก เป็นพืชเศรษฐกิจกับโอกาสการลงทุนที่สร้างกระแสมาแรง มีอัตราการเติบโตในอนาคตได้
 <ul style="list-style-type: none"> ● เซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductors) 	<ul style="list-style-type: none"> ● “ชิป” เทรนด์โลกมาแรง สำคัญต่อหลายธุรกิจของโลก เช่น การผลิตสมาร์ตโฟน, การผลิตรถยนต์ EV CAR
 <ul style="list-style-type: none"> ● พลังงานสะอาด (Clean Energy) 	<ul style="list-style-type: none"> ● โลกกำลังเปลี่ยนจากพลังงานฟอสซิลที่สร้างมลภาวะจากการปล่อยก๊าซคาร์บอน มาเป็นพลังงานสะอาด จึงเป็นเทรนด์ในอนาคต
 <ul style="list-style-type: none"> ● ลิเทียมและแบตเตอรี่ (Lithium & Battery) 	<ul style="list-style-type: none"> ● มาจากการขยายตัวของผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า ทำให้กำลังการผลิตทั่วโลกในปัจจุบันไม่เพียงพอ

MARKETINGGOOPS.COM

ข้อมูลจากสถาบันอาหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เทรนด์สุขภาพที่น่าจับตามองในปีนี้ (ค.ศ. 2021) ล้วนเป็นผลกระทบที่เกิดจากการระบาดของเชื้อไวรัส ที่ทำให้คนใช้ชีวิตอย่างแหวดระวังมากยิ่งขึ้น กลัวเชื้อโรคร้ายขึ้น ในขณะที่เดียวกันผู้คนก็มองหากิจกรรมที่ช่วยบำบัดจิตใจและเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายในช่วงเวลาที่ผ่านมา จึงเกิดเทรนด์ของอุตสาหกรรมอาหารทั้ง 9 อย่าง ดังนี้

1) Immunity Boosting กินเพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน

แนวคิด : การระบาดของ COVID-19 ทำให้ผู้บริโภคเริ่มมองหาตัวช่วยเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารอาหารและแร่ธาตุที่ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Wellness Shots – น้ำผลไม้เข้มข้นแบบช็อต

Probiotics – เพิ่มลงในอาหาร เพื่อช่วยในเรื่องระบบการย่อย ที่พบได้บ่อย คือ กลุ่มสินค้าประเภท นมเปรี้ยว โยเกิร์ต กิมจิ และมิโซะ เป็นต้น

2) Personalized Nutrition โภชนาการเฉพาะบุคคล

แนวคิด : การออกแบบโภชนาการให้เหมาะสมกับร่างกายแบบเฉพาะบุคคล โดยคำนึงถึงการใช้ชีวิต สารอาหาร และสุขภาพ

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Microbiome Data – เป็นการใช้อัตราข้อมูลระดับพันธุกรรม เพื่อจัดอาหารในแบบ Personalized ซึ่งจะมุ่งเน้นในเรื่องของการไดเอตเป็นหลัก Biomarker Data – ใช้ข้อมูล Biomarkers ในเลือด นำไปวางแผนกำหนดอาหาร ยา การออกกำลังกาย และพฤติกรรม

3) Well-Mental Eating กินเพื่อสุขภาพจิตใจ

แนวคิด : โอกาสทางธุรกิจของกลุ่มผลิตภัณฑ์นี้ ส่วนใหญ่มักเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใส่สารบางอย่างที่ช่วยลดความเสียหายจากอนุมูลอิสระและการอักเสบของสมอง หรือ การกินเพื่อช่วยส่งเสริมการทำงานของสารสื่อประสาท ทำให้การทำงานดีขึ้น

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : CBD-Infused – อาหารที่ผสมสารสกัดจากกัญชา มีสรรพคุณช่วยให้รู้สึกสงบและลดความวิตกกังวล

Probiotic – นอกจากช่วยสร้างภูมิคุ้มกันแล้วยังช่วยเรื่องสุขภาพจิตใจได้ด้วย โดยนำมาใช้ช่วยลดความเสี่ยงในการเป็นโรคซึมเศร้าได้

4) Gastronomy Tourism หรือ Food Tourism ท่องเที่ยวสายกิน

แนวคิด : อาหารถือเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการออกท่องเที่ยว ผลสำรวจระบุว่า นักท่องเที่ยวกว่า 53% เลือกสถานที่ท่องเที่ยวจากอาหารและเครื่องดื่ม

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Food Festival – งานเทศกาลที่จะสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวได้ค้นพบวัฒนธรรมอาหารประจำท้องถิ่นนั้น ๆ

Meal-Sharing Platform – แพลตฟอร์มที่จะช่วยเติมเต็มการท่องเที่ยวด้วยมื้ออาหารในแบบพื้นถิ่น

5) Elderly Food อาหารการกินของวัยเก่า

แนวคิด : ปัจจุบันโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ตลาดอาหารสำหรับผู้สูงอายุที่กำลังเติบโตควบคู่ไปด้วย ปี 2025 คาดการณ์ว่าตลาดอาหารสำหรับผู้สูงอายุจะขยายตัวขึ้นไปจนถึง 18,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบันกว่า 25%

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : 3D Printed Food – ขึ้นรูปอาหารจากวัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อการกลืนและการย่อยอาหารของผู้สูงอายุ แต่ยังคงให้รูปลักษณ์เหมือนกับอาหารปกติ

Elderly Snack – ขนมคบเคี้ยวที่ลดสารอาหารที่ส่งผลเสียต่อร่างกาย หรือ เพิ่มสารอาหารจำเป็นที่จะมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพเข้าไป

6) Shared Kitchen ครั้วที่แชร์กันมากขึ้น

แนวคิด : ครั้วกลางที่ให้บริการด้านอาหารรูปแบบใหม่ สร้างเครือข่ายธุรกิจ และลดค่าใช้จ่ายในการขยายธุรกิจ

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Cloud Kitchen – เป็นการให้บริการเช่าพื้นที่ทำครัวและอุปกรณ์ทำครัวแบบอุตสาหกรรมเพื่อใช้ประกอบธุรกิจอาหาร

Co-Cooking Kitchen – พื้นที่สร้างสรรค์อาหารจานโปรด โดยรวบรวมกลุ่มของผู้สนใจด้านเดียวกัน มีโอกาสฝึกฝน ทดลอง และรังสรรค์จานอาหารใหม่ ๆ ร่วมกัน

7) Biodiverse Dining กินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวคิด : จากผลสำรวจการบริโภคทั่วโลก ผู้บริโภคส่วนใหญ่ มักกินอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ส่งผลให้ร่างกายและทรัพยากรเกิดความไม่สมดุล

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Biodiverse Restaurant – ร้านอาหารแนวใหม่ที่ชูจุดยืนในการรักษาความหลากหลายและช่วยให้การกินของผู้บริโภคเกิดความสมดุลมากขึ้น

Supply Partnership – ร้านอาหารที่จับมือกับผู้ผลิตวัตถุดิบ ร่วมกันสร้างสรรค์เมนูที่มีความแปลกใหม่และหลากหลาย

8) Food Waste Rescue แก้ปัญหาขยะอาหาร

แนวคิด : อาหารที่รับประทานอยู่ในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างขยะรวม ๆ แล้วได้มากถึง 1 ใน 3 ของอาหารที่ผลิตทั่วโลก โดยจะมีผลิตภัณฑ์อาหารราว 30-50% ที่ไม่ถูกกิน และส่วนใหญ่เป็นขยะอาหารที่เกิดจากครัวเรือนเป็นหลัก หากคำนวณเป็นมูลค่าทางการเงินแล้ว สูญเสียไปไม่น้อยกว่า 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Transform – การนำขยะอาหารที่เหลือใช้กลับมาปรุงอาหารอีกครั้ง ตัวอย่างเช่น การนำธัญพืชไปผลิตเบียร์ แต่ by product ที่เหลือจากกระบวนการผลิต ได้แก่ โปรตีน, ไฟเบอร์, ไมโครนิวเทรียน เหล่านี้สามารถนำมาผลิตเป็น Snack Bar ได้

Fertilizer – การนำขยะอาหารที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ไปทำเป็นปุ๋ยเพื่อใช้ในวงการเกษตรกรรม

9) Newtrition โภชนาการรูปแบบใหม่

แนวคิด : ผู้คนเริ่มตระหนักในสวัสดิภาพสัตว์และภาวะการขาดแคลนอาหาร ทำให้เกิดโภชนาการรูปแบบใหม่คือการไม่บริโภคอาหารที่มาจากเนื้อสัตว์ เลือกบริโภคเฉพาะอาหารหรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากผัก ผลไม้ และธัญพืชแบบ 100%

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ :

Plant-based Meat – อาหารโปรตีนทางเลือกที่มีลักษณะคล้ายเนื้อสัตว์แต่ไม่ได้ผลิตจากเนื้อสัตว์

Bio-Based – ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีทางชีวภาพเข้ามาช่วยในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น ลดการเกิด Carbon Footprint เป็นต้น

จาก 9 เทรนด์ในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ล้วนเป็นเทรนด์ที่เกี่ยวข้องกับ “อาหารเพื่อสุขภาพ” ที่ช่วยป้องกันหรือเยียวยาสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ รวมถึงการตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมรอบตัว หล่อหลอมให้ผู้บริโภคมีแนวคิดและการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

3 Neo Tourism Trends

เทรนด์ใหม่ในโลกการท่องเที่ยวอันใกล้

Nature Seeking

ตามหาธรรมชาติ

Hygieneaholic

ติดสะอาด

Flexi Needed

ต้องการความยืดหยุ่น

การแพร่ระบาดของ“โอมิครอน” เป็นปัจจัยลบต่อการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2565 ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติ อาจยังหวังพึ่งไม่ได้เต็มที่ และประเทศต่างๆต้องปรับมาตรการเปิดรับนักท่องเที่ยวแปรผันไปตามความผันผวนของสถานการณ์โควิด - 19 ส่งผลให้ตลาดการท่องเที่ยวจึงอยู่ในวงจำกัด การเที่ยวในประเทศจึงเป็นหัวหอกสำคัญ ซึ่งเทรนด์การเดินทางท่องเที่ยวปี 2565 เป็นดังนี้

NEO Tourism เป็นคำนิยามใหม่ของรูปแบบการท่องเที่ยวหลังยุคโรคระบาด เป็นการถอดบทเรียนจากสถานการณ์โควิด-19 ที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะก้าวข้ามจาก New Normal ไปสู่ Next Normal ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นเรื่องความสะอาด สุขอนามัย และความยืดหยุ่นในการให้บริการมากขึ้น ดังนั้นเทรนด์นักท่องเที่ยวยุค Next Normal จะให้ความสำคัญ 3 ประเด็นในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่

1) Nature Seeking (ตามหาธรรมชาติ) เพราะยิ่งล็อกดาวน์ทำให้ธรรมชาติฟื้นฟู เมื่อเปิดประเทศ คนจึงต้องการกลับไปใกล้ชิดธรรมชาติ และมองว่าธรรมชาติบำบัดจะช่วยคลายเครียด รู้สึกผ่อนคลาย

2) Hygieneaholic (ติดสะอาด) หากสถานการณ์ยังไม่คลี่คลาย นักท่องเที่ยวจะยังคงให้ความสำคัญเรื่องสุขอนามัยและความสะอาด สถานที่ท่องเที่ยว การให้บริการหรือที่พักที่มีมาตรการป้องกันโรคที่ดี จะตอบโจทย์ความต้องการและสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวได้ดีกว่า ซึ่งมาตรฐานสุขอนามัยต้องเป็นระดับสากล ซึ่งไทยก็มีมาตรฐาน (Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA)

3) Flexi Needed (ต้องการความยืดหยุ่น) เพราะความไม่แน่นอนเรื่องโรคระบาด ทำให้นักท่องเที่ยวมองหาบริการที่มีการประกันความเสี่ยง รวมถึงต้องการทริปที่มีความยืดหยุ่นสูง โดยเฉพาะบริการที่ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ เช่น การยกเลิกที่พักเมื่อป่วยกะทันหัน ทำให้วางแผนการเดินทางปรับตัวไปตามสถานการณ์ได้

2.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนแม่บทกระทรวง นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

➤ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

- 1 ความมั่นคง
- 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์หลักของแผน 20 ปี

- ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภูมิคุ้มกันจังหวัด	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	<ul style="list-style-type: none"> • การเกษตรสร้างมูลค่านำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปหรือเพิ่มมูลค่าผ่านขั้นตอนต่างๆ • สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ • พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน

	<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้าน การ พัฒนา และ เสริมสร้างศักยภาพมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต • การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย • การเสริมสร้างให้คนไทยมีความสุขภาวะที่ดี
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างและความเสมอภาคทางสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ • พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ • เสริมสร้างพลังทางสังคม • เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา พึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

➤ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

4 องค์ประกอบ-13 หมายเหตุ (milestone) ที่ไทยจะให้ความสำคัญในช่วงระยะเวลา 5 ปี นับจากนี้ ได้แก่

1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรมูลค่าสูง, ท่องเที่ยวเชิงคุณค่า, ยานยนต์ไฟฟ้า, การแพทย์ครบวงจร, ประตุการค้าและโลจิสติกส์, ดิจิทัล
2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค SMEs, พื้นที่, ยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม
3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ, การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
4. ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ กำลังคนสมรรถนะสูง, ภาครัฐสมรรถนะสูง

➤ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

Northeastern Direction 2566-2570

เป็น "ศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาคสุ่มหมู่ใต้ไทย"
ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

- Organic/GAP Agriculture
- Bio Circular Green Economy
- Sustainable Water Resource

Green
Good Environment

Growth
Good Local Economy

- NeEC-Bioeconomy
- Medical Hub
- Local Business and Tourism
- Quality of Living

NE
Direction
3G

Gate
Good Opportunity

- EWEC
- Border Trade
- Mekong Tourism
- Logistics

โดยมีเป้าหมายรวม/ตัวชี้วัด ดังนี้

1. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น
2. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ๆ ของภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศ เพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง
2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
3. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
4. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน
6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานสำคัญ

1. แผนงานเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้และทุ่งสัมฤทธิ์ให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
2. แผนงานพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฐานเศรษฐกิจชีวภาพ (NeEC-Bioeconomy)

แนวคิดการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ NeEC-Bioeconomy

พื้นที่ที่เหมาะสม : จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา อุดรธานี และหนองคาย

เพื่อพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศ ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิตเชื่อมโยงการเกษตรและอุตสาหกรรมชีวภาพ

ศักยภาพและโอกาส

- ศูนย์กลางของภาค
- โครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยง EEC และ GMS
- แหล่งผลิตและรวบรวมผลผลิตจากข้าว อ้อย มันสำปะหลัง พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ต่างๆ
- มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร และการเชื่อมโยงกับคลัสเตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพ
- สถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพในการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมชีวภาพและการเกษตร

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

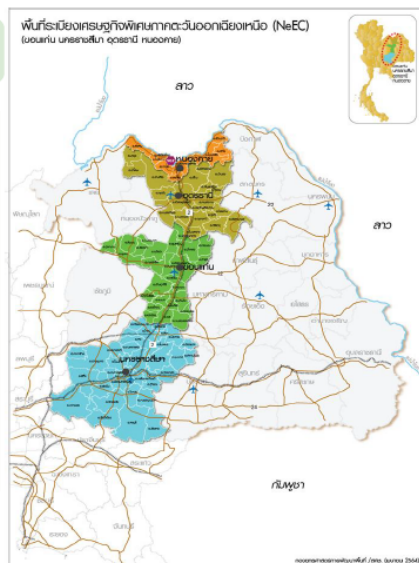
- 1) การพัฒนาการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร ตั้งโรงงานสาธิต/แปรรูป
- 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ
ถ่ายทอดเทคโนโลยี-นวัตกรรมสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ส่งเสริม bio-plastic และ ยา biologics
- 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาการเกษตร และการผลิตผลิตภัณฑ์ชีวภาพ
พัฒนาระบบ Big Data พัฒนาเขตอุตสาหกรรมชีวภาพ ศูนย์รวบรวม-กระจายสินค้า R&D การพัฒนาแหล่งน้ำ และ Smart City
- 4) การพัฒนาการตลาด การท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์
พัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ยกระดับการท่องเที่ยว มาตรฐานสินค้า และการประชาสัมพันธ์

ผลิตภัณฑ์ชีวภาพจากอ้อยและมันสำปะหลัง

สินค้า : สิ่งทอจากเส้นใยที่ได้จากอ้อย ผลิตภัณฑ์อาหารที่ใช้สารให้ความหวานแทนน้ำตาล ไฟฟ้าชีวมวลและก๊าซชีวภาพ บริการ : การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการทางเคมี การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต

สินค้า : โปรตีนแทนเนื้อสัตว์จากพืช (Plant-based Protein) โดยอาศัยส่วนผสมที่ไฮโปรตีนสูง โปรตีนจากแมลง อาหารสัตว์ บริการ : การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอาหาร/บรรจุภัณฑ์ วิทยาการอาหาร (Gastronomy) ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

➤ นโยบายรัฐบาล

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล ดังนี้

ข้อ 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

5.2 พัฒนาอุตสาหกรรม

5.2.1 พัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสีย อุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ ขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานให้สามารถใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

5.3 พัฒนาการเกษตร

5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

5.3.3 พัฒนาการเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืช โดยต้องจัดหารสารถแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

5.3.7 ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

5.4 พัฒนาภาคการท่องเที่ยว

5.4.1 พัฒนาคูณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว โดยส่งเสริมพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพระดับโลกที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของวัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะและของเสียเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงกลุ่มพื้นที่เมืองหลักและเมืองรองที่มีศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ การท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.4.2 ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ รายได้สูง มุ่งเน้นขยายตลาดคุณภาพพร้อมรักษาตลาดเดิม รวมทั้งนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.3 พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ ธุรกิจสปาและแพทย์แผนไทย ผลิตภัณฑ์ยาและสมุนไพรไทย เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า และสร้างโอกาสขยายฐานการผลิตและการตลาดในระดับภูมิภาคตลอดจนส่งเสริมธุรกิจที่มีศักยภาพสู่ระดับสากล

5.4.4 ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด โดยเพิ่มมาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากอาชญากรรม การฉ้อฉลและอุบัติเหตุที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ประกอบการ เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำหรือทางทะเล เกาะ หมู่เกาะ ถ้ำ และน้ำตก อำนวยความสะดวกและบูรณาการความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

5.4.5 ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน โดยพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจหลัก ธุรกิจรอง ธุรกิจสนับสนุน และการพัฒนาเชื่อมโยง

ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ท้องถิ่น ชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและทำธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น อาทิ การพัฒนาয়วมัคคุเทศก์

5.5 พัฒนาการค้าการลงทุนเพื่อมุ่งสู่การเป็นชาติการค้า การบริการและการลงทุนในภูมิภาค

5.5.1 ส่งเสริมการค้าชายแดนและแก้ไขปัญหาสินค้าชายแดน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้พัฒนาไว้แล้ว และให้บริการดำเนินธุรกิจแก่นักลงทุนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมแบบเบ็ดเสร็จให้เข้าไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน โดยระยะแรกจะมุ่งเน้นสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทางไทยแสวงโอกาสทางการค้า การลงทุน หรือขยายฐานการผลิตและการตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ในรูปแบบฐานการผลิตและตลาดร่วม เพื่อใช้ประโยชน์จากแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ตลอดจนความได้เปรียบของค่าจ้างแรงงาน

ข้อ 6. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

6.1.3 เพิ่มพื้นที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภูมิภาค อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจหลักเชิงพื้นที่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่เศรษฐกิจฐานชีวภาพและพื้นที่ที่มีความได้เปรียบเชิงที่ตั้งสามารถพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมในอนาคต โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการจัดการผลกระทบที่อาจมีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

7.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

7.1.1 สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

7.1.2 สนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่านเทคโนโลยี โดยพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถทั้งในการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ การสร้างสรรค์นวัตกรรมในเชิงกระบวนการผลิต การนำเสนอสินค้าหรือบริการ และการตลาด มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนส่งเสริมแนวคิดการทำธุรกิจภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy) โดยเริ่มต้นจากการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานและบริการของภาครัฐ เครื่องจักรและอุปกรณ์ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาธุรกิจในรูปแบบใหม่

ข้อ 8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

8.1 ส่งเสริมการพัฒนาเด็กวัยปฐม

8.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาเด็กวัยปฐม โดยคำนึงถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

8.5 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

8.5.1 ส่งเสริมวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจน ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคมและนวัตกรรมเชิงพื้นที่ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสสำหรับผู้ด้อยโอกาส และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยควบคู่ไปกับการพัฒนาทุนมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกยุคดิจิทัลและอุตสาหกรรม 4.0 ตามความเหมาะสมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยระยะแรกจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชนอย่างครบวงจร ทั้งระบบยา วัคซีน เวชภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

8.6 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย

8.6.4 พัฒนาทักษะทุกช่วงวัย โดยกำหนดระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและเพิ่มประสิทธิภาพของทุกช่วงวัย

ข้อ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ 20 ปี ของประเทศ เพิ่มผลผลิตในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างระบบการจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

➤ แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

เป้าประสงค์ :

- 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers)
 - 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)
 - 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products)
 - 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)
- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

นโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

+

เกษตรแปลงใหญ่

ศพก.

Smart Farmer

Zoning by Agri-Map

การยกระดับสินค้าเกษตร

เกษตรอินทรีย์

ตลาดสินค้าเกษตร

การตลาดเกษตรกร

เกษตรทฤษฎีใหม่

แผนผลิตข้าวครบวงจร

ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร

บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

มาตรฐานสินค้าเกษตร

จัดที่ดินทำกิน

จัดระเบียบการประมงให้เป็นมาตรฐาน

พัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ

การช่วยเหลือด้านหนี้สิน

เกษตรแปลงใหญ่

สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการร่วมกันได้ในด้านการผลิตและการตลาด

เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

บริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย และพื้นที่ไม่เหมาะสม ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ และเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

การยกระดับสินค้าเกษตร

ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร ให้เข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐาน และเพื่อให้ผลผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว พืช ปศุสัตว์ ประมง) มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน

เกษตรอินทรีย์

มีเป้าหมายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 554,310 ไร่ (ภายในปี 2562) ให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน ที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มสัดส่วนตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศต่อตลาดส่งออก โดยให้มีสัดส่วนตลาดในประเทศร้อยละ 40 ต่อตลาดส่งออกร้อยละ 60 ยกกระดับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านเพิ่มขึ้น

ตลาดสินค้าเกษตร

สร้างช่องทางจำหน่ายสินค้าและกระจายสินค้าเกษตรคุณภาพ เสริมสร้างระบบตลาด และสร้างทักษะการเรียนรู้ด้านตลาดให้เกษตรกรนำไปพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด พัฒนาตลาดสินค้าเกษตรสู่การซื้อขายบนระบบออนไลน์ โดยพัฒนาระบบผู้ประกอบการ/ร้านค้าออนไลน์ ให้สามารถจำหน่ายและซื้อขายสินค้าเกษตรบนเว็บไซต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการตลาดระหว่างเว็บไซต์ เป็นศูนย์กลางในการรวบรวม จำหน่ายและกระจายสินค้าเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาสนใจการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

การตลาดเกษตรกร

เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร พัฒนาศักยภาพ เพิ่มประสิทธิภาพของเกษตรกร พัฒนาตลาดเกษตรกรให้เป็นที่รู้จัก และสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งพัฒนาตลาดที่มีศักยภาพให้เป็นตลาดเกษตรกรถาวร

เกษตรทฤษฎีใหม่

สนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตามระบบเกษตรทฤษฎีใหม่ และสามารถนำไปปรับใช้เพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์กับอุปทานข้าว สร้างเสถียรภาพราคาข้าว และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดข้าว

การส่งเสริมเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อให้บริการแก่สมาชิก (กสส.) พัฒนาความรู้ในด้านเทคนิคการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลการเกษตร ตลอดจนสร้างช่างเกษตรประจำท้องถิ่นสำหรับรองรับการเติบโตอย่างรวดเร็วของการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรของประเทศ (กสก.)

พัฒนาศักยภาพธุรกิจการให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรแปลงใหญ่ ให้มีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะทางเทคนิค และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กสก.)

➤ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก

ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัด

- + สร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่มีนวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งเชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่คุณค่าและในต่างประเทศ
- + ยกระดับผลิตภาพ มาตรฐานและนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- + พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรมนุษย์ทั้งในแง่คุณภาพ และปริมาณ ตลอดจนองค์ความรู้ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- + ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงจากผลกระทบของการประกอบอุตสาหกรรมฯ

➤ ร่างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์ : การท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นคุณค่า มีความสามารถในการปรับตัว เติบโตอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม (Re-Building High Value Tourism Industry with Resilience, Sustainability and Inclusive Growth) มี 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (Resilient Tourism)
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism)
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Experience)
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

➤ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1. สนับสนุนให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปทั้งด้านอาหารและพลังงานทดแทน
2. สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม
3. สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อการอยู่ร่วมกันในชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ดี

➤ ยุทธศาสตร์ภาคของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

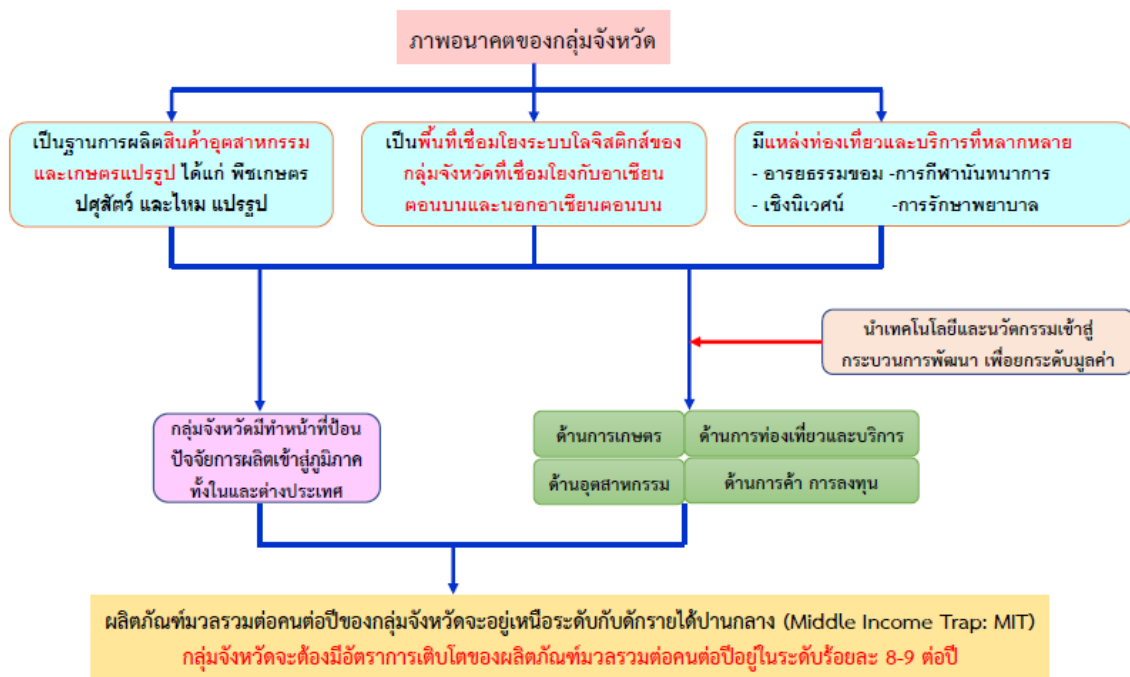
1. การสร้างมาตรฐานและประสิทธิภาพของเกษตร และเกษตรปลอดภัย กรณี การเกษตรอินทรีย์ / ThaiGAP
2. การสร้างการค้าการลงทุนด้วยการรวมกลุ่ม (Cluster Development) กรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษ
3. การสร้างบริการเชิงสร้างสรรค์ด้วยวัฒนธรรมอีสาน (Creative Service by Esan Cluture)
4. การเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ North South Corridor และ ระเบียงอีสาน Esan Corridor
5. การพัฒนาเครือข่ายหอการค้าและเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยเฉพาะ SMEs
6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ
7. การส่งเสริมการศึกษา และการศึกษาแบบทวิภาคี
8. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะน้ำ Resource Management (water)

➤ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ชัยภูมินครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) ของหอการค้าไทย

1. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรประเภทข้าวหอมมะลิ ใหม และผลิตภัณฑ์จากไหม ตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลเกษตร (มันสำปะหลัง อ้อย สบู่ดำ) เป็นพลังงานทดแทน
3. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอารยธรรมขอม
4. พัฒนา และปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์

2.1.3 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้จัดทำโครงการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) โดยมีมหาวิทยาลัยขอนแก่นหรือศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) เป็นที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้วิเคราะห์ และจัดทำภาพอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังนี้

เอกสารประกอบการบรรยาย สยปฟ.

2

โดยมีวิสัยทัศน์ คือ

ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การค้า การลงทุน เกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยวและบริการในระดับสากล

มีประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนทั้งในภาค ประเทศ และต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมและยกระดับนวัตกรรมแปรรูปการผลิตที่เอื้อต่อการตลาดด้านเกษตรและอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับการลงทุนการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม กิฬานันทนาการ และเชิงนิเวศน์สู่มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั่วถึงและมีภูมิคุ้มกันที่ได้อย่างยั่งยืนเพื่อสุขภาวะที่ดีของคนในกลุ่มจังหวัดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.4 SWOT การวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติที่เก็บรวบรวมโดยหน่วยงานของภาครัฐ แนวโน้มทิศทางของโลก และฐานข้อมูลภาครัฐ เพื่อค้นหาจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ โอกาสที่จะดำเนินการได้ และข้อจำกัดหรืออุปสรรค ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในกลุ่มจังหวัด โดยแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านเกษตร

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปี จ จ ย ภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง โคเนื้อ</p> <p>S2 เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำสำคัญ และลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญสำหรับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์หลายสาย</p> <p>S3 เกษตรกรในท้องถิ่นมีภูมิปัญญา และมีปราชญ์ด้านการเกษตร</p> <p>S4 มีหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ที่วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์กระจายพันธุ์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดหลายหน่วยงาน“ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคเนื้อ อยู่ตำบลลำพญากลาง อ.ลำสนธิ จ.ลพบุรี เขตติดต่อกับ อ.เทพารักษ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคนม อ.ปากช่อง ศูนย์วิจัยและพัฒนาสุกร อ.ปากช่อง ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบือ อ.เมือง จ.สุรินทร์</p> <p>S5 เป็นแหล่งผลิตปศุสัตว์อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ระดับประเทศ</p> <p>S6 เป็นแหล่งผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงระดับประเทศ</p> <p>S7 เกษตรกรให้ความสำคัญกับการปลูกปลอดภัย</p> <p>S8 มีองค์กรเกษตรกรและเครือข่ายที่หลากหลาย</p> <p>S9 หน่วยงานภาครัฐและบุคลากรมีองค์ความรู้ในการถ่ายทอดไปสู่เกษตรกร</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 มีผลผลิตบางส่วนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>W2 น้ำและแหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร</p> <p>W3 เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรได้น้อย</p> <p>W4 สภาพดินเหมาะกับการปลูกพืชได้บางประเภทและบางพื้นที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์</p> <p>W5 เกษตรกรมีฐานะยากจน และขาดเงินทุนหมุนเวียนทำการเกษตร</p> <p>W6 เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ตั้งแต่การผลิตจนถึงการเก็บเกี่ยวแปรรูปและเพิ่มมูลค่า</p> <p>W7 เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรขาดผู้นำที่เข้มแข็ง</p> <p>W8 ต้นทุนการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรสูงขึ้น</p> <p>W9 เกษตรกรส่วนใหญ่ยังทำมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว</p>

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 แนวโน้มของผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสินค้า สีเขียว สินค้าเกษตรปลอดภัย และผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ช่วยในการขยายตลาดและสร้างตลาดใหม่ เกิดยอดขายที่สูงขึ้น</p> <p>O3 มีโครงการรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟทางคู่สายที่เข้ามาช่วยในระบบโลจิสติกส์และการขนส่งสินค้าเกษตร</p> <p>O4 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนและรับซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดการเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง</p> <p>O5 ประเทศอาเซียนมีความต้องการสินค้าเกษตรบางประเภทเพิ่มมากขึ้น</p> <p>O6 ภาวะสงครามและการเปลี่ยนแปลงทางอากาศ ทำให้บางประเทศไม่สามารถส่งออกได้ ประเทศไทยจึงมีโอกาสส่งออกมากขึ้น</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศทั่วโลก (climate change)</p> <p>T2 ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร</p> <p>T3 สินค้าเกษตรมีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้น จากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น</p> <p>T4 การใช้มาตรการกีดกันจากการค้า</p> <p>T5 มีโรคระบาดอุบัติใหม่เกี่ยวกับพืชและสัตว์ และมนุษย์ ส่งผลให้ปริมาณการผลิตมีความผันผวน</p> <p>T6 แรงงานภาคเกษตรเข้าสู่ผู้สูงอายุ คนรุ่นใหม่สนใจการทำงานเกษตรน้อยลง ทำให้แนวโน้มแรงงานภาคการเกษตรน้อยลง</p>

ด้านท่องเที่ยว

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 มีการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น เชิงธรรมชาติ เชิงประวัติศาสตร์ เชิงกีฬาและนันทนาการ เชิงสุขภาพ เชิงวัฒนธรรมประเพณี เชิงศาสนาและความเชื่อ แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับช้าง เป็นต้น</p> <p>S2 มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ข้อมูลสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทางด้านอารยธรรมขอม ที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>S3 มีจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ และจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์</p> <p>S4 เป็นประตูสู่อีสาน และประเทศเพื่อนบ้าน</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังทรุดโทรม</p> <p>W2 มีแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งทรุดโทรมและไม่สามารถฟื้นฟูได้</p> <p>W3 ขาดการบริการรถสาธารณะเข้าแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>W4 ขาดการลงทุนภาคเอกชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>W5 ขาดความต่อเนื่องการดำเนินงานระหว่างภาครัฐและเอกชน</p> <p>W6 ขาดการพัฒนา ทักษะ ความรู้ ของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ในรูปแบบชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal)</p> <p>W7 ประชาชน ชุมชน ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวน้อย</p> <p>W8 ขาดมาตรการรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว</p>

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบใหม่ในยุคโควิด - 19 เลือกท่องเที่ยวแบบสโลว์ไลฟ์ หลีกหนีจากความวุ่นวาย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแนวสัมผัสธรรมชาติ ซิมซ์บิถี ชุมชน โรดทริป ออกป่าตั้งแคมป์</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Paymen ทำให้การใช้บริการต่างๆ สะดวกสบาย ลดการสัมผัสบุคคล</p> <p>O3 มีโครงการรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟทางคู่สายมาบะเบา-ชุมทางจิระ มอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-นครราชสีมา ของรัฐบาลในพื้นที่กลุ่มจังหวัด</p> <p>O4 รัฐบาลสนับสนุนอุตสาหกรรม mice</p> <p>O5 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้าการลงทุน</p> <p>O6 การบูรณาการเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 ความเสี่ยงในการระบาดระลอกใหม่ของไวรัส COVID-19 ทั้งจากการฉีดวัคซีนที่ยังไม่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ อาจทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักและกระทบต่อแผนเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวได้</p> <p>T2 ความเสี่ยงจากแรงงานต่างด้าว กระทบกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ</p> <p>T3 ความเสี่ยงจากความปลอดภัยขณะท่องเที่ยว เช่น ถูกล้วงกระเป๋า อุบัติเหตุขณะเดินทาง อุบัติเหตุระหว่างท่องเที่ยว การประสพภัยธรรมชาติ ป้ายบอกทางที่ไม่ชัดเจน และไม่เป็น 2 ภาษา</p> <p>T4 ตัดขาดข้อมูลหมายและระเบียบของพื้นที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ เช่น อุทยานเขาใหญ่ ไม่สามารถตัดป่าได้</p>

ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 มีพื้นที่การเกษตรเป็นร้อยละ 69 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยนาข้าวคิดเป็นร้อยละ 62.99 ของพื้นที่การเกษตร พี่ชไรร์ คิดเป็น ร้อยละ 27.68 ของพื้นที่การเกษตร และมีการทำปุ๋ยคอก สามารถต่อยอดไปยังอุตสาหกรรมมูลค่าสูง</p> <p>S2 มีพื้นที่และประชากรเป็นจำนวนมาก โดยมีพื้นที่ประมาณ 51,720.19 ตารางกิโลเมตร และประชากรกว่า 6.7 ล้านคน</p> <p>S3 มีจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ และจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์</p> <p>S4 มีอุตสาหกรรมเกษตรเข้มแข็ง โดยมีสัดส่วนประเภทอุตสาหกรรม ปี 2563 อุตสาหกรรมเกษตรอยู่ที่ร้อยละ 58 อุตสาหกรรมประเภทอาหาร อยู่ที่ร้อยละ 33</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ไม่มีการวางระบบดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ</p> <p>W2 การกระจายรายได้ยังต่ำ</p> <p>W3 ขาดการเตรียมความพร้อมกำลังคนสมรรถนะสูงสำหรับอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจ BCG</p> <p>W4 ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในอุตสาหกรรม BCG</p> <p>W5 Brand “นครชัยบุรีรินทร์” ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย</p>

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
	S5 เป็นพื้นที่ติดชายแดน สามารถรับวัตถุดิบ (Raw Material) จากประเทศเพื่อนบ้านได้ S6 มีถนนเชื่อมโยงทุกภาคส่วนและประเทศเพื่อนบ้าน	
ป จ จ ย ภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 นโยบาย ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC) จังหวัดนครราชสีมา เชื่อมโยงนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>O2 การเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)</p> <p>O3 มีโครงการรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟทางคู่สายมาบะเบา-ชุมทางจิระ มอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-นครราชสีมา ของรัฐบาลในพื้นที่กลุ่มจังหวัด</p> <p>O4 รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนเศรษฐกิจ BCG</p> <p>O5 การให้ความสำคัญและขับเคลื่อนด้านนโยบายด้านสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP26), เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs), การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero), การจัดการการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ Carbon Emission</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 ความเสี่ยงเรื่องกฎหมายแรงงานต่างด้าว</p> <p>T2 ด้านถาวรมีพื้นที่น้อย เนื่องจากติดขัดกับข้อกฎหมายและระเบียบของพื้นที่ ทำให้ยังไม่สามารถพัฒนาได้</p> <p>T3 ไม่มีแหล่งเงินลงทุนสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม BCG T4 มีคู่แข่งทางการค้า ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ EEC เวียดนาม ลาว</p>

ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ป จ จ ย ภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 มีอัตลักษณ์และภูมิปัญญาเฉพาะถิ่น</p> <p>S2 เป็นสินค้าที่ทรงคุณค่าเนื่องจากเป็นสินค้าที่ทำด้วยมือจึงมีคุณค่าและมีมูลค่าสูง</p> <p>S3 จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมผู้ผลิตผ้าไหมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ มีจำนวนมาก</p> <p>S4 มีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากไหมที่หลากหลายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้</p> <p>S5 เกษตรกรมีศักยภาพในการผลิตรังไหมเพื่อจำหน่ายให้กับบริษัทเอกชน</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ผู้ผลิตใหม่บางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงไหมส่งผลให้ได้ผลผลิตต่ำและไม่มีคุณภาพ</p> <p>W2 ผู้ผลิต ผู้ประกอบการใหม่ขาดทักษะและเทคนิคในการฟอกย้อมเส้นไหมส่งผลให้ได้เส้นไหมและผ้าไหมที่ไม่ได้มาตรฐาน</p> <p>W3 ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการของเสียในระบบการฟอกย้อม</p> <p>W4 ขาดการส่งเสริมด้านการตลาด</p> <p>W5 ขาดการสืบสานภูมิปัญญาให้แก่เยาวชนคนรุ่นใหม่</p>

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
		w6 การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ขาดความร่วมมือ W7 ขาดการจัดการระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ทันสมัย
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 พฤติกรรมการบริโภคของคนยุคปัจจุบัน ที่รักษาสุขภาพ เน้นผลิตภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติ ออร์แกนิก</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ทำให้การใช้บริการต่างๆ สะดวกสบาย เข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง</p> <p>O3 หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน เช่น ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สถาบันการศึกษา</p> <p>O4 ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำเกี่ยวกับไหม ทัศนคติที่ปรับเปลี่ยนในระดับสากล</p> <p>O5 นโยบายส่งเสริมการใช้และสวมใส่ผ้าไทยตามมติ ครม.</p> <p>O6 โพรตีนอาหารจากแมลงเป็นแหล่งอาหารทดแทนแห่งอนาคต</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 มีคู่แข่งในตลาดผ้าทอ จากเส้นใยอื่น ที่ได้รับความนิยม เช่น ผ้าฝ้าย กัญชง ไยบัว</p> <p>T2 ความนิยมผ้าไหมมีจำกัด เช่น นิยมในคนวัยทำงาน และสวมใส่ในบางโอกาส</p> <p>T3 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ทำให้กำลังซื้อลดลง</p> <p>T4 ต้นทุนการผลิตสูงส่งผลให้ราคาผลิตภัณฑ์ไหมสูง</p> <p>T5 เศรษฐกิจชะลอตัวทำให้มีกำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง</p> <p>T6 ขาดนวัตกรรมในการกระบวนการย้อมสีธรรมชาติเพื่อให้ได้คุณภาพสีที่ได้มาตรฐาน</p>

ด้านสังคม

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 ประชาชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการผลิตสาขา การเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ทัศนคติเครื่องปั้นดินเผา (ด่านเกวียน) เครื่องจักรสาน การทอผ้าไหม การนำพืชสมุนไพรมาใช้เพื่อมาดูแลสุขภาพ และทำการเกษตรอินทรีย์ ดนตรีการละเล่น ศิลปะพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่น</p> <p>S2 มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานมาก</p> <p>S3 ประชาชนให้ความสนใจกับการออม</p> <p>S4 มีการดูแลกลุ่มคนที่เปราะบาง (เด็ก,ผู้สูงอายุ,คนพิการ,ผู้ด้อยโอกาส,กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง) ให้เข้าถึงสวัสดิการทางสังคมที่ดี</p> <p>S5 มีเครือข่ายของภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง</p> <p>S6 มีสถาบันการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ ที่เข้มแข็งและหลากหลาย</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ประชาชนมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้</p> <p>W2 ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงการใช้น้ำได้</p> <p>W3 คุณภาพและการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่ยังต้องได้รับการพัฒนา</p> <p>W4 บุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอ</p> <p>W5 ผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว มีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>W6 อัตราการพึ่งพิงสูง</p> <p>W7 ประชาชนขาดความรู้ด้านกฎหมาย</p> <p>W8 ช่องทางการเข้าถึงบริการภาครัฐยังมีน้อย</p> <p>W9 ชุมชนขาดการบริหารจัดการทรัพยากรของท้องถิ่น</p>

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
	S7 หน่วยงานของรัฐมีความพร้อมในการดำเนินงาน	
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 พฤติกรรมการบริโภคของคนยุคปัจจุบัน เน้นไปที่ความสะดวกสบาย เพื่อสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ทำให้การใช้บริการต่างๆ ความสะดวกสบาย ลดการสัมผัสบุคคล</p> <p>O3 การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัส COVID-19 ทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลดีต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้า</p> <p>O4 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การส่งเสริมและสนับสนุนในการสร้างรายได้ให้กับประชาชน</p> <p>O5 ประชาชนตื่นตัวหันมาใช้พืชสมุนไพร และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ในการดูแลสุขภาพมากขึ้น</p> <p>O6 นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 ความเสี่ยงในการระบาดระลอกใหม่ของไวรัส COVID-19 ทั้งจากการฉีดวัคซีนที่ยังไม่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ และความเสี่ยงจากแรงงานต่างด้าว อาจทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก</p> <p>T2 อาชญากรรมทางไซเบอร์ทวีความรุนแรงขึ้น เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มเสี่ยงสูง</p> <p>T3 การเปลี่ยนแปลงและผันผวนของธรรมชาติภัยพิบัติต่าง ๆ ส่งผลต่อการพัฒนา</p>

2.1.5 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับปัจจัยภายในและภายนอก

จากการวิเคราะห์โดยยึดประเด็นที่เป็นศักยภาพและปัญหาสำคัญที่ปรากฏตามตัวชี้วัด และนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้เชื่อมโยงไปสู่ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ ดังนี้

ด้านเกษตร (แหล่งน้ำ พืชเกษตร ปศุสัตว์)

ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO)	ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO)
S1O1 : ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (เกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์)	W6O1 W7O1 : พัฒนาความรู้แก่เกษตรกร ครอบคลุมวงโซ่คุณค่า W9O1 : ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

<p>S1O3 : ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร</p> <p>S3O1 : ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ในทางอาหารและสมุนไพร</p> <p>S5O1 : ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย</p> <p>S5O5 : ส่งเสริมการผลิตปศุสัตว์เพื่อการส่งออก</p>	
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน</p> <p>Strength & Threat (ST)</p> <p>S2T1 : การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>S4T5 : การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ</p> <p>Weakness & Threat (WT)</p> <p>W2T1 : ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม</p> <p>W3T1 : ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร</p> <p>W7T6 : ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Yong Smart Farmer</p>

ด้านท่องเที่ยว

<p>ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก</p> <p>Strength & Opportunity (SO)</p> <p>S1O1 : ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีชีวิตถัดไป (Next Normal)</p> <p>S1O2 : ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด</p> <p>S1O4 : ส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม Mice เชื่อมโยงความท่องเที่ยว</p>	<p>ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข</p> <p>Weakness & Opportunity (WO)</p> <p>W1O3 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม</p> <p>W2O2 : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม</p> <p>W7O6 : ส่งเสริมการบูรณาการเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน และการมีส่วนร่วมกับประชาชน</p>
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน</p> <p>Strength & Threat (ST)</p> <p>S1T1 : พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ</p> <p>S1T3 : สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ</p> <p>Weakness & Threat (WT)</p> <p>W6T1 : พัฒนาบุคลากรด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพในรูปแบบวิถีชีวิตถัดไป (Next Normal)</p> <p>W8T1 : สร้างการมีส่วนร่วมและความตระหนัก ในชุมชนเกี่ยวกับมาตรการการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่</p> <p>W9T5 : สร้างมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว</p>

ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน

<p>ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก</p> <p>Strength & Opportunity (SO)</p> <p>S1O1 : ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง เชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>S3O2 : พัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>S4O2 : ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม BCG</p>	<p>ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข</p> <p>Weakness & Opportunity (WO)</p> <p>W3O4 W4O4 : ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมอุตสาหกรรม BCG</p>
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน</p> <p>Strength & Threat (ST)</p> <p>S2T1 : พัฒนาศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ</p> <p>Weakness & Threat (WT)</p> <p>W5T4 : พัฒนาการสร้าง Brand “นครชัยบุรีรินทร์” เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว</p>

ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่

<p>ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก</p> <p>Strength & Opportunity (SO)</p> <p>S2O1 : ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ใหม่ออร์แกนิก เพื่อเพิ่มมูลค่า</p> <p>S3O3 : ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการใหม่ วิสาหกิจชุมชนใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>S4O2 : ส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากใหม่ที่มีความหลากหลายสู่การเป็นสินค้าชั้นนำ ด้วยการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางตลาดออนไลน์</p>	<p>ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข</p> <p>Weakness & Opportunity (WO)</p> <p>W1O1 W1O3 : พัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้ได้มาตรฐาน</p> <p>W3O3 W2O3 : ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตและผู้ประกอบการให้มีทักษะด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมถึงการบริหารจัดการของเสียจากการกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน</p> <p>W6O4 : พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีความทันสมัย ให้มีความหลากหลาย เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคทุกช่วงวัย สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาส</p>
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน</p> <p>Strength & Threat (ST)</p> <p>S1T1 : เสริมสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ใหม่และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในกลุ่มคนทุกช่วงวัย</p> <p>S2T4 พัฒนาคู่ค้าผลิตภัณฑ์ใหม่มูลค่าสูงเจาะตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ</p> <p>Weakness & Threat (WT)</p> <p>W2T1 : พัฒนาการความรู้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ในเรื่องทักษะและเทคนิคการฟอกย้อม รวมถึงเทคนิคการผสมผสานผ้าทอใหม่และเส้นใยอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย</p> <p>W5T5 : ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เยาวชนรุ่นใหม่ เพื่อสร้างเครือข่ายและนำภูมิปัญญาไปต่อยอดคิดค้นงานวิจัยเพื่อลดต้นทุนการผลิต</p>

ด้านสังคม

<p>ประเด็นที่ ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO)</p> <p>S4O1 : ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต</p> <p>S1O2 : สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น คลังสมองของผู้สูงวัย และเผยแพร่ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์</p> <p>S3O2 : สนับสนุนส่งเสริมการออม</p> <p>S1O4 : สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยภาครัฐและเอกชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>S6O4 : ส่งเสริมการเข้าถึงระบบการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสนับสนุนเพิ่มขึ้น</p>	<p>ประเด็นที่ ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO)</p> <p>W1O1 W6O1 : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้</p> <p>W3O1 : ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>W5O1 : ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง</p> <p>W7O6 : พัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน</p>
<p>ประเด็นที่ ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน Strength & Threat (ST)</p> <p>S2T2 S4T2 : สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ Weakness & Threat (WT)</p> <p>W4T1 : ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย</p>

2.1.6 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดได้ ดังนี้

จากนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนาข้างต้น จึงได้มีการวิเคราะห์ และรวบรวมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยแบ่งออกมาเป็นมิติการพัฒนาที่สำคัญ ๆ ดังนี้

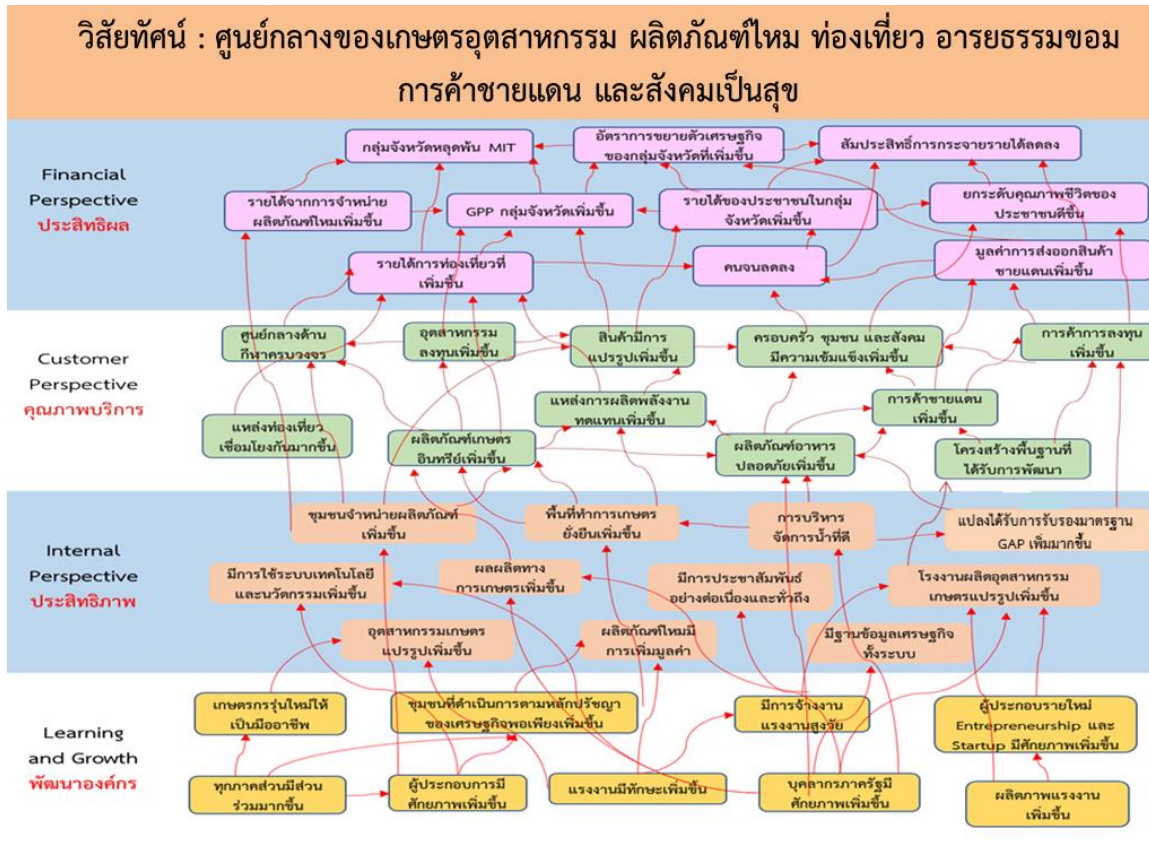
ประเด็น	สาระสำคัญ
เศรษฐกิจในภาพรวม	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มุ่งสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นจากภายในและภายนอกประเทศ (การค้าชายแดน/ส่งออก) ➢ เศรษฐกิจเติบโตศักยภาพของพื้นที่ และสร้างห่วงโซ่มูลค่าเพื่อก่อให้เกิดเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง และยั่งยืน ➢ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเป็นธรรมให้กับผู้ประกอบการ และเกษตรกรรุ่นใหม่ ➢ กระจายรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น
ด้านการเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานสูง ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เช่น ผลิตสินค้า

ประเด็น	สาระสำคัญ
	<p>ออร์แกนิก ส่งให้กับร้านอาหารในกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพเกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ พร้อมทั้งพัฒนามาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ➢ ตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ➢ ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์
ด้านการค้า การลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> ➢ เชื่อมโยงทางการค้าและการบริการภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศเพื่อนบ้าน และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ➢ พัฒนาช่องทางการคมนาคมระหว่างประเทศเพื่อบ้าน เช่น ทางหลวงหมายเลข 2 ที่พาดผ่านเกือบทั้งกลุ่มจังหวัด เป็นช่องทางการค้าที่สำคัญทั้งในและนอกประเทศ ➢ จังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อชายแดนและมีมูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้นเป็นยุทธศาสตร์ด้านการค้า ➢ ปัญหาการค้าชายฝั่งของผิตกกฎหมายข้ามแดนในจังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์
ด้านอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ➢ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและยังสามารถเชื่อมโยงฐานการผลิตของท้องถิ่นได้ ➢ เพิ่มมูลค่าการลงทุน ทั้งในด้านการค้นคว้า และจำนวนแรงงาน ➢ ขยายตัวอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศ ➢ พัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดนครราชสีมาซึ่งมีสัดส่วนเป็นอันดับที่ 3 ของภาค
ด้านการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ปรับปรุงช่องทางการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว 4 จังหวัด ➢ จัดทำเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ เพื่อสร้างการรับรู้กับนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ ➢ ส่งเสริมผ้าไหม ผ้าฝ้าย สู่ศูนย์กลางแฟชั่น ในจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา

ประเด็น	สาระสำคัญ
	<p>สุรินทร์ บุรีรัมย์</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมตะวันออเฉียงเหนือตอนใต้ (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) ➢ เปิดเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ (FAM Trip) นครชัยบุรีรินทร์ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
ด้านสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การจัดการพื้นที่เมืองและชุมชนมุ่งสู่การเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ➢ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ในจังหวัดชัยภูมินครราชสีมา ➢ สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อสนับสนุนการผลิตและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ➢ บริหารจัดการน้ำในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในการใช้น้ำยามเผชิญสภาวะแห้งแล้งแบบบูรณาการและยั่งยืน
ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ประชากรได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะ รองรับการทำงานและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ➢ ลดจำนวนคนจนในจังหวัดบุรีรัมย์ และนครราชสีมา โดยส่งเสริมความสำคัญของการออม และลดภาระหนี้สิน ➢ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ➢ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างเสมอภาคและยั่งยืน
ด้านความมั่นคง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ภาครัฐและเอกชนจับมือบริหารความมั่นคงตามแนวชายแดนในจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ ➢ ลดปัญหาการทุจริตของภาครัฐโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ➢ ปัญหาลักลอบเข้าเมืองตามแนวชายแดน ➢ การก่อการร้ายหรือกระทำผิดกฎหมาย ในบริเวณชายแดน เช่น การเคลื่อนย้ายยาเสพติดหรือการค้ามนุษย์

2.1.7 แผนที่ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดมีการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ของภาพรวมของกลุ่มจังหวัด โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นหรือศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) ซึ่งมีเป้าหมายหรือประสิทธิผลที่ต้องการคือ กลุ่มจังหวัดหลุดพ้นจากความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม และอัตราการขยายตัวเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ดังนี้

2.18 จุดเน้นการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดควรให้ความสำคัญ

- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย เนื่องจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 1,137,793 คน เทียบกับประชากรทั้งกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 6,752,462 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 และมีพื้นที่เกษตรมากถึงร้อยละ 69.58 ของพื้นที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ประกอบกับศักยภาพที่โดดเด่นในพืชและสัตว์เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดฯ ที่สำคัญและมีชื่อเสียง ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ ไก่แพะ จึงเป็นจุดเน้นที่ควรส่งเสริมในด้านเกษตร

- ส่งเสริมการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจร โดยพัฒนาอุตสาหกรรมกลางทาง และปลายทางให้มากขึ้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ กำหนดให้กลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ พัฒนาให้นครราชสีมาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแบบครบวงจร และเมื่อเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มีหมวดหมู่ที่ 1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- การบริหารจัดการน้ำ โดยจัดหาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ
- ส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการหารายได้จากภาคการเกษตร และภาคนอกเกษตร รวมทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประวัติศาสตร์ และสินค้าชุมชน
- การสร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของกลุ่มได้แก่ ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ อารยธรรมขอม ประเพณี ศาสนา หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะอาด สะดวกและความปลอดภัยได้มาตรฐานและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว จากการใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic

สรุปข้อมูลแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

			
<p>แหล่งผลิตสินค้าเกษตร พืชสมุนไพร และอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน</p>	<p>แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง</p>	<p>แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหมระดับประเทศ</p>	<p>ประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน</p>

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2563 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 25 รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 18 และภาคการค้าร้อยละ 14 มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ 69.58 ของพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 65.82 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีศักยภาพทางการเกษตรที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ โคนม ไก่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหม และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจนร้อยละ 9.8 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี 276,341.01 บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี 267,729.15 บาท มีความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gino coefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในการเป็น

**ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ไหม ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข**

โดยมีแนวคิดการพัฒนา ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่

3. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร และเมื่อเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มีหมุดหมายที่ 1 เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

4. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตร และนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมโยงสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว

5. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลไว้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างการตลาดให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับทางมายังกลุ่มจังหวัด

6. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

- 1) การส่งเสริมการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ให้มีมาตรฐาน แบบครบวงจร
- 3) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำ ที่มีความเหมาะสมสำหรับการทำการเกษตรกรรม
- 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยและได้มาตรฐาน พัฒนาสินค้าและบริการ ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- 6) ส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และค้าชายแดน
- 7) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- 8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคมสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนาภูมิภาควัด

ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภูมิภาควัด แบบปริมาณลูกโซ่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 329,212 ล้านบาท	3	3	3	3	3	3 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2563 (ชาวไทยและชาว	1	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ต่างประเทศ) = 16,926.02 ล้านบาท						
3. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ ปี 2563 = 17,137.06 ล้านบาท	5	5	5	5	5	5 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
4.มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ) (ฐานข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 ศูนย์หม่อนไหมฯ =193.88 ล้านบาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด =5,267.06 ล้านบาท รวม 5,460.94 ล้านบาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
5. สัดส่วนคนยากจนลดลง (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 9.5	0.5	1.0	1.5	2.0	2.5	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

ประเด็นการพัฒนา

1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมบวจร

วัตถุประสงค์

เป็นศูนย์กลางการด้านเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ยกกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (เกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์)

2. ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร

3. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์

ในทางอาหารและสมุนไพร

4. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย

5. ส่งเสริมการผลิตปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม

2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร

3. ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Yong Smart Farmer

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาความรู้แก่เกษตรกร ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

2. ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

1. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์

ตัวชี้วัดของประเด็นการ พัฒนาที่ 1	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค การเกษตร (ฐานข้อมูล : สภาพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 มูลค่า 98,504 ล้าน บาท)	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
2. จำนวนพื้นที่รับประโยชน์ เพิ่มขึ้น (ไร่) (ฐานข้อมูลจากกรม ชลประทาน ปี 2562 จำนวน 2,661,956 ไร่)	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	1,705,529
3. จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ ได้รับรองมาตรฐานที่เพิ่มขึ้น (ฟาร์ม) (ฐานข้อมูลจาก สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฟาร์ม GFM ปี 2563 =833 ฟาร์ม)	880	880	1,056	1,056	1,320	5,192

2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

วัตถุประสงค์ด้านท่องเที่ยว

1. เพื่อให้สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว มีคุณภาพ สะดวก ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว ให้มีศักยภาพสามารถรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในทุกมิติ

วัตถุประสงค์ด้านค้าชายแดน

1. เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนและผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรม BCG

3. เพื่อลดปัญหาการว่างงานและปัญหาหนี้สินของประชาชน

วัตถุประสงค์ด้านใหม่

1. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น
2. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา ด้านท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal)

2. ส่งเสริมนวัตกรรมบริการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด
3. ส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม Mice เชื่อมโยงความท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

1. พัฒนาบุคลากรด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพในรูปแบบชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal)
2. สร้างการมีส่วนร่วมและความตระหนัก ในชุมชนเกี่ยวกับมาตรการการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่

3. สร้างมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม
2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม
3. ส่งเสริมการบูรณาการเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน และการมีส่วนร่วมกับประชาชน

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

1. พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ
2. สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. พัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

3. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม BCG

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

- พัฒนาการสร้าง Brand “นครชัยบุรีรินทร์” เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว
- แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข
- ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมอุตสาหกรรม BCG
- แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน
- พัฒนาศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ

แนวทางการพัฒนา ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ใหม่ออร์แกนิก เพื่อเพิ่มมูลค่า
2. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการใหม่ วิสาหกิจชุมชนใหม่ เพื่อเพิ่มขีด

ความสามารถในการแข่งขัน

3. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากใหม่ที่มีความหลากหลายสู่การเป็นสินค้าชั้นนำ ด้วยการจัดจำหน่าย

ผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

1. พัฒนางองค์ความรู้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ในเรื่องทักษะและเทคนิคการพอกย้อม รวมถึงเทคนิคการผสมผสานผ้าทอใหม่และเส้นใยอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย
2. ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เยาวชนรุ่นใหม่ เพื่อสร้างเครือข่ายและนำภูมิปัญญาไปต่อยอดคิดค้นงานวิจัยเพื่อลดต้นทุนการผลิต

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้ได้มาตรฐาน
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตและผู้ประกอบการให้มีทักษะด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมถึงการบริหารจัดการของเสียจากการกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน
3. พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีความทันสมัย ให้มีความหลากหลาย เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคทุกช่วงวัย สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาส

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

1. เสริมสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ใหม่และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในกลุ่มคนทุกช่วงวัย
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่มูลค่าสูงเจาะตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)

ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนาที่ 2	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้จากการท่องเที่ยว (ฐานข้อมูลจากกอง เศรษฐกิจการท่องเที่ยวและ กีฬา กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2563 (ชาวไทยและชาว ต่างประเทศ) = 16,926.02 ล้านบาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการค้าชายแดน (ฐานข้อมูลจากสำนักงาน พาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์และ จังหวัดสุรินทร์ ปี 2563 = 17,137.06 ล้านบาท)	5	5	5	5	5	5 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ใหม่ (ฐานข้อมูล จากสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 ศูนย์หม่อนไหมฯ =193.88 ล้านบาท สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด =5,267.06 ล้าน บาท รวม 5,460.94 ล้าน บาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

3) ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
2. สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น คลังสมองของผู้สูงวัย และเผยแพร่ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์
3. สนับสนุนส่งเสริมการออม
4. สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยภาครัฐและเอกชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
5. ส่งเสริมการเข้าถึงระบบการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

- ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง
4. พัฒนานองคความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

- สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล

ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนาที่ 3	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อ เดือน (ฐานข้อมูลจากสภา พัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 20,393 บาท/เดือน)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

แบบ กจ.1 และบัญชีชุดแผนงาน/โครงการ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

แบบ กจ.1

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เป้าหมายการพัฒนาภูมิภาค: ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยว
 อารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข

ประเด็นการ พัฒนา (2)	ตัวชี้วัดของประเด็นการ พัฒนา (3)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570 (5)
ประเด็นการ พัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีด ความสามารถ เกษตร อุตสาหกรรมครบ วงจร	1. ร้อยละผลิตภัณฑ์ มวลรวมภาคการเกษตร (ฐานข้อมูล : สภาพพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ปี 2562 มูลค่า 98,504 ล้านบาท)	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
	2. จำนวนพื้นที่รับ ประโยชน์เพิ่มขึ้น (ไร่) (ฐานข้อมูลจากกรม ชลประทาน ปี 2562 จำนวน 2,661,956 ไร่)	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	1,705,529
	3. จำนวนฟาร์มเลี้ยง สัตว์ที่ได้รับรอง มาตรฐานที่เพิ่มขึ้น (ฟาร์ม) (ฐานข้อมูลจาก สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่ม จังหวัด ฟาร์ม GFM ปี 2563 =833 ฟาร์ม)	880	880	1,056	1,056	1,320	5,192
ประเด็นการ พัฒนาที่ 2 การ พัฒนา อุตสาหกรรม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้จากการท่องเที่ยว (ฐานข้อมูลจากกอง เศรษฐกิจการท่องเที่ยว)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50

ประเด็นการ พัฒนา (2)	ตัวชี้วัดของประเด็นการ พัฒนา (3)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570 (5)
ท่องเที่ยว การค้า ชายแดน และ ผลิตภัณฑ์ใหม่	และกีฬา กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2563 (ชาวไทยและชาว ต่างประเทศ) = 16,926.02 ล้านบาท)						
	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการค้าชายแดน (ฐานข้อมูลจากสำนักงาน พาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ปี 2563 = 17,137.06 ล้านบาท)	5	5	5	5	5	5
	3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ใหม่ (ฐานข้อมูล จากสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 ศูนย์หม่อนไหมฯ =193.88 ล้านบาท สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด =5,267.06 ล้าน บาท รวม 5,460.94 ล้าน บาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50
ประ เ ต้ น ก า ร พั ฒ น า ที่ 3 ย ก ะ ร ะ ตั บ ก า ร พั ฒ น า ค ว าม ชี วิ ต	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อ เดือน (ฐานข้อมูลจากสภา พัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 20,393 บาท/เดือน)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50

บัญชีรายการโครงการสำคัญของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(พ.ศ. 2566 - 2570)

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรม ครบวงจร				490,339,540	491,358,600
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่งน้ำและการ บริหารจัดการน้ำ				325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	1,625,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	5.19			325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	1,625,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาและ บริหารจัดการน้ำเพื่อ การเกษตรอย่างยั่งยืนในเขต นครชัยบุรีรินทร์		1	โครงการ ชลประทาน 4 จังหวัด	300,000,000	300,000,000	300,000,000	300,000,000	300,000,000	1,500,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.2 ศูนย์ ปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการ ตัดสินใจพัฒนาแหล่งน้ำและ การบริหารจัดการน้ำชุมชน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ รองรับ การเกษตรในพื้นที่นอกเขต ชลประทาน		1	โครงการ ชลประทาน 4 จังหวัด	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 การพัฒนา แบบจำลองการประมาณการณ์ และสร้างสมตุลการใช้น้ำเพื่อ การเพาะปลูกข้าวในพื้นที่ อีสานใต้		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
แผนงานที่ 2 เพิ่มมูลค่าและ ขีดความสามารถในการ แข่งขันของภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตร				121,339,540	122,358,600	112,358,600	112,358,600	112,358,600	580,773,940
1. โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนา นวัตกรรมเกษตร และอาหาร ปลอดภัยนครชัยบุรีรินทร์	2.3			121,339,540	122,358,600	112,358,600	112,358,600	112,358,600	580,773,940

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.1 การเรียนรู้สู่ การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์วิถี นครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่ คุณค่า	1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์ ,สุรินทร์	12,000,000	12,000,000	12,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 การส่งเสริม และพัฒนาการผลิตพืช ทางเลือกสู่มาตรฐาน	1	สำนักงาน เกษตร 4 จังหวัด	24,000,000	24,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	108,000,000	
กิจกรรมหลัก 1.3 นวัตกรรม การผลิตและแปรรูปสมุนไพร ครบวงจร(กระชายขาว,ฟ้า ทะลายโจร,กระเพราแดง)	1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์ ,สุรินทร์	16,000,000	16,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	68,000,000	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.4 ยกระดับการผลิตและแปรรูปพืชผักสมุนไพรแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	1	สำนักงาน เกษตร 4 จังหวัด	15,631,300	16,650,360	16,650,360
กิจกรรมหลัก 1.5 การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์	1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา, ชัยภูมิ	6,500,000	6,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	26,500,000	
กิจกรรมหลัก 1.6 การยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ	1	สำนักงาน เกษตร 4 จังหวัด	9,498,240	9,498,240	9,498,240	9,498,240	9,498,240	47,491,200	
กิจกรรมหลัก 1.7 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่	1	สำนักงาน เกษตร จังหวัด 4 จังหวัด มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.8 การพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	1	สำนักงาน เกษตร จังหวัด 4 จังหวัด มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	10,000,000	10,000,000	10,000,000
กิจกรรมหลัก 1.9 การยกระดับเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์	1	สำนักงาน พาณิชย์ 4 จังหวัด	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000	
กิจกรรมหลัก 1.10 ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.11 ส่งเสริม การใช้กึ่งมันสำปะหลังปลอด โรคไวรัส ใบต่างมันสำปะหลังให้กับ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์		1	สำนักงาน สหกรณ์ จังหวัด นครราชสีมา และ สำนักงาน สหกรณ์ จังหวัด บุรีรัมย์	17,210,000	17,210,000
แผนงานที่ 3 พัฒนาการเลี้ยง สัตว์ให้มีคุณภาพและ มาตรฐาน รองรับตลาด ระดับสูง				44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	220,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุ สัตว์นครชัยบุรินทร์ครบวงจร	2.3			44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	220,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 ยกระดับ มาตรฐานการผลิตโคเนื้อ คุณภาพ		1	สำนักงาน ปศุสัตว์ จังหวัด 4	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
							จังหวัด		
กิจกรรมหลัก 1.2 ยกระดับ มาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ		1	ศูนย์วิจัย เทคโนโลยีชีว ภาพการย้าย ฝากตัวอ่อน และเซลล์ สืบพันธุ์สัตว์ สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัด 4 จังหวัด	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	40,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ส่งเสริมการ ใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิต ปศุสัตว์		1	ศูนย์วิจัย เทคโนโลยีชีว ภาพการย้าย ฝากตัวอ่อน และเซลล์ สืบพันธุ์สัตว์ สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัด 4 จังหวัด	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	17,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.4 การถ่ายทอด เทคโนโลยีการจัดการอาหาร สัตว์แบบแม่นยำ	1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา	2,000,000	2,000,000	2,000,000
กิจกรรมหลัก 1.5 ยกระดับ มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์	1	สำนักงาน ปศุสัตว์ จังหวัด 4 จังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	
กิจกรรมหลัก 1.6 การจัดทำ มาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะ ขุน	1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	
กิจกรรมหลัก 1.7 สร้าง ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุ สัตว์	1	สำนักงาน ปศุสัตว์ จังหวัด 4 จังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	
กิจกรรมหลัก 1.8 การพัฒนา กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะใน รูปแบบสหกรณ์การเกษตร	1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	
กิจกรรมหลัก 1.9 พัฒนาการ ตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป	1	สำนักงาน ปศุสัตว์	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
							จังหวัด 4 จังหวัด		
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้า ชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่				469,400,000	578,880,000	567,880,000	567,880,000	567,880,000	2,751,920,000
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและ สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่ม จังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 ให้มีคุณภาพ สู่มาตรฐาน				400,000,000	456,500,000	445,500,000	445,500,000	445,500,000	2,193,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว				400,000,000	411,000,000	400,000,000	400,000,000	400,000,000	2,011,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่ง อำนวยความสะดวกด้านการ ท่องเที่ยว				400,000,000	411,000,000	400,000,000	400,000,000	400,000,000	2,011,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
			จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์						
2. โครงการสำคัญที่ 2 พัฒนา และส่งเสริมอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนคร ชัยบุรีรัมย์	2.5			-	45,500,000	45,500,000	45,500,000	45,500,000	182,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนา สินค้า บริการ และศักยภาพ บุคลากรด้านการท่องเที่ยว		1	สำนักงาน การ ท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัดใน กลุ่มจังหวัด ,ตำรวจภูธร จังหวัด นครราชสีมา	-	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	80,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.2 ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัย บุรีรินทร์		1	สำนักงาน การ ท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัดใน กลุ่มจังหวัด	-	25,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				แผนงานที่ 2 ส่งเสริมและ พัฒนาการค้าการลงทุน การค้าชายแดน ของกลุ่ม จังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 และเชื่อมโยง ภูมิภาค				69,400,000	72,300,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 ยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้า ชายแดน	2.8			69,400,000	72,300,000	72,300,000	72,300,000	72,300,000	358,600,000
กิจกรรมหลัก 1.1 การพัฒนา ศักยภาพและเชื่อมโยงการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชนบท การค้า และการลงทุน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ด้วย Single Big Data		1	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัด 4 จังหวัด มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	27,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.2 การพัฒนาระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	25,000,000	25,000,000	25,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 การจัดการโลจิสติกส์การขนส่งควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์เพื่อเชื่อมโยงตลาดการค้าชายไทย-กัมพูชา	1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (วิทยาเขตสุรินทร์)	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.4 การสร้าง ecosystem การระดมทุน และการบริหาร Startup กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์		1	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัด 4 จังหวัด มหาวิทยา ลัย เทคโนโลยี สุรนารี	6,500,000	6,500,000
กิจกรรมหลัก 1.5 การ ยกระดับสินค้าและบริการ ด้านโลจิสติกส์และซัพพลาย เชนเพื่อการค้าและการลงทุน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยา ลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน (วิทยาเขต สุรินทร์)	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.6 การส่งเสริม การใช้แพลตฟอร์มเพื่อ สนับสนุนการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัด นครชัยบุรีรินทร์	1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน	4,000,000	4,000,000	4,000,000
กิจกรรมหลัก 1.7 การส่งเสริม ศักยภาพการค้าการลงทุน เชื่อมโยงตลาดการค้า ชายแดนไทย-กัมพูชา	1	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัด บุรีรัมย์, สุรินทร์	4,400,000	7,300,000	7,300,000	7,300,000	7,300,000	33,600,000	
กิจกรรมหลัก 1.8 การจัดการ การค้า การลงทุน ของ ผู้ประกอบการขนส่ง รถบรรทุกเชื่อมโยงการค้า ชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	1	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัด สุรินทร์	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,000,000	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.9 การยกระดับตลาดสดให้เชื่อมต่อกับตลาดการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน		1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
กิจกรรมหลัก 1.10 การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 ให้เป็นที่ต้องการของตลาดภายในและ				-	50,080,000	50,080,000	50,080,000	50,080,000	200,320,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
ต่างประเทศ									
1. โครงการสำคัญที่ 1 การ พัฒนานวัตกรรมการผลิตและ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรินทร์แบบ ครบวงจร	2.16			-	50,080,000.00	50,080,000.00	50,080,000.00	50,080,000.00	200,320,000
กิจกรรมหลัก 1.1 การส่งเสริม ประสิทธิภาพการผลิตใหม่		1	ศูนย์หม่อน ไหมเฉลิม พระเกียรติฯ	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	60,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 การพัฒนา ศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ ใหม่		1	สำนักงาน พัฒนา ชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด	-	19,600,000	19,600,000	19,600,000	19,600,000	78,400,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.3 การส่งเสริม ช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ ไหมนครชัยบุรีรินทร์		1	สำนักงาน พัฒนา ชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด	-	15,480,000
ประเด็นการพัฒนาระดับที่ 3 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต				30,292,600	47,944,200	47,944,200	47,944,200	47,944,200	222,069,400
1. โครงการสำคัญที่ 1 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัย บุรีรินทร์	3.11	1		30,292,600	47,944,200	47,944,200	47,944,200	47,944,200	217,269,400
แผนงานที่ 1 ส่งเสริม การศึกษา การเรียนรู้ และ พัฒนาศักยภาพ เพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิตคน ตลอดช่วงชีวิต				24,292,600	41,944,200	41,944,200	41,944,200	41,944,200	187,269,400

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.1 ส่งเสริม ศักยภาพตามความถนัด เฉพาะด้านของคนนครชัย บุรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพ และการมีงาน	3.12	1	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด	-	8,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 ยกระดับ การจัดการเรียนการสอน “ไอคิวดี อีคิวเด่น” ของเด็ก นครชัยบุรินทร์	3.11	1	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	27,500,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ปลุก จิตสำนึกรักบ้านเกิดผ่าน การเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัย บุรินทร์	3.11	1	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด	-	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	22,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.4 การสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวและชุมชน สร้างความสงบสุขมั่นคงในชีวิต	3.11	1	สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตำรวจภูธรจังหวัด ตำรวจภูธรภาค 3	6,592,600	9,544,200	9,544,200	9,544,200	9,544,200	44,769,400
กิจกรรมหลัก 1.5 พัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล	3.11	1	สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา, สุรินทร์)	12,200,000	12,200,000	12,200,000	12,200,000	12,200,000	61,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.6 การถ่ายทอดองค์ความรู้การเรียนรู้อักษรเบรลล์ด้วยตนเองโดยใช้นวัตกรรมเครื่องช่วยสอนพิมพ์อักษรเบรลล์ขั้นพื้นฐาน	3.12	1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา และสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 5 นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา	-	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	4,800,000
แผนงานที่ 2 ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในการดูแลสุขภาพคนในชุมชน				6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	30,000,000
กิจกรรมหลัก 2.1 ยกระดับชุมชนต้นแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มของการดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย	4.13	1	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดใน	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	30,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
							กลุ่มจังหวัด และ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน		
แผนงานส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบ บูรณาการ	6.20			5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
- ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ			กลุ่มงาน บริหาร ยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัด	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
รวมทั้งสิ้น*				995,032,140	1,123,182,800	1,102,182,800	1,102,182,800	1,102,182,800	5,424,763,340

หมายเหตุ * เป็นยอดรวมเฉพาะวงเงินโครงการสำคัญ

แบบ กจ. 1-1 Project Brief

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

Project Brief

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาภูมิคุ้มกันภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำ
3. แนวทางการพัฒนา	การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่การเกษตร 22.49 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.58 (กรมพัฒนาที่ดิน 2564) ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดฯ มีพื้นที่ชลประทาน 1.45 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.61 ของพื้นที่การเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ พืชเศรษฐกิจหลักมี 4 ชนิดโดยเรียงตามมูลค่าสินค้า ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและยางพารา โคเนื้อ แพะ และมีราษฎรประกอบอาชีพการเกษตร 3.30 ล้านคน หรือร้อยละ 48 ของประชากรทั้งหมด ปัจจุบันมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำ(พื้นที่เขตชลประทาน) ทั้ง 4 จังหวัด มีประมาณ 1,705,529 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.7 ของพื้นที่การเกษตรทั้งกลุ่มจังหวัด กลุ่มน้ำที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดฯ ประกอบด้วยกลุ่มน้ำชีมีกลุ่มน้ำสาขา จำนวน 13 กลุ่มน้ำ กลุ่มน้ำมูลมีกลุ่มน้ำสาขา 17 กลุ่มน้ำ (กลุ่มน้ำเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ) ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ทั้ง 2 กลุ่มน้ำต่อปี (ฝนตกปกติ) ประมาณ 12,036 ล้านลูกบาศก์เมตร แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ที่ได้รับการพัฒนาสามารถกักเก็บน้ำได้แล้ว อาทิเช่น เขื่อนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ลำห้วยหนอง คลอง บึง ฝาย อ่างเก็บน้ำประเภทต่างๆ สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 2,500 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำไหลทิ้งไม่สามารถกักเก็บได้ ประมาณ 10,536 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 12.46 ของปริมาณน้ำทั้งปี</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริหารจัดการน้ำในฤดูฝนและฤดูแล้ง 2. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค-บริโภคของราษฎร 3. เพื่อพัฒนาแบบจำลองการประมาณปริมาณน้ำด้วยเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อการเพาะปลูกข้าว

หัวข้อ	รายละเอียด
	4.เพื่อสร้างฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบ แก้ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 5.เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำอัจฉริยะสำหรับภูมิภาคอีสานใต้
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.พื้นที่รับประโยชน์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น 1,705,529 ไร่ 2. การพยากรณ์สถานการณ์น้ำและแสดงปริมาณน้ำในลุ่มน้ำที่มีความถูกต้องมากกว่า 80%
7. พื้นที่เป้าหมาย	จ.นครราชสีมา จ.ชัยภูมิ จ.บุรีรัมย์ จ.สุรินทร์
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืนในเขตนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ (2566-2570) 1,500,000,000 บาท (ปีละ 300 ลบ.) ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการชลประทาน นครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุรินทร์	เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์เพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค โดยการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ, ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ก่อสร้างระบบระบายน้ำ และก่อสร้างสถานีสูบน้ำในพื้นที่ที่ประสบปัญหาแล้งซ้ำซาก และน้ำท่วมซ้ำซาก
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 ศูนย์ปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการตัดสินใจพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำชุมชน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ รองรับ	ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรและการบริหารจัดการน้ำในชุมชน โดยใช้การก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า, ขุดลอกแก้มลิง เป็นต้น

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>การเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน</p> <p>งบประมาณ (2566-2570) 100,000,000 บาท (ปีละ 20 ลบ.)</p> <p>ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการ โครงการชลประทาน</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการชลประทาน นครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุรินทร์</p>	
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 การพัฒนาแบบจำลองการประมาณการณ์และสร้างสมตุลการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวในพื้นที่อีสานใต้</p> <p>งบประมาณ (2566-2570) 25,000,000 บาท (ปีละ 5 ลบ.)</p> <p>ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาแบบจำลองการประมาณการณ์ปริมาณน้ำในระบบของกลุ่มน้ำในภูมิภาคอีสานใต้ เชื่อมโยงระบบเครือข่ายฐานข้อมูลของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสารสนเทศน้ำเข้าสู่ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของภูมิภาคอีสานใต้ สร้างแผนที่สมตุลน้ำและระบุลำน้ำที่มีปริมาณน้ำลดลง ร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาสมตุลน้ำในพื้นที่ตัวอย่างเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ สร้างโปรแกรมการพยากรณ์น้ำและฐานข้อมูลน้ำในรูปแบบ Web-base GIS และสร้างแอปพลิเคชันสำหรับการตรวจสอบสถานการณ์น้ำสำหรับเกษตรกร ประชาสัมพันธ์การตรวจสอบสถานการณ์ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวให้เกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้สามารถใช้ข้อมูลบนแอปพลิเคชันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
9. หน่วยงานดำเนินการ	- โครงการชลประทานนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	5 ปี ระหว่างปี 2566-2570
11. งบประมาณ	1,625,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. มีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น 1,705,529 ไร่ 2. แบบจำลองการประมาณการณ์และสร้างสมดุลงานเพื่อการเพาะปลูกข้าว 1 โปรแกรม 3. โปรแกรมการพยากรณ์น้ำและฐานข้อมูลน้ำในรูปแบบ Web-base GIS 1 โปรแกรม 4. แอปพลิเคชันตรวจสอบสถานการณ์น้ำสำหรับเกษตรกร 1 แอปพลิเคชัน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ประชาชนในพื้นที่นครชัยบุรินทร์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีน้ำทำการเกษตร และใช้อุปโภค-บริโภคอย่างพอเพียง - ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เพาะปลูกข้าวในภาคอีสานใต้ได้รับการแก้ไข - ปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นในแปลงเพาะปลูกที่ได้รับการสร้างสมดุลงานตั้งแต่ปีที่ 3 ของโครงการ

Project Brief

โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายการโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนานวัตกรรมการเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์
2. ชื่อแผนงาน	เพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	<p>ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี</p> <p>ข้อ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>ข้อ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแผนแม่บทที่ 3 ด้านการเกษตร เป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศใน สาขาเกษตรเพิ่มขึ้นและผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>1). แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 1.1) สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2). แผนย่อยเกษตรปลอดภัย 2.1) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นคุณค่าทาง โภชนาการสูงขึ้น 3). แผนย่อยเกษตรชีวภาพ 3.1) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 3.2) วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น 4). แผนย่อยเกษตรแปรรูป 4.1) สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 5). แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ 5.1) สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่ม ขึ้น 5.2) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ เพิ่มขึ้น 6). แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 6.1) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น 6.2) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และ กลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับ มาตรฐานเพิ่มขึ้น</p> <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร</p> <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Yong Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก</p> <ol style="list-style-type: none"> ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์) ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ ในทางอาหารและสมุนไพร <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาความรู้แก่เกษตรกร ตลอดห่วงโซ่คุณค่า ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์
<p>4. หลักการและเหตุผล</p>	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่การเกษตร 22.49 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.58 (กรมพัฒนาที่ดิน 2564) มีพื้นที่ชลประทาน จำนวน 1.45 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.61 ของพื้นที่การเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ พืชเศรษฐกิจหลักมี 4 ชนิดโดยเรียงตามมูลค่าสินค้า ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและยางพารา โคเนื้อ แพะ และมีประกอบอาชีพการเกษตร 3.30 ล้านคน หรือร้อยละ 48 ของประชากรทั้งหมด ปัจจุบันมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำ(พื้นที่เขตชลประทาน)ทั้ง 4จังหวัด มีประมาณ 1,705,529 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.7 ของพื้นที่การเกษตรทั้งกลุ่มจังหวัด กลุ่มน้ำที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดฯ ประกอบด้วย กลุ่มน้ำซีมีลุ่มน้ำสาขา จำนวน 13 กลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำมูลมีลุ่มน้ำสาขา 17 ลุ่มน้ำ (ลุ่มน้ำเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ) ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ทั้ง 2 ลุ่มน้ำต่อปี (ฝนตกปกติ) ประมาณ 12,036 ล้านลูกบาศก์เมตร แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ที่ได้รับการพัฒนาสามารถกักเก็บน้ำได้แล้ว อาทิเช่น เขื่อนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ลำห้วย หนอง คลอง บึง ฝาย อ่างเก็บน้ำประเภทต่างๆ สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 2,500 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำไหลทิ้งไม่สามารถกักเก็บได้ ประมาณ 10,536 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 12.46 ของปริมาณน้ำทั้งปี นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น ได้แก่ โรงสีข้าวมากที่สุด จำนวน 192 โรงงาน รองลงมาเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง จำนวน 43 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 7 โรงงาน ซึ่งถือเป็นโอกาสของกลุ่มจังหวัดในการพัฒนาให้กลุ่มจังหวัดได้มีเขตเศรษฐกิจจำเพาะการแปรรูปสินค้าเกษตร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปัญหาภาคการเกษตรของเกษตรกรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปัจจุบันคือ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ผลผลิตล้นตลาด สินค้าไม่ได้คุณภาพและมาตรฐาน เกษตรกรเริ่มมีอายุมากขึ้นและเน้นการจ้างทำการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งยังขาดความประณีตในการดำเนินการในแต่ละกระบวนการ เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็ง ขาดอำนาจการต่อรองด้านราคา ขาดการใช้นวัตกรรมภาคการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางด้านการตลาดขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้านการชลประทาน กลุ่มจังหวัดฯ ได้ประสบปัญหา 2 ด้านตลอดมาทุกปี คือ ในฤดูฝนประสบปัญหาน้ำท่วม พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายตลอดแนว 2 ฝั่งลำน้ำ ในฤดูแล้งประสบปัญหาภัยแล้ง ทำการเกษตรไม่ได้ไม่มีน้ำต้นทุน ในฤดูแล้งประชาชนในพื้นที่บางส่วนต้องอพยพโยกย้ายถิ่นไปทำงานทำต่างพื้นที่ ส่วนภาคการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและการคมนาคมของเกษตรกรนั้นสภาพทางปัจจุบันสองข้างทางสูงกว่าระดับถนน ไม่มีทางระบายน้ำ คันทางแคบ เกษตรกรผู้ใช้ทางได้รับความเดือดร้อนจากน้ำท่วมขังและการจราจรที่ไม่สะดวก ในปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยประสบภาวะชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง การส่งออกสินค้าหัตถ์กำลังซื้อของประชาชนลดลง การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัว ส่งผลให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับผลกระทบและประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจอย่างรุนแรงและขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจ จำเป็นที่ภาครัฐจะต้องเข้าไปให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ SMEs ปรองดองตัวให้อยู่รอด สามารถกลับมาดำเนินธุรกิจและเติบโตต่อไปได้</p> <p>รายได้หลักของประชากรในกลุ่มจังหวัดมาจากการทำการเกษตรมาจากสินค้าหลักตามยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ แต่ปัญหาที่พบในปัจจุบัน ความหอมของข้าวหอมมะลิลดลง ซึ่งเกิดจากปัจจัยที่มีผลต่อการคงความหอมตลอดกระบวนการผลิต ทั้งห่วงโซ่คุณค่าการพัฒนา เช่น เมล็ดพันธุ์ ดิน การจัดการน้ำ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ การจัดการดูแล การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การสี และการแปรรูป เป็นต้น</p> <p>จากสถานการณ์ระบาดของไวรัสโควิด-19ในปัจจุบัน เกิดผลกระทบต่อการค้าในชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วนผู้คนหันมาสนใจการทำเกษตรเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพื่อการค้ามากขึ้นโดยเฉพาะการผลิตพืชผัก สมุนไพร พืชทางเลือกเพื่อสุขภาพ การเรียนรู้ในแนวทางการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ครบวงจรรวมถึงการทำธุรกิจเกษตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร อาชีพและรายได้ให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้ เนื่องจากปัญหาที่พบส่วนมากคือเกษตรกร ประชาชน ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจและไม่มี การสืบสานภูมิปัญญาการผลิต ตลอดจนขาดข้อมูลความรู้ทางวิชาการที่ถูกต้อง ในการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากมีการส่งเสริมและพัฒนาการทำการเกษตรให้มีมาตรฐานโดยเฉพาะสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ควบคู่ไปกับการควบคุมคุณภาพการผลิตก็จะเป็นการยกระดับการทำการเกษตรของ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เกษตรกรให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดที่จะสร้างมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น มีการบูรณาการองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เข้ามาผสมผสานเพื่อให้การจัดการระบบการเกษตรดีขึ้น และดำเนินกิจกรรมตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยระบบและกลไกความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อการพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จะก่อให้เกิดการพัฒนาตลอดห่วงโซ่การพัฒนาเกิดความยั่งยืนที่จะยกระดับเศรษฐกิจฐานรากภาคการเกษตร ทั้งระบบได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยคาดว่าจะทำให้เกิดการยกระดับให้กลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรรุ่นใหม่เป็น Smart Farmer พึ่งพาตนเอง ทำการผลิตการแปรรูปและการตลาดผลผลิตยกระดับมาตรฐานสู่เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ของตนเพื่อการต่อยอดได้ เกิดการแก้ไขปัญหาความยากจน มีการเสริมสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ความมั่นคงทางอาหาร และสุขภาพดี สิ่งแวดล้อมดีตามแนวทางการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่อไป</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>3.1 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการทำการเกษตรโดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่เป็นพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำการเกษตรผสมผสาน โดยน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นหลักในการผลิตสินค้าเกษตรผ่านระบบการปฏิรูประบบเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์</p> <p>3.2 เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์วิถีนครชัยบุรีรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า</p> <p>3.3 เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปสมุนไพรครบวงจร(กระชายขาว,ฟ้าทะลายโจร, กระจ่างแดง)</p> <p>3.4 เพื่อยกระดับการผลิตและแปรรูปพืชผักสมุนไพรแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>3.5 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>3.6 เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชทางเลือกสู่มาตรฐาน</p> <p>3.7 เพื่อการยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ</p> <p>3.8 เพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่</p> <p>3.9 เพื่อการพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>3.10 การยกระดับเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>3.11 เพื่อระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>3.12 เพื่อส่งเสริมการใช้กังหันน้ำพลังลวดโรตารีสไปด่างมันสำปะหลังให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	GPP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ปีละ 0.5 รวมระยะเวลา 2566-2570 เฉลี่ย 0.5
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
8.กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม
กิจกรรมหลักที่ 1 การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ด้วยหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ เกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 600 ราย อินทรีย์วิถีนครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 12,000,000 บาท รวม 60,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	1.การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ด้วยหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ เกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 600 ราย 2. การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่นครชัยบุรินทร์ ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เกษตรอินทรีย์ 200 ราย 3. การส่งเสริมนวัตกรรมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์จำนวน 200 ราย/200 ผลิตภัณฑ์ 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า 2) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าประเภทเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีความปลอดภัย และตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั้งภายในและภาคต่างประเทศ 3) พัฒนาคูณภาพชีวิตเกษตรกร เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ 4. การยกระดับระบบการสร้างระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มนครชัยบุรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>กิจกรรมหลักที่ 2 การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชทางเลือกสู่มาตรฐาน งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 24,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 24,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 20,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 20,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 20,000,000 บาท รวม 108,000,000 บาท</p>	<p>1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพร 2. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ให้เป็นต้นแบบในการผลิตพืชผักสมุนไพรในกลุ่มเกษตรกร โดยมีเป้าหมาย 1. กลุ่มเกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 นำความรู้ไปปฏิบัติในการผลิตแปรรูป พืชผักสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ 2. มีต้นแบบการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพรในพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p>
<p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัด นครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สุรินทร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด</p>	

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>กิจกรรมหลักที่ 3 นวัตกรรมการผลิตและแปรรูป สมุนไพรครบวงจร (กระชายขาว , ฟ้าทะลายโจร,กระเพราแดง) งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 16,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 16,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 12,000,000 บาท รวม 68,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด</p>	<p>การถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมการผลิตและแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรครบ วงจร (กระชายขาว ฟ้าทะลายโจร กระเพราแดง) จำนวน 200 ราย โดย 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า 2) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าประเภทเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีความปลอดภัย และตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั้งภายในและภาคนอก ประเทศ 3) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพา ตนเองได้ โดยมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและมี คุณภาพชีวิตที่ดี ในพื้นที่นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ 4. การยกระดับระบบการสร้างระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มนครชัย บุรินทร์</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 4 ยกระดับการผลิตและแปรรูป พืชผักสมุนไพรแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 15,631,300 บาท</p>	<p>1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูป พืชผักสมุนไพร 2. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ให้เป็นต้นแบบในการผลิตพืชผัก สมุนไพรในกลุ่มเกษตรกร โดยมีเป้าหมาย 1. กลุ่มเกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 นำความรู้ไปปฏิบัติในการผลิต แปรรูป พืชผักสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 16,650,360 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 16,650,360 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 16,650,360 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 16,650,360 บาท</p> <p>รวม 82,232,740 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัด นครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สุรินทร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด</p>	<p>2. มีต้นแบบการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพรในพื้นที่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>การส่งเสริมและพัฒนาเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรินทร์</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 6,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 6,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 4,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 4,500,000 บาท</p>	<p>1.การส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าอัตลักษณ์พื้น ถิ่น ข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์,มะขามเทศเพชรโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ส้มโอทองดี บ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ข้าวหอมภูเขาไฟ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้าวหอมสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์</p> <p>2.ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลินครชัยบุรินทร์สู่ อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์</p> <p>3. การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ควรรับรองสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์</p> <p>4.การเสริมสร้างความรู้กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นผ่านกลไก ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนา ดังนี้</p> <p>1).การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า การศึกษาข้อมูล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 4,500,000 บาท รวม 26,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ -มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -สำนักงานเกษตรจังหวัด -สำนักงานสหกรณ์จังหวัด -สำนักงานพาณิชย์จังหวัด</p>	<p>เรื่องเครื่องมือ ต้นทุนและผลตอบแทน การทำ Niche Market</p> <p>2) การพัฒนากระบวนการ/เทคโนโลยีผลิต อาทิ การพัฒนาโลจิสติกส์การผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาเทคโนโลยีในการสีข้าวเพื่อลดการสูญเสีย</p> <p>3). วิเคราะห์ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปริมาณความต้องการ ผลตอบแทน การวางแผนธุรกิจ การบริหารจัดการการตลาด วิเคราะห์ ปัญหา โอกาส ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร</p> <p>4). การเชื่อมโยงธุรกิจ Business Matchings; ระหว่างระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการภาคธุรกิจในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์เช่น โรงแรม ร้านอาหาร โรงพยาบาล โรงเรียน เรือนจำ เป็นต้น</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 6 การยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 9,498,240 บาท รวม 47,491,200 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัด นครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านดิน ปุ๋ย และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิตพืชให้แก่เกษตรกร 2. เพื่อให้เกษตรกรได้ตรวจวิเคราะห์ดิน และสามารถใส่ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการธาตุอาหารของพืช 3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชของเกษตรกรโดยต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง 4. เพื่อให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเป็นธุรกิจชุมชน (Social Business) ที่มีความเข้มแข็งในการให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินอย่างมีคุณภาพ และจัดหาแม่ปุ๋ยคุณภาพดีราคาถูก มาจำหน่ายให้แก่สมาชิกและชุมชนได้ใช้ตามคำแนะนำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และแก้ปัญหาการใช้ปุ๋ยไม่ถูกต้อง <p>โดยมีเป้าหมาย 1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยมาประยุกต์ใช้เพื่อการเกษตรแม่นยำ จำนวน 420 ราย 2. มีแปลงต้นแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยเพื่อการเกษตรแม่นยำ 20 แปลง 3. มีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยชุมชน จำนวน 20 ศูนย์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สุรินทร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>	
<p>กิจกรรมหลักที่ 7 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p>	<p>1. เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่</p> <p>2. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ โดยมีเป้าหมาย 1. เกษตรกรและผู้สนใจได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 200 คน 2. เกษตรกรและผู้สนใจมีความสนใจในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 200 คน 3. สามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ สำหรับกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ จำนวน 1 เทคโนโลยี 4. แปลงสถิติการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 4 แปลง 5. การส่งเสริมการแปรรูปพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ 6. เกษตรกรได้รับการอบรมและสนับสนุนการแปรรูปผลผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 50 คน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<ul style="list-style-type: none"> -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ -สำนักงานสหกรณ์จังหวัด -สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 	
<p>กิจกรรมหลักที่ 8</p> <p>การพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้ กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>รวม 50,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด</p> <p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> -มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การรวบรวมข้อมูลงานพัฒนาด้านการเกษตรที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - การนำเสนอผลงานวิจัยด้านการเกษตรที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ และนำเสนอข้อมูล รายงานสรุปสถานการณ์การวิจัยของสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - การพัฒนาระบบ Big data และ platform งานส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรนครชัยบุรีรัมย์ - การซื้อแป๋อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - การให้คำปรึกษาการพัฒนาเกษตรดั้งเดิมสู่ห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เพื่อยกระดับรายได้เศรษฐกิจฐานราก - สามารถยกระดับรายได้เกษตรกรร้อยละ 4

หัวข้อ	รายละเอียด
-.สำนักงานสหกรณ์จังหวัด -.สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
<p>กิจกรรมหลักที่ 9</p> <p>การยกระดับเชื่อมโยงการตลาด สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม เกษตรที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัย บุรินทร์</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 4,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 4,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 4,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 4,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 4,500,000 บาท</p> <p>รวม 22,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด นครราชสีมา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.วิทยาเขตสุรินทร์ -.สำนักงานเกษตรจังหวัด -.สำนักงานสหกรณ์จังหวัด</p>	<p>1. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดให้กับเกษตรกร และ ผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>2. เพื่อส่งเสริมช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตรและ อุตสาหกรรมเกษตรกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>3. เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม เกษตรกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>โดยดำเนินการ 1. การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนา ศักยภาพด้านการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า GI ของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ (สร้าง นักการตลาดมืออาชีพ (Trader))/สร้างเครือข่ายทางการตลาด จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 2 วัน จำนวน 200 คน</p> <p>2. การส่งเสริมช่องทางการตลาด</p> <p>- การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อส่งเสริมช่องทาง การตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า GI ของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 150 คูหา ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 วัน ในพื้นที่กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ หรือภูมิภาคอื่น</p> <p>- การจัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจการค้า Off line /Online ระหว่างเกษตรกร และ ผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า GI ของ กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ กับผู้ประกอบการในภูมิภาคอื่น เช่น ผู้ประกอบการค้าส่ง - ค้าปลีก ผู้ประกอบการโรงงานผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น จำนวน 1 ครั้ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>กิจกรรมหลักที่ 10 ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>รวม 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานเกษตรจังหวัด - สำนักงานสหกรณ์จังหวัด</p>	<p>1.พัฒนาระบบ ERP สำหรับบริหารสหกรณ์การเกษตร (โดยเน้นข้อมูลเพื่อสนับสนุนด้านการค้า)</p> <p>2.พัฒนาระบบ Web Portal สำหรับ นำเสนอข้อมูลสินค้า การเพาะปลูก การประสานงาน สั่งซื้อ และจัดส่ง สินค้า รวมทั้งการให้ข้อมูลความรู้ด้านสินค้าลูกค้า และบุคคลทั่วไป เพื่อใช้ประสานงานด้านการค้า รวมทั้งสร้างความเข้าใจ และเชื่อมั่นในสินค้า</p> <p>3.พัฒนาระบบ Mobile Application เพื่อใช้เป็นช่องทางในการเชื่อมต่อข้อมูลกับสหกรณ์ และ ช่องทางด้านการค้า</p> <p>4.ใช้งานระบบ และประสานงานการใช้ข้อมูลระบบต่างๆ กับสหกรณ์การเกษตร</p> <p>5.ประสานงานข้อมูลการค้ากับกลุ่มลูกค้า ของสหกรณ์การเกษตร และเกษตรกร โดยมีสหกรณ์การเกษตรเข้าร่วมอย่างน้อย 30 ราย ในพื้นที่ 4 จังหวัดคือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์ และเข้าใช้งานระบบอย่างน้อย 12 ราย ลดระยะเวลาในการทำงานของสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ 50% เพิ่มช่องทางด้านการค้าให้แก่สหกรณ์ (กลุ่มเกษตรกร) ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 50% เพิ่มโอกาสทางการค้า และความสามารถในการแข่งขัน ให้แก่สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 50% สร้างโอกาสทางการค้าระหว่างสหกรณ์การเกษตรด้วยกันเอง ให้แก่สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 50%</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 11</p> <p>ส่งเสริมการใช้กึ่งมันสำปะหลังปลอดโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 17,210,000บาท</p>	<p>1.เพื่อแก้ไขปัญหาโรคใบด่างในมันสำปะหลังให้แก่สมาชิกสหกรณ์ 2.ให้สมาชิกสหกรณ์ได้ใช้กึ่งท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่สะอาด 3.เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ โดยการส่งเสริมสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้รับการสนับสนุนสารป้องกันไวรัสโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง ไม่น้อยกว่า 35,000 ไร่ (นครราชสีมา 30,000 ไร่ บุรีรัมย์ 5,000 ไร่)</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน 17,210,000บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 17,210,000 บาท รวม 86,050,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สนง.สหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา สนง.จังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนง.เกษตรจังหวัด</p>	
<p>9.หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์</p>
<p>10.ระยะเวลาดำเนินโครงการ</p>	<p>ระยะเวลา 5 ปี ปีงบประมาณ 2566-2570</p>
<p>11.งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณรวม 11 กิจกรรมหลัก จำนวน 580,773,940 บาท ปีงบประมาณ 2566 = 121,339,540 ปีงบประมาณ 2567 = 121,358,600 ปีงบประมาณ 2568 = 121,358,600 ปีงบประมาณ 2569 = 121,358,600 ปีงบประมาณ 2570 = 121,358,600</p>
<p>12.ผลผลิต(Output)</p>	<p>1.การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ด้วยหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ เกษตรผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 600 ราย 2. การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เกษตรอินทรีย์ 200 ราย 3. การส่งเสริมนวัตกรรมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์จำนวน 200 ราย/200 ผลิตภัณฑ์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>4.การถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมการผลิตและแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรครบวงจร (กระชายขาว ฟ้าทะลายโจร กระเพราแดง) จำนวน 200 ราย /10 ผลิตภัณฑ์</p> <p>5.ถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูป พืชผักสมุนไพรร้อยละ 80</p> <p>6.การส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์,มะขามเทศเพชรโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ส้มโอทองดีบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ข้าวหอมภูเขาไฟ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้าวหอมสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์</p> <p>7. การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ควรรับรองสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 8ชนิด</p> <p>8.เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยมาประยุกต์ใช้เพื่อการเกษตรแม่นยำ จำนวน 420 ราย</p> <p>9. มีแปลงต้นแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยเพื่อการเกษตรแม่นยำ 20 แปลง</p> <p>10. มีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยชุมชน จำนวน 20 ศูนย์</p> <p>11.เกษตรกรและผู้สนใจได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 200 คน</p> <p>12.แปลงสาธิตการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 4</p> <p>13.ระบบ Big data และ platform งานส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>14.การจัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจการค้า Off line /Onlineและช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 ช่องทาง</p> <p>15.ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>16.พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังได้รับการแก้ปัญหาโรคใบด่างมันสำปะหลังไม่น้อยกว่า 35,000 ไร่</p>
<p>13.ผลลัพธ์(Outcome)</p>	<p>1. เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์เกิดการสร้างสัมมาชีพชุมชนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างทางเลือกอาชีพใหม่ ชุมชนเข้มแข็งประชาชนมีความสุขและเป้าหมายที่ร่วมโครงการ ได้รับการยกระดับการพัฒนาการผลิต การแปรรูปและการตลาดตลอดห่วงโซ่การพัฒนาเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย/เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</p> <p>2.เกิดนวัตกรรมจัดการห่วงโซ่คุณค่าการพัฒนาใหม่ภายใต้กลไกความร่วมมือของภาคีเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์หนุนเสริมเศรษฐกิจฐานรากและยกระดับมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ร้อยละ 2.5</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3.เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์มีความมั่นคงทางด้านอาหาร อาชีพ และมีรายได้</p> <p>4. เกิดระบบการยกระดับมาตรฐานผลิตภาคการเกษตรที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นมิตรต่อชุมชน สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่ คุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ดีขึ้นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p>

Project Brief

โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีรินทร์ครบวงจร

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรและอุตสาหกรรมครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีนครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานรองรับตลาดระดับสูง
3. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย 2. ส่งเสริมการผลิตปศุสัตว์เพื่อการส่งออก 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์
4. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครชัยบุรีนครบวงจรมีภูมิประเทศที่เหมาะสมต่อการผลิตปศุสัตว์เป็นอย่างยิ่ง วิถีชีวิตของเกษตรกรยึดการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมมายาวนาน มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีความต้องการสินค้าปศุสัตว์ จากฐานข้อมูลของกรมปศุสัตว์ ในปี พ.ศ.2563 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ทุกประเภทรวมทั้งสิ้น 474,906 ครัวเรือน (ร้อยละ 15.31 ของประเทศ (อันดับ 1)) จำนวนโคเนื้อ 1,026,970 ตัว (ร้อยละ 16.48 ของประเทศ (อันดับ 1)) โคนม 160,897 ตัว (ร้อยละ 22.75 ของประเทศ (อันดับ 2)) กระบือ 291,124 ตัว (ร้อยละ 23.18 ของประเทศ (อันดับ 2)) แพะ 88,768 ตัว (ร้อยละ 9.22 ของประเทศ) แกะ 3,355 ตัว (ร้อยละ 4.03 ของประเทศ) นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเลี้ยงไก่เนื้อเพื่อการส่งออกแหล่งใหญ่ รวมทั้งสัตว์ชนิดอื่นจำนวนมาก ซึ่งนับเป็นแหล่งที่มีการเลี้ยงสัตว์มากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ และตามสถิติมีการเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และแพะแกะ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี เนื่องจากราคาผันผวนน้อยกว่าการเกษตรประเภทอื่น ๆ</p> <p>แม้ว่าจะมีศักยภาพอันโดดเด่นด้านการผลิตปศุสัตว์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็ยังมีปัญหาในด้านการพัฒนาการผลิตสินค้าปศุสัตว์อย่างเต็มศักยภาพของตัวปศุสัตว์เอง เช่น ปัญหาโรคระบาด/สุขภาพสัตว์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การปรับปรุงยกระดับสายพันธุ์ และการจัดการด้านอาหารสัตว์ ต้นทุนการผลิต การเพิ่มมูลค่าเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดทักษะองค์ความรู้ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรม โดยเฉพาะการเลี้ยงโคเนื้อและแพะ-แกะ และปัญหาโรคอุบัติใหม่ที่กำลังระบาดในวงกว้างทั่วประเทศในเดือน พฤษภาคม 2564 ได้แก่ โรค ลัมปีสกิน (Lumpy Skin Disease) ทำให้สัตว์ตาย หรือแคะแกรนขายไม่ได้ราคา สร้างความสูญเสียให้แก่โคเนื้อจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้เกษตรกรมีจัดการฟาร์มที่ดี ปรับรูปแบบการเลี้ยงให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) การยกระดับสายพันธุ์แพะโดยการใช้เทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อน การจัดการอาหารสัตว์ การแปรรูป การจัดทำมาตรฐานคุณภาพสัตว์ การรวมกลุ่มเกษตรกร และการตลาด ฯลฯ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้สนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2564 ให้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาทักษะแล้ว จำนวน 1,280 ราย ซึ่งต้องสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นพื้นฐานให้ดำเนินการต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้สามารถผลิตปศุสัตว์มีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น รองรับการผลิตเพื่อการส่งออกต่างประเทศในอนาคต จะเป็นการนำศักยภาพด้านปศุสัตว์ของพื้นที่มาเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มมูลค่า ตอบสนองโอกาสที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้างมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร สามารถสร้างรายได้สร้างอาชีพที่มั่นคง ลดผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนในกลุ่มจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดของกลุ่มจังหวัด ฯ จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้น</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่ตลาดมีความต้องการสูง 2. ยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน 3. เพิ่มมูลค่าปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐาน GFM ที่เพิ่มขึ้น (ฟาร์ม) ปี 2566 = 880 ฟาร์ม ปี 2567 = 880 ฟาร์ม ปี 2568 = 1,056 ฟาร์ม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปี 2569 = 1,056 ฟาร์ม ปี 2570 = 1,320 ฟาร์ม รวม 5 ปี = 5,192 ฟาร์ม</p> <p>2. จำนวนสัตว์แพะพันธุ์ดีที่เพิ่มขึ้นจากเทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อน ปีละ 400 ตัว รวม 5 ปี จำนวน 2,000 ตัว</p> <p>3. จำนวนแพะขุนคุณภาพสูงที่มีการจัดการอาหารแบบแม่นยำ จำนวนปีละ 200 ตัว</p> <p>4. มาตรฐานคุณภาพเนื้อแพะ จากคะแนนร่างกาย อายุ สายพันธุ์ และระบบการเลี้ยงเพื่อกำหนดอัตลักษณ์เนื้อแพะโคราช จำนวน 1 มาตรฐาน</p> <p>5. การรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์การเกษตรด้านปศุสัตว์ จำนวน 1 สหกรณ์</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ รวม 88 อำเภอ
<p>8. กิจกรรมหลัก</p> <p>งบประมาณ 44,000,000 บาท</p> <p>รวม 5 ปี (66-70) 220,000,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 4 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์แบบแม่นยำ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 6 การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุน</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 7 สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 8 การพัฒนาภูมิกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป</p>
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ</p> <p>งบประมาณ 20,000,000 บาท</p> <p>รวม 5 ปี (66-70)</p>	<p>1. คัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจากทุกจังหวัด อำเภอละ 20 ราย 88 อำเภอ รวม 1,760 ราย (นม.32*20=640) (ชย.16*20=320) (บร.23*20=460) (สร.17*20=340)</p> <p>2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงพันธุ์ อาหารและพืชอาหารสัตว์ การป้องกันโรค การปรับปรุงฟาร์มตามมาตรฐาน GFM</p> <p>3. ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ และการตลาด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>100,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<p>4. สนับสนุนน้ำเชื้อสายพันธุ์คุณภาพสำหรับผสมเทียม</p> <p>5. สนับสนุนวัสดุสาริตการปรับปรุงฟาร์มมาตรฐาน พันธุ์พืชอาหารสัตว์ เวชภัณฑ์แก้ปัญหาสุขภาพ</p> <p>6. จัดตั้งศูนย์ผลิตอาหารสัตว์คุณภาพของชุมชน (Feed center)</p> <p>7. ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง รวมทั้งการตรวจรับรองฟาร์มมาตรฐาน</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>ยกระดับมาตรฐานการผลิต แพะ-แกะ</p> <p>งบประมาณ 8,000,000 บาท</p> <p>รวม 5 ปี (66-70)</p> <p>40,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ การย้ายฝากตัวอ่อนและ เซลล์สืบพันธุ์สัตว์</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<p>1. คัดเลือกเกษตรกรจำนวน 500 ราย (นครราชสีมา 200 ราย ชัยภูมิ 100 ราย บุรีรัมย์ 100 ราย สุรินทร์ 100 ราย)</p> <p>2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงพันธุ์ อาหารและพืชอาหารสัตว์ การป้องกันโรค การปรับปรุงฟาร์มตามมาตรฐาน GFM</p> <p>3. สนับสนุนวัสดุสาริตการปรับปรุงฟาร์มมาตรฐาน พันธุ์พืชอาหารสัตว์ เวชภัณฑ์แก้ปัญหาสุขภาพ</p> <p>4. ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง รวมทั้งการตรวจรับรองฟาร์ม</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีชีวภาพการผลิต ปศุสัตว์</p> <p>งบประมาณ 3,500,000 บาท</p>	<p>1. คัดเลือกฟาร์มเกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเข้าร่วมโครงการ จำนวน 50 ฟาร์ม</p> <p>2. จัดหาวัสดุ/วัสดุเวชภัณฑ์/ครุภัณฑ์ เกี่ยวกับการผสมเทียม การย้ายฝากตัวอ่อน</p> <p>3. ตรวจสอบสุขภาพ/ระบบสืบพันธุ์แพะที่เข้าร่วมโครงการทั้งตัวให้และตัวรับ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>รวม 5 ปี (66-70) 17,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ การย้ายฝากตัวอ่อนและเซลล์ สืบพันธุ์สัตว์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและ เทคโนโลยีชีวภาพ นครราชสีมา , สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัด 4 จังหวัด , สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. ฉีดฮอร์โมนให้แม่พันธุ์แพะตัวให้ และทำการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อ พันธุ์ดี 5. ฉีดฮอร์โมนเหนี่ยวนาการเป็นสัดให้แม่พันธุ์พันธุ์แพะตัวรับ 6. ย้ายตัวอ่อนจากตัวให้ไปยังตัวรับ 7. ดูแลสุขภาพแม่แพะตั้งท้อง 8. ติดตามลูกเกิด 9. ติดตามดูแลให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ จัดการอาหารสัตว์แบบ แม่นยำ</p> <p>งบประมาณ 2,000,000 บาท</p> <p>รวม 5 ปี (66-70) 10,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์ 4 จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. คัดเลือกเกษตรกรผู้สนใจ รวม 400 ราย (นครราชสีมา 100 ราย ชัยภูมิ 100 ราย บุรีรัมย์ 100 ราย และ สุรินทร์ 100 ราย) 2. ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการอาหารโคเนื้อ แพะขุนแบบแม่นยำ ที่มีความสัมพันธ์กับสายพันธุ์ และอาหารสัตว์ที่มีในท้องถิ่น 3. ถ่ายทอดองค์ความรู้ ครูแพะภูมิปัญญา ให้มีในแต่ละชุมชน เพื่อเป็น พี่เลี้ยงให้กับเกษตรกรรายใหม่ที่สนใจการเลี้ยงแพะเนื้อขุน 4. จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ ที่เกษตรกรสามารถเรียนรู้ได้ ตลอดเวลา ผ่านบทเรียน สารคดีวิชาแพะภูมิปัญญา

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์</p> <p>งบประมาณ 2,000,000 บาท</p> <p>รวม 5 ปี (66-70) 10,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์/จำหน่ายเนื้อสัตว์และผู้สนใจ รวม 500 ราย (นครราชสีมา 200 ราย ชัยภูมิ 100 ราย บุรีรัมย์ 100 ราย และ สุรินทร์ 100 ราย) ถ่ายทอดองค์ความรู้การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ (GMP) ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ.ควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2559 ส่งเสริมให้ทำสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (ปศุสัตว์ OK) ฯลฯ สนับสนุนวัสดุสาริตการสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาดปลอดภัย
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุน</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>รวม 5 ปี (66-70) 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์ 4 จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดการจัดการอาหารแพะขุน และสายพันธุ์ เพื่อประเมินค่าคะแนนร่างกาย และคุณภาพซากแพะเนื้อ จัดทำมาตรฐานคุณภาพซากแพะเนื้อ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดราคาขาย จัดทำ Certificated of Analysis (COA) ของเนื้อแพะขุน เพื่อการจัดทำอัตลักษณ์ของเนื้อแพะที่เลี้ยงในนครชัยบุรีรินทร์
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้า</p>	<ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกเกษตรกรหรือผู้ประกอบการแปรรูป กลุ่มแม่บ้าน (กลุ่มละ 10 ราย) จังหวัดละ 60 ราย รวม 240 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ปศุสัตว์ งบประมาณ 2,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 10,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาทักษะ/ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ การบรรจุภัณฑ์ การตลาด สินค้าอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด สนับสนุนวัสดุงานบ้านและงานครัวที่จำเป็นสำหรับการแปรรูปให้แก่กลุ่มแปรรูป จัดหาสถานที่/ช่องทางการจำหน่าย ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง
<p>8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 การพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร งบประมาณ 1,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์ 4 จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> การรวบรวมชุมชนที่ต้องการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเลี้ยงแพะ ถ่ายทอดความรู้ และกฎระเบียบ และแนวทางดำเนินงานกลุ่มให้แก่กลุ่มเกษตรกร ประสานงานกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดกรณีตั้งในภูมิภาค เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับอุดมการณ์หลักการและวิธีการสหกรณ์การดำเนินงานของสหกรณ์ สำรวจสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ จัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง จัดประชุมผู้ประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อเลือกตั้งคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ กำหนดชื่อและวัตถุประสงค์
<p>8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และ</p>	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนเครื่องชั่งน้ำหนักสัตว์ ยกระดับการซื้อขายด้วยการชั่งน้ำหนักแทนการประมาณด้วยสายตา รวมทั้งการกำหนดราคากลาง

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>สินค้าแปรรูป งบประมาณ 4,500,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 22,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<p>สินค้าปศุสัตว์มีชีวิต ฯลฯ</p> <p>2. จัดงานมหกรรมปศุสัตว์นครชัยบุรินทร์</p> <p>3. จัดงานแสดงสินค้าปศุสัตว์ (Roadshow) ในจังหวัดท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่มีความเหมาะสม</p> <p>4. พัฒนาทักษะด้านการตลาด ตลาดออนไลน์ อีคอมเมิร์ซ แก่ผู้ประกอบการ</p> <p>5. หาคู่ค้า/เจรจาการค้า หรือสนับสนุนข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการค้า/การค้าชายแดน</p>
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพการย้ายฝากตัวอ่อนและเซลล์สืบพันธุ์สัตว์ (ปากช่อง)</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 4 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์แบบแม่นยำ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 6 การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 7 สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 8 การพัฒนาผู้ประกอบการผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปศุสัตว์เขต 3 และกรมปศุสัตว์</p>
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ 66-70 รวมระยะเวลา 5 ปี</p>
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>220,000,000 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฟาร์มมาตรฐานที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) ปีละไม่น้อยกว่า 880 ฟาร์ม 2. แพะพันธุ์ดีที่เพิ่มขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อน ปีละ 400 ตัว 3. แพะขุนคุณภาพสูงที่มีการจัดการอาหารแบบแม่นยำ จำนวนปีละ 200 ตัว 4. มาตรฐานคุณภาพเนื้อแพะ จากคะแนนร่างกาย อายุ สายพันธุ์ และระบบการเลี้ยงเพื่อกำหนดอัตลักษณ์เนื้อแพะโคราช จำนวน 1 มาตรฐาน 5. การรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์การเกษตรด้านปศุสัตว์ จำนวน 1 สหกรณ์
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเลี้ยงปศุสัตว์ (โคเนื้อ แพะ-แกะ) ของกลุ่มจังหวัดมีมาตรฐานสูง เป็นที่ยอมรับของตลาด 2. แพะของกลุ่มจังหวัดมีสายพันธุ์ดี เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3. การซื้อขายสินค้าปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดมีมาตรฐานและปริมาณเพิ่มมากขึ้น 4. สถาบันเกษตรกรด้านการเลี้ยงสัตว์มีความเข้มแข็งขึ้น 5. ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดสูงขึ้น รายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์สูงขึ้น

Project Brief

โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
ด้านการท่องเที่ยว

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด : การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และ
ผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้ได้รับความนิยม
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 นโยบายรัฐบาล เรื่อง การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ ผลจากการท่องเที่ยวที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ก่อให้เกิดการจับจ่ายซื้อของที่ระลึกตามแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้ามาบริหารจัดการควบคู่กับการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวต่อไป</p> <p>การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม เป็นการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์) เน้นความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล “ไทยแลนด์ 4.0” โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล เพื่อปรับแก้ระบบ/จัดระบบเศรษฐกิจ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางการพัฒนาประเทศให้เจริญขึ้น นอกจากนี้ยังมีการสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกและรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดฯ จำนวนมากขึ้นในอนาคตต่อไป และเพื่อให้มีการพัฒนาไปได้อย่างสมบูรณ์ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ มีความปลอดภัย สุขสบาย และสะอาด มีผลต่อเนื่องถึงภาพลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดฯ และความยั่งยืนตามแนวทางวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>1 เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในด้านการคมนาคมขนส่งลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการขนส่งสินค้าเกษตรและการเดินทางติดต่อค้าขายซึ่งกันและกัน</p> <p>2 เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวก ระบบขนส่งให้รวดเร็ว เอื้อต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร ภาคการปศุสัตว์ และภาคการท่องเที่ยว</p> <p>3 เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในการเดินทางบนท้องถนน</p>
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>โครงข่ายถนนที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา จำนวน 130 กิโลเมตร (2566-2570)</p>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน การท่องเที่ยว</p> <p>งบประมาณปี 2566 = 400 ล้านบาท</p> <p>งบประมาณปี 2567 = 411 ล้านบาท</p> <p>งบประมาณปี 2568 = 400 ล้านบาท</p> <p>งบประมาณปี 2569 = 400 ล้านบาท</p> <p>งบประมาณปี 2570 = 400 ล้านบาท</p> <p>(รวมงบประมาณตามแผน 5 ปี 2,011 ล้านบาท)</p> <p>ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวง</p>	<p>ก่อสร้าง ซ่อมสร้าง ขยายผิวจราจร บูรณะ ปรับปรุงชั้นโครงสร้าง ผิวจราจรและไหล่ทาง พร้อมเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง ป้ายเตือน ป้ายแนะนำ และงานไฟฟ้าส่องสว่างแบบกึ่งเดี่ยว 9.00 เมตร บริเวณชุมชนและจุดเสี่ยงอันตราย พร้อมติดตั้งป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
แขวงทางหลวงชนบท (นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์)	
9. หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวง,แขวงทางหลวงชนบท นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์
10. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2566-2570
11. งบประมาณ	2,011,000,000.00 บาท
12. ผลผลิต (Output)	มีจำนวนเส้นทางในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวกรวดเร็ว และ ปลอดภัยยิ่งขึ้น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	1.สามารถลดระยะเวลาการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวโดยใช้เวลาน้อยลง เนื่องจากเส้นทางสามารถรองรับปริมาณจราจรที่เพิ่มมากขึ้น 2.ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ จากการปรับปรุงถนนส่งผลให้สามารถใช้ ความเร็วในการขับขี่ได้อย่างเหมาะสม 3.ลดการซ่อมบำรุงรักษายานพาหนะของผู้ใช้เส้นทาง 4.เพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา

Project Brief

โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้มีคุณภาพ สู่มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	<p>กลยุทธ์เชิงรุก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) - ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด - ส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม Mice เชื่อมโยงความท่องเที่ยว <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม - ส่งเสริมการบูรณาการเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน และการมีส่วนร่วมกับประชาชน <p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ - สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว <p>กลยุทธ์เชิงรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาบุคลากรด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพในรูปแบบชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) - สร้างการมีส่วนร่วมและความตระหนัก ในชุมชนเกี่ยวกับมาตรการการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>- สร้างมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว</p>
<p>4. หลักการและเหตุผล</p>	<p>รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ประเด็นการสร้างความหลากหลาย ด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับภูมิภาค กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand) โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ องค์กรประกอบที่ 1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) หมายเหตุ (Milestones) ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน จากการศึกษาที่ประเทศยังอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับความท้าทายและความผันแปร อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับโลกที่ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางและพฤติกรรมกรการท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ก่อให้เกิดโอกาสในการใช้จุดเด่นและความสร้างสรรค์เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่ท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์ บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู อันเป็นการมุ่งเน้นสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน</p> <p>กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ กำหนดแผนพัฒนาวิสาหกิจจังหวัด ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีเป้าหมายประเด็นการพัฒนา “ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข” ภายใต้ตำแหน่งการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมกรท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยว 2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ทางการท่องเที่ยว</p> <p>3) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว</p> <p>เนื่องจากกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์มีข้อได้เปรียบด้านการท่องเที่ยวในเรื่องของความหลากหลาย อาทิ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรม ขอม การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การกีฬาที่มีชื่อเสียง และการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีภาษาถิ่น ประเพณีวัฒนธรรม ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เหล่านี้ล้วนเป็นแม่เหล็กดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้ภาคบริการและการจ้างงานในกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก</p> <p>ปัจจุบัน ภายหลังจากเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ภาคการท่องเที่ยวหดตัวลงอย่างรุนแรง การชะงักของตลาดท่องเที่ยวต่างประเทศ ทำให้การแข่งขันของตลาดท่องเที่ยวภายในประเทศมีแนวโน้มที่สูงมากขึ้น ดังนั้น กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ จึงต้องกำหนดนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม การพัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้สามารถปรับตัวต่อสภาพความแปรปรวนของกระแสโลก การส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยเน้นการสร้างจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเที่ยวคุณภาพ สร้างโอกาสในการขยายการตลาดไปยังนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มทุกวัย ส่งเสริมภาพลักษณ์การเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดการท่องเที่ยว และนำมาสู่การสร้างรายได้ภาคบริการแก่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และกระจายไปยังชุมชน ประชาชนในพื้นที่ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สร้างความเข้มแข็งภายในชุมชนให้เติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคง สามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ 20 ปี ภายใต้อุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>(1) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว</p> <p>(2) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>(3) เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และสร้างรายได้การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>(4) เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ นำมาสู่การสร้างรายได้บริการให้แก่ชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง</p> <p>(5) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการทำงานเชิงบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน</p>
<p>7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>รายได้การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.00 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2563</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.25 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2564</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2565</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.75 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2566</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2567</p> <p>ฐานข้อมูลจากกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2563 (ชาวไทยและชาวต่างประเทศ) = 16,646.76 ล้านบาท</p>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 20,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 20,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p>	<p>พัฒนาสินค้า บริการ และศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน 20,000,000 บาท ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 20,000,000 บาท รวม 80,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา 2) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 3) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ 4) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ 5) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ตำรวจภูธรภาค 3 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 	
<p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 4,350,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 4,350,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 4,350,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 1.1 พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่ และประชาชนทั่วไปในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : การเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย การให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ให้มีศักยภาพเป็น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 4,350,000 บาท รวม 17,400,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ตำรวจภูธรภาค 3 2) ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรินทร์ 2) ตำรวจภูธรจังหวัดชัยภูมิ 3) ตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์ 4) ตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ 5) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 	<p>รูปธรรม และยั่งยืน อีกทั้งเป็นการสร้างแนวร่วมภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนในการทำหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง 4 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์และเพื่อให้บุคลากรด้านการท่องเที่ยว มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว อันเป็นการปรับพฤติการณ์ไปสู่การต้อนรับและบริการนักท่องเที่ยวคุณภาพดี รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกในการรักษาดูแลแหล่งท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ฝึกอบรมการพัฒนาเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกลุ่มนครชัยบุรินทร์ จำนวน 1,200 คน (2) ลดอัตราการเกิดอาชญากรรม และการก่อความไม่สงบเรียบร้อยในสถานที่ท่องเที่ยวให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันก่อนจะทำโครงการฯ (3) นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เกิดความเชื่อมั่นในการเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์มากขึ้น <p>วิธีการดำเนินงาน : ดำเนินการเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรม (2) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม (3) ดำเนินการฝึกอบรมการพัฒนาเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกลุ่มนครชัยบุรินทร์ จำนวน 1,200 คน ต่อปี <p>การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p>
<p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 4,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 4,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 4,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 4,000,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนครชัยบุรินทร์ (Health & Wellness Tourism)</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : ยกระดับการสร้างอาชีพเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในท้องถิ่นสู่มาตรฐานเพื่อความยั่งยืน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4 ชุมชน รวม 100 คน (2) กิจกรรมย่อยที่ 2 ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ 4 ชุมชน รวม 100 คน

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>รวม 16,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา 2) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 	<p>(3) กิจกรรมย่อยที่ 3 ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลิตภัณฑ์ในชุมชนยกระดับให้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ 4 ชุมชน รวม 100 คน</p> <p>(4) กิจกรรมย่อยที่ 4 ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพทางด้านกายภาพ 4 ชุมชน รวม 100 คน</p> <p>(5) กิจกรรมย่อยที่ 5 ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้ดนตรีเพื่อสร้างสุขภาพ 4 ชุมชน รวม 100 คน</p> <p>วิธีการดำเนินงาน : ดำเนินการเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรม (2) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม (3) ดำเนินการอบรม ยกระดับการสร้างอาชีพเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในท้องถิ่นสู่มาตรฐานเพื่อความยั่งยืน โดยจัดอบรมหลักสูตรดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (3.1) หลักสูตรความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 24 ชั่วโมง จำนวน 4 ชุมชน รวม 100 คน (3.2) หลักสูตรรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ 24 ชั่วโมง จำนวน 4 ชุมชน รวม 100 คน (3.3) หลักสูตรความรู้ความเข้าใจในการนำผลิตภัณฑ์ในชุมชนยกระดับให้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ 24 ชั่วโมง จำนวน 4 ชุมชน รวม 100 คน (3.4) หลักสูตรความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพทางด้านกายภาพ 24 ชั่วโมง จำนวน 4 ชุมชน รวม 100 คน (3.5) หลักสูตรความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้ดนตรีเพื่อสุขภาพ 24 ชั่วโมง จำนวน 4 ชุมชน รวม 100 คน <p>การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p>
<p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 2,560,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 2,560,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมย่อย 1.3 พัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ พัฒนาให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไปตามนโยบายรัฐบาลที่เน้นให้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 2,560,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 2,560,000 บาท</p> <p>รวม 10,240,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 	<p>ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย และสร้างแรงจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มที่จะเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชุมชนรวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว โดยการจัดกิจกรรม สัมมนาและอบรมบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน : ดำเนินการเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรมและกิจกรรม (2) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมและร่วมกิจกรรม (3) จัดกิจกรรมและดำเนินการอบรม ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (3.1) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ไทยกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 4 รุ่น (3.2) กิจกรรมพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 1 รุ่น (3.3) จัดอบรมภาษาต่างประเทศสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 2 รุ่น <p>การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p>
<p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 3,590,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 3,590,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 3,590,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมย่อย 1.4 การขับเคลื่อนชุมชนท่องเที่ยวด้วย Soft power</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : ชุมชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์มี Soft Power ในด้านอาหาร ผ้า และกีฬามวย โดยการฝึกอบรมแม่ครัวหรือเชฟชุมชน/ผู้ผลิตอาหาร/ผู้ประกอบการร้านอาหาร/ชุมชนทอผ้า/ผู้ประกอบการจำหน่ายผ้า/นักกีฬามวย/นักเรียนนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนที่มี Soft Power ในด้านอาหาร ผ้า และมวย พร้อมทั้งจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาด Soft power ผ้า อาหาร และกีฬามวย ดังนี้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 3,590,000 บาท รวม 14,360,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> (1) ฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และ พัฒนา Soft Power ให้แก่กลุ่มแม่ครัวหรือเชฟชุมชน/ผู้ผลิตอาหาร/ผู้ประกอบการร้านอาหาร/ชุมชนทอผ้า/ผู้ประกอบการจำหน่ายผ้า/นักกีฬามวย/นักเรียนนักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนที่มี Soft Power ในด้านอาหาร ผ้า และมวย ในพื้นที่จังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ณ จังหวัดนครราชสีมา (2) ฝึกอบรม พัฒนาผ้าของชุมชนในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ให้เป็น หุ่นของใช้ของประดับและหุ่นแสดง ให้เป็นฝากของของที่ระลึกจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และ พัฒนาศิลปะการแสดง หุ่นจากผ้านครชัยบุรีรัมย์ ให้เป็นเทศกาลการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ จัด ณ จังหวัดสุรินทร์ (3) ฝึกอบรม เมนูอาหารและผลิตภัณฑ์อาหารนครชัยบุรีรัมย์สู่ออสก้าโลก ณ จังหวัดบุรีรัมย์ (4) พัฒนากีฬามวย ให้เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวย ให้เป็นของฝาก ของที่ระลึกของนักท่องเที่ยว ณ จังหวัดนครราชสีมา <p>วิธีการดำเนินงาน : ดำเนินการเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สำรวจ ประสานงาน วางแผนการดำเนินงาน การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรม (2) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม (3) ดำเนินการอบรม จำนวน 4 หลักสูตร ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (3.1) อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และพัฒนา Soft Power ในด้านอาหาร ผ้า และกีฬามวย ให้ชุมชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ณ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 110 คน (3.2) อบรมเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวของ Soft Power ด้านผ้า ให้ชุมชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ณ จังหวัดสุรินทร์ รวม 105 คน (3.3) อบรมเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวของ Soft Power ด้านอาหาร ให้ชุมชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ณ จังหวัดบุรีรัมย์ รวม 105 คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(3.4) อบรมเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวของ Soft Power ด้านกีฬามวย ให้ชุมชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จังหวัดนครราชสีมา รวม 105 คน</p> <p>(4) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาด soft power ผ้า อาหาร และกีฬามวย</p> <p>การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p>
<p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 5,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 5,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 5,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p> <p>จำนวน 5,500,000 บาท</p> <p>รวม 22,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>1) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>2) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์</p> <p>3) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>1) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่</p>	<p>กิจกรรมย่อย 1.5 ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและอารยธรรมขอม</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : พัฒนาและยกระดับกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและอารยธรรมขอมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังนี้</p> <p>(๑) ใช้มิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้กับประชาชน ในท้องถิ่น และสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความรักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น</p> <p>(๒) ส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน</p> <p>(๓) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์เชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>(๔) อนุรักษ์ สืบสาน มรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน</p> <p>(๕) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้ได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลาย</p> <p>วิธีการดำเนินงาน :</p> <p>(1) ดำเนินการเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>(1.1) อบรมเชิงปฏิบัติการสร้างสรรค์ งานศิลป์ถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 100 คน</p> <p>(1.1.1) ประชุมคณะทำงาน 4 จังหวัด เพื่อเตรียมการ วางแผนการทำงาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการสร้างลวดลายบนผืนผ้าด้วยวิธีการถ่ายโอนสี และลวดลายจากวัสดุธรรมชาติ (Eco-Print)

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การค้นหาแรงบันดาลใจและอัตลักษณ์ในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ - กระบวนการสร้างสรรค์การสร้างลวดลาย Eco-Print <p>การย้อมผ้าพื้นด้วยสีธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมสารช่วยติดสี - เทคนิคการทำสีพื้นด้วยแก่นฝาง - เทคนิคการเพ้นท์สีอะคริลิกลงบนผืนผ้า <p>การสร้างสรรค์ผลงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมสารช่วยติดสี - เทคนิคการทำสีพื้นด้วยแก่นฝาง - เทคนิคการเพ้นท์สีอะคริลิกลงบนผืนผ้า <p>การแสดงผลงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประติมากรรมจักสาน <p>ค้นหาแรงบันดาลใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแรงบันดาลใจ <p>การออกแบบรูปร่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบและทำโครง <p>การปฏิบัติงานจักสาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้วิธีจักสานและสร้างชิ้นงาน <p>การติดตั้งผลงานเพื่อแสดงตามสถานที่ท่องเที่ยว</p> <p>(1.1.2) ประชุมคณะทำงาน 4 จังหวัด เพื่อติดตามประเมินผลโครงการ</p> <p>(1.2) การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมหอมด้วยศิลปะ 3 มิติ</p> <p>หลักสูตร 5 วัน 4 คืน จังหวัดละ 1 รุ่น รวม 4 รุ่นๆ ละ 50 คน รวมจำนวน 200 คน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมคณะทำงาน เตรียมการวางแผนการทำงาน - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ 4 รุ่น รุ่นละ 50 คน (4 จังหวัด) หลักสูตร 5 วัน 4 คืน กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนที่สนใจ/ศิลปิน/ครูผู้สอนศิลปะ/เจ้าหน้าที่ รวม 200 คน (รุ่นละ 50 คน) จังหวัดละ 1 รุ่น - ประชาสัมพันธ์ผลงานศิลปะ 3 มิติ (บันทึกภาพศิลปะ 3 มิติ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ 4 จังหวัด เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ <p>(1.3) มหกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมและดนตรีอีสานใต้ นครชัยบุรีรัมย์ จำนวน 3 วัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมคณะทำงาน เตรียมการวางแผนการทำงาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ จำนวน 3 ครั้ง ๆ ละ 30 คน - จัดเจ้าหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ จำนวน 5 คน/วัน จำนวน 4 จังหวัด <p>(2) จ้างเหมา โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>จ้างเหมาบริการจัดมหกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมและดนตรีอีสานใต้ นครชัยบุรีรัมย์ จำนวน 3 วัน</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การแสดงดนตรี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (2) การสาธิตภูมิปัญญาท้องถิ่น (3) การออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (4) กิจกรรมการแข่งขันหรือประกวดบนเวที (5) นิทรรศการประวัติและความเป็นมาของศิลปะการแสดงท้องถิ่น (6) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 25,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 25,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 25,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p>	<p>ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สื่อมวลชน เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สมาคม ชมรม ชุมชนในพื้นที่</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน 25,500,000 บาท รวม 102,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักงานการท่องเที่ยว และ กีฬา จังหวัด นครราชสีมา 2) สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดชัยภูมิ 3) สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ 4) สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดสุรินทร์ <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 	
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 8,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 8,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 8,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักท่องเที่ยวกลุ่มรักสุขภาพและนักท่องเที่ยวทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สื่อมวลชน เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สมาคม ชมรม ชุมชนในพื้นที่</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : ส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬา</p> <p>วิธีการดำเนินงาน : จ้างเหมา โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>(1) จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา “Nakhonchaiburin Trail Run”</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน 8,000,000 บาท รวม 32,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 3) ท้องถิ่นจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 4) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 	<p>(2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา “Nakhonchaiburin Marathon”</p>
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 3,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 3,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 3,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p> <p>จำนวน 3,500,000 บาท</p> <p>รวม 14,000,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 2.2 เทศกาลท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์ (บ้านฉัตรนครชัยบุรีรินทร์)</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักท่องเที่ยวทั่วไป สื่อมวลชน เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไปตามนโยบายรัฐบาลที่เน้นให้ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย และสร้างแรงจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการขยายภาคการท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มที่จะเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชุมชนรวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ทั้งที่เป็นแหล่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 3) หอการค้าจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 4) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ 	<p>ท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>วิธีการดำเนินงาน : จ้างเหมา โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>จ้างเหมาบริการจัดเทศกาลท่องเที่ยวนครชัยบุรีรัมย์ (บ้านฉันทนครชัยบุรีรัมย์) จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 5 วัน 4 คืน</p>
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 2,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 2,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 2,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p> <p>จำนวน 2,500,000 บาท</p> <p>รวม 10,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด</p>	<p>กิจกรรมย่อย 2.3 ประชาสัมพันธ์อาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ “Nakhonchaiburin Creative Food for Tourism”</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักท่องเที่ยวทั่วไป สื่อมวลชน สมาคม ชมรม เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนในพื้นที่</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : ส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่อย่างสร้างสรรค์ โดยใช้ Soft Power จากเอกลักษณ์อาหารถิ่น</p> <p>วิธีการดำเนินงาน : จ้างเหมา โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>จ้างเหมาบริการประชาสัมพันธ์อาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ “Nakhonchaiburin Creative Food for Tourism” จำนวน 5 วัน 4 คืน</p> <p>(1) ประชาสัมพันธ์อาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์อาหารท้องถิ่นนครชัยบุรีรัมย์ในรูปแบบสื่อดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>บุรีรัมย์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 3) หอการค้าจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 4) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ 	<p>และสิ่งพิมพ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอาหารนครชัยบุรีรัมย์อย่างสร้างสรรค์โดยมี Influencer/YouTuber/Blogger เป็นคนนำเสนอ จำนวนไม่น้อยกว่า 20 เมนู โดยเน้นกระตุ้นการรับรู้ของนักท่องเที่ยว สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและแสดงถึงเอกลักษณ์ของอาหารท้องถิ่นและประสบการณ์ที่ได้รับ - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อที่ผลิตผ่านช่องทาง Social media ใน Chanel ของ Influencer/YouTuber/Blogger เพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ <p>(2) จัดเทศกาลอาหารท้องถิ่นนครชัยบุรีรัมย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการออกร้านอาหาร ร้านค้าของฝากของที่ระลึกมาจัดจำหน่าย จำนวน 60 ร้านค้า ระยะเวลา 5 วัน - จัดกิจกรรมการแสดงและแจกให้ชิมอาหารเมนูพิเศษจากวัตถุดิบท้องถิ่นที่ผลิตในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ โดยเชฟที่มีชื่อเสียง และแบ่งการแสดงออกเป็น 2 รอบ/วัน รอบละ 100 ที่ <p>(3) ประกวดอาหารท้องถิ่นร่วมสมัยกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการประกวดอาหาร ในหัวข้ออาหารท้องถิ่น อาหารนานาชาติ ทั้งเมนูอาหารคาวและอาหารหวาน ในรุ่นประชาชนทั่วไป และรุ่นจูเนียร์เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม - จัดให้มีเงินรางวัลสำหรับผู้ชนะทุกรุ่นๆละ 5 รางวัล และของที่ระลึกสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดทุกท่าน <p>(4) จัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานจำนวนไม่น้อยกว่า 400 ชุด</p> <p>(5) จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน</p>
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 2,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 2,500,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ส่งเสริมการท่องเที่ยวสร้างสรรค์นครชัยบุรีรัมย์ “Nakhonchaiburin Street Art”</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักท่องเที่ยวทั่วไป สื่อมวลชน เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สมาคม ชมรม ชุมชนในพื้นที่</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์จากการมีส่วนร่วมของเยาวชน (กลุ่ม Gen Z และ Gen Alpha) และผู้ประกอบการเจ้าของผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้าใน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน 2,500,000 บาท ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 2,500,000 บาท รวม 10,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด นครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดในกลุ่ม นครชัย บุรีรินทร์ 3) หอการค้าจังหวัดในกลุ่ม นครชัยบุรีรินทร์ 4) หน่วยงานภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ด้านการ ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด นครชัยบุรีรินทร์ 	<p>รูปแบบร่วมสมัย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน : จ้างเหมา โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>จ้างเหมาบริการส่งเสริมการท่องเที่ยวสร้างสรรค์นครชัยบุรีรินทร์ “Nakhonchaiburin Street Art”</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น กลุ่มจังหวัด นครชัยบุรีรินทร์ <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวนไม่น้อย กว่า 4 เส้นทาง - จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ โดยระบุข้อความรายละเอียดที่สำคัญและจุดสนใจของแหล่งท่องเที่ยว (2) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ อย่างสร้างสรรค์โดยมี Influencer/YouTuber/Blogger เป็นคนนำเสนอ จำนวนไม่น้อยกว่า 20 แหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นกระตุ้นการรับรู้ของ นักท่องเที่ยว สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มฯ ตลอดจน ประสบการณ์ที่ได้รับ - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อที่ผลิตผ่านช่องทาง social media ใน Chanel ของ Influencer/YouTuber/Blogger เพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยวและ ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ (3) จัดเทศกาลท่องเที่ยวสร้างสรรค์ Street Art Nakhonchaiburin จำนวน 3 วัน 2 คืน <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการออกร้านจำหน่ายสินค้า ของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์ชุมชนเอกลักษณ์ ของกลุ่มจังหวัด จำนวน 60 ร้านค้า - จัดให้มีโซนสินค้า Handmade จากกลุ่มศิลปินอิสระ - จัดให้มีเวทีการแสดงความสามารถของเด็กและเยาวชน - จัดให้มีการแสดงศิลปะจากศิลปินที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ในประเภทจิตรกรรม และประติมากรรม</p> <p>(4) กิจกรรมวาดภาพสื่อการท่องเที่ยวอัตลักษณ์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการประกวดวาดภาพสื่อการท่องเที่ยว ในหัวข้อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวโบราณคดีและประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตชุมชน ในรุ่นประชาชนทั่วไป และรุ่นจูเนียร์เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม - จัดให้มีเงินรางวัลสำหรับผู้ชนะทุกรุ่นๆละ 5 รางวัล และของที่ระลึกสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดทุกท่าน <p>(5) จัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานจำนวนไม่น้อยกว่า 400 ชุด จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน</p>
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 5,000,00 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 5,000,00 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 5,000,00 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p> <p>จำนวน 5,000,00 บาท</p> <p>รวม 20,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มนครชัย 	<p>กิจกรรมย่อยที่ 2.5 เทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักท่องเที่ยวทั่วไป สื่อมวลชน เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สมาคม ชมรม ชุมชนในพื้นที่</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น : จัดกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยการอบรมเยาวชนใน 4 จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ให้มีความรู้และทักษะในการสร้างภาพยนตร์สั้นส่งเสริมการท่องเที่ยว และจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์เพื่อนำเสนอผลงานหนังสั้นให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องราวความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมที่อยู่ในเรื่องราวของหนังสั้นไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเพื่อเชิญชวนให้เดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ซึ่งจะเป็นการเปิดช่องทางสื่อสารเรื่องราวความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวและสินค้าบริการการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ เพื่อให้มีโอกาสการขายสินค้าและบริการการท่องเที่ยวได้มากขึ้น</p> <p>วิธีการดำเนินงาน :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จ้างเหมา (จ้างเหมาบริการจัดเทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 1 ครั้ง) โดยมีรายละเอียดดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาจัดทำหลักสูตรและระบบสื่อออนไลน์หลักสูตรการผลิตหนังสั้นส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 1 แพลตฟอร์ม - จัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์ จำนวน

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>บุรีรัมย์</p> <p>3) หอการค้าจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p>	<p>1 แพลตฟอร์ม</p> <p>(2) ดำเนินการเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเยาวชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ จำนวน 5 วัน รวมจำนวน 200 คน
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 – บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567</p> <p>จำนวน 4,000,00 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568</p> <p>จำนวน 4,000,00 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569</p> <p>จำนวน 4,000,00 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570</p> <p>จำนวน 4,000,00 บาท</p> <p>รวม 16,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 3) หอการค้าจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 4) หน่วยงานภาคเอกชน 	<p>กิจกรรมย่อยที่ 2.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health & Wellness Tourism)</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักท่องเที่ยวทั่วไป สื่อมวลชน เครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สมาคม ชมรม ชุมชนในพื้นที่</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านสุขภาพ (Wellness tourism) ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ (2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตร (Ago tourism) ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ (3) พัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ เพิ่มรายได้ให้กับภาคชุมชนและภาคประกอบการการท่องเที่ยวทั้ง 4 จังหวัด <p>วิธีการดำเนินงาน : จ้างเหมา โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>จ้างเหมาบริการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health & Wellness Tourism) จำนวน 1 งาน โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>ส่งเสริมการท่องเที่ยว Wellness Area & Ago tourism 3 จังหวัด (เชียงใหม่ ภูเก็ต กรุงเทพฯ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านสุขภาพ (Wellness tourism) ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตร (Ago tourism) ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์

หัวข้อ	รายละเอียด
ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	
9. หน่วยงานดำเนินการ	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา (2) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา (3) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ (4) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ (5) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์ (6) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ (7) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ (8) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	4 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
11. งบประมาณ	182,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> (1) แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน เกิดความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว (2) นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ที่ถูกต้องชัดเจน ทันต่อยุคสมัย (3) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย และเป็นจุดหมายการเดินทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ (4) เกิดการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ นำมาสู่การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้แก่ชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง (5) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยว อย่างมุ่งเน้นการบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์เป็นจุดหมายการเดินทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ นำมาสู่รายได้การท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น

Project Brief

โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด : การพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การค้าชายแดน และ
ผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
2. ชื่อแผนงาน	1) ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และเชื่อมโยงภูมิภาค
3. แนวทางการพัฒนา	<p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม BCG <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> พัฒนาการสร้าง Brand “นครชัยบุรีรินทร์” เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมอุตสาหกรรม BCG <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> พัฒนาศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ
4. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้า และการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค การสร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมทางการพาณิชย์ การพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อย่างยั่งยืน โดยการ

หัวข้อ	รายละเอียด																								
	<p>สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน และภาคเอกชนอื่นๆ ได้ขยายเครือข่ายทางการค้า แสวงหาแหล่งวัตถุดิบ เชื่อมโยงธุรกิจระหว่างประเทศด้วยการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้า ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใหม่ได้มีการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การตลาด เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ อันจะส่งผลให้ประชาชนมีอาชีพ และรายได้เพิ่มสูงขึ้นเกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการส่งเสริมการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการกระชับความสัมพันธ์ที่ติดกันอย่างแน่นแฟ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยส่งเสริมให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการค้า การลงทุน และการจัดทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นการดึงดูดกลุ่มผู้ประกอบการและนักธุรกิจ รวมทั้งนักท่องเที่ยว</p> <p>จากสถานการณ์การค้าปลีก ค้าส่ง ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ปี พ.ศ. 2562 สถานการณ์การค้าปลีก ค้าส่งฯ มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ มีมูลค่า 75,992 ล้านบาท และอัตราการเติบโต ราคาประจำปี 3.8 ดังรูปที่ 1</p> <div data-bbox="608 1160 1406 1615" style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">สถานการณ์ด้านการค้า</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1</th> <th>2556</th> <th>2557</th> <th>2558</th> <th>2559</th> <th>2560</th> <th>2561</th> <th>2562</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การค้าปลีก ค้าส่งฯ</td> <td>50,282</td> <td>52,973</td> <td>57,709</td> <td>63,723</td> <td>67,577</td> <td>73,221</td> <td>75,992</td> </tr> <tr> <td>อัตราการเติบโต ณ ราคาประจำปี</td> <td></td> <td>5.4</td> <td>8.9</td> <td>10.4</td> <td>6.0</td> <td>8.4</td> <td>3.8</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right; font-size: small;">ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> </div> <p>รูปที่ 1 สถานการณ์การค้าปลีก ค้าส่งฯ และอัตราการเติบโต ณ ราคาประจำปี ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>ด้วยศักยภาพการค้าและธุรกิจขนาดย่อม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ก็เช่นเดียวกัน พบว่า กำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่า 53,353 ล้านบาท และรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 15,056 ล้านบาท ดังรูปที่ 2</p>	กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	การค้าปลีก ค้าส่งฯ	50,282	52,973	57,709	63,723	67,577	73,221	75,992	อัตราการเติบโต ณ ราคาประจำปี		5.4	8.9	10.4	6.0	8.4	3.8
กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562																		
การค้าปลีก ค้าส่งฯ	50,282	52,973	57,709	63,723	67,577	73,221	75,992																		
อัตราการเติบโต ณ ราคาประจำปี		5.4	8.9	10.4	6.0	8.4	3.8																		

หัวข้อ	รายละเอียด																																											
	<div data-bbox="608 349 1402 779" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-bottom: 20px;"> <h3 style="text-align: center;">สถานการณ์ด้านการค้า</h3> <p style="text-align: center;">* สหคัยภาพการค้า และธุรกิจขนาดย่อม "กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1"</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <caption>การค้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ล้านบาท)</caption> <tr><th>ปี</th><th>มูลค่า</th></tr> <tr><td>2559</td><td>49,425</td></tr> <tr><td>2560</td><td>45,159</td></tr> <tr><td>2561</td><td>53,383</td></tr> </table> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <caption>รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP (ล้านบาท)</caption> <tr><th>ปี</th><th>มูลค่า</th></tr> <tr><td>2561</td><td>10,507</td></tr> <tr><td>2562</td><td>13,409</td></tr> <tr><td>2563</td><td>15,956</td></tr> </table> <p style="text-align: right; font-size: small;">ที่มา : ฐานข้อมูลกระทรวงพาณิชย์ http://benchmark.moi.go.th</p> </div> <div data-bbox="715 831 1295 913" style="text-align: center;"> <p>รูปที่ 2 ศักยภาพการค้าและธุรกิจขนาดย่อม ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> </div> <div data-bbox="608 976 1402 1305" style="text-align: justify;"> <p>ปัจจุบันการค้าชายแดนของไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้า ไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศไทยมีชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย พม่า มีจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งถือว่าเป็นความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ เมื่อพิจารณาสถานการณ์ด้านการค้า มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดน จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 -2563 มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 14,104.91 ล้านบาท ดังรูปที่ 3</p> </div> <div data-bbox="608 1386 1402 1816" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-bottom: 20px;"> <h3 style="text-align: center;">สถานการณ์ด้านการค้า</h3> <p style="text-align: center;">มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดน</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)</th> <th>มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>พ.ศ. 2556</td><td>289.11</td><td>1,930.43</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2557</td><td>493.08</td><td>2,408.84</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2558</td><td>1,025.04</td><td>2,158.79</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2559</td><td>1,849.35</td><td>2,739.27</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2560</td><td>1,096.14</td><td>2,395.48</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2561</td><td>3,569.89</td><td>2,175.06</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2562</td><td>5,868.37</td><td>2,571.70</td></tr> <tr><td>พ.ศ. 2563</td><td>3,032.15</td><td>14,104.91</td></tr> </tbody> </table> </div> <div data-bbox="715 1854 1295 1937" style="text-align: center;"> <p>รูปที่ 3 มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดน ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> </div>	ปี	มูลค่า	2559	49,425	2560	45,159	2561	53,383	ปี	มูลค่า	2561	10,507	2562	13,409	2563	15,956	ปี	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	พ.ศ. 2556	289.11	1,930.43	พ.ศ. 2557	493.08	2,408.84	พ.ศ. 2558	1,025.04	2,158.79	พ.ศ. 2559	1,849.35	2,739.27	พ.ศ. 2560	1,096.14	2,395.48	พ.ศ. 2561	3,569.89	2,175.06	พ.ศ. 2562	5,868.37	2,571.70	พ.ศ. 2563	3,032.15	14,104.91
ปี	มูลค่า																																											
2559	49,425																																											
2560	45,159																																											
2561	53,383																																											
ปี	มูลค่า																																											
2561	10,507																																											
2562	13,409																																											
2563	15,956																																											
ปี	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)																																										
พ.ศ. 2556	289.11	1,930.43																																										
พ.ศ. 2557	493.08	2,408.84																																										
พ.ศ. 2558	1,025.04	2,158.79																																										
พ.ศ. 2559	1,849.35	2,739.27																																										
พ.ศ. 2560	1,096.14	2,395.48																																										
พ.ศ. 2561	3,569.89	2,175.06																																										
พ.ศ. 2562	5,868.37	2,571.70																																										
พ.ศ. 2563	3,032.15	14,104.91																																										

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การขนส่งสินค้าผ่านแดนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ เป็นการเปิดโอกาสในการเข้าถึงตลาดของประเทศอื่น เพื่อทำการค้าขายและการลงทุน ดังนั้น ประชาคมระหว่างประเทศ จึงสนับสนุนให้ทุกประเทศมีสิทธิในการขนส่งสินค้าผ่านแดนอย่างเท่าเทียมกัน การใช้สิทธิในการขนส่งสินค้าผ่านแดนนั้น ถูกจำกัดขอบเขตในการใช้สิทธิโดยอธิปไตยของประเทศทางผ่าน โดยประเทศทางผ่านย่อมมีอำนาจอธิปไตยในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บุคคลหรือสิ่งของประเทศอื่นใช้ดินแดนของตนเป็นทางผ่าน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงนำไปสู่การทำความตกลงระหว่างประเทศในการสนับสนุนการขนส่งสินค้าผ่านแดน ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน หรือสนับสนุนให้การขนส่งสินค้าผ่านแดนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยความตกลงในเรื่องต่างๆ เช่น การศุลกากร การรักษาความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกข้ามพรมแดน</p> <p>จากข้อมูลข้างต้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ยังคงพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดการพัฒนากำลังคน ด้านการค้า การลงทุน การค้าขายแดน การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ขาดการสร้างโอกาสการค้าให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยและเกษตรกร ขาดการนำสินค้ามาต่อยอดและการแปรรูปในเชิงอุตสาหกรรมหรือการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีปัญหาเรื่องการกระจายสินค้า การโลจิสติกส์ และมีการเชื่อมโยงธุรกิจและพัฒนาช่องทางการค้ากับตลาดภายนอกประเทศยังคงมีน้อย ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว กลุ่มจังหวัดควรมีโครงการสำคัญ ยุทธศาสตร์ธุรกิจ การค้า การลงทุน และการค้าขายแดน และมีแนวทางส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าขายแดน ตามแผนงานส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน การค้าขายแดน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และเชื่อมโยงภูมิภาค เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและการค้าขายแดน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) มูลค่าการค้าขายแดน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 จากปี 2563 2) อัตราการเติบโตของการค้าปลีก ค่าส่ง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 จากปี 2563
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์
8. กิจกรรมหลัก	
ต้นน้ำ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ : ปีละ 5,500,000 บาท (5 ปี) รวม 27,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด	<p>การพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการค้าขับเคลื่อนเศรษฐกิจชนบท การค้า และการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ด้วย Single Big Data</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร/ประชาชนทั่วไปที่สนใจ/หรือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไปที่สนใจ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.1 พัฒนาและเชื่อมโยงการค้าขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้า และ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>หน่วยวิจัยนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ชนบท มทส. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา</p>	<p>การลงทุน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ด้วย Single Big Data งบประมาณ : 1,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.2 การผลักดันแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพ และเชื่อมโยงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัย บุรีรินทร์ ด้วย Single Big Data อย่างเป็นรูปธรรมในการสร้างอาชีพที่เหมาะสม ให้กับประชาชนเป็นรายพื้นที่ และเพื่อการขี้น่าการศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ : 1,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.3 อบรมและส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจชนบท และการจัดตั้งโรงงานชนบทต้นแบบรวบรวมผลผลิตหรือแปรรูปผลผลิตเกษตร ขนาดเล็ก งบประมาณ : 3,000,000 บาท</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ : ปีละ 25,000,000 บาท (5 ปี) รวม 125,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด หน่วยวิจัยนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ชนบท มทส. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา</p>	<p>การพัฒนาระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>1 การส่งเสริมระบบนิเวศเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้า ชายแดน กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร/ประชาชนทั่วไปที่สนใจ/หรือผู้ประกอบการใน อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน ทั่วไปที่สนใจ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ (Economic Study and Feasibility Study) ในการระบบการค้า ระบบการลงทุน ความคุ้มค่าทาง เศรษฐกิจ ของเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้า ชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ : 4,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.2 การศึกษารูปแบบการลงทุน และการบริหารจัดการ และ ด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นให้ครอบคลุมและเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณา ของผู้บริหารในการตัดสินใจดำเนินโครงการระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริม อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัย บุรีรินทร์ งบประมาณ : 4,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.3 การผลักดันการจัดตั้งโรงงานต้นแบบ Pilot Plant ที่ ก่อนที่จะผลิตไปสู่เชิงพาณิชย์ พร้อมพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้ผู้ประกอบการไป ทดสอบตลาด(Commercial Scale)</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>งบประมาณ : 15,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.4 การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการค้าการลงทุน เพื่อการพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืน สำหรับพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ภายใต้ BCG Model</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (วิทยาเขตสุรินทร์)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	<p>การจัดการโลจิสติกส์การขนส่งควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์เพื่อเชื่อมโยงตลาดการค้าชายไทย-กัมพูชา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรเพาะปลูกสินค้าเกษตร , อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป , .ธุรกิจโลจิสติกส์ควบคุมอุณหภูมิ</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรเพาะปลูกสินค้าเกษตร , อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป , .ธุรกิจโลจิสติกส์ควบคุมอุณหภูมิ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำรวจปัญหาผลผลิตการเกษตร การขนส่งสินค้าข้ามแดนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 2) รวบรวมข้อมูลและประมวลผลการพัฒนาการด้านการจัดการโซ่ความเย็นและโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอาหารของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 3) จัดการระบบข้อมูลผู้ประกอบการโลจิสติกส์ด้านการขนส่งควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 4) จัดอบรมรายกลุ่มด้านผลิต การเก็บรักษา การขนส่ง การจัดการพิธีการส่งออก 5) เชื่อมโยงการค้าการลงทุนระหว่างประเทศในกลุ่มการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กับเกษตรกรในอุตสาหกรรมอาหาร 6) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคโนโลยี และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการโซ่ความเย็น และโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอาหารและเกษตร 7) แผนปฏิบัติการของผู้เข้าร่วมการอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้ เทคนิคและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และโซ่ความเย็นและโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอาหารของประเทศ
กลางน้ำ	
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 6,500,000 บาท (5 ปี)</p>	<p>การสร้าง ecosystem การระดมทุนและการบริหาร Startup กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>รวม 32,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด หน่วยวิจัยนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ชนบท มทส.</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร/ประชาชนทั่วไปที่สนใจ/หรือผู้ประกอบการ และ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน ทั่วไปที่สนใจ ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>กิจกรรมย่อย 4.1 การส่งเสริมระบบนิเวศเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และ การค้าชายแดน</p> <p>พัฒนาหลักสูตร การวางแผน การบริหาร การระดมทุนสำหรับStartup เพื่อ สร้างมูลค่าสูงสุดและยั่งยืน และการจัดการฝึกอบรมเกษตรกร/ผู้ประกอบการ Startup เรื่องการวางแผน การบริหาร การระดมทุนสำหรับStartup เพื่อสร้าง มูลค่าสูงสุดและยั่งยืน 1 รุ่น ๆ ละ 50 คน</p> <p>งบประมาณ : 1,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 4.2 พัฒนาระบบสนับสนุนส่งเสริมการเกิดขึ้นของ Startup เพื่อสร้างมูลค่าสูงสุดและยั่งยืน (Agri-Startup Ecosystem) การสร้างระบบ ให้บริการงานสนับสนุน (Back Office) สำหรับบริษัท Start up เพื่อให้ Startup สามารถมุ่งเน้นงานพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาขีดความสามารถหลักขององค์กร</p> <p>งบประมาณ : 3,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 4.3 สนับสนุนให้เกิดการสร้างแบรนด์ของผู้ประกอบการ Startup ให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ (National Brand Awareness) ผ่านการ พัฒนาทั้งรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ หรือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า/ บริการ</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท</p>
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (วิทยาเขตสุรินทร์)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด 	<p>การยกระดับสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าและ การลงทุน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการส่งออก</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่าง ประเทศ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าและ การลงทุน 2) ส่งเสริมสินค้าและบริการเพื่อการส่งออก ตลาดการค้าชายแดน 3) การขนส่งและการกระจายสินค้าและบริการข้ามแดน 4) พัฒนาระบบบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับสินค้าและบริการข้ามแดนด้านโลจิสติกส์ 5) ส่งเสริมการตลาดการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
<ul style="list-style-type: none"> - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 4,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 20,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	<p>การส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์, กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ศึกษากระบวนการการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) วิเคราะห์และออกแบบแพลตฟอร์มการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 3) พัฒนาและประเมินแพลตฟอร์มการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีแพลตฟอร์มการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
<p>ปลายน้ำ</p>	
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปี 2566 = 4,400,000 บาท</p> <p>ปี 2567 – 2570 = 7,300,000 (4 ปี)</p> <p>รวม 33,600,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ - สุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p>	<p>การส่งเสริมศักยภาพการค้าการลงทุนเชื่อมโยงตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์, กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าชายแดน ไทย - กัมพูชา
<p>8.8 กิจกรรมหลักที่ 8</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 4,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 20,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	<p>การจัดการการค้า การลงทุน ของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา), ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุก, ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ในการพัฒนาระบบการค้า การลงทุน ของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) การศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ เชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ เพื่อนำมาต่อยอดระบบการค้า การลงทุน เชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 3) การศึกษารูปแบบการลงทุน และการบริหารจัดการด้านคลังสินค้าในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา และด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นให้ครอบคลุมและเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกในการตัดสินใจดำเนินโครงการระบบการค้า การลงทุน เชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 4) การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือและพันธมิตรกับผู้ประกอบการขนส่งและโลจิสติกส์กัมพูชา และการสนับสนุนให้เกิดมาตรฐานการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ไทย-กัมพูชา) ด้วยรถบรรทุก กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ ให้มีความสอดคล้องกับหลักการผ่านแดนของสินค้าตามหลักสากลหรือข้อตกลงระดับภูมิภาค 5) การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการค้า การลงทุน และพิธีการศุลกากร เพื่อความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ไทย-กัมพูชา) สำหรับพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
<p>8.9 กิจกรรมหลักที่ 9</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 25,000,000 บาท</p>	<p>การยกระดับตลาดสดให้เชื่อมต่อกับตลาดการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>พื้นที่เป้าหมาย: ตลาดสดหลักที่สำคัญ 1 แห่ง ใน จ.นครราชสีมา จ.ชัยภูมิ จ.บุรีรัมย์ จ.สุรินทร์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p>	<p>ตลาดการค้าชายแดนช่องตะกู จ.บุรีรัมย์ และ ตลาดการค้าชายแดนช่องจอม จ.สุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาระบบบริหารจัดการและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตลาดสดและตลาดการค้าชายแดน 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณสุขปโภคเพื่อรองรับการค้า 3) พัฒนาโมเดลการปรับปรุงตลาดไปสู่ตลาดอื่นๆ ในภูมิภาค
<p>8.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ : ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p>	<p>โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการสินค้าและบริการใน 4 จังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ประชาชนในชุมชน 4 จังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ 1 ระบบ 2. ผลิตสื่อดิจิทัลส่งเสริมการท่องเที่ยวสำคัญในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ จำนวน 50 สถานที่/ และผลิตสื่อดิจิทัลสนับสนุนการขายสินค้า/บริการ ให้กับผู้ประกอบการ จำนวน 100 ราย 3. การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างร้านค้าออนไลน์และทักษะการขายสินค้า/บริการออนไลน์ให้ผู้ประกอบการ จำนวน 100 ราย 4. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมโครงการ 5. การสรุปและรายงานผลโครงการ
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา สุรินทร์)
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)</p>
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>358,600,000 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) บริษัท Start up มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นและเกิดความยั่งยืน 2) ได้ระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบท เชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ 3) ได้มาตรฐานการส่งออกแบบควบคุมคุณภาพ 4) ได้จำนวนผู้ประกอบการส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 5) ได้มาตรฐานโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสินค้าและบริการเพื่อการส่งออกที่ดีขึ้น 6) มีการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน สามารถเพิ่มช่องทางรายได้ให้ผู้ประกอบการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	7) ได้จำนวนคู่ธุรกิจ 10 คู่ และยอดจำหน่ายสินค้าในการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท 8) ได้เครือข่ายความร่วมมือและพันธมิตรทางการค้า ไม่น้อยกว่า 50 ราย 9) เศรษฐกิจมีการหมุนเวียน สร้างมูลค่าทางการตลาดได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3% ต่อปี 10) สื่อดิจิทัลส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน 50 รายการ 11) ผู้ประกอบการมีร้านค้าออนไลน์และมีทักษะในการขายสินค้าและบริการบนแพลตฟอร์ม จำนวน 100 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดนสูงขึ้น 2) อัตราการเติบโตของการค้าปลีก ค่าส่ง สูงขึ้น

Project Brief

โครงการการพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่
กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์แบบครบวงจร

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด: การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์แบบครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้เป็นที่ต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศ
3. แนวทางการพัฒนา	<p>กลยุทธ์เชิงรุก</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ใหม่ออร์แกนิก เพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการใหม่ วิสาหกิจชุมชนใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากใหม่ที่มีความหลากหลายสู่การเป็นสินค้าชั้นนำ ด้วยการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์ <p>กลยุทธ์เชิงรับ</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ในเรื่องทักษะและเทคนิคการพอกย้อม รวมถึงเทคนิคการผสมผสานผ้าทอใหม่และเส้นใยอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เยาวชนรุ่นใหม่ เพื่อสร้างเครือข่ายและนำภูมิปัญญาไปต่อยอดคิดค้นงานวิจัยเพื่อลดต้นทุนการผลิต <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตและผู้ประกอบการให้มีทักษะด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมถึงการบริหารจัดการของเสียจากการกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีความทันสมัย ให้มีความหลากหลายเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคทุกช่วงวัย สามารถสวมใส่ได้ทุกโอกาส

หัวข้อ	รายละเอียด																
	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เสริมสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ใหม่และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในกลุ่มคนทุกช่วงวัย 2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่มูลค่าสูงเจาะตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) 																
<p>4. หลักการและเหตุผล</p>	<p>การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้นนั้น ต้องพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (สมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ซึ่งทั้งสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ได้พัฒนาได้ด้วยสิ่งนี้ ขณะที่ไทยต้องตอบคำถามให้ได้ว่ามีทั้งทรัพยากรและคน แต่ยังสู้ประเทศเหล่านั้นไม่ได้ ยังผลิตสินค้าเกษตรที่ราคาตกต่ำ รายได้เกษตรกร 20-30 ล้านบาท อยู่ได้ด้วยการขายสินค้าเกษตรที่ไม่มีมูลค่าและไม่เพิ่มมูลค่า (ที่มา: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เมื่อพิจารณากำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ พบว่า ปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ดังรูปที่ 1</p> <div data-bbox="532 1108 1393 1543" style="text-align: center;"> <table border="1" data-bbox="532 1312 998 1417"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าต่ำสุด</th> <th>ค่าสูงสุด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2561</td> <td>19.57</td> <td>4.40</td> <td>49.82</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>18.03</td> <td>2.76</td> <td>42.50</td> </tr> <tr> <td>2559</td> <td>20.23</td> <td>2.87</td> <td>48.99</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p>รูปที่ 1 กำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่</p> <p>ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย</p>	ปี	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	2561	19.57	4.40	49.82	2560	18.03	2.76	42.50	2559	20.23	2.87	48.99
ปี	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด														
2561	19.57	4.40	49.82														
2560	18.03	2.76	42.50														
2559	20.23	2.87	48.99														

หัวข้อ	รายละเอียด																																																																																								
	<p>จากข้อมูลกำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2561 พบว่า กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด อยู่ในลำดับที่ 10 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ 16.63 ดังรูปที่ 2</p> <table border="1"> <caption>ข้อมูลจากกราฟรูปที่ 2: อัตรากำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด (ร้อยละ)</caption> <thead> <tr> <th>จังหวัด</th> <th>2559</th> <th>2560</th> <th>2561</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>กาฬสินธุ์</td><td>33.38 (1)</td><td>29.91 (1)</td><td>29.91 (1)</td></tr> <tr><td>ขอนแก่น 2</td><td>24.35 (2)</td><td>20.74 (3)</td><td>24.38 (2)</td></tr> <tr><td>อุดรธานี</td><td>21.57 (3)</td><td>19.46 (5)</td><td>22.53 (3)</td></tr> <tr><td>หนองบัวลำภู 2</td><td>22.76 (4)</td><td>21.05 (2)</td><td>22.82 (5)</td></tr> <tr><td>หนองบัวลำภู 1</td><td>21.76 (4)</td><td>19.78 (4)</td><td>21.68 (5)</td></tr> <tr><td>หนองบัวลำภู 2</td><td>20.04 (6)</td><td>18.23 (6)</td><td>20.65 (6)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 1</td><td>18.78 (7)</td><td>16.97 (8)</td><td>19.88 (7)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 2</td><td>18.27 (8)</td><td>18.14 (7)</td><td>18.48 (8)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 3</td><td>16.80 (9)</td><td>16.77 (9)</td><td>16.45 (10)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 4</td><td>16.56 (10)</td><td>16.63 (10)</td><td>16.56 (10)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 5</td><td>16.29 (11)</td><td>15.74 (11)</td><td>16.27 (11)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 6</td><td>15.62 (12)</td><td>14.74 (13)</td><td>15.62 (12)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 7</td><td>14.68 (13)</td><td>14.40 (15)</td><td>14.68 (13)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 8</td><td>16.15 (14)</td><td>15.43 (10)</td><td>16.15 (14)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 9</td><td>13.83 (14)</td><td>12.40 (15)</td><td>13.83 (14)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 10</td><td>13.29 (14)</td><td>13.11 (15)</td><td>13.29 (14)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 11</td><td>14.06 (16)</td><td>13.47 (17)</td><td>14.06 (16)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 12</td><td>12.14 (16)</td><td>14.26 (17)</td><td>12.14 (16)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 13</td><td>12.64 (16)</td><td>11.28 (17)</td><td>12.64 (16)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 14</td><td>11.20 (18)</td><td>8.57 (18)</td><td>11.20 (18)</td></tr> <tr><td>สกล. เวียงจันทน์ 15</td><td>8.57 (18)</td><td>8.57 (18)</td><td>8.57 (18)</td></tr> </tbody> </table> <p>รูปที่ 2 กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด) ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย</p> <p>จากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จากเดิมที่ประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับ อุตสาหกรรมการผลิต ทำให้ภาคการผลิตในไทยมีต้นทุนสูง และมีเทคโนโลยีที่ล้าสมัย ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระยะแรก ๆ จึงอาศัยแรงงานราคาถูก และการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากการเติบโตของสภาพเศรษฐกิจไทย ในปัจจุบันที่กำลังฟื้นตัวขึ้น ประกอบกับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากการรวมกันเป็นรากฐาน การผลิตและตลาดเดียวกันของ 10 ประเทศในภูมิภาคอาเซียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อวิธีการดำเนินธุรกิจและในด้านการแข่งขันทางการค้า การที่ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น และมีประชากรกว่า 600 ล้านคน (ชัยวัฒน์ หอธรรมรัตน์. 2564) ดังนั้นรัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ</p>	จังหวัด	2559	2560	2561	กาฬสินธุ์	33.38 (1)	29.91 (1)	29.91 (1)	ขอนแก่น 2	24.35 (2)	20.74 (3)	24.38 (2)	อุดรธานี	21.57 (3)	19.46 (5)	22.53 (3)	หนองบัวลำภู 2	22.76 (4)	21.05 (2)	22.82 (5)	หนองบัวลำภู 1	21.76 (4)	19.78 (4)	21.68 (5)	หนองบัวลำภู 2	20.04 (6)	18.23 (6)	20.65 (6)	สกล. เวียงจันทน์ 1	18.78 (7)	16.97 (8)	19.88 (7)	สกล. เวียงจันทน์ 2	18.27 (8)	18.14 (7)	18.48 (8)	สกล. เวียงจันทน์ 3	16.80 (9)	16.77 (9)	16.45 (10)	สกล. เวียงจันทน์ 4	16.56 (10)	16.63 (10)	16.56 (10)	สกล. เวียงจันทน์ 5	16.29 (11)	15.74 (11)	16.27 (11)	สกล. เวียงจันทน์ 6	15.62 (12)	14.74 (13)	15.62 (12)	สกล. เวียงจันทน์ 7	14.68 (13)	14.40 (15)	14.68 (13)	สกล. เวียงจันทน์ 8	16.15 (14)	15.43 (10)	16.15 (14)	สกล. เวียงจันทน์ 9	13.83 (14)	12.40 (15)	13.83 (14)	สกล. เวียงจันทน์ 10	13.29 (14)	13.11 (15)	13.29 (14)	สกล. เวียงจันทน์ 11	14.06 (16)	13.47 (17)	14.06 (16)	สกล. เวียงจันทน์ 12	12.14 (16)	14.26 (17)	12.14 (16)	สกล. เวียงจันทน์ 13	12.64 (16)	11.28 (17)	12.64 (16)	สกล. เวียงจันทน์ 14	11.20 (18)	8.57 (18)	11.20 (18)	สกล. เวียงจันทน์ 15	8.57 (18)	8.57 (18)	8.57 (18)
จังหวัด	2559	2560	2561																																																																																						
กาฬสินธุ์	33.38 (1)	29.91 (1)	29.91 (1)																																																																																						
ขอนแก่น 2	24.35 (2)	20.74 (3)	24.38 (2)																																																																																						
อุดรธานี	21.57 (3)	19.46 (5)	22.53 (3)																																																																																						
หนองบัวลำภู 2	22.76 (4)	21.05 (2)	22.82 (5)																																																																																						
หนองบัวลำภู 1	21.76 (4)	19.78 (4)	21.68 (5)																																																																																						
หนองบัวลำภู 2	20.04 (6)	18.23 (6)	20.65 (6)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 1	18.78 (7)	16.97 (8)	19.88 (7)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 2	18.27 (8)	18.14 (7)	18.48 (8)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 3	16.80 (9)	16.77 (9)	16.45 (10)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 4	16.56 (10)	16.63 (10)	16.56 (10)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 5	16.29 (11)	15.74 (11)	16.27 (11)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 6	15.62 (12)	14.74 (13)	15.62 (12)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 7	14.68 (13)	14.40 (15)	14.68 (13)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 8	16.15 (14)	15.43 (10)	16.15 (14)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 9	13.83 (14)	12.40 (15)	13.83 (14)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 10	13.29 (14)	13.11 (15)	13.29 (14)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 11	14.06 (16)	13.47 (17)	14.06 (16)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 12	12.14 (16)	14.26 (17)	12.14 (16)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 13	12.64 (16)	11.28 (17)	12.64 (16)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 14	11.20 (18)	8.57 (18)	11.20 (18)																																																																																						
สกล. เวียงจันทน์ 15	8.57 (18)	8.57 (18)	8.57 (18)																																																																																						

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>นวัตกรรม มาใช้เพื่อพัฒนาประเทศ พาชาติก้าวข้ามกับดักกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางสู่ประเทศรายได้สูง โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ เพื่อนำไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากการสร้างความสามารถในการแข่งขันแล้ว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นต้องช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกระดับและทุกพื้นที่ในประเทศ ให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งกลุ่มเกษตรกรและคนทั่วไปในสังคม โดยต้องนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีลงไปช่วยเหลือคนในทุกระดับ และทำให้เห็นว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ในชีวิตประจำวันและสร้างประโยชน์ของประชาชนได้ เช่น เกษตรกรต้องนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต คาดการณ์ราคาผลผลิตทางการเกษตรและลดต้นทุนการผลิตได้ (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)</p> <p>ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งมีนโยบายที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว เป็นจุดเริ่มต้นการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามวิสัยทัศน์รัฐบาล เป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติ 20 ปี กับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2:การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบไปด้วย จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตำแหน่งการพัฒนาที่ดีเด่นของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 คือ เป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ใหม่ในระดับประเทศ ผ้าไหมเป็นหนึ่งในสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ในปี พ.ศ. 2559 ตลาดผ้าไหมไทยมีมูลค่าซื้อขายประมาณ 6,000 ล้านบาทต่อปี และมีมูลค่าการส่งออกถึง 496,499,291 บาท ถึงแม้ว่าผ้าไหมจะมีราคาสูงแต่ยังเป็นที่ยอมรับเพราะมีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ ดังนั้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																																																												
	<p>ผู้ผลิตควรดำรงรักษาลวดลายเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นให้คงอยู่คู่กับการพัฒนา ลวดลายใหม่ๆ ที่ทันสมัย เพื่อขยายกลุ่มของผู้บริโภคให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจัย สำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคเลือกซื้อผ้าไหมคือ คุณภาพของผ้าไหม ซึ่งประเภทของเส้น ไหมที่นิยมมากที่สุดคือ เส้นไหมพันธุ์พื้นเมือง (อรทัย สายสะอาด และคณะ) อาชีพทอผ้าไหมกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย แต่ผ้าไหมที่มีชื่อเสียงส่วน ใหญ่อยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศิริพร บุญชู และ นันทวรรณ รักพงษ์) เนื่องจากชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสามารถด้านการสร้างสรรค์ การทอผ้าไหม ภูมิปัญญาอีสานที่สร้างสรรค์เหล่านี้นับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่มีคุณค่า ผ่านการสั่งสม การถ่ายทอดและการสืบทอดมาหลายชั่วอายุคน ทำให้ ชุมชนในพื้นที่ชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือแห่งยังคงมีการทอผ้าไหมเป็น วิถีชีวิตและวิถีวัฒนธรรมมาจนถึงปัจจุบัน</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเกษตรกรที่มีอาชีพปลูก หม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 37,828 ราย มีผู้ผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหม มี จำนวน 20,872 ราย ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่าผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหม เท่ากับ 7,355.06 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 1.56 แต่ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมใน ปี พ.ศ. 2563 ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 28.38 ส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังตารางที่ 1</p> <p>ตารางที่ 1 มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <table border="1" data-bbox="513 1398 1414 1755"> <thead> <tr> <th>จังหวัดผลการดำเนินงานใน อดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.</th> <th>กลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)</th> <th>นครราชสีมา (ล้านบาท)</th> <th>ชัยภูมิ (ล้านบาท)</th> <th>บุรีรัมย์ (ล้านบาท)</th> <th>สุรินทร์ (ล้านบาท)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2555</td> <td>5,483.96</td> <td>4,201.80</td> <td>492.22</td> <td>321.83</td> <td>468.11</td> </tr> <tr> <td>2556</td> <td>4,961.77</td> <td>3,535.55</td> <td>506.98</td> <td>416.16</td> <td>503.08</td> </tr> <tr> <td>2557</td> <td>4,374.00</td> <td>2,853.91</td> <td>597.52</td> <td>404.26</td> <td>518.52</td> </tr> <tr> <td>2558</td> <td>5,592.74</td> <td>3,624.99</td> <td>758.32</td> <td>506.97</td> <td>702.46</td> </tr> <tr> <td>2559</td> <td>6,504.80</td> <td>4,291.53</td> <td>769.93</td> <td>576.77</td> <td>866.57</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>6,875.58</td> <td>4,424.02</td> <td>770.34</td> <td>577.00</td> <td>1,104.22</td> </tr> <tr> <td>2561</td> <td>7,241.77</td> <td>4,563.70</td> <td>770.35</td> <td>582.66</td> <td>1,325.06</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>7,335.06</td> <td>4,742.45</td> <td>833.05</td> <td>600.14</td> <td>1,159.42</td> </tr> <tr> <td>2563</td> <td>5,267.06</td> <td>2,483.86</td> <td>337.60</td> <td>1,043.78</td> <td>1,401.82</td> </tr> </tbody> </table> <p>ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p>	จังหวัดผลการดำเนินงานใน อดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.	กลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	นครราชสีมา (ล้านบาท)	ชัยภูมิ (ล้านบาท)	บุรีรัมย์ (ล้านบาท)	สุรินทร์ (ล้านบาท)	2555	5,483.96	4,201.80	492.22	321.83	468.11	2556	4,961.77	3,535.55	506.98	416.16	503.08	2557	4,374.00	2,853.91	597.52	404.26	518.52	2558	5,592.74	3,624.99	758.32	506.97	702.46	2559	6,504.80	4,291.53	769.93	576.77	866.57	2560	6,875.58	4,424.02	770.34	577.00	1,104.22	2561	7,241.77	4,563.70	770.35	582.66	1,325.06	2562	7,335.06	4,742.45	833.05	600.14	1,159.42	2563	5,267.06	2,483.86	337.60	1,043.78	1,401.82
จังหวัดผลการดำเนินงานใน อดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.	กลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	นครราชสีมา (ล้านบาท)	ชัยภูมิ (ล้านบาท)	บุรีรัมย์ (ล้านบาท)	สุรินทร์ (ล้านบาท)																																																								
2555	5,483.96	4,201.80	492.22	321.83	468.11																																																								
2556	4,961.77	3,535.55	506.98	416.16	503.08																																																								
2557	4,374.00	2,853.91	597.52	404.26	518.52																																																								
2558	5,592.74	3,624.99	758.32	506.97	702.46																																																								
2559	6,504.80	4,291.53	769.93	576.77	866.57																																																								
2560	6,875.58	4,424.02	770.34	577.00	1,104.22																																																								
2561	7,241.77	4,563.70	770.35	582.66	1,325.06																																																								
2562	7,335.06	4,742.45	833.05	600.14	1,159.42																																																								
2563	5,267.06	2,483.86	337.60	1,043.78	1,401.82																																																								

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เมื่อพิจารณาจุดแข็งของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ผลิตภัณฑ์ทำจากไหมพื้นเมือง ส่วนใหญ่ ฝ้ายอ้อมสี่ธรรมชาติ วัตถุประสงค์สำหรับการผลิตบางส่วนสามารถหาได้จากท้องถิ่น สินค้ามีลักษณะเฉพาะถิ่น ซึ่งผู้ผลิตมีความรู้ ความสามารถ ในการผลิตผ้า เมื่อพิจารณาจุดอ่อน ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 คือ ขาดการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ให้ทันต่อ สภาวะที่เปลี่ยนแปลงไปและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม ขาดการนำด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต ขาดการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และขาย การพัฒนาทักษะการขาย เมื่อพิจารณาด้านโอกาส พบว่า รัฐบาลส่งเสริม สนับสนุนธุรกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง จึงมีโอกาสดำเนินการถ่ายทอดองค์ ความรู้และเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เป็นที่ชื่นชอบของลูกค้า จึงทำให้ผ้าไหม และผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมเป็นที่ต้องการของลูกค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ เมื่อพิจารณาด้านอุปสรรค พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การผลิตและการขายเส้นไหม ผ้าไหม และ ผลิตภัณฑ์จากไหมลดลง ส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <p>การวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ปัญหาระดับต้นทาง ประกอบด้วยปัญหาขาดการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อการผลิตไหมอ่อนให้ได้มาตรฐานเชิงการค้า ขาดระบบการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเพื่อการผลิตไหมเชิงการค้า และ ขาดระบบการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อการผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน 2. การวิเคราะห์ปัญหาระดับกลางทาง ประกอบด้วยปัญหาขาดการส่งเสริม และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ขาดการสืบสานอัตลักษณ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชนรุ่นใหม่ (Young OTOP) และขาดการพัฒนาศักยภาพ ผู้ผลิตผู้ประกอบการไหมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3. การวิเคราะห์ปัญหาในระดับปลายทาง ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่ ยุค 5.0 และขาดการจัดกิจกรรมมหกรรมไหมนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>ดังนั้นผู้เสนอโครงการจึงขอเสนอโครงการ “การพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์แบบครบวงจร” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมโดยกลไกการพัฒนาในระดับเชิงพื้นที่ สร้างต้นแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมของชุมชน เพื่อให้กลไกพัฒนาพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมระดับชุมชนสามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนตนเอง รวมถึงมีการยอมรับการปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่</p>
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>มูลค่าการจำหน่ายไหมและผลิตภัณฑ์ไหมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)</p> <p>ปี พ.ศ. 2566 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.00 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2563</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.25 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2564</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2565</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.75 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2566</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2567</p> <p>คิดจากฐานข้อมูลจากศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 = 5,460.94 ล้านบาท (ศูนย์หม่อนไหมฯ =193.88 ล้านบาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด =5,267.06 ล้านบาท)</p>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่เป้าหมายของโครงการ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1. การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตไหมงบประมาณทั้งสิ้น 60,000,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1. การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตไหมงบประมาณทั้งสิ้น 60,000,000 บาท ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อยดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมย่อย 1.1 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อการผลิตไหมหม่อนให้ได้มาตรฐานเชิงการค้า งบประมาณปี 2567 จำนวน 5,000,000 บาท (4 ปี รวมงบทั้งสิ้น 20,000,000)

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>แบ่งเป็นงบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 15,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 15,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 15,000,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 15,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ: ศูนย์หม่อน ไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p>	<p>-หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา และ บุรีรัมย์</p> <p>-มุ่งเน้น: การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจเกษตรกรให้สามารถผลิตไหมหม่อนเพื่อ ขอรับรองมาตรฐาน GAP สำหรับใช้เลี้ยงไหมเพื่อผลิตเส้นไหมไทยสาวมือให้ได้ มาตรฐาน มกช 5900-2559 นำไหมหม่อนไปจำหน่ายให้กับเอกชนเพื่อผลิตซาไบ หม่อนในระดับโรงงาน และสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์</p> <p>-วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 400 รายเกษตรกร ในจังหวัด นครราชสีมา จำนวน 100 ราย และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 300 ราย 2) อบรมเกษตรกรให้มีทักษะเพิ่มเติม ในด้าน การบำรุงดิน การตัดแต่งกิ่ง หม่อน การทำปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยหมักบำรุงดินเพื่อลดต้นทุนการผลิตไหมหม่อน และ กระบวนการขอรับรองมาตรฐาน GAP ไบ จนได้รับการรับรองมาตรฐาน 3) เก็บข้อมูลรายรับ-จ่าย หลังฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 1 ปี 4) ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลทุกไตรมาส <p>-กิจกรรมย่อย 1.2 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อการผลิตรังไหมเชิง การค้างบประมาณปี 2567จำนวน 5,000,000 บาท (4 ปี รวมบทั้งสิ้น 20,000,000)</p>
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ นครราชสีมาและ บุรีรัมย์ 2. สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้า ไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม 	<p>-หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา ชัยภูมิ และ บุรีรัมย์</p> <p>-มุ่งเน้น: เพิ่มทักษะการเลี้ยงไหมแบบอุตสาหกรรม โดยเน้นกระบวนการ จัดการโรงเลี้ยงไหมและไบหม่อนโดยให้สอดคล้องกับแผนการแจกจ่ายไหมวัยอ่อน จากเอกชน (บริษัทจุลไหมไทยจำกัด) เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงไหมได้ทุกเดือน มีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 8,500-12,500 บาท/เดือน/กล่อง</p> <p>-วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ได้แก่ เกษตรกร และ ผู้ผลิตรังไหมในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 100 คน และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 200 คน 2) อบรมเกษตรกรให้มีทักษะเพิ่มเติมในด้านการบริหารจัดการโรงเลี้ยงไหม ให้เหมาะสมกับฤดูกาล และพันธุ์ไหมที่เลี้ยงในช่วงนั้น จนสามารถผลิตรังไหมได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มาตรฐานตามที่เอกชนกำหนด คือ เปอร์เซ็นต์เปลือกกุ้งไม่ต่ำกว่า 18 জনสามารถขายรังไหมและได้กำไรจากการเลี้ยงไหมในแต่ละกล่องไม่ต่ำกว่า 4,500 บาท/กล่อง</p> <p>3) เก็บข้อมูลรายรับ-จ่าย หลังฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 1 ปี</p> <p>4) ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลทุกไตรมาส</p> <p>-กิจกรรมย่อย 1.3 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อการผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน งบประมาณปี 2567จำนวน 5,000,000 บาท (4 ปี รวมบั้งสิ้น 20,000,000)</p> <p>-หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>-มุ่งเน้น: เพิ่มทักษะในกระบวนการผลิตเส้นไหมตั้งแต่ กระบวนการจัดการแปลงหม่อนให้เพียงพอสำหรับการเลี้ยงไหมในแต่ละรุ่น กระบวนการเลี้ยงไหมรายบุคคล กระบวนการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อจัดทำ มาตรฐาน มกษ 5900-2559 พร้อมทั้งวางแผน และบริหารจัดการกระบวนการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาด</p> <p>-วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 500 ราย ได้แก่ เกษตรกร และกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการไหม จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 ราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 360 ราย และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 40 ราย</p> <p>2) อบรมเกษตรกรให้มีทักษะเพิ่มเติมในด้านการบริหารจัดการโรงเลี้ยงไหมให้เหมาะสมกับฤดูกาล และพันธุ์ไหมที่เลี้ยงในช่วงนั้น จนสามารถผลิตรังไหมได้มาตรฐานเพื่อสาวไหมตามมาตรฐานของกลุ่มที่กำหนดตลอดจนการวางแผนธุรกิจและกระบวนการส่งเสริมการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์</p> <p>3) เก็บข้อมูลรายรับ-จ่าย หลังฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 1 ปี</p> <p>4) ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลทุกไตรมาส</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ไหม งบประมาณรวม จำนวน</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ไหมประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย 3 กิจกรรมดังนี้</p> <p>-กิจกรรมย่อยที่ 2.1 การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม งบประมาณปีละ 8,000,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>78,400,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 19,600,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 19,600,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 19,600,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 19,600,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ: สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด 2. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ 4 จังหวัด 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้า ไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม 4. เยาวชนและประชาชน ทั่วไป จำนวน 4 จังหวัด 5. ผู้ผลิตและผู้ประกอบ การผลิตภัณฑ์ไหม 4 จังหวัด 	<p>วิธีการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และสำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดแผนการฝึกอบรม 3) อบรมการพอกย้อมสีธรรมชาติ ให้แก่กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการไหม จังหวัดละ 50 กลุ่มๆ ละ 2 คน รวม 100 คน จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 50 คน (รุ่นละ 3 วัน) <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.2 การสืบสานอัตลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชนรุ่นใหม่ (Young OTOP) งบประมาณปีละ 3,600,000 บาท</p> <p>วิธีการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และสำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดแผนการฝึกอบรม 3) อบรมการพอก ย้อม และทอผ้า ให้แก่เยาวชนคนรุ่นใหม่ จังหวัดละ 30 คน ดำเนินการ 4 วัน <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.3 การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการไหมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ไหม งบประมาณปีละ 8,000,000 บาท</p> <p>วิธีการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และสำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดแผนการฝึกอบรม พร้อมทั้งทำแผนการผลิตและการตลาด 3) อบรมให้แก่กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการไหม จังหวัดละ 50 กลุ่มๆ ละ 2 คน รวม 100 คน จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 50 คน (รุ่นละ 3 วัน) 4) ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณรวมจำนวน 61,920,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 15,480,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 15,480,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 15,480,000 บาท</p> <p>ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 15,480,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ: สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด 4 จังหวัด 2. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ 4 จังหวัด 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้า ไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม 4. ผู้ผลิตและผู้ประกอบ การผลิตผ้าไหม 4 จังหวัด 	<p>กิจกรรมหลักที่ 3 การส่งเสริมช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ไหมนครชัยบุรินทร์ งบประมาณ:</p> <p>ประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่</p> <p>-กิจกรรมย่อยที่ 3.1 การพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการไหม ยุค 5.0 งบประมาณปีละ 3,480,000 บาท</p> <p>วิธีการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และสำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย 2) กำหนดแผนการฝึกอบรม 3) อบรมช่องทางการตลาดออฟไลน์ ออนไลน์ การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ และ การนำเสนอผลิตภัณฑ์ ให้แก่ กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการไหม จังหวัดละ 50 กลุ่มๆ ละ 20 คน รวม 100 คน จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 50 คน (รุ่นละ 3 วัน) 4) ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน <p>-กิจกรรมย่อยที่ 3.2 การจัดกิจกรรมมหกรรมไหมนครชัยบุรินทร์ งบประมาณปี ละ 12,000,000 บาท</p> <p>วิธีการดำเนินงาน</p> <p>ดำเนินการจัดงานมหกรรมไหมนครชัยบุรินทร์ จำนวน 1 ครั้ง (9 วัน)</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
9. หน่วยงานดำเนินการ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ 2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	4 ปี (พ.ศ. 2567 – 2570)
11. งบประมาณ	200,320,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<p>กิจกรรมหลักที่ 1. การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตไหม มี 3 กิจกรรมย่อย ตามรายละเอียดดังนี้</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 1.1 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อการผลิตไหมหม่อนให้ได้มาตรฐานเชิงการค้า : เกษตรกรได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตไหมหม่อนสำหรับใช้เลี้ยงไหม กลุ่มผลิตไหมหม่อนเพื่อจำหน่ายให้กับโรงงานผลิตซาไหมหม่อน และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตไหมหม่อนสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 400 ราย ได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไหมหม่อนให้ได้มาตรฐาน และได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP หม่อนใบไม้ต่ำกว่าร้อยละ 30</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 1.2 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตรังไหมเชิงการค้า : เกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตรังไหม จำนวน 400 ราย ได้รับการพัฒนาและหลังฝีกอบรมสามารถผลิตรังไหมเพื่อการค้าได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้ที่เข้าฝีกอบรม</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 1.3 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อการผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน : เกษตรกร และกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการไหม จำนวน 500 ราย ได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตเส้นไหมสาวมือให้ได้มาตรฐานและเส้นไหมผ่านการรับรองมาตรฐานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนผู้เข้าฝีกอบรม</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ไหม</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม : จำนวนผู้เข้ารับการอบรมการพอกย้อมสีธรรมชาติ จำนวน 400 คน</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 2.2 การสืบสานอัตลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชนรุ่นใหม่ (Young OTOP) : จำนวนเยาวชนรุ่นใหม่เข้ารับการอบรมการพอกย้อมและทอผ้า จำนวน 120 คน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>-กิจกรรมที่ย่อย 2.3 การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ : กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่ ได้รับการพัฒนาและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ จำนวน 400 คน</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 การส่งเสริมช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 3.1 การพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่ ยุค 5.0 : กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่ มีช่องทางการตลาดและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น</p> <p>-กิจกรรมที่ย่อย 3.2 การจัดกิจกรรมมหกรรมใหม่นครชัยบุรีรินทร์ : กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่ มียอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น</p>
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>เพิ่มศักยภาพการผลิตใบหม่อน รังไหม และเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งช่วยเพิ่มรายได้จากผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มผู้ผลิตสูงขึ้น ส่งผลโดยตรงต่อมูลค่าและรายได้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น</p>

Project Brief

โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย
นครชัยบุรีรินทร์

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากรุงเทพมหานคร : ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์
2. ชื่อแผนงาน	1) ส่งเสริมการศึกษา การเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนตลอดช่วงชีวิต 2) ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในการดูแลสุขภาพคนในชุมชน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก 1. ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 2. สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น คลังสมองของผู้สูงวัย และเผยแพร่ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ 3. สนับสนุนส่งเสริมการออม 4. สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยภาครัฐและเอกชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น 5. ส่งเสริมการเข้าถึงระบบการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ - ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข 1. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง 4. พัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน - สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล
4. หลักการและเหตุผล	สถานการณ์ทางสังคมไทยในปัจจุบัน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และการจัดสวัสดิการสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมในปัจจุบันตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้นำเสนอกรอบทิศทางการจัดสวัสดิการสังคมที่ยั่งยืนอย่างบูรณาการร่วมกับภาคีภาคส่วนเพื่อให้เกิดสังคมสวัสดิการ โดยต้องการให้คนไทยมีสวัสดิการพื้นฐานในเรื่องที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและระบบสวัสดิการหรือสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆครอบคลุมทั่วถึงเป็นธรรมเพื่อปูทางสู่สังคมสวัสดิการ (Welfare Society) ที่มีสวัสดิการถ้วนหน้า (Welfare for All) สำหรับคนไทยภายในปี 2560 ไม่ให้มีคนไทยตกหล่นไปจากการดูแล

หัวข้อ	รายละเอียด																								
	<p>ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้นำประเด็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มากำหนดเป็นยุทธศาสตร์กระทรวงภายในปี 2560-2564 ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักต้นให้เกิดสังคมสวัสดิการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่ม เพศ วัย สามารถเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง อันเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบันในด้านสังคมและคุณภาพชีวิตที่มุ่งเน้นการจัดสวัสดิการแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและร่วมเป็นพลังชีวิต เพื่อร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนสังคม เสริมสร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดการเหลื่อมล้ำ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ อันเป็นสิทธิพื้นฐานและเครื่องหมายแสดงความเท่าเทียมของสังคม</p> <p>ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ค่อนข้างต่ำ จากรูปที่ 1 พบว่า ปี พ.ศ. 2562 ประชากรรายได้เฉลี่ย 244,716 บาทต่อครัวเรือน โดยมีหนี้เฉลี่ย 212,163.80 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งมีสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ค่อนข้างสูง</p> <div data-bbox="571 1016 1362 1626" style="border: 1px solid red; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>รายได้ครัวเรือนต่อปี (บาท)</th> <th>หนี้สินครัวเรือนต่อปี (บาท)</th> <th>สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2554</td> <td>212,388</td> <td>144,879.50</td> <td>68.21</td> </tr> <tr> <td>2556</td> <td>234,285</td> <td>160,037.55</td> <td>68.31</td> </tr> <tr> <td>2558</td> <td>267,003</td> <td>201,944.08</td> <td>75.63</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>250,626</td> <td>200,217.08</td> <td>79.89</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>244,716</td> <td>212,163.80</td> <td>86.70</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p style="text-align: center;">รูปที่ 1 การเปรียบเทียบ รายได้ หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด ที่มา :สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>สัดส่วนหนี้ต่อรายได้ค่อนข้างสูงของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ทำให้จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน ค่อนข้างสูง จากรูปที่ 2 พบว่า สัดส่วนคนยากจนของประชากร ปี พ.ศ. 2562 มีค่าเท่ากับ 9.50</p>	ปี	รายได้ครัวเรือนต่อปี (บาท)	หนี้สินครัวเรือนต่อปี (บาท)	สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (%)	2554	212,388	144,879.50	68.21	2556	234,285	160,037.55	68.31	2558	267,003	201,944.08	75.63	2560	250,626	200,217.08	79.89	2562	244,716	212,163.80	86.70
ปี	รายได้ครัวเรือนต่อปี (บาท)	หนี้สินครัวเรือนต่อปี (บาท)	สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (%)																						
2554	212,388	144,879.50	68.21																						
2556	234,285	160,037.55	68.31																						
2558	267,003	201,944.08	75.63																						
2560	250,626	200,217.08	79.89																						
2562	244,716	212,163.80	86.70																						

หัวข้อ	รายละเอียด																																									
	<div style="text-align: center;"> <p>จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน</p> <table border="1" style="margin: 10px auto;"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>จำนวนคนจน (พันคน)</th> <th>สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2557</td> <td>1,171.30</td> <td>20.0</td> </tr> <tr> <td>2558</td> <td>744.60</td> <td>12.6</td> </tr> <tr> <td>2559</td> <td>686.90</td> <td>12.1</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>781.90</td> <td>12.9</td> </tr> <tr> <td>2561</td> <td>911.20</td> <td>15.5</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>620.50</td> <td>9.5</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p style="text-align: center;">รูปที่ 2 จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>เมื่อพิจารณาสถานการณ์สังคมที่ก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุของประเทศไทย โดยประชากรสูงอายุในวัยปลายหรือที่มีอายุมากกว่า 80 ปีขึ้นไป มีการเพิ่มขนาดและสัดส่วนเร็วกว่าประชากรสูงอายุก่อนอื่น แสดงถึงอายุขัยของผู้สูงอายุซึ่งเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่สวนทางกับการเปลี่ยนแปลง ของครอบครัวที่มีภาวะเจริญพันธุ์ (เด็กเกิดใหม่) ลดลง ครอบครัวมีขนาดเล็กลง สภาพความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้มีผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียวหรือที่อยู่ตามลำพัง จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 -2563 มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2563 มีผู้สูงอายุ จำนวน 4,408,011 คน ดังรูปที่ 3</p> <div style="text-align: center;"> <p>อัตราการพึ่งพิงของกลุ่มจังหวัด</p> <table border="1" style="margin: 10px auto;"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>วัยเด็ก (คน)</th> <th>ผู้สูงอายุ (คน)</th> <th>วัยแรงงาน (คน)</th> <th>อัตราการพึ่งพิง (ร้อยละ)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2561</td> <td>1,161,360</td> <td>4,443,182</td> <td>1,089,421.00</td> <td>50.66</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>1,134,567</td> <td>4,426,954</td> <td>1,132,195.00</td> <td>51.2</td> </tr> <tr> <td>2563</td> <td>1,107,690</td> <td>4,408,011</td> <td>1,180,960.00</td> <td>51.92</td> </tr> </tbody> </table> </div>	ปี	จำนวนคนจน (พันคน)	สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ)	2557	1,171.30	20.0	2558	744.60	12.6	2559	686.90	12.1	2560	781.90	12.9	2561	911.20	15.5	2562	620.50	9.5	ปี	วัยเด็ก (คน)	ผู้สูงอายุ (คน)	วัยแรงงาน (คน)	อัตราการพึ่งพิง (ร้อยละ)	2561	1,161,360	4,443,182	1,089,421.00	50.66	2562	1,134,567	4,426,954	1,132,195.00	51.2	2563	1,107,690	4,408,011	1,180,960.00	51.92
ปี	จำนวนคนจน (พันคน)	สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ)																																								
2557	1,171.30	20.0																																								
2558	744.60	12.6																																								
2559	686.90	12.1																																								
2560	781.90	12.9																																								
2561	911.20	15.5																																								
2562	620.50	9.5																																								
ปี	วัยเด็ก (คน)	ผู้สูงอายุ (คน)	วัยแรงงาน (คน)	อัตราการพึ่งพิง (ร้อยละ)																																						
2561	1,161,360	4,443,182	1,089,421.00	50.66																																						
2562	1,134,567	4,426,954	1,132,195.00	51.2																																						
2563	1,107,690	4,408,011	1,180,960.00	51.92																																						

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p style="text-align: center;">รูปที่ 3 อัตราการพึ่งพิงของกลุ่มจังหวัด</p> <p style="text-align: center;">ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>จำนวนผู้สูงอายุที่มีความจำเป็นต้องพึ่งพาการดูแลและที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนภายในชุมชนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น จึงต้องมีกลไกทำหน้าที่ให้การดูแลและให้บริการผู้สูงอายุเหล่านี้การก้าวสู่สังคมสูงอายุ เป็นปรากฏการณ์ที่ชัดเจนของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 จากข้อมูลจะพบว่าประเทศไทยได้กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ มาตั้งแต่ปี 2548 อันเป็นผลจากการที่อัตราการเกิดของคนไทยลดลงอย่างมากและชีวิตคนไทยที่ยืนยาวขึ้น สังคมไทยได้รับรู้และตระหนักถึงสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุพอสมควรแล้ว แต่สิ่งที่สังคมยังไม่ตระหนักชัดและยังได้รับข้อมูลไม่มากนักคือ ภาพสังคมผู้สูงอายุไทยนับจากนี้เป็นต้นไป โดยโครงสร้างของประชากรจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว คลื่นประชากรรุ่นที่เกิดในช่วงปี 2506-2526 หรือที่เรียกว่า “ประชากรรุ่นเกิดล้าน” ซึ่งมีอายุ 30-50 ปี กำลังเคลื่อนตัวกลายเป็นประชากรสูงอายุกลุ่มใหญ่ในอีก 20-30 ปีข้างหน้า ทำให้ประเทศไทยกลายเป็น “สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์” และคาดการณ์ว่าในปี 2573 จะมีประชากรสูงอายุสัดส่วนประมาณ 1 ใน 4 ของประชากรทั้งหมดของประเทศ</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคแรงงานถึงร้อยละ 70 ของประชากรกลุ่มจังหวัด แต่มีแนวโน้มว่าผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเด็กที่เติบโตมาท่ามกลางโลกไร้พรมแดน หรือเด็กที่เกิดประมาณปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา (Generation Alpha) เกิดมาในครอบครัวที่พ่อแม่มีฐานะ สัมผัสเทคโนโลยีตั้งแต่เด็ก อาจทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อง่าย ไม่อดทน และสมาธิสั้น ครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่เช่นในอดีต เยาวชนรุ่นใหม่เกิดปัญหา ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องหรือไม่กล้าขอคำแนะนำ เกิดความเครียด และอีกหลายๆ ปัญหาตามมา เช่น ปัญหาความรุนแรง การฆ่าตัวตาย ปัญหาตั้งครกไม่พร้อมในวัยเรียน ปัญหาติดเกมส์ ปัญหาด้าน IQ EQ วัยแรงงานหรือพ่อแม่ผู้ปกครองต้องแข่งขันทำงาน เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และเลี้ยงดูครอบครัว เกิดการไหลของแรงงานจากภาคชนบทเข้าสู่เมืองปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพัง หรืออยู่กับลูกหลานที่เป็นวัยเรียน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและป้องกัน แบ่งเป็น 3 ช่วงวัยหลัก คือวัยเด็ก ที่ต้องการพัฒนาให้มีคุณภาพ และเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นกำลังให้กับประเทศชาติต่อไป วัยรุ่นหรือเยาวชน ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ จากวัยเด็กจะก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่จะเกิดกับเยาวชน และวัยผู้สูงอายุ ซึ่งจากสถานการณ์ประชากร หลายประเทศได้เผชิญกับสังคมของผู้สูงอายุ จึงต้องรับมือ และมีนโยบายในการรองรับสถานการณ์ดังกล่าว เพราะถึงแม้วัยผู้สูงอายุ จะเป็นวัยที่เกษียณตัวเองจากการทำงานแล้ว แต่องค์ความรู้และประสบการณ์เป็นเสมือนสมบัติที่ล้ำค่า ยังสามารถถ่ายทอดให้กับชนรุ่นหลังได้ นอกจากนี้ สถาบันครอบครัวเป็นสิ่งที่จะส่วนหล่อหลอมคนทุกช่วงวัย เป็นรากฐานในการพัฒนาสังคม ครอบครัวทำหน้าที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปฏิกิริยาที่สำคัญที่สุดคือการให้กำเนิดเด็ก ให้การเลี้ยงดูผู้เยาว์ ให้การศึกษา สร้างคนให้รู้จักระเบียบสังคม ดังนั้น การมีครอบครัวที่อบอุ่น เข้มแข็ง เป็นส่วนช่วยให้คนในสังคมมีความเข้มแข็ง และพร้อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา และด้านจิตวิทยา เพื่อสร้างเครือข่ายการให้คำแนะนำเกี่ยวกับเยาวชน ครอบครัว และคนในชุมชน ซึ่งเยาวชนเป็นรอยต่อของช่วงวัย จากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ เพื่อให้เด็กสามารถเติบโตไปได้อย่างมีคุณภาพและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 2) เพื่อเข้าถึงการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น 3) เพื่อส่งเสริมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง 4) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ 6) เพื่อสนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล 7) เพื่อส่งเสริมการพึ่งพาการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) สัดส่วนคนยากจนลดลง ร้อยละ 0.50-2.5 (2566-2570) 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน ร้อยละ 1.00-2.00 (2566-2570)
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ : ปีละ 8,000,000 บาท (4 ปี) รวม 32,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : - สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : (1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด (2) สพฐ. 4 จังหวัด</p>	<p>ส่งเสริมศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านของนครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพและการมีงาน กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย กิจกรรมย่อย 1.1 สร้างการรับรู้เข้าใจเรื่องพหุปัญญาสำรวจ คัดกรอง วัดระดับและแนะแนวตามพหุปัญญาสู่เส้นทางอาชีพ หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 วิธีการดำเนินงาน: 1.1. ประชุมสร้างการรับรู้เรื่องพหุปัญญา สร้างแบบสำรวจ คัดกรอง วัดระดับ 1.2 ลงพื้นที่สำรวจ คัดกรอง และวัดระดับผู้เรียนสู่การจัดทำระบบฐานข้อมูลพหุปัญญานครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ : 300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>(3) กศน. 4 จังหวัด</p> <p>(4) กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>(5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นม., สร.)</p> <p>(6) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, มหาวิทยาลัยฯ เครือข่ายในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>(7) สสว. 4 จังหวัด</p> <p>(8) พม.จ. 4 จังหวัด</p> <p>(9) สถานประกอบการในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>(10) แรงงานจังหวัด 4 จังหวัด</p>	<p>(1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, สพฐ., กศน.,</p> <p>(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.2 จัดทำระบบฐานข้อมูลพหุปัญญานครชัยบุรีรินทร์ หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 วิธีการดำเนินงาน: จัดทำระบบฐานข้อมูลพหุปัญญานครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ : 250,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.3 การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญาและเส้นทางอาชีพ หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>1.1 พัฒนาเนื้อหาหลักสูตรพหุปัญญาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตวัยเรียนวัยรุ่นกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ดังนี้</p> <p>1.1.1 การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น</p> <p>1. การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21</p> <p>2. การพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะและ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ</p> <p>3. การพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและ วางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน</p> <p>4. การพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ</p> <p>1.1.2 การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน-ผู้สูงอายุ แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักใน ความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของ ตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ดังนี้</p> <p>1. ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคน</p> <p>2. เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์</p> <p>3. การพัฒนาทักษะ แรงงานฝีมือ เพื่อให้เป็นผู้ประกอบการใหม่</p> <p>4. ส่งเสริมการพัฒนา การปรับเปลี่ยนทัศนคติ</p> <p>งบประมาณ : 300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, มหาวิทยาลัยฯ เครือข่ายในพื้นที่ 4 จังหวัด, สสว. 4 , สพฐ. 4 จังหวัด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมย่อย 1.4 ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านคนทุกช่วงวัย นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วัยเรียนวัยรุ่น จำนวน 500,000 บาท 2. วัยแรงงาน จำนวน 500,000 บาท 3. ผู้สูงอายุ จำนวน 500,000 บาท <p>งบประมาณ : จำนวน 6,000,000 บาท จังหวัดละ 1,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับสถานประกอบการ สถาบันการศึกษาและกรมฝีมือแรงงาน</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับสถานประกอบการ สถาบันการศึกษาและกรม ฝีมือแรงงาน เพื่อผลักดันให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามความถนัด แบบการทำงานเสริม (Part-Time) (เสาร์-อาทิตย์) และสร้างเครือข่ายศูนย์แนะแนวประจำสถานศึกษา ประจำ หมู่บ้านและประจำจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>งบประมาณ : 800,000 บาท (จังหวัดละ 200,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.6 ติดตามประเมินผลและประชุมสัมมนานำเสนอผลการส่งเสริม ศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านของคนนครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพและ การมีงานทำ</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>ติดตามประเมินผลและประชุมสัมมนานำเสนอผลการส่งเสริมศักยภาพตามความ ถนัดเฉพาะด้านของคนนครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพและการมีงานทำ</p> <p>งบประมาณ : 350,000 บาท</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 5,500,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 27,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p>	<p>ยกระดับการจัดการเรียนการสอน “ไอคิวดี อีคิวเด่น” ของเด็กนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เด็กปฐมวัยในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.1 การออกแบบกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะ ทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF)</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>- สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>- สพฐ.</p> <p>- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, - พมจ. 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด,</p> <p>(2) สพฐ. 4 จังหวัด</p> <p>(3) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด</p> <p>(4) สสว. 4 จังหวัด</p> <p>(5) พมจ. 4 จังหวัด</p> <p>(6) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4 จังหวัด</p> <p>(7) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(8) โรงเรียนสาธิต 4 จังหวัด</p>	<p>วิธีการดำเนินงาน: พัฒนาเนื้อหาหลักสูตรการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF)</p> <p><i>งบประมาณ : 300,000 บาท</i></p> <p>กิจกรรมย่อย 2.2 จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครูปฐมวัยในสถานศึกษาต้นแบบ</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, สพฐ. ,</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครูปฐมวัยในสถานศึกษาต้นแบบให้มีความรู้, ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง Executive Function (EF) โรงเรียนต้นแบบทุกสังกัด 4 จังหวัด</p> <p><i>งบประมาณ : 4,000,000 บาท (จังหวัดละ 1,000,000 บาท)</i></p> <p>กิจกรรมย่อย 2.3 พัฒนาทักษะผู้ปกครองในการการเลี้ยงดูเด็กและนำสู่การปฏิบัติที่บ้าน ตามแนวทาง Executive Function (EF)</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, สพฐ. ,</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: พัฒนาทักษะผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กและนำสู่การปฏิบัติที่บ้านอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง ของโรงเรียนต้นแบบทุกสังกัด 4 จังหวัด</p> <p><i>งบประมาณ : 800,000 บาท (จังหวัดละ 200,000 บาท)</i></p> <p>กิจกรรมย่อย 2.4 ติดตามประเมินผล และยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาต้นแบบนครชัยบุรีรินทร์ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างและพัฒนารูปแบบและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ติดตามประเมินผล และจัดเวทีประกวดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาต้นแบบ</p> <p><i>งบประมาณ : 400,000 บาท</i></p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 5,500,000 บาท (4 ปี)</p> <p>รวม 22,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>- สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>- สพฐ.</p> <p>- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด,</p>	<p>ปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิดผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เยาวชน</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.1 ต้นต้นแบบนำวิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>1.1 การค้นหาบุคคลต้นแบบสำนึกรักบ้านเกิด ในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>1.2 การจัดทำวีดิทัศน์บุคคลต้นแบบสำนึกรักบ้านเกิด สร้างแรงบันดาลใจงานอาชีพในท้องถิ่น “ถิ่นฐานกับงานอาชีพ”</p> <p>1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงานและกำหนดหลักเกณฑ์การสมัครเข้าร่วมโครงการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>- พมจ. 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(2) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(3) ผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 จังหวัด</p>	<p>1.4 การคัดเลือกเครือข่ายสำนักรักบ้านเกิด</p> <p>งบประมาณ : 450,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.2 สร้างหลักสูตรการอบรมปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: สร้างหลักสูตรการอบรมปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ตามต้นแบบในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>งบประมาณ : 250,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.3 จัดอบรมหลักสูตรปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิด ผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ฝึกอบรมตามหลักสูตรปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดผ่านกระบวนการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท (จังหวัดละ 500,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเครือข่ายสำนักรักบ้านเกิดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ลงพื้นที่นิเทศ ติดตาม และประเมินผลเครือข่ายสำนักรักบ้านเกิดนครชัยบุรีรินทร์รายบุคคล</p> <p>งบประมาณ : 400,000 บาท (จังหวัดละ 100,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.5 การจัดนิทรรศการพลังชุมชนของเครือข่ายสำนักรักบ้านเกิดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>(1) “World Café” และเวทีการสะท้อนการเรียนรู้ “การเรียนรู้ในห้องเรียน...รักถิ่นฐาน”</p> <p>(2) ผลงานพลังความคิดของเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่จะนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาช่วยแก้ปัญหาและวางรากฐานการพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืนของท้องถิ่นด้วยแผนงานการพัฒนาชุมชน</p> <p>(3) ประกวดต้นแบบชุมชนเข้มแข็งด้านอาชีพ</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท (จังหวัดละ 500,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.6 การติดตาม ประเมินผลการดำเนินการขับเคลื่อนการปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดบูรณาการผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ติดตามและประชุมสรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนการปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิดบูรณาการผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p><i>งบประมาณ : 400,000 บาท</i></p>
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 6,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 30,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 2) องค์การบริหารส่วนตำบล 3) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล 4) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 5) รพ.สต.ตามท้องถิ่น 4 จังหวัด 6) อาสาสมัครสุขภาพ (อสม.) 7) ผู้แทนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการในรูปแบบประชารัฐ 8) ภาคเอกชนเป็นหลัก 9) ภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน 10) ประชาชนในตำบล 	<p>ยกระดับชุมชนต้นแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มของการดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การถ่ายทอดการดูแลสุขภาพตามหลักแพทย์แผนไทยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2. การถ่ายทอดการปลูกพืชสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน 3. การเผยแพร่เทคโนโลยีพร้อมใช้สำหรับการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน 4. การยกระดับผู้ประกอบการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน 5. การพัฒนาตลาดสมุนไพรอินทรีย์ 6. การยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย 7. การติดตามประเมินผลด้านสุขภาพ ด้านรายได้ ด้านความสุขของประชาชนในชุมชน
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ :</p>	<p>การสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวและชุมชน สร้างความสงบสุขมั่นคงในชีวิต</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>กิจกรรมย่อยที่ 5.1 ปีละ 3,200,000 บาท (5 ปี) รวม 16,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.2 ปีละ 2,951,600 บาท (4 ปี) รวม 11,806,400 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.3 ปีละ 2,000,000 บาท (5 ปี) รวม 10,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.4 ปีละ 1,392,600 บาท (5 ปี) รวม 6,963,000 บาท</p> <p>รวมทั้งสิ้น 44,769,400 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>(1) สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (6.2,6.4)</p> <p>(2) สำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 จังหวัด (6.1)</p> <p>(3) ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา (6.3)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4 จังหวัด</p> <p>(2) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม 4 จังหวัด</p> <p>(3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 5.1 โครงการสร้างภูมิคุ้มกันทางกฎหมาย ทุกช่วงวัย ชุมชนปลอดภัยนครชัยบุรินทร์ มั่นคง</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>5.1.1 การพัฒนาความพร้อมองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ความมั่นคงในทุกมิติ และกระบวนการยุติธรรมทุกตำบล</p> <p>5.1.2 กระบวนการสร้างเครือข่ายในการป้องกันภัยในทุกมิติ</p> <p>5.1.3 กระบวนการพัฒนาองค์ความรู้กฎหมายและทักษะในการอำนวยความสะดวก การติดตาม/ การประเมินผลโครงการ/ และการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง/ แบบยั่งยืน</p> <p><i>งบประมาณ : 3,200,000 บาท</i></p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.2 พลังอาสาสมัครสร้างสุข สังคมเข้มแข็ง</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เยาวชน และประชาชนทั่วไป ทั้ง 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: อบรมแกนนำเยาวชน แกนนำชุมชน เพื่อให้มีความรู้ในการให้คำปรึกษาแนะนำ (Counseling) และมีความเข้าใจด้านจิตวิทยาพัฒนาการ (development psychology) ที่ถูกต้องตามหลักการสังคมสงเคราะห์และจิตวิทยาพื้นฐานเบื้องต้น จำนวน 4 รุ่นๆ ละ 100 คน รวม 400 คน ประกอบด้วย ตัวแทนเยาวชน สภาคเด็กและเยาวชน ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์</p> <p>คำอธิบายกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้หลักการให้คำปรึกษาแนะนำทางสังคมสงเคราะห์เบื้องต้น 2. ให้ความรู้จิตวิทยาพัฒนาการ <p>ให้ความรู้ในเรื่องจิตวิทยาแนะแนวให้ความรู้ด้านกฎหมายยาเสพติด การค้ามนุษย์ การกระทำความรุนแรง</p> <p><i>งบประมาณ : 2,951,600 บาท</i></p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.3 โครงการสร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้ผู้สูงอายุอย่างมั่นคงและยั่งยืน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้สูงอายุ ทั้ง 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: อบรมการให้ความรู้ ทักษะการช่วยชีวิตและวิธีการแจ้งเหตุเมื่อเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ จำนวน 4 รุ่นๆละ 100 คน รวม 400 คน</p> <p>คำอธิบายกิจกรรม เนื้อหาในการอบรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งสำคัญในการช่วยชีวิต 2) การเข้าถึงแอปพลิเคชันช่วยชีวิตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 3) การใช้อุปกรณ์ต่างๆในการช่วยระงับเหตุ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>4) เทคนิคการเจรจาต่อรองกับคนร้าย คนเมาหรือคนคึกคัก ที่ก่อเหตุกับผู้สูงอายุ</p> <p>5) การสังเกตจดจำตำหนิรูปพรรณคนร้าย</p> <p>6) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าระงับเหตุ</p> <p>7) หน้าที่ของเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.4 โครงการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้สูงอายุ ทั้ง 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: จัดอบรมการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ จำนวน 4 รุ่นๆ ละ 100 คน รวม 400 คน เนื้อหาหลักสูตรในการอบรม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งสำคัญในการทำการตลาดออนไลน์ 2) การทำการตลาดบน Facebook 3) การทำการตลาดบน Line 4) เทคนิคการทำ Content 5) การตัดต่อภาพสำหรับการทำการตลาดออนไลน์ 6) การทำการตลาดบน TikTok 7) เทคนิคการขายของแบบฟรีๆ ในโลกออนไลน์ <p>งบประมาณ : 1,392,600 บาท</p>
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.1</p> <p>ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.2</p> <p>จังหวัดละ 1,800,000 บาท</p> <p>ปีละ 7,200,000 บาท (5 ปี)</p> <p>รวม 36,000,000 บาท</p> <p>รวม 4,776,800 บาท</p> <p>รวมทั้งกิจกรรมหลัก</p> <p>รวม 61,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>- มรภ.บุรีรัมย์,</p>	<p>พัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มรภ.ชัยภูมิ, มรภ.บุรีรัมย์, มทร.อีสาน วช.สุรินทร์</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.1 พัฒนาความพร้อมศูนย์การศึกษาเพื่ออาชีพ และการมีงานทำ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดตั้งศูนย์การศึกษาเพื่ออาชีพและการมีงานทำกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (2) อบรมหลักสูตรวิชาชีพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) จำนวน 6 หลักสูตร <ol style="list-style-type: none"> (2.1) นักเล่าเรื่องท้องถิ่นยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.2) นักผลิตสื่อดิจิทัลประจำชุมชน (2.3) มัคคุเทศก์ยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.4) นักการตลาดชุมชนยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.5) ผู้ประกอบการสินค้า/บริการชุมชนยุคใหม่ (อัจฉริยะ)

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>- มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(2) ศูนย์การศึกษานอก โรงเรียน 4 จังหวัด</p> <p>(3) เทศบาลตำบล 4 จังหวัด</p> <p>(4) องค์การบริหารส่วนตำบล ตำบล 4 จังหวัด</p> <p>(5) องค์การบริหารส่วน จังหวัด 4 จังหวัด,</p>	<p>(2.6) หลักสูตรนักร้องแบบพัฒนาแพลตฟอร์มพัฒนาชุมชน</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.2 โครงการพัฒนากำลังคน 6 วิชาชีพสื่อดิจิทัล เพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มทร.อีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การอบรมเชิงปฏิบัติการวิชาชีพสื่อดิจิทัล เพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น ตามหลักสูตรเพื่ออาชีพและมีงานทำจำนวน 6 หลักสูตร (Offline/Online) จำนวน 3,600 คน</p> <p>1) จังหวัดนครราชสีมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน <p>2) จังหวัดชัยภูมิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน <p>3) จังหวัดบุรีรัมย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน <p>4) จังหวัดสุรินทร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>ปีละ 1,200,000 บาท (4 ปี)</p> <p>รวมทั้งกิจกรรมหลัก</p> <p>รวม 4,800,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>- มทร.อีสาน ศูนย์กลาง นครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(6) สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(7) ศูนย์การศึกษานอก</p>	<p>กิจกรรมหลัก การถ่ายทอดองค์ความรู้การเรียนรู้อักษรเบรลล์ด้วยตนเองโดยใช้นวัตกรรม เครื่องช่วยสอนพิมพ์อักษรเบรลล์ขั้นพื้นฐาน</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มทร.อีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในการใช้งานให้กับโรงเรียน การศึกษาคนตาบอด และการพัฒนาบทเรียนด้วยตนเองสำหรับครูผู้สอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรม ผู้พิการทางสายตาที่ต้องการศึกษาอักษรเบรลล์ หรือนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดในกลุ่ม นครชัยบุรีรินทร์ เข้าร่วมโครงการ จำนวน 100 คน/ปี ด้วยเครื่องช่วยสอนพิมพ์อักษรเบรลล์ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนตาบอด เครื่องนี้จะทำหน้าที่เสมือนเป็นคุณครูคนหนึ่งที่สามารถสอนอักษรเบรลล์พื้นฐานให้กับ นักเรียนได้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยบทเรียนที่บรรจุไว้ในเครื่องนี้เป็นไป ตามมาตรฐานการเรียนรู้อักษรเบรลล์ขั้นพื้นฐาน เครื่องนี้ถูกออกแบบให้ใช้งานง่ายและ เน้นให้นักเรียนสนุกสนานไปกับการเรียน ทำให้การเรียนรู้อักษรเบรลล์ไม่เป็นที่น่าเบื่อ อีกต่อไป การทำงานของเครื่องนี้จะถูกต่อเข้ากับแผงวงจรควบคุมการทำงาน ซึ่งมีหน้าที่ รับค่าจากสวิตช์ ปุ่มกด หรืออุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ แล้วแสดงออกเป็นเสียงพูด ซึ่งเป็น

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>โรงเรียน 4 จังหวัด (8) เทศบาลตำบล 4 จังหวัด (9) องค์การบริหารส่วนตำบล ตำบล 4 จังหวัด (10) องค์การบริหารส่วน จังหวัด 4 จังหวัด,</p>	<p>เสียงที่เกิดจากการอัดเสียงจริงของผู้ประดิษฐ์ เนื่องจากต้องการให้นักเรียนไม่รู้สึกรู้สึกเหมือนเรียนกับหุ่นยนต์ รวมถึงต้องการสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้อักษรเบรลล์สำหรับนักเรียนตาบอด ให้มีลักษณะเหมือนเด็ก ๆ กำลังเล่นเกมตั้งแต่เป็นเกมที่เนื้อหาการเรียนรู้อยู่ในบทเรียน ทำให้ผู้ที่ใช้งานสามารถเรียนรู้อักษรเบรลล์ได้ด้วยตนเอง ลดภาระครูผู้สอน และช่วยเสริมสร้างพัฒนาการในการจำจุดอักษรเบรลล์ได้รวดเร็วขึ้น</p>
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 จังหวัด 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา สุรินทร์ 3. สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 4. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ 5. สำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 จังหวัด 6. หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม 4 จังหวัด 7. ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา 8. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 4 จังหวัด 9. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)</p>
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>217,269,400 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีแนวทางกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF) 2) ครูปฐมวัยในสถานศึกษาต้นแบบได้รับการพัฒนาให้มีความรู้, ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง Executive Function (EF) 3) ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการการเลี้ยงดูเด็กและนำไปสู่การปฏิบัติที่บ้าน 4) มีการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาเป็นต้นแบบนครชัยบุรีรินทร์ <p>กิจกรรมหลักที่ 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิทยากรตัวคูณจากแกนนำชุมชน จำนวน 50 คน 2) ผู้ประกอบการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน และการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย จำนวน 4 ชุมชน 3) การพัฒนาตลาดสมุนไพรอินทรีย์ จำนวน 2 ช่องทาง <p>กิจกรรมหลักที่ 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชากรในทุกตำบลของกลุ่มจังหวัดรับรู้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมและกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ด้านความมั่นคงในทุกมิติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) มีกระบวนการพัฒนางานองค์ความรู้และทักษะด้านการรักษาความความมั่นคงในทุกมิติ 3) เกิดเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์อย่างยั่งยืน 4) ผู้สูงอายุและครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการฝึกอบรมในการสร้างอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ <p>กิจกรรมหลักที่ 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ศูนย์การศึกษาเพื่ออาชีพและฝึกงานทำประจำ 4 จังหวัด 2) หลักสูตรวิชาชีพด้านสื่อดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 6 หลักสูตร 3) ประชาชนละแวกชนในชุมชนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและช่วยพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 1,000 คน/ปี <p>กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>ผู้พิการทางสายตาที่ต้องการศึกษาอักษรเบรลล์ หรือนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดในกลุ่ม นครชัยบุรีรินทร์ เข้าร่วมโครงการ จำนวน ปี ละ 100 คน</p>
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เด็กนครชัยบุรีรินทร์มีไอคิวดี อีคิวเด่น เพิ่มขึ้น 2) สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF) 3) ผู้ปกครองเด็กนครชัยบุรีรินทร์นำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการการเลี้ยงดูเด็กและสู่การปฏิบัติที่บ้านอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง 4) สถานศึกษาต้นแบบนครชัยบุรีรินทร์ สามารถขยายผล และส่งต่อการจัดการเรียนการสอนแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF) <p>กิจกรรมหลักที่ 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาชนในชุมชนเกิดพลังแห่งการตื่นรู้ในการลุกขึ้นมาจัดการตนเองเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) เกิดเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนในการจัดการตนเองเพื่อดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย 3) ผู้ประกอบการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน และการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย จำนวน 4 ชุมชน <p>กิจกรรมหลักที่ 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาชนมีการรับรู้ด้านกฎหมายด้านความมั่นคงในทุกมิติและกระบวนการยุติธรรมทุกตำบล 2) มีเครือข่ายในการป้องกันภัยในทุกมิติทุกตำบล

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3) เจ้าหน้าที่ทั้ง 4 จังหวัดมีกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการรักษาความความมั่นคงในทุกมิติ</p> <p>4) ผู้สูงอายุมีเครือข่ายดูแลความปลอดภัยที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เมื่อมีการก่อเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุสามารถเข้าช่วยเหลือได้ทันเวลาและปลอดภัย</p> <p>5) ผู้สูงอายุและคนในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>1) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์จะมีการกำลังคนที่มีความรู้และทักษะในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมสื่อดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>2) ประชาชนในชุมชนมีงานทำในชุมชนและสามารถประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มขึ้นทั้งออนไลน์และออฟไลน์</p> <p>3) เยาวชนและประชาชนผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพได้เพิ่มขึ้น</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้พิการทางสายตา</p>

ห่วงโซ่คุณค่า – Value Chain

ห่วงโซ่คุณค่ารายด้านของกลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570

1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 2) โครงการพัฒนานวัตกรรมและอาหารปลอดภัย นครชัยบุรีรินทร์

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและการแปรรูป งบประมาณ = 2,205,773,940 บาท

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืนในเขตนครชัยบุรีรินทร์งบประมาณ</p> <p>งบประมาณ = 1,500,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ศูนย์ปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการตัดสินใจพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำชุมชนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์รองรับการเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน</p> <p>งบประมาณ = 100,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาแบบจำลองการประมาณการณ์และสร้างสมดุลการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวในพื้นที่อีสานใต้</p> <p>งบประมาณ = 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์วิถีนครชัยบุรีรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า งบประมาณ = 60,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชทางเลือกสู่มาตรฐาน งบประมาณ = 108,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ งบประมาณ = 47,491,200 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการใช้กึ่งมันสำปะหลังปลอดโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์</p> <p>งบประมาณ = 86,050,000 บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 1,926,541,200 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตและแปรรูปสมุนไพรครบวงจร(กระชายขาว,ฟ้าทะลายโจร,กระเพราแดง)</p> <p>งบประมาณ = 68,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกระดับการผลิตและแปรรูปพืชผักสมุนไพรแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>งบประมาณ = 82,232,740 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ = 26,500,000 บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 176,732,740 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ = 50,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ งบประมาณ = 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ = 22,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งบประมาณ = 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 102,500,000 บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570
 โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีนครบวงจร

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและการแปรรูป งบประมาณ = 220,000,000 บาท

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<p>กิจกรรมหลัก ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ งบประมาณ = 100,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ งบประมาณ = 40,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ งบประมาณ = 17,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์ งบประมาณ = 10,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 167,500,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ งบประมาณ = 10,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุน งบประมาณ = 5,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ งบประมาณ = 10,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 25,000,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร งบประมาณ = 5,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป งบประมาณ = 22,500,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 27,500,000 บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570

1) โครงการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว 2)โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ (ท่องเที่ยว) งบประมาณ = 2,868,000,000 บาท

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว (2,011 ล้านบาท)</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 2,011 ล้านบาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาสินค้า บริการ และศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (80 ล้านบาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว <p>กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ (17.4 ล้านบาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ นครชัยบุรีรินทร์ (Health & Wellness Tourism) (16 ล้านบาท) - พัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (10.24 ล้านบาท) - การขับเคลื่อนชุมชนท่องเที่ยวด้วย Soft power (14.36 ล้านบาท) - ยกระดับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและอารยธรรมขอม (22 ล้านบาท) <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น 80 ล้านบาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (102 ล้านบาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (32 ล้านบาท) - เทศกาลท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์ (บ้านฉั่นนครชัยบุรีรินทร์) (14 ล้านบาท) - ประชาสัมพันธ์อาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ “Nakhonchaiburin Creative Food for Tourism” (10 ล้านบาท) - ส่งเสริมการท่องเที่ยวสร้างสรรค์นครชัยบุรีรินทร์ “Nakhonchaiburin Street Art” (10 ล้านบาท) - เทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์ (20 ล้านบาท) - จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health & Wellness Tourism) (16 ล้านบาท) <p>-</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 102 ล้านบาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570
โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ (การค้า การลงทุน คำชายแดน) งบประมาณ = 358,600,000 บาท

ต้นทาง (การส่งเสริมระบบนิเวศเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน)	กลางทาง (การพัฒนาผู้ประกอบการ โลจิสติกส์ สำหรับการค้าชายแดน)	ปลายทาง (บริหารจัดการเพื่อการค้าชายแดน)
<p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ด้วย Single Big Data งบ 27,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 125,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การจัดการโลจิสติกส์ด้านการขนส่งควบคุมอุณหภูมิ สำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์เพื่อเชื่อมโยงตลาดการค้าชายไทย-กัมพูชา งบ 25,000,000</p> <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 177,500,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การสร้าง ecosystem การระดมทุนและการบริหาร Startup กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 32,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน งบ 20,000,000</p> <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 77,500,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมศักยภาพการค้าการลงทุนเชื่อมโยงตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา งบ 33,600,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาระบบการค้า การลงทุน ของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 20,000,000</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับตลาดสดให้เชื่อมต่อกับตลาดการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน งบ 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 25,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 103,600,000 บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570

โครงการพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์แบบครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ (ใหม่) งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 200,230,000 บาท

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<p>กิจกรรมหลักที่ 1. การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตใหม่</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 1.1</u> การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อการผลิตใบหม่อนให้ได้มาตรฐานเชิงการค้า งบประมาณ = 20,000,000 บาท</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 1.2</u> การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อการผลิตรังไหมเชิงการค้า งบประมาณ = 20,000,000 บาท</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 1.3</u> การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อการผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน งบประมาณ = 20,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 60,000,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2. การพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 2.1</u> การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม งบประมาณ = 32,000,000 บาท</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 2.2</u> การสืบสานอัตลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชนรุ่นใหม่ (Young OTOP) งบประมาณ = 14,400,000 บาท</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 2.3</u> การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ งบประมาณ = 32,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 78,400,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 3. การส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 3.1</u> การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการใหม่ ยุค 5.0 งบประมาณ = 13,920,000 บาท</p> <p><u>กิจกรรมย่อย 3.2</u> การจัดกิจกรรมมหกรรมไหมนครชัยบุรินทร์ งบประมาณ = 48,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 61,920,000 บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570

โครงการ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพชีวิต งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 222,069,400 บาท

ภาคผนวก ก.

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ
บริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
1) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาคตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด	✓	
2) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาภูมิภาคตามมาตรา 53/2 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และมาตรา 34 วรรคสี่ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 (โดย จำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในการประชุมหารือร่วมกัน ให้ดำเนินการตามประกาศ ก.น.จ. เรื่องการกำหนดองค์กรภาคประชาสังคมอื่น และการกำหนดจำนวนหลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายต่างๆ ใน ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ลงวันที่ 4 ก.พ. 52)	✓	
3) การประชุมของ ก.บ.ก. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาภูมิภาคตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 และหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายสยาม ศิริมงคล)

หัวหน้ากลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ

ภาคผนวก ข.

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 -2570)

ภาคผนวก ข

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566-2570)

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) (รอบใหม่)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับทบทวน ปี 2567)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข	ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข	- คงเดิม
ตัวชี้วัด ความสำเร็จตาม เป้าหมายการพัฒนา	1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวล รวมกลุ่มจังหวัด แบบปริมาณลูกไข่ เพิ่มขึ้น เป้าหมาย ปี 66 เพิ่มร้อยละ 0.2 ปี 67 เพิ่มร้อยละ 0.2 ปี 68 เพิ่มร้อยละ 0.2 ปี 69 เพิ่มร้อยละ 0.2 ปี 70 เพิ่มร้อยละ 0.2 เฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 0.2 2) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ปี 66 เพิ่มร้อยละ 1.00 จากปี 63 ปี 67 เพิ่มร้อยละ 1.25 จากปี 64 ปี 68 เพิ่มร้อยละ 1.50 จากปี 65 ปี 69 เพิ่มร้อยละ 1.75 จากปี 66 ปี 70 เพิ่มร้อยละ 2.00 จากปี 67	1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวล รวมกลุ่มจังหวัด แบบปริมาณลูกไข่เพิ่มขึ้น เป้าหมาย ปี 66 เพิ่มร้อยละ 3 ปี 67 เพิ่มร้อยละ 3 ปี 68 เพิ่มร้อยละ 3 ปี 69 เพิ่มร้อยละ 3 ปี 70 เพิ่มร้อยละ 3 เฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 3 2) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ปี 66 เพิ่มร้อยละ 1.00 จากปี 63 ปี 67 เพิ่มร้อยละ 1.25 จากปี 64 ปี 68 เพิ่มร้อยละ 1.50 จากปี 65 ปี 69 เพิ่มร้อยละ 1.75 จากปี 66 ปี 70 เพิ่มร้อยละ 2.00 จากปี 67	ปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมาย เนื่องจาก สภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ในฐานะเลขานุการ ก.บ.น. ได้เสนอว่า ควรแสดงค่าฐานตั้ง มูลค่าและร้อยละการเปลี่ยนแปลง ของผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อ ใช้เป็นฐานในการกำหนดค่า เป้าหมาย กลุ่มจังหวัดฯ ได้คำนวณ มาอัตราการเติบโตเฉลี่ย 55 – 63 = 2.3 มูลค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 299,513 ลบ. จึงได้ตั้งค่าเป้าหมายให้สูงกว่า ค่าเฉลี่ย เพื่อให้เกิดความท้าทาย คงเดิม
	3) มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ เพิ่มขึ้น	3) มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ เพิ่มขึ้น	ปรับเปลี่ยนฐานข้อมูล เดิมเก็บ ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชน

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) (รอบใหม่)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับทบทวน ปี 2567)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
	<p>ปี 66 เพิ่มร้อยละ 1 จากปี 63</p> <p>ปี 67 เพิ่มร้อยละ 1.25 จากปี 64</p> <p>ปี 68 เพิ่มร้อยละ 1.50 จากปี 65</p> <p>ปี 69 เพิ่มร้อยละ 1.75 จากปี 66</p> <p>ปี 70 เพิ่มร้อยละ 2.00 จากปี 67</p> <p>4) สัดส่วนคนยากจนลดลง เป้าหมาย</p> <p>ปี 66 ลดร้อยละ 0.5</p> <p>ปี 67 ลดร้อยละ 1.0</p> <p>ปี 68 ลดร้อยละ 1.50</p> <p>ปี 69 ลดร้อยละ 2.00</p> <p>ปี 70 ลดร้อยละ 2.50</p>	<p>ปี 66 เพิ่มร้อยละ 1 จากปี 63</p> <p>ปี 67 เพิ่มร้อยละ 1.25 จากปี 64</p> <p>ปี 68 เพิ่มร้อยละ 1.50 จากปี 65</p> <p>ปี 69 เพิ่มร้อยละ 1.75 จากปี 66</p> <p>ปี 70 เพิ่มร้อยละ 2.00 จากปี 67</p> <p>4) สัดส่วนคนยากจนลดลง เป้าหมาย</p> <p>ปี 66 ลดร้อยละ 0.5</p> <p>ปี 67 ลดร้อยละ 1.0</p> <p>ปี 68 ลดร้อยละ 1.50</p> <p>ปี 69 ลดร้อยละ 2.00</p> <p>ปี 70 ลดร้อยละ 2.50</p>	<p>จังหวัดในกลุ่มจังหวัดเพียงหน่วยเดียว โดยปรับให้นำข้อมูลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่จากศูนย์หม่อนไหมในกลุ่มจังหวัดมารวมด้วย</p> <p>คงเดิม</p>
ประเด็นการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร 2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ 3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร 2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ 3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 	คงเดิม

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา ชั้น 3 ถนนมหาดีไทย ตำบลในเมือง

อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

<http://www.osmnortheast-sl.moi.go.th>